

การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing

ID: 4567898998

การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

จัดทำโดย หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทางสังคมศาสตร์และแขนงสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐศาสตร์

ที่ปรึกษา

พระราชปรีดีทิพย์, ศ.ดร.	อธิการบดี
พระเทพปวรเมธี, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
พระสุวรณ์เมธาภรณ์, ผศ.	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
พระเมธีธรรมอาจารย์, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
พระเทพเวที, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต
พระโสภณวชิราภรณ์	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ
พระครูโสภณพุทธนิเทศศาสตร์, ผศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
พระครูปริยัติกิตติธำรง, รศ.ดร.	คณบดีคณะสังคมศาสตร์
ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	ศ.ดร.จ่านงค์ อติวัฒนสิทธิ์
ศ.ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์	รศ.ประณต นันทียกุล
รศ.ดร.สมาน งามสนิท	รศ.ดร.สุรินทร์ นียมางกูร

บรรณาธิการ รศ.ดร.สุพล สุธะพรหม

ผู้ช่วยบรรณาธิการ พระอุดมสิทธิธนายก, ผศ.ดร. พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ, ผศ.ดร. รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ
ผศ.ดร.ยุทธนา ปราณีต ผศ.ดร.ธิตวุฒิ หมั่นมี

กองบรรณาธิการ

พระปลัดระพิน พุทธิสารโ, ผศ.ดร.	พระมหาสุนันท์ สุนนโท, ผศ.ดร.	รศ.ดร.อภิรักษ์ จันทะนี
รศ.ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์	ผศ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา	ผศ.ดร.อนุวัตร กระสังข์
ผศ.ดร.ประเสริฐ ธิลาวั	ผศ.ดร.พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์	อ.ดร.สมบัติ นามบุรี
อ.ดร.อภิญา ฉัตรช่อฟ้า	อ.ดร.บวร ชมขุนศรี	อ.ดร.ปนัดดา รักษาแก้ว
อ.ดร.กาญจนา คำจตุ	พระสมนึก อธิปญโญ	พระนุชิต นาคเสโน
นางสาวสุมาลี บุญเรือง	นายกรกต ชำบ้นจิต	นายสุภัทรชัย สีสะใบ
นางสาวกาญจนา บุญเรือง	นางสาวพัชรี หาลาง	
แบบปก-รูปเล่ม ผศ.ดร.สุริยา รักษาเมือง		

พิมพ์ที่ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ศูนย์จำหน่ายหนังสือและอุปกรณ์การศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (วังน้อย)
79 หมู่ 1 ถนนพหลโยธิน หลักกิโลเมตรที่ 55
ตำบลลำไทร อำเภอลำไย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035-248000 ต่อ 8048

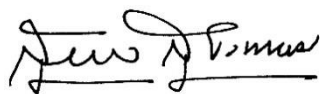

คำนำ

คณะสังคมศาสตร์โดยภาควิชารัฐศาสตร์ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้เปิดสอนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 เป็นต้นมา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 เป็นต้นมา และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน โดยในแต่ละปีได้มีผู้สำเร็จการศึกษามากพอสมควร ซึ่งนิสิตเหล่านี้ ได้สำเร็จการศึกษาตามแผน ก แบบ ก 2 ที่ทั้งศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์และแผน ข ที่ศึกษารายวิชาและทำสารนิพนธ์ด้วยซึ่งเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 และสอดคล้องกับประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2554

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ในปีการศึกษา 2562 ที่ขณะนี้ประเทศไทยประสบปัญหาโรคระบาดจากเชื้อไวรัสโคโรนาหรือไวรัสโควิด-19 ทางหลักสูตรจึงจัดการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุมหรือProceedings ครั้งที่ 7 ในครั้งนี้ผ่านระบบออนไลน์ (Online) ได้มีภาคีเข้าเข้าร่วมการประชุมสัมมนาประกอบด้วย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งได้กำหนดให้มีการแบ่งกลุ่มย่อยการนำเสนอผลงานทางวิชาการ โดยให้นิสิตที่สำเร็จการศึกษาทุกรูปหรือคนต้องนำเสนอผลงานวิจัยของตนเอง ซึ่งในปีนี้ได้กำหนดให้มีการนำเสนอ 2 แบบด้วยกันคือ ให้ตีพิมพ์ในสิ่งพิมพ์วิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยของตนเองในรูปแบบโปสเตอร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มย่อย ประกอบด้วย 1. สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ 2. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ 3. สาขาวิชารัฐศาสตร์ และสามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมผ่านแบบ e-book ซึ่งสามารถอ่านได้โดยใช้ QR Code

คณะผู้จัดทำเอกสารหวังว่า เอกสารฉบับนี้คงเอื้ออำนวยประโยชน์ให้แก่ผู้สนใจทางวิชาการในด้านนี้เป็นอย่างดี และเป็นเครื่องชี้วัดให้เห็นว่า เป็นการจัดการศึกษาที่สามารถประกันคุณภาพของการศึกษาด้วยตนเอง และนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาของ มจร ได้ จึงขอขอบคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนร่วมทำให้การประชุมวิชาการครั้งนี้บรรลุผลตามที่ได้กำหนดไว้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
กองบรรณาธิการการประชุมวิชาที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)	(2)
คำนำ	(3)
สารบัญ	(4)
กำหนดการ	(5)
คำกล่าวรายงาน	(6)
การบรรยายพิเศษอธิการบดี	(9)
คณะกรรมการวิพากษ์บทความ	(18)
สรุปผลแบบประเมินผลโครงการ	(20)
สรุปการประเมินบทความวิจัย (กลุ่มที่ 2)	(24)
รายชื่อการนำเสนอบทความทางวิชาการ	(31)
รวมบทความ	1
ภาคผนวก	173
ภาคีเครือข่ายจัดการประชุมวิชาที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)	174
บันทึกข้อความ	175
โครงการจัดประชุมวิชาการ	176
คำสั่งมหาวิทยาลัย	179
ประมวลรูปภาพประกอบโครงการ	181

กำหนดการ

การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing
ID: 4567898998

ภาคเช้า :

- 08.30 น. พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร, รศ.ดร. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
กล่าวสัมปทานนียกถา
- 08.45 น. พระครูปริยัติกิตติธำรง, รศ.ดร. คณบดีคณะสังคมศาสตร์
กล่าวสัมปทานนียกถา
- 09.00 น. รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษาภาควิชา
รัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ กล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดการ
ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ผ่านระบบออนไลน์
(Online)
- 09.20 น. รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษาภาควิชา
รัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ กล่าวรายงานต่อองค์ประธานในที่
- 09.30 น. พระราชปริยัติกวี, ศ.ดร. อธิการบดี กล่าวเปิดการประชุม
และบรรยายพิเศษ หัวข้อ “การแก้ไขปัญหาโรคไวรัสโควิด 19 ในมุมมอง
พระพุทธศาสนา”
- 10.15 น. ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง ประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวปิดกนกถา

ภาคบ่าย : การนำเสนอผลงานทางวิชาการของนิสิต

- 13.00 น. นิสิตนำเสนอผลงานผ่านระบบ ZOOM MEETING แบ่งออกเป็น 3 ห้อง
ห้องที่ 1 สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
ห้องที่ 2 สาขารัฐประศาสนศาสตร์
ห้องที่ 3 สาขารัฐศาสตร์

คำกล่าวถวายรายงาน
พิธีเปิดการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
ผ่านระบบออนไลน์ (Online)
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
ของ รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุธะพรหม
รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ต่อ พระราชปรีดีทิพย์, ศ.ดร. อธิการบดี ประธานในพิธี
ประจำปีการศึกษา 2563 วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

กราบนมัสการ ศาสตราจารย์ ดร. พระราชปรีดีทิพย์,

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่เคารพอย่างสูง

เกล้ากระหม่อม รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุธะพรหม รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป และผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ในนามคณะกรรมการดำเนินงานจัดโครงการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ผ่านระบบออนไลน์ (Online) ของหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต พร้อมด้วย ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่และนิสิตผู้สำเร็จการศึกษาทุกรูปหรือคนพร้อมทั้งผู้เข้าร่วมจากภาคีเครือข่าย รู้ลึกปีติยินดีเป็นอย่างยิ่งที่พระเดชพระคุณท่านอธิการบดีได้เมตตามาเป็นประธานประกอบพิธีเปิดการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุมหรือ Proceedings ผ่านระบบออนไลน์ (Online) ในวันนี้ จึงขอถวายรายงานโดยสังเขป ดังต่อไปนี้

คณะสังคมศาสตร์ โดยภาควิชารัฐศาสตร์ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ให้เปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยในแต่ละปีได้มีผู้สำเร็จการศึกษามากพอสมควร ซึ่งนิสิตเหล่านี้ ได้สำเร็จการศึกษาตามแผน ก ที่ทั้งศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ และแผน ข ที่ศึกษารายวิชาและทำสารนิพนธ์ด้วย

ในปีการศึกษา 2562 นี้มีนิสิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ส่วนกลาง จำนวน 12 รูป และจากวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี วัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม จำนวน 22 รูปหรือคน หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จำนวน 17 รูปหรือคน และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต จำนวน 25 รูปหรือคน รวมทั้งสิ้น จำนวน 74 รูปหรือคน ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านี้จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุมหรือ Proceedings ซึ่งเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2558 และสอดคล้องกับประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2554

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ในปีการศึกษา 2562 ที่ขณะนี้ประเทศไทยประสบปัญหาโรคระบาดจากเชื้อไวรัสโคโรนาหรือไวรัสโควิด- 19 หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ซึ่งจัดสอนที่ส่วนกลาง ณ มจร วังน้อย และวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี วัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ส่วนกลาง จึงได้จัดให้มีการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ผ่านระบบออนไลน์ (Online) ของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของหลักสูตรทั้งสองให้สาธารณชนได้รับทราบ อันจะนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการต่อไป

การจัดประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อจัดให้มีการตีพิมพ์ผลงานวิจัยหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ
2. เพื่อจัดให้มีการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
3. เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของหลักสูตรทั้งสามสาขาให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างกว้างขวาง

ทั้งนี้ ในการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุมหรือ Proceedings ผ่านระบบออนไลน์ (Online) ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 7 ได้มีภาคีเครือข่ายเข้าร่วมการประชุมสัมมนาประกอบด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยโครงการเสริมสร้างสุขภาวะเชิงพุทธของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล (อ.ป.ต.) ในสังคมไทย, และในช่วงบ่ายได้กำหนดให้มีการแบ่งกลุ่มย่อยการนำเสนอผลงานทางวิชาการโดยให้นิสิตที่สำเร็จการศึกษาทุกรูปหรือคนต้องนำเสนอผลงานวิจัยของตนเองผ่านระบบออนไลน์ (Online) ซึ่งในปีนี้ได้กำหนดให้มีการนำเสนอ 2 แบบด้วยกัน กล่าวคือ ให้ตีพิมพ์ในสิ่งพิมพ์วิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยของตนเองในรูปแบบโปสเตอร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม

สาขาวิชา ประกอบด้วย 1) สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ 2) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ และ 3) สาขาวิชารัฐศาสตร์

โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายนอกและภายในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ให้ข้อคิดเห็นในการนำเสนอบทความทางวิชาการของนิสิตแต่ละรูปหรือคน อีกทั้งได้จัดพิมพ์หนังสือรวมบทความวิจัยรวม 74 เรื่อง โดยจัดพิมพ์แยกตามกลุ่ม 3 กลุ่มดังกล่าวมา เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยให้กว้างขวางออกไป

ในการประชุมวิชาการครั้งนี้ ได้จัดพิมพ์ผลงานทางวิชาการของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละรูปเป็นการเบื้องต้นด้วยระบบ QR Code พร้อมทั้งการนำเสนอด้วยระบบโปสเตอร์ และภาคบรรยายผ่านระบบออนไลน์ (Online) และเมื่อเสร็จสิ้นการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุมครั้งนี้แล้ว เมื่อนิสิตเจ้าของบทความวิจัยได้แก้ไขงานครั้งสุดท้ายแล้วจึงได้ตีพิมพ์ฉบับสมบูรณ์อันเป็นการสรุปรายงานการประชุมทางวิชาการเพื่อเสนอมหาวิทยาลัยนำไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการ และส่งผลในการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานภาคีเครือข่ายต่อไป และในส่วนเกียรติบัตรของภาคีเครือข่ายเข้าร่วมการประชุมสัมมนาและของนิสิตผู้สำเร็จการศึกษาทางคณะผู้จัดสัมมนาก็ส่งมอบให้ในภายหลังต่อไป

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้วขอกราบอาราธนาพระเดชพระคุณ ท่านอธิการบดี ได้โปรดให้โอวาท และกล่าวเปิดการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) พร้อมบรรยายพิเศษ เรื่อง “การแก้ไขปัญหาโรคไวรัสโควิด 19 ในมุมมองพระพุทธศาสนา” ผ่านระบบออนไลน์ (Online) ซึ่งมีคณาจารย์และเจ้าหน้าที่จำนวน 46 รูปหรือคน และนิสิตระดับปริญญาเอกและผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 158 รูปหรือคน รวมทั้งสิ้นจำนวน 204 รูปหรือคน เพื่อความเป็นสิริมงคลและเป็นแนวทางแห่งการปฏิบัติสืบต่อไป

การบรรยายพิเศษ

เรื่อง “การแก้ไขปัญหาโรคไวรัสโควิด 19 ในมุมมองพระพุทธศาสนา”

โดย : พระราชปริยัติกวี (สมจินต์ สมมาปณโณ, ป.ธ.9, Ph.D.), ศาสตราจารย์

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เลขาธิการแม่กองบาลีสนามหลวง

ในการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

ท่านรองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ของคณะสังคมศาสตร์ นำโดยท่านพระครูปริยัติกิตติธำรง รศ.ดร. คณบดีคณะ สังคมศาสตร์ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิ นิสิตทั้งฝ่ายบรรพชิต ทั้งฝ่ายคฤหัสถ์ คณะสังคมศาสตร์ รวมทั้ง นักวิชาการ นิสิต ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันอุดมศึกษาต่างๆทุกท่าน วันนี้ทางคณะสังคมศาสตร์ ร่วมกับภาคีเครือข่าย มีคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คณบดีคณะ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา ผู้แทนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จากโครงการ เสริมสร้างสุขภาวะเชิงพุทธของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในสังคมไทย

เบื้องต้นขอกล่าวเปิดการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม(Proceedings) ของหลักสูตร บัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ โดยในปีผู้จัดการประชุมได้จัดในรูปแบบออนไลน์ เดิมทีที่เคยจัดมาจะเป็นการประชุมร่วมกันในห้องประชุม ซึ่งในปีนี้อย่างที่เราเข้าใจกันมีผลมาจากโรค ไวรัสCOVID-19 จึงปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการสัมมนาออกมาในรูปแบบออนไลน์ ถึงจะเป็นรูปแบบ ออนไลน์ก็ยังถือว่ามีประสิทธิภาพเป็นไปใน 2 ช่องทางมีเนื้อหาสาระเหมือนการประชุมร่วมกันในห้อง ประชุมทุกประการ การจัดการประชุมวิชาการนานาชาติของฝ่ายจัดการศึกษาของมหาจุฬาก็ทำมาอยู่เป็น ประจำทุกๆปี แต่ว่าปีนี้มีข้อขัดข้องอยู่กับเรื่องของโรคภัยไข้เจ็บรูปแบบของการประชุมวิชาการก็ ปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ ขอเปิดการประชุมและแสดงข้อคิดเห็นเบื้องต้นเล็กน้อย ตามหัวข้อที่ ทางท่านรองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไปได้กำหนดเอาไว้ เรื่อง การแก้ไขปัญหาโรคไวรัสโควิด 19 ในมุมมองของพระพุทธศาสนา เรื่องของการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการดูแลสุขภาพเรื่องของการ เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และเรื่องของ การช่วยเสริมในการทำอาชีพการทำมาหากินของคนไทย ในปัจจุบันนี้เป็น 3 เรื่องที่ทางสถาบันอุดมศึกษาควรจะทำให้ความเอาใจใส่เน้นเป็นพิเศษที่ผ่านมา บางที่บางแห่งพวกเราบางทีก็ไปในเรื่องของวิชาการให้ความรู้จัดการศึกษาสำเร็จการศึกษาให้ปริญญา บัตรเพื่อเป็นฐานในการทำมาหากินของแต่ละท่านต่อไป

นับจากนี้ไปด้วยสถานการณ์ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยช่องทางการจัดการศึกษาที่มัน หลากหลายมากขึ้น Anytime Anywhere สามารถศึกษาเรียนรู้กันได้ทั้งนั้น นอกจากเราจะมาใช้ ระบบออนไลน์เพื่อการจัดการศึกษาในทางวิชาการแล้ว เรื่องของการให้ประชาชนรู้หลักการวิธีการ

ดูแลสุขภาพแบบยั่งยืน ให้มีสุขภาพจริงๆโดยอิงหลักทางพระพุทธศาสนา ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระเจ้าอยู่หัวเป็นเรื่องที่สถาบันอุดมศึกษาควรจะทำให้ความสนใจและแนเป็นกรณีพิเศษ เรื่องของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสร้างความเข้มแข็งทางด้านจิตใจให้กับคนในชาติ เป็นภาระหน้าที่ทางพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะในส่วนที่เป็นผู้บริหาร คณาจารย์ของ มจร ซึ่งมีส่วนเกี่ยวพันสัมพันธ์แล้วก็มีพันธกิจที่เกี่ยวข้องพันธกิจของคณะสงฆ์ทางพระพุทธศาสนาค่อนข้างมาก เราก็กทำหน้าที่ให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้นในเรื่องการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ที่สำคัญเรื่องปากท้อง ความเป็นอยู่ของประชาชน นับจากนี้ไปเมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติแล้วนี้รูปแบบการทำมาหากินของคนในก็คงจะแตกต่างกันต้องคงจะเปลี่ยนไปหาค่อนข้างมาก เราจะมุ่งไปทางด้านความเจริญก้าวหน้าด้านวัตถุด้านเทคโนโลยีโดยไม่หันกลับมาองจุดแข็งที่เป็นเอกลักษณ์อัตลักษณ์ของชาติบ้านเมืองของเรา แต่ว่าการที่จะให้ทางฝ่ายบ้านเมืองมาช่วยดูแลในเรื่องของการทำมาหากิน แนะนำอาชีพนั้นอาชีพนี้บางทีทางฝ่ายบ้านเมืองก็มีภาระหลายอย่างก็เป็นหน้าที่ มจร ของเราที่จะต้องไปช่วยดูแลเรื่องการทำมาหากิน การสร้างความมั่นคงยั่งยืนเรื่องของการทำมาหากินของคนในชาติมากยิ่งขึ้นเป็น 3 เรื่อง เฉพาะในการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ของหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ในวันนี้ก็คงจะมีประเด็นที่จะไปต่อยอดเพื่อดำเนินกิจกรรมใน 3 เรื่องอย่างที่ว่านั้น เฉพาะเรื่อง“การแก้ไขปัญหาโรคไวรัสโควิด 19 ในมุมมองพระพุทธศาสนา”ในเบื้องต้นก็อยากจะแบ่งประเด็นในการให้ข้อคิดเห็นออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ก็คือประเด็นในเรื่อง**ระดับสมมติสังจะ**เป็นเรื่องของชาวบ้านเรื่องของคนทำมาหากินที่เราบริหารจัดการอยู่ในปัจจุบันนี้ เป็นระดับสมมติสังจะอย่างนี้ได้ ส่วนที่ 2 เรื่อง**ระดับปรมัตถสังจะ** คือเป็นเรื่องที่เป็นมุมมองของพระพุทธศาสนาจริงๆความจริงระดับสมมติสังจะก็มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาอยู่ค่อนข้างมากก็คือเราสามารถที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการในการบริหารจัดการเพื่อช่วยบ้านเมืองบรรเทาเบาบางได้ทีไหนอย่างไร ก็สามารถทำได้ค่อนข้างมากระดับสมมติสังจะ ระดับที่ 1 นี้แนวปฏิบัติของเราก็คงเป็นเรื่องของมาตรการที่ทางฝ่ายบ้านเมืองได้ประกาศออกมาในส่วนที่เป็นการบริหารจัดการองค์กร ในสถานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาก็ฟังที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม หรือ อว. ประกาศมาตรการแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อให้ทุกคนอยู่อย่างเกษมสำราญอยู่รอดปลอดภัย มาตรการที่ทางกระทรวงได้ประกาศออกมา ในเรื่องของการดูแลรักษาสุขภาพจำนวนคนป่วย วิธีการดูแลรักษาที่ถูกรักษา การช่วยบรรเทาโรคภัยไข้เจ็บ ฟังจากกระทรวงสาธารณสุขเป็นหลักที่รู้ข้อกำหนดมาตรการของฝ่ายบ้านเมืองที่ประกาศมาตรการอะไรออกมาก็ถือปฏิบัติตามนั้น นอกจากนั้นเรื่องของกิจกรรม 5 ส ทาง มจร ของเราในส่วนกลางก็จะดำเนินการให้เป็นระบบเป็นกิจจะลักษณะ และก็ทำอย่างต่อเนื่องเรื่องของความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของ การสะสมเรื่องสกปรกในเป็นเรื่องเป็นถือว่าเป็นที่แพร่เชื้อไม่ใช่เฉพาะเชื้อโรคไข้หวัดไวรัสโควิด 19 เชื้อต่างๆ เพราะฉะนั้นกิจกรรม 5 ส ก็ถือปฏิบัติไปตามหลักวิชาให้ศึกษาให้ถือปฏิบัติ

โดยเฉพาะในปัจจุบันทางคณะสงฆ์ไปดำเนินการโครงการวัดประชารัฐสร้างสุขเขาก็เน้นกิจกรรม 5 ส บนพื้นฐานและตามขอบข่ายกิจกรรม 5 ส เพราะฉะนั้นเราจะทำกันอย่างเป็นวัฒนธรรมเป็นลักษณะนิสัยแล้ว นอกจากความสวยงามขององค์กร เป็นทัศนคติของผู้นับถือก็เกิดการแล้ว ซึ่งอัครราชสังฆราชสถาปนาความเชื่อความเลื่อมใส ก็จะทำให้เกิดความสะดวกในการดำเนินการ แล้วก็เกิดความเป็นรมณีสถาน เป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน Rivering Office ถ้าดำเนินการกิจกรรม 5 ส อย่างต่อเนื่อง เรื่องของการรับประทานอาหารให้เป็นยาแทนที่จะรับประทานยาเป็นอาหาร ยาสมุนไพรในทางพระพุทธศาสนามีเป็นจำนวนมากที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์พระวินัยปิฎก ในตอนที่ว่าเภสัชชนธกะเป็นตอนๆ ที่เรียกว่าเภสัชชนธกะ เป็นหมวดที่ว่าด้วยยาซึ่งพระพุทธเจ้าทรงอนุญาตให้พระได้จัดได้ปรุงได้ฉนยาแคะไหนอย่างไร แนวปฏิบัติอยู่ในนั้นเกิดโรคตรวจโรคชนิดนี้ต้องฉนหรือทานยาประเภทไหน ต้องใช้พืชผักประเภทไหนเพื่อบรรเทาเบาบางทำอย่างไรที่จะสร้างภูมิคุ้มกันได้ดี หลายส่วนก็ถูกประยุกต์นำมาใช้ถือปฏิบัติเป็นยาสมุนไพรในประเทศไทยตำรายาที่เป็นยาสมุนไพรไทยที่ปรากฏ ที่บันทึกเอาไว้ในคัมภีร์ท้องถิ่นต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นคัมภีร์โบราณท้องถิ่นต่างๆ ทั้งในทางภาคเหนือภาคอีสาน บางส่วนเป็นคัมภีร์ที่ว่าในตำรายามีเป็นจำนวนมาก

แต่เนื่องจากว่าการศึกษาวิจัยต่อยอดในบ้านเรายังไม่ได้ทำเป็นกิจจะลักษณะเป็นระบบจริงๆ มีเอกชนคนนั้นบางคนก็บางไปทำเป็นยาแคปซูลซึ่งบางส่วนก็ไม่ถูกสุขลักษณะรับประทานนานๆ เข้าก็จะอาการแทรกซ้อนเป็นการสะสม แต่ถ้าเรามีการศึกษาวิจัยต่อยอดเป็นกิจจะลักษณะทำให้ถูกสุขอนามัยถูกหลักวิชาการไม่เป็นพิษเป็นภัยของผู้ที่บริโภคฉนรับประทานอยู่เป็นประจำ ก็จะเป็นคุณูปการอย่างยิ่งนะเรื่องของการใช้ยาสมุนไพรไทยพืชผักเครื่องเทศต่างๆ ที่เป็นของไทยเรา เราสามารถรับประทานเป็นอาหารแล้วก็เป็นยาในขณะเดียวกัน

เพราะฉะนั้นในทางพระพุทธศาสนาของเราพระสงฆ์ก็จะมีส่วนในการสนับสนุนทางฝ่ายบ้านเมืองให้ประชาชนคนไทยทั้งที่เป็นชาวพุทธและไม่ใช่ชาวพุทธ ดูแลรักษาสุขภาพของตัวเองเฉพาะสำคัญอย่างยิ่งก็คือโรคภัยไข้เจ็บ สำคัญอย่างยิ่งอยู่ที่เรามีภูมิคุ้มกันสูงหรือไม่สูงเขากันว่าถ้าเรารับประทานพืชผักเครื่องเทศเป็นอาหารแล้วก็เป็ยาในขณะเดียวกันอยู่เป็นประจำ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่สูงที่เข้มแข็งให้กับตัวเราเอง โรคภัยไข้เจ็บก็ไม่สามารถที่จะเข้าไปสู่ตัวเราได้โดยง่าย อันนี้เป็นหลักวิชาการที่ยอมรับกันโดยทั่วไปอยู่แล้ว แต่ว่าในการรับประทานของต่างๆ ของคนเราเป็นธรรมชาติของมนุษย์ว่ายืดความอร่อยเป็นหลักยึดลึ้นที่มันถูกใจถูกจริตของเรา เป็นหลักส่วนเรื่องของสุขภาพดีบางทีก็ลืมนกันไปก็เพราะฉะนั้นพระสงฆ์ซึ่งมีฐานะเป็นปูชนียบุคคลเป็นที่ศรัทธาของประชาชนอยู่แล้ว แล้วก็มีความรู้เรื่องของตัวยาตามหลักฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเกี่ยวกับยาหลายชนิดที่เป็นยาสมุนไพรไทย เราไม่สามารถที่จะสาธิตการทำแปลงสาธิตจัดมุมใดมุมหนึ่งของวัด หรือมีพื้นที่ที่เป็นของวัดแยกออกไปทำเป็นแปลงสาธิตด้วย ทำให้พระเจ้าพระสงฆ์ได้มาปรุงอาหารให้ฉนด้วย บางส่วนนั้นอาจจะไปจำหน่ายแจกเพื่อได้ดอกผลบางอย่างมาบำรุงการดำเนินงานของคณะสงฆ์ในส่วนนั้นส่วนนี้ ซึ่งก็คงไม่ไม่น่าเกลียดไม่เป็นที่ติฉินนินทานั้นมากนักเนื่องจากไม่ได้มุ่งผลกำไรเป็นหลักการ

ที่สำคัญเมื่อคือการสร้างอาชีพให้กับญาติโยมพุทธศาสนิกชนและคนไทยทั้งหลายที่ไม่ใช่ชาวพุทธ อันนี้ก็จะมีส่วนในการไปดูแลไปแก้ไขปัญหาโรคภัยไข้เจ็บไม่ใช่เฉพาะโรคไข้หวัดให้กับสังคมประเทศชาติมากขึ้น ในระดับสมมติสัจจะก็จะมีแนวปฏิบัติอย่างที่ว่านี้ก็จะร่วมด้วยช่วยกันที่สำคัญก็คือการไปร่วมให้กำลังใจให้กับญาติโยมศรัทธาสาธุชนทั้งหลาย ให้มีสติให้นึกถึงความจริงของชีวิตประจำวันนี้เป็นระดับสมมติสัจจะประการที่ 1 สำคัญอย่างมีระดับ**ปรมัตถสัจจะ**ความจริงของชีวิตหลักพระพุทธศาสนานั้นชัดเจนว่าองค์ประกอบพื้นฐานของชีวิตก็คือขั้น 5 รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ และในขั้น 5 มีความจริงของชีวิตที่เราไม่ค่อยได้พิจารณากันเท่าไร บางทีก็ใช้เวลาในการทำมาหากินทำโน่นทำนี่บางทีก็ลืมนึกถึงความจริงของชีวิตสมัยหนึ่งพระพุทธเจ้าตรัสกับ พระอุตตระเถรีเป็นภิกษุณีมีอายุมาก 120 ปี เป็นภิกษุณีที่มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ได้เครื่องอุปโภคบริโภคมา ก็จะแบ่งปันคนนั้นคนนี้อยู่มานานหนึ่งพระอุตตระเถรีขณะที่แบ่งปันเครื่องอุปโภคบริโภคให้กับท่านนั้น ท่านนี้แล้วก็เดินเห็นสะดุดขาตัวเองหกล้ม พระพุทธเจ้าทรงพบตรัสเป็นคาถาอย่างนี้ว่า **“ปริชิตณมมิตุ รูปโรคนิทุโร ปางคุณุ ภิขชติ ปูติ สนเทโท มรณนตฺ หิ ชีวติ. แปลว่า รูปนี้แก่หง่อมแล้ว เป็นรังของโรคเน่าเปื่อยพัง, กายของตนเป็นของเน่า จักแตก, เพราะชีวิต มีความตายเป็นที่สุด.”**

ประเด็นสำคัญอยู่ที่คำว่าโรคนี้เป็นรังของโรคในขั้น 5 นั้นแหละมันเป็นรังของโรคโดยธรรมชาติเป็นที่อยู่เป็นบ้านที่อาศัยของโรค อาการของโรคคำว่าโดยธรรมชาติโดยความจริงในภาษาอังกฤษว่า In Reality by Nature คือความจริงมันเป็นรังของโรค เพราะฉะนั้นทุกคนก็มีโรคภัยไข้เจ็บประจำตัวทั้งนั้นไม่ว่าโรคนี้อันไหนอันเป็นเรื่องปกติธรรมดา ที่สำคัญก็คือมีข้อความในคัมภีร์พระพุทธศาสนาที่แหละเป็นคัมภีร์วิมุตติมรรคซึ่งว่าด้วยวิธีการปฏิบัติกรรมฐานตามหลักพระพุทธศาสนาในหมวดที่ว่าด้วยกายคตาสติคือพิจารณามีสติกำหนดเป็นไปในกาย กายคตาสติกายของเรานี้ก็คือส่วนหนึ่งของรูปนี้แหละ

ส่วนที่ 2 คือส่วนที่เป็นอาการ 32 รูปหยาบที่มองเห็นได้กับส่วนที่เป็นรูปละเอียดที่เป็นธรรมชาติเป็นสภาวะที่มองเห็นไม่ได้มันมี 2 อย่างนี้ก็คือกายกายคตาสติ และพิจารณาเห็นกายนี้หมายถึงอาการ 32 ที่คนเฒ่าคนแก่ในส่วนภูมิภาคปัจจุบันนี้ก็อาจจะมันน้อย เวลามารักษาстилเจริญภาวนาที่วัดในวันพระวันศีล ก็จะสวดในตอนเย็นๆนะว่า อตถิ อิมสฺมี กาเย เกสา โลมา นขา ทนตา ตโจ มงฺสํ บทพิจารณาอาการ 32 ก็จะคำว่าจะสวดแล้วก็พิจารณาถึงส่วนที่เป็นรูปหยาบในการของเราอยู่เป็นประจำมีอะไรบ้างอาการ 32 ผม ขน เล็บ ฟันหนัง ไปจนกระทั่งน้ำมูกน้ำลายที่อยู่ในร่างกายของเราทั้งหมด มันก็จะเป็นอย่างนี้ในรายละเอียดของกายคตาสติ มีค่อนข้างมากเฉพาะในส่วนที่กล่าวถึงร่างกายของเรานั้นโดยแทรกซึมอาการ 32 นั้นแหละตรงจุดนั้นบางตรงจุดนี้บางโดยตั้งเป็นคำถามอธิบายอย่างนี้ว่า พระโยคีควรน้อมนี้ลักษณะของการโดยหมุ่นนอนอย่างไรซึ่งคนที่ตั้งเป็นประเด็นคำถามคงทราบอยู่แล้วว่าในร่างกายของเรา มีหมุ่นนอนภาษาชาวบ้านก็อาจจะว่าพยาธิก็ได้ก็เลยตั้งคำถามอย่างนี้กับโยคีผู้ปฏิบัติกรรมฐานถ้าจะปฏิบัติตามหมวดกายคตาสติก็ต้องปฏิบัติตามปกติอย่างนี้ก็ทำกันอย่างนี้ก็ตอบว่ากายนี้ถูกหมุ่นนอน 80,000 ตัว ขอนชัย หมุ่นนอนไม่ได้ไปจากข้างนอกนะมันอยู่ในร่างกายของเรานั้นแหละ 80,000 ขอนชัยที่อาศัยอยู่ตามเส้นผมเรียกว่าเหา นอนที่อาศัย

อยู่ในกะโหลกศีรษะเรียกว่าหูทอง ที่อาศัยอยู่ในมันสมองเรียกว่าตัวคัมคั้งเป็นข้อความในคัมภีร์วิสุทธิมรรคซึ่งผู้พูดนั้นแหละเป็นคนแปลเองและทีมงานของคณาจารย์ของ มจร แปลจากภาษาอังกฤษพิมพ์เนื่องจากวันเกิดของหลวงพ่อดิตเจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร พระพุทธวรญาณ จำได้ว่าผู้พูดแปลเกินครึ่งเล่มในส่วนนั้นส่วนใดของร่างกายของเราแต่ละส่วนของร่างกายของเรามีชื่ออย่างไร รวมแล้วมี 80,000 ตัวอยู่ในนี้

ฉะนั้นชั้น 5 ในส่วนที่เป็นรูปหยาบ มีสัตว์ที่อาศัยอยู่ในนี้อยู่อาจจะเรียกว่าพยาธิหรือมันอาจจะคนละชนิดกันไม่แน่ใจนะแต่ว่ามีหนอนอยู่ 80,000 ตัว ตามส่วนต่างๆของร่างกายมันก็เข้ากับที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า **ปริชณณมิตฺ รูปํ โรคนิทฺธิ ปภงฺกณํ ภิชฺชติ ฯ** นี่ทั้งนั้นแหละร่างกายนี้เป็นรังของโรคคำว่าโรคนี้อาจหมายถึงตัวนี้แหละตัวหนอนที่อาศัยอยู่ตามร่างกายนี้แหละเพียงแต่ว่าโรคกับการเจ็บป่วยมันต้องแยกกันนะเราจะไปเข้าใจสับสน โรคก็คือ Disease การเจ็บป่วยก็คือ Sickness มันคนละอัน บางคนมีโรคแต่ว่ามันไม่แสดงอาการ มันอยู่ในร่างกายไม่แสดงอาการเจ็บป่วยทำไมต้องไม่แสดงอาการเจ็บปวด ก็อย่างที่ยกมืองค์ประกอบสำคัญ 2 อย่างคือ 1 การรับประทานอาหาร พฤติกรรมการใช้ชีวิต 2 ก็คือภูมิคุ้มกันในตัวเราเอง การรับประทานอาหารให้เป็นยาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตัวเราเองอยู่เนืองๆตลอดเวลาจะทำให้เรามีภูมิคุ้มกันการบริหารกายให้เป็นไปตามสุลักษณะ เรื่องเสื้อผ้าหน้าผมต้องดูแลสุขภาพเป็นประจำทำให้เราสุขภาพกายโดยรวมดี 2 อย่างนี้เชื่อโรคมันก็ไม่แสดงอาการ กล่าวเฉพาะส่วนอาหาร เป็นข้อมูลที่น่าสนใจว่าคัมภีร์กรรมฐานนี้แหละนั่งปฏิบัติกรรมฐานจะเป็นคัมภีร์พม่าหรือเป็นคัมภีร์ของชาติไหนอันนี้ไม่แน่ใจแต่อ่านเจอแล้วก็พูดอยู่เรื่องอาหารที่เรากินเข้าไปอาหารของคนเรามี 2 ชนิดใหญ่ๆก็คืออาหารอย่างหยาบ อาหารอย่างละเอียด อาหารหยาบคืออาหารกาย อาหารละเอียดคือ อาหารใจ อาหารหยาบคืออาหารกาย กวฬิงการาหาร อาหารที่เป็นคำๆ ข้าว น้ำ เป็นต้น ไตแก่ อาหารที่ต้องเคี้ยว ต้องกลืนกิน ดูดซึมเข้าไป หล่อเลี้ยงร่างกาย ส่วนที่ 2 อาหารละเอียด คือ อาหารใจ แบ่งย่อยเป็น 3 ชนิดคือ วิญญานอาหาร ผัสสาหาร มโนสัญญาเจตนาหาร วิญญานอาหารก็คืออาหารใจที่เกิดจากการที่เราไปได้ยินเสียงเรียกว่า โสตวิญญาน เห็นรูปเรียกว่าจุกขวิญญาน

เรื่องการศึกษาเราก็ลืมนึกว่าการเห็นการฟังการสัมผัสการได้กลิ่น บางครั้งมันไม่ได้เกี่ยวกับการศึกษาเท่าไร ส่วนมากเราจะคิดถึงด้านการศึกษาการเรียนการสอนเป็นหลักแต่ว่ามันรวมถึงวิญญานที่เกิดตามช่องทางต่างๆของร่างกายมีการยืนยันมีผลต่อการศึกษานั้นเรารับเราเห็นสิ่งที่ตึงามรับรู้สิ่งรับฟังสิ่งที่ขาดที่ตึงามที่เป็นสุจริตสัมผัสสิ่งที่ตึงามเหนือสิ่งที่ตึงามมันก็เป็นอาหารใจที่ตึงามสร้างความงอกงามที่จะให้กำลังภักตาทหารก็คือเรื่องของการที่เราได้มีปฏิสัมพันธ์กับสังคมทั้งด้านกายภาพอยู่เยื้องก็เป็นอาหารใจของเราก็คือเรื่องของความมุ่งมั่นเรื่องของความชอบไม่ชอบ หรืออิทธิบาท 4 นั้นแหละหรือจะเรียกว่า มโนสัญญาเจตนาหาร (อาหารคือมโนสัญญาเจตนา) พระพุทธเจ้าตรัสบอกว่าคนที่บำเพ็ญอิทธิบาท 4 นี้มีคุณธรรมที่สูงจะทำให้มีอายุยืนเป็นอาหารใจ อาหารก็แบ่งออกเป็น 2 ส่วนอย่างนี้ กล่าวเฉพาะอาหารหยาบคืออาหารกาย กวฬิงการาหาร ตำราเรื่องนี้บอกอย่างนี้ อาหารที่

เราบริโภคเข้าไปหนึ่งคำจะถูกแบ่งออกเป็น 5 ส่วนแบ่งตอนที่กินเข้าไปหรือกลืนเข้ามาแล้วก็แบ่งเลย
ร่วมแบ่งหลังจากที่ไปย่อยสลายแล้วอันนี้ไม่แน่ใจต้องไปดูรายละเอียด 1 คำแบ่งออกเป็น 5 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นอาหารของพยาธิก็ไปคิดวิเคราะห์เลยว่าอาหารของพยาธิในที่นี้คือ หนอน
80,000 ตัว ที่อยู่ในร่างกายของเรานั้นแหละ กินเข้าไป 1 คำ คนโบราณในท้องถิ่น กินไปที่โน่นที่นี้บาง
ละอิดการบตีผอมจึงมีพยาธิเยอะพยาธิมีเท่ากันหมด 80,000 ตัว อ้วนผอมมีเท่ากัน ส่วนที่ 1 เป็น
อาหารของพยาธิ ส่วนที่ 2 กลายเป็นปัสสาวะ ส่วนที่ 3 เป็นอุจจาระ ส่วนที่ 4 เป็นเหงื่อออก เอาแล้ว
ส่วนไหนเป็นอาหารของมนุษย์ที่เรากินเข้าไปแล้วมีประโยชน์ต่อร่างกาย ส่วนที่ 5 เป็นสารอาหารของ
มนุษย์เรียกว่ากินคำใหญ่คำเล็ก ถูกแบ่งที่ 5 ส่วนเหมือนกัน กินเข้าไปก็สอดคล้องในการคิดว่า
ข้อความที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาที่บอกว่าร่างกายรูปนี้เป็นรังของโรคและในร่างกายนี้มีหมู่
หนอน 80,000 ตัวซ่อนภัยอาศัยอยู่ อาหารที่กินเข้าไปในแต่ละวันนั้นแบ่งเป็น 5 ส่วน ในทาง
พระพุทธศาสนาที่ต้องรู้ความจริงว่า ร่างกายประกอบด้วยชั้น 5 องค์ประกอบพื้นฐานของชีวิตของ
เราก็คือ ชั้น 5 ในนั้นหมู่หนอนมีเชื้อโรคอยู่ในร่างกายของเรานั้นจะทำให้เราเจ็บป่วยเจ็บไข้ได้ด้วย
องค์ประกอบจากภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องอาหารการกิน

เพราะฉะนั้นระดับสมมติสัจจะ ว่าเรื่องของพฤติกรรมการใช้ชีวิตเรื่องของอาหารการขบฉัน
อาหารการกินของมนุษย์ว่าจะทำอะไร จึงจะทำให้เรามีภูมิคุ้มกันสุขภาพดี ก็วิเคราะห์ต่อในส่วนตัว
เกิดจากภายนอกและการตรวจเช็มนั้นจะเป็นอย่างไร เพราะว่าเรากินเข้าไป 1 คำ 1 ส่วนก็แบ่งไปเป็น
อาหารของพยาธิถ้าเรากินอาหารที่มันเผ็ดจัดเค็มจัดเต็มพยาธิชอบเผ็ดชอบเค็ม จะไม่ทำอันตรายต่อ
พยาธิมันแสร้งต่อพยาธิๆ จะเกิดกบฏก็จะตายเนาอยู่ในร่างกายคนเราทำให้เกิดการเจ็บป่วยออกมา
อย่างนี้ไหม หรือว่าบางทีเรากินอาหารชนิดนี้แต่พยาธิในร่างกายคนเราก็มียั้งตั้งแต่ 80,000 ตัวมัน
ไม่ได้ชอบอาหารเหมือนเดิมเหมือนกันทุกตัวๆนะเรากินแต่ไก่ย่างพยาธิชอบไก่ย่างหรือเปล่า ไม่กิน
อาหารหลากหลายอย่างใดอย่างหนึ่งพยาธิบางตัวมันไม่ได้อาหารมันร่อแล้วร่อเล้ามันยังไม่มนุษย์กิน
อาหารประเภทอาหารนี้อาหารเราแบ่งมาแล้วก็กินไม่ได้ทำอันตรายต่อร่างกายคนเราหรือว่าตายแล้ว
ก็เน่าเสียในร่างกายของเราความเจ็บป่วยออกมามันก็อย่างนี้ก็ได้ก็คิดว่ามันสำคัญกันนะไม่มากก็น้อย

เพราะฉะนั้นในทางพระพุทธศาสนาให้เข้าใจอย่างนี้เรื่องอาหารกับโรคนั้นธรรมเนียมการฉัน
ของเราเราให้พิจารณาก่อนฉัน กำลังฉัน หลังฉันแล้ว นี่ก็คือธรรมเนียมจริงๆของพระ ก่อนฉันก็
ปฐิสงขา โยนิโส ปินทปาต ปฐิสวามิ ฯ แสดงถึงคุณค่าแท้คุณค่าเทียมของการคบฉันไม่ใช่เอาเผ็ด
เอาร้อนเอาความสะใจเขาว่า ความจริงอาหารมีประโยชน์ไม่มีประโยชน์มันไม่อร่อยไม่อร่อย มันสำคัญ
ระหว่างช่วงลำคอเอาอะไรเข้าไปเหย่มันไม่อร่อยมันก็มีประโยชน์ก็มีประโยชน์นะ เพราะฉะนั้นก็ให้
พิจารณาก่อนฉันกำลังฉันก็ยังต้องพิจารณาตามธรรมเนียมว่า **ยถาปจยัม ปวตตมานัม ธาตุมตตเมเวตติ**
ยทิทัม ปินทปาโต ฯ ของพระฉันเสร็จแล้วต้องพิจารณาว่า **อชช มยา อปจเวกขิตวา โย ปินท**
ปาโต ปริกฺขโต ฯ วัตถุประสงค์ก็เพื่อให้เรารู้คุณค่าแท้คุณค่าเทียมของการบริโภคอาหารให้มีสติในการ
รับประทานอาหาร อันนี้เป็นหลักของพระพุทธศาสนาแท้ๆเลยก็จะเป็นการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บใน
ส่วนที่มันเกิดโรคอยู่แล้วองค์ประกอบของโรคกำเนิดพัฒนาการของโลกมันมีหลากหลาย เพราะฉะนั้น

มนุษย์ไม่ว่าจะเป็นพระสงฆ์ของชีวิตก็เหมือนกันกับชาวบ้านเราไม่สามารถควบคุมได้แต่เราสามารถป้องกันในส่วนที่เป็นกรป้องกันโดยการบริหารจัดการชีวิตของเราจะทำให้เราป้องกันโรคภัยไข้เจ็บที่เกิดขึ้นกับชีวิตเราได้โดยง่ายสำคัญอย่างยิ่งหลักพระพุทธศาสนาพูดถึงนิยาม 5 นิยาม 5 เป็นเรื่องที่ว่าด้วยกฎของธรรมชาติอุตุนิยาม พินนิยาม จิตนิยาม กรรมนิยาม และธรรมนิยาม เฉพาะในส่วนอุตุนิยาม กับ พินนิยาม ท่านจะบอกว่ามันก็จะส่งข้อความที่พูดว่า ธรรมชาติทุกอย่างมีวิถีทางเป็นของตัวเอง สัตว์ป่าก็มีวิถีทางมีวิถีชีวิตของสัตว์ป่าเอง มนุษย์ก็มีวิถีทางธรรมชาติมีวิถีชีวิตของมนุษย์เอง สิ่งต่างๆที่มีชีวิตเป็นฤดูเป็นแม่น้ำเป็นภูเขาเป็นต้นไม้เขาก็มีวิถีของเขาเอง

เพราะฉะนั้นให้แต่ละอย่างเรียนรู้วิถีไปตามตัวเอง กับธรรมชาติโดยอัตโนมัติ บางที่โรคภัยไข้เจ็บของมนุษย์เกิดจากการที่เราไปแทรกแซงวิถีธรรมชาติแต่ละอย่างมากเกินไปทำให้ระบบสมดุลมันเสียหายไปมันก็ชัดเจนอยู่แล้วในธรรมิกสูตรว่า โรคภัยไข้เจ็บมันเป็นปลายน้ำและต้นน้ำจริงๆ มันอยู่ที่จิตใจของมนุษย์ มนุษย์ไม่มีธรรมะมันก็ทำให้พวกดวงจันทร์ดวงอาทิตย์หมุนไปไม่สม่ำเสมอไม่ถูกทิศทางมันก็มีพัฒนาการลำดับมาจนกระทั่งว่า เกิดความวิปริตของดินฟ้าอากาศฤดูกาลฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ทำให้พืชพันธุ์ธัญญาหารไม่สุกไม่เจริญงอกงามเต็มที่ซึ่งเป็นผลทำให้ต้องไปหาสารเคมีต้องไปหาอย่างโน้นอย่างนี้มาใส่ซึ่งทำให้พืชที่เกิดขึ้นมานั้นมันไม่ได้เกิดจากปุ๋ยธรรมชาติมันก็มีลักษณะแทรกซ้อนเรื่อยมาอย่างนี้ เพราะฉะนั้นเรื่องของการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงไม่ไปแทรกแซงธรรมชาติจนเกินไปก็เป็นส่วนหนึ่งที่โรคภัยไข้เจ็บในสังคมมนุษย์น้อยลงที่สำคัญเป็นข้อสังเกตในช่วงท้ายว่าเชื่อมโยงกับจำนวนหมู่นอนที่อยู่ในร่างกายของมนุษย์ เราไปอ่านคัมภีร์พระพุทธศาสนาเป็นตอนเภสัชขันธ์ขณะนี้แหละ ก็จะพบข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาของหมอชีวกโกมารภัจจ์เป็นหมอที่มีความเชี่ยวชาญในทุกๆโรคในสมัยพุทธกาล โรคไหนที่หมอคนนั้นหมอคนนั้นว่าเก็บรักษาไม่หายในหมอชีวกรักษาหายหมดสมัยนั้น

ในกรุงราชคฤห์มีเศรษฐีคนหนึ่งเป็นโรคปวดศีรษะอยู่ 7 ปี หมอที่ไหนที่ไหนที่เก่งยังไม่มีชื่อเสียงเชิญมารักษาหมดไม่หาย ความทราบถึงหมอชีวกโกมารภัจจ์อาสาสามารถรักษาให้หายขาดได้ใน 3 สัปดาห์ โดยวิธีการรักษาของโรคโดยถลกหนังศีรษะเปิดรอยประสานกะโหลกนำสัตว์มีชีวิต 2 ตัวในภาษาบาลีชื่อว่าปาลก ไม่ได้บอกว่าเป็นชื่อสัตว์อะไรความจริงคือสัตว์มีชีวิตนั้นแหละ คัมภีร์พระไตรปิฎกของมจร เราก็แปลออกมาจากคำว่า ปาลก แปลว่าตัดชีวิตสัตว์มีชีวิต 2 ตัวออกมาเป็นสัตว์ใหญ่ 1 ตัว สัตว์เล็ก 1 ตัว ก่อนที่หมอชีวกมารักษามีผู้รู้เป็นหมอหรือไม่เป็นไม่ทราบได้ที่บอกว่าหมอบอกว่าจะตายภายใน 5 วัน 7 วัน ก็ปาฏิหาริย์อะไรบางอย่างก็จะไม่พ้นภายใน 7 วันนี่แหละ หลังจากผ่าตัด 2 ตัวมันอยู่ในสมองตายทั้งตัวเล็กตัวใหญ่เรื่องกินสมองถ้าสัตว์ตัวใหญ่กินก่อนก็จะตายภายใน 5 วัน ถ้าตัวเล็กกินก่อนจะตายภายใน 7 วัน เป็นเรื่องที่น่าสนใจนะสัตว์ที่มีชีวิตอยู่ในกะโหลก 2 ตัวเป็นสัตว์ประเภทใด ผู้พูดก็วิเคราะห์ว่าเป็นมะเร็งสมองหรือเปล่าแล้วก็ไปดูวิธีการรักษาของหมอชีวกออกมาแล้วก็นอนตะแคงแผลหายแล้วต่อประสานเข้าไปหมอชีวกใช้เครื่องมืออะไรจึงสามารถมองเห็นสัตว์เล็กๆนั้นมันก็ไปเชื่อมโยงกับนอน 80,000 ตัว นี่แหละที่แปลในคัมภีร์วิสุทธิมรรค นอนที่อาศัยอยู่ในมันสมองเรียกว่าตัวคัมคัลลัมไม่แน่ใจว่าในภาษาบาลีว่าอย่างไรแต่ว่าไปเอามาจาก

ภาษาบาลีโรมัน และคำแปลว่าถ้าเป็นภาษาอังกฤษนี้แหละนี่แหละเดียวก็เขียนเป็นภาษาบาลีเป็นตัว
คัมภีร์นั้นในร่างกายของเราที่จะมีส่วนที่เป็นส่วนประกอบทั้งส่วนที่เป็นอาการ 32 กับส่วนที่มองไม่
เห็นอาการ 32 ก็ถือว่าเป็นรังของโรคโดยธรรมชาติอยู่แล้ว เฉพาะนั้นประเด็นเรื่องโรคไวรัสโควิด 19
เนี่ยเป็นโรคที่มีพัฒนาการได้มากอย่างที่ทางผู้รู้ทางด้านสาธารณสุขเขาได้บอกว่าเป็นไข้หวัด โควิด 19
เป็นไข้หวัดที่ 7 ไข้หวัดปกติมี 4 ชนิดแล้วก็ติดโดยธรรมชาติแบบงายอย่างนี้ มีอยู่ชนิดที่ 1-4
เป็นไข้หวัดทั่วไป ชนิดที่ 5 ไวรัสซาร์ส ชนิดที่ 6 ไวรัสเมอส์ ชนิดที่ 7 ไวรัสโควิด19 เป็นพัฒนาการเป็น
การปรับตัวของเชื้อไข้หวัดธรรมดาแล้วก็มีวิวัฒนาการ บวกกับการที่เรามีพฤติกรรมแปลกๆเรื่องของ
การใช้ชีวิตในเรื่องของการกินเรื่องของการแทรกแซงธรรมชาตินี้ ก็ทำให้เชื้อมันมีพัฒนาการมาแล้ว
ก็แข็งแรงมากยิ่งขึ้น

เพราะฉะนั้นในการดูแลรักษาเราเองก็ทำ 2 ส่วนไปในทางเดียวกันระดับสมมติสัจจะก็อย่างที่
บอกเอาไว้ทางบ้านเมืองมีมาตรการมีวิธีการปฏิบัติอย่างนั้น ในขณะที่เดียวกันก็ช่วยกันดูแลเรื่อง
พฤติกรรมการใช้ชีวิต การกินยาเป็นอาหารการไปช่วยสร้างอาชีพให้กับชาวบ้านเรื่องของการแนะนำ
ให้ปลูกพืชผักที่เป็นยาสมุนไพรด้วยเป็นอาหารด้วยเพื่อรับประทานก็จะสร้างภูมิคุ้มกันที่แข็งแรง
ให้กับร่างกายของเรานั้นในส่วนที่เป็นระดับสมมติสัจจะ และระดับปรมาตมสัจจะก็จะแบ่งเป็น 2
ส่วนคือส่วนที่ 1 เป็นการศึกษาหาความรู้ข้อมูลหาความจริงเกี่ยวกับองค์ประกอบของชีวิตชีวิตคือ
อะไรเป็นอย่างไรเป็นไปอย่างไรก็ต้องมีความเข้าใจโลกเข้าใจชีวิตอย่างนี้ ในส่วนที่ 2 ก็คือเรื่องของการ
สร้างความแข็งแรงให้กับจิตใจของเราเองว่า พยาธิธมโมเมหิ พยาธิ อนติโต เรามีความเจ็บไข้เป็น
ธรรมดา จะล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้ มรณธมโมเมหิ มรณ อนติโต เรามีความตายเป็น
ธรรมดา จะล่วงพ้นความตายไปไม่ได้ เป็นการสร้างความแข็งแรงให้กับร่างกายกับจิตใจของเราจะ
ได้ไม่ได้ตื่นตระหนกวิตกกังวลมากเกินไปซื้อกำหนดนี้กำหนดนั้นเขาทำโน้นทำนี้ก็ได้ไปจะต้อง
ระวังรักษาจนกระทั่งไม่เป็นอันทำมาหากินอะไรเลย มันก็จะตายเพราะอดตายนี้แหละดีที่สุดแล้ว
เพราะฉะนั้นก็ให้ทำหลายๆอย่างไปพร้อมๆกันมันก็จะเข้ากับสัจจะที่ว่า ยามเข้าป่าเสกคาถากันช้างไล่
ขึ้นต้นไม้ก็ช่วยด้วยคาถา เห็นน้ำแกงจืดหมดรสโอชา เติมน้ำปลาอีกด้วยช่วยน้ำแกง ฯ
ในขณะที่เดียวกันอันนี้เป็นหลักฐานที่จะร่วมด้วยช่วยกันแล้วก็ปัจจุบันนี้

อนุโมทนาบุญกับทุกๆท่านโดยเฉพาะในส่วนของคุณะสังคมาศ โดยหลักสูตร
บัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ โดยท่านรองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป รอง
ศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุยะพรหม ท่านผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันภาคีเครือข่ายทั้งหมดที่มาร่วมด้วย
ช่วยกันในการทำให้สำเร็จประโยชน์ 2 อย่างก็คือเรื่องของการวิชาการกำหนดตามที่ทางการกำหนดให้
เป็นการสร้างองค์ความรู้ว่าจะไปเป็นการช่วยด้วยช่วยกันเพื่อให้กับสังคมประเทศชาติแก้ไขปัญหา
อุปสรรคที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อให้สังคมบ้านเราเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

ท้ายที่สุดนี้ขอตั้งจิตอธิฐาน อำนวยอวยชัย รตนะตยานุภาวณะ ด้วยอำนาจคุณพระศรี
รัตนตรัย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก ที่ได้บำเพ็ญมาทั้งหมด เป็นตบะเป็นเดชะเป็นผู้มีความสุขความ

เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานเจริญอายุวรรณะสุขะพละปฏิจาณธนสารสมบัติ ปราปรณาสั่งใดเป็นไป
ในทางที่ขอบประกอบด้วยธรรมขอให้สมปราปรณาสั่งนั้นจงทุกประการเทอญ..

คณะกรรมการวิพากษ์บทความวิจัยในการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม
(Proceedings) หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
ประจำปีการศึกษา 2562

ห้อง ที่	สาขาวิชา	คณะกรรมการ	
1	หลักสูตรรัฐ ประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต	พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร. พระสุธีวีรบัณฑิต, ดร. พระปลัดระพีณ พุทธิสาโร, ผศ.ดร. พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ, ผศ.ดร. พระมหาสุนันท์ สุนนโท, ผศ.ดร. พระครูปลัดอตุร ปรีบุญโณ, ดร. พระครูวินัยธรเอก ชินวิโส, ดร. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชชัย ไชยสา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ธิลาว อาจารย์ ดร.กาญจนา คำจุติ อาจารย์ ดร.ปนัดดา รักษาแก้ว พระมหานิกั ฐานตโร, ดร. พระสมนึก อีรปโย พระนุชิต นาคเสโน นางสาว พัชรี หาหลง	ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการและเลขานุการ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
2	หลักสูตรพุทธ ศา ส ต ร ม ห า บั ญ ฑิต สาขาวิชาการ จัดการเชิงพุทธ	รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม ศาสตราจารย์ ดร.จันทงค์ อติวัฒนสิทธิ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช รองศาสตราจารย์ ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ รองศาสตราจารย์ ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์ รองศาสตราจารย์อนุภูมิ โชวเกษม รองศาสตราจารย์ ดร.พรรษา พฤษโยงกูร รองศาสตราจารย์ ประณต นันทิยะกุล อาจารย์ ดร.สุริยา รักษาเมือง อาจารย์ ดร.อภิญา ฉัตรช่อฟ้า อาจารย์ ดร.บวร ขมขุนศรี อาจารย์ ดร.สมชาติ นามะรี	ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ

ห้อง ที่	สาขาวิชา	คณะกรรมการ	
		ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุพธนา ปราณีต	กรรมการและเลขานุการ
		นายพลวัฒน์ สีทา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
		นางสาวกาญจนา บุญเรือง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
3	ท ลั ก สู ต ร ร ัฐ ศ า ส ต ร มหาบัณฑิต	ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง	ประธานกรรมการ
		ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์	กรรมการ
		รองศาสตราจารย์ ดร.สมาน งามสนิท	กรรมการ
		รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ จันทะนี	กรรมการ
		รองศาสตราจารย์ ดร.พิเชฐ ทั้งโต	กรรมการ
		รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	กรรมการ
		ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดา หมั่นมี	กรรมการ
		รองศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ นิยมางกูร	กรรมการ
		ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล เย็นใจมา	กรรมการ
		อาจารย์ ดร.พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์	กรรมการ
		อาจารย์ ดร.นพดล ดีไทยสงค์	กรรมการ
		อาจารย์ ดร.ประสิทธิ์ พุทธศาสนศรีธา	กรรมการ
		ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัต กระสังข์	กรรมการและเลขานุการ
		นายสุภัทรชัย สีสะไบ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
		นายกรกต ชำบฉัต	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
		นางสาวสุมาลี บุญเรือง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

สรุปแบบประเมินโครงการ
ในการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
ประจำปีการศึกษา 2562
วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563
ณ อาคารเรียนรวม โซน B คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

ที่	รายการที่ประเมิน	ผลการประเมิน		
		$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	การดำเนินการ			
	1.1 การติดต่อประสานงานกับผู้ร่วมโครงการ/ประชาสัมพันธ์	4.39	0.778	มาก
	1.2 เอกสารประกอบโครงการ	4.10	0.837	มาก
	1.3 การให้บริการความสะดวกของโครงการ	4.36	0.753	มาก
	1.4 ระยะเวลาของโครงการ	4.40	0.605	มาก
2	รูปแบบและขั้นตอนของโครงการ			
	2.1 พิธีเปิดโครงการ	4.45	0.681	มาก
	2.2 การร่วมกิจกรรมตามโครงการที่กำหนด	4.48	0.636	มาก
	2.3 ความสะดวกสบายในการใช้โปรแกรมประชุมออนไลน์	4.48	0.746	มาก
	2.4 ความคมชัดของเสียงและภาพในการจัดประชุมออนไลน์	4.06	0.833	มาก
3	เนื้อหาวิชาการและประโยชน์ที่ได้รับโครงการ			
	3.1 ได้รับองค์ความรู้ใหม่จากการนำเสนอบทความจากงานวิจัย	4.50	0.588	มาก
	3.2 ได้ความรู้จากการเข้าฟังบรรยาย เรื่อง “การแก้ไขปัญหาระบาดของไวรัสโควิด 19 ในมุมมองพระพุทธศาสนา” จากผู้ทรงคุณวุฒิ	4.52	0.612	มากที่สุด
	3.3 สารสำคัญจากบทความวิจัย ถูกต้อง และสมบูรณ์ ทำให้สามารถทำวิจัยในลักษณะเดียวกันได้	4.48	0.560	มาก

ที่	รายการที่ประเมิน	ผลการประเมิน		
		$\bar{X}$	S.D	ระดับ
	3.4 การใช้ภาษาถูกต้องตามหลักวิชาการเป็นมาตรฐาน มีความเหมาะสมกับผู้อ่าน	4.49	0.612	มาก
	3.5 การเรียงลำดับเนื้อหา ถูกต้องตามหลักการวิจัย มีความสอดคล้อง ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนถึงการสรุป	4.39	0.576	มาก
	3.7 ได้รับประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้และต่อยอดได้	4.31	0.604	มาก
	รวม	4.40	0.475	มาก

จากตารางแสดงได้ว่า ผลการประเมินจากแบบสอบถามประเมินผลโครงการดังกล่าว ของนิสิต และผู้เข้าร่วมในโครงการฯ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2562 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.40 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ 3.2 อยู่ในระดับมากที่สุด

4. สิ่งที่ได้รับ/ประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ

- 4.1 เป็นการจัดการร่วมสมัย
- 4.2 ทำให้ได้ความรู้ในการใช้ Zoom โปรแกรม มาประยุกต์ใช้ในการประชุมช่วงยุคไวรัสโคโรนา
- 4.3 ได้ทราบการแก้ไขปัญหาโรคไวรัสโควิด 19 ในมุมมองพระพุทธศาสนา และสามารถนำไปใช้ประโยชน์และเผยแพร่ภายในวัดและชุมชน ได้
- 4.4 ได้ความรู้จากการฟังบรรยาย
- 4.5 ทำให้ทราบถึงวิธีป้องกัน และดูแลตัวเอง
- 4.6 ความรู้ในพระไตรปิฎกกับสถานการณ์โรคภัยปัจจุบัน
- 4.7 เป็นประโยชน์และสามารถนำไปใช้ได้จริง
- 4.8 การสัมมนาแบบออนไลน์ทำให้ได้รับความสะดวกมากยิ่งขึ้นเพราะได้บันทึกภาพและเสียงได้ ในบางขณะเวลาที่มีกิจจำเป็น ทำให้ไม่ขาดการได้รับความรู้
- 4.9 ได้ประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้จากการฟังบรรยายเรื่อง การแก้ไขปัญหาโรคไวรัสโควิด 19 ในมุมมองพระพุทธศาสนา และได้รับองค์ความรู้ใหม่จากการนำเสนอบทความจากงานวิจัยสามารถนำไปต่อยอดและนำมาประยุกต์ใช้ได้

4.10 ได้รู้ถึงความเปลี่ยนแปลงในการสื่อสารยุคปัจจุบัน และทราบถึงแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

4.11 สามารถนำไปปรับใช้ในการทำวิจัยในครั้งต่อไปได้

4.12 ได้ข่าวสารความรู้ทางการป้องกันโรคนี้ละทำให้รับมือได้อย่างทุกวิธี

4.13 เรียนรู้ รักษา ดูแล ป้องกัน แนะนำ และควบคุม ของสถานการณ์โควิด19

4.14 มีแนวคิดที่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับปรุง และนำไปต่อยอดและพัฒนาในด้านต่างๆได้

4.15 ได้ความรู้จากการทำบทความซึ่งส่งผลที่จะนำไปใช้งานได้ในวันข้างหน้า และยังได้ร่วมมือตามคำสั่งของรัฐบาลในยุคที่โรคระบาด

4.16 เมื่อโลกก้าวเข้าสู่ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงในฐานต่างๆ สิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเราก็ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการต่างๆ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ในการสัมมนาครั้งนี้ระโยชน์ที่ได้รับคือรู้วิธีการรับมือกับโรคติดต่อ โควิด 19 โดยการใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นตัวช่วย เพื่อพัฒนาจิตใจ และปัญญา

4.17 ทันยุคทันสมัยกับยุคปัจจุบันและได้ความรู้เรื่องการทำวิจัยเพิ่มขึ้น

4.18 ทำให้ได้รับสาระต่างๆ และแนวคิดของแต่ละท่าน และนำข้อดีไปปรับใช้

4.19 ทำให้ทราบเรื่องปัจจุบันทันเหตุการณ์โดยนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้อง ทราบหลักการและแนวทางในการทำวิจัยของ มจร

4.20 ได้รับฟังแนวทางการสัมมนาวิจัย การแก้ไขบทความ การปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและรูปแบบที่เพิ่มเติมให้บทความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.21 ได้แนวคิดและหลักการใหม่ๆจากคณาจารย์เกี่ยวกับการเขียนบทความวิจัย ทำให้เกิดการพัฒนางานวิจัยของนิสิตได้ดียิ่งขึ้น

4.22 ได้องค์ความรู้ใหม่ๆกับการแก้ไขปัญหาโควิด 19 ในทางพระพุทธศาสนาและข้อเสนอแนะต่างๆในการปรับแก้บทความวารสารจากคณะกรรมการ

4.23 ได้รับความรู้เพิ่มเติมและรู้ได้รับสิ่งใหม่ในการที่เราไม่เคยได้สัมผัส ถือว่าดีเยี่ยม

5. ข้อเสนอแนะ/ความเห็นเพิ่มเติม

5.1 ต้องปรับปรุงความคมชัดของเสียงและภาพในการจัดประชุมออนไลน์

5.2 ควรมีระยะเวลาในการแก้ไข ก่อนตีพิมพ์

5.3 ในการใช้โปรแกรมซูมวิดีโอเพื่อการประชุมงานที่สำคัญที่สุดคืออินเทอร์เน็ต หากไม่มีความเสถียรย่อมสะดุดและฟังไม่รู้เรื่อง พัฒนาต่อไป

5.4 ควรจัดเจ้าหน้าที่ในการควบคุมไม่ให้มีเสียงแทรกซ้อน

5.5 ทำอย่างไรให้ประชาชนกลุ่มหนึ่งได้นับความเท่าเทียมไม่เลื่อมล้ำทางสังคมจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ เช่น ปัญหาของ คนตกงาน คนจน คนไร้บ้าน และประชาชนทั่วไปที่ได้รับผลกระทบจากโควิดเช่น การตรวจหาโรคที่คิดเงินแพงจนไม่ได้ไปตรวจเป็นของการแพร่ระบาด และบุคลากรที่

ขาดแคลนเครื่องมือการป้องกัน เช่นชุด PPE. และหน้ากากอนามัยรวมถึง แอลกอฮอล์ ที่กล่าวมานี้รัฐ
บกพร่องอย่างรุนแรงและขาดจริยธรรมอย่างสูง

5.6 ครั้งต่อไปถ้าประชุมออนไลน์ ควรให้ผู้ควบคุมระบบทดสอบและทำความเข้าใจกับ
โปรแกรมให้มากกว่านี้ โดยเฉพาะทางด้านระบบการสื่อสารทางเสียง บางช่วงเสียงของอธิการบดีเจียบ
หายไปนานมาก ๆ

5.7 ควรชี้แจงการใช้เครื่องมือแบะอุปกรณ์ก่อนเริ่มโครงการ

5.8 ควรกำหนดรูปแบบของบทความที่ชัดเจน และให้ส่งบทความเพื่อกรรมการหรือ
เจ้าหน้าที่ได้มีเวลาตรวจสอบก่อนนำเข้าสู่กระบวนตีพิมพ์ ขาดการตรวจสอบบทความที่เป็นภาษาอังกฤษ
ให้ตรงกับภาษาไทย อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีเวลาในการตรวจสอบบทความก่อนส่งเข้าระบบของวารสาร
ตามลิงค์

5.9 อยากให้ผู้ควบคุมในการถ่ายทอด เพราะยังมีเสียงแทรกเต็ม เช่นไปจ่ายตลาดก็มี คุณกันก็
มี อื่นๆข้อนี้ปรับปรุงได้จะดีมาก

สรุปการประเมินบทความวิจัย (กลุ่มที่ 2)
ในการจัดประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563
ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 ชื่อกลุ่มนำเสนอบทความวิจัย : สาขารัฐประศาสนศาสตร์
- 1.2 หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- 1.3 คณะกรรมการวิพากษ์บทความ

พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.	ประธานกรรมการ
พระสุธีวีรบัณฑิต, ดร.	กรรมการ
พระปลัดระพิน พุทธิสารโร, ผศ.ดร.	กรรมการ
พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ, ผศ.ดร.	กรรมการ
พระมหาสุนันท์ สุนนโท, ผศ.ดร.	กรรมการ
พระครูปลัดอดุล ปริปัญโญ, ดร.	กรรมการ
พระครูวินัยธรเอก ชินวิโส, ดร.	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชชัย ไชยสา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ธิลา	กรรมการ
อาจารย์ ดร.กาญจนา คำจตุ	กรรมการ
อาจารย์ ดร.ปนัดดา รักษาแก้ว	กรรมการ
พระมหานิกธ ฐานโตโร, ดร.	กรรมการและเลขานุการ
พระสมนึก อธิปญโย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
พระนุชิต นาคเสโน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาว พัชรี หา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงคุณภาพงานวิจัย

3.1 ปัญหาวิจัย

1) ตอบไม่ตรงประเด็น เช่น 1.ศึกษาความคิดเห็นหรือศึกษาประสิทธิผล 2. ผลการเปรียบเทียบตอบไม่ชัดเจน ปัจจัยส่วนบุคคลบางปัจจัยแตกต่าง แต่บางปัจจัยไม่แตกต่าง จะศึกษาประสิทธิผลหรือความคิดเห็น

2) ตรวจสอบการแปลให้ตรงกับภาษาไทย มีข้อความบางส่วนในภาษาอังกฤษเกินมา โดยไม่มีเนื้อหาภาษาไทย

3) ควรปรับให้เป็นปัญหาที่นำไปสู่การวิจัย โดยระบุว่าปัจจุบันการปฏิบัติงานของบุคลากรเกิดปัญหาอะไร อย่างไร ด้วยเหตุใดผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยเรื่องนี้

4) ปรับข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ให้เริ่มต้นด้วยคำว่า “ควร” ทุกข้อ

5) ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ทำวิจัยแล้วจึงเสนอปัญหาลำดับไปสู่การวิจัย

6) นำตารางรวมของผลการวิจัยมาใส่ไว้ในบทที่ 4 ประกอบด้วย 1) ตารางรวมรายด้าน 2) ตารางเปรียบเทียบ 3) ตารางข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหา

7) ปรับแก้ไขบทคัดย่อให้ถูกต้องหลักไวยากรณ์ของภาษา

8) การอภิปรายผล ควรอภิปรายให้ครบ ข้อ 3. ปัญหา อุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ยังไม่พบการอภิปรายผล

9) บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ใช้คำ ไม่ตรงกับชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ ควรปรับให้ตรงกัน

10) มีข้อความที่กล่าวถึงปัญหาของสถานที่วิจัย โดยไม่มีงานวิจัยหรือเอกสารรองรับ ควรปรับให้เหมาะสม

11) คำว่า องค์การ กับ คำว่า องค์กร ให้ใช้ให้เหมือนกันว่าจะเอาคำไหน แต่เมื่อหัวเรื่องเป็นองค์การ ส่วนอื่นก็ควรเป็นองค์การ

12) ขาดสภาพปัญหาที่นำไปสู่การวิจัย

13) ควรนำมาจากคำถามปลายเปิดและการสังเคราะห์ของผู้วิจัยที่ได้จัดทำเป็นตารางในบทที่ 4 อย่างชัดเจนเป็นที่ประจักษ์มาแล้ว

3.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1) ปรับคำว่า “สุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรทาร์ยามาเน” ให้เป็น กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรทาร์ยามาเน (เนื่องจากสูตรของทาร์ยามาเนไม่ใช่สูตรการสุ่มตัวอย่าง เป็นสูตรการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง) ส่วนการสุ่มเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

2) มีข้อความบางข้อความที่พิมพ์มาผิดพลาดมาก ต้องปรับปรุง

3) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญควรระบุจำนวนและเกณฑ์ได้มาซึ่งบุคคลที่เลือกมา

- 4) วิธีดำเนินการวิจัยมีองค์ประกอบ รูปแบบการวิจัย ประชากร การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย
- 5) ตรวจสอบกรอบแนวคิดของการวิจัยที่สัมพันธ์การออกแบบการวิจัย
- 6) ไม่พบการได้มาซึ่งเครื่องการวิจัยว่าได้มาอย่างไร
- 7) เป็นงานวิจัยแบบผสานวิธีแต่ไม่พบวิธีการดำเนินการแบบเชิงคุณภาพ ควรระบุให้ครบ
- 8) กระบวนการหรือขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยไม่ชัดเจน ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
- 9) ใช้สถิติอะไรต้องให้ชัดเจน
- 10) การวิจัยเชิงคุณภาพ ควรบอกด้วยว่าเก็บข้อมูลอย่างไร วิเคราะห์อย่างไร
- 11) การออกแบบการวิจัยในส่วนของบทคัดย่อกับบทที่ 3 ควรมีความสัมพันธ์กัน ไม่ใช่ต่างบทต่างเขียนหรือนำเสนอโดยไม่มีทิศทางหรือระเบียบวิธีวิจัย

3.3 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

- 1) องค์ความรู้จากการจัดการความรู้และองค์กรแห่งการเรียนรู้เกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาและอุปสรรค เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขในอนาคตต่อไป
- 2) องค์ความรู้ที่ได้เป็นแนวทางสรรหาผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถพิเศษที่โดดเด่นด้านต่าง ๆ มาช่วยกันพัฒนาบุคลากรให้ดียิ่งขึ้นไปอย่างเหมาะสม
- 3) องค์ความรู้เป็นแนวทางการพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อหน้าที่ความรับผิดชอบและเพื่อนร่วมงานเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ
- 4) องค์ความรู้ที่เน้นจัดตั้งภาคีเครือข่ายร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชน
- 5) แสวงหาความรู้และเทคนิคการบริหารจัดการวัฒนธรรมองค์กรในรูปแบบใหม่ ๆ จนสามารถนำความรู้มาบริหารงานในองค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้

3.4 ประโยชน์/การประยุกต์ใช้/ผลกระทบต่อสังคมของงานวิจัย

- 1) ส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรและประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้าอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการทำงานให้เกิดความรู้ความสามารถที่หลากหลายด้าน
- 2) ส่งเสริมการเรียนรู้ ปลุกฝังในเรื่องการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการแก่บุคลากรทุกคน
- 3) ปลุกฝังให้ประชาชนหรือบุคลากรรู้จักประกอบอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ลดรายจ่ายของครอบครัวและสร้างความตระหนักรู้ถึงการมีการวางแผนรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้า
- 4) ส่งเสริมกระบวนการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมการสร้างวินัยและจิตสาธารณะของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนในชุมชน

5) กิจกรรมความสัมพันธ์ไมตรีจิตกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเพื่อเรียนรู้สัจใจซึ่งกันและกัน ทำให้กล้าที่จะเสนอประเด็นปัญหาที่สำคัญในการทำงาน และกล้าตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาดัง ๆ

6) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขผลดำเนินงานที่ไม่มีผลตรงเป้าหรือไม่สำเร็จจากการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่เพื่อวางแผนในการจัดการให้ตรงจุดอย่างจริงจังและถูกต้องตรงกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินการ

7) การจัดทำฐานข้อมูลในการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้ถูกต้อง และวางระบบการช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการตรวจสอบพื้นที่ประสบภัยและเชื่อมโยงฐานข้อมูลสิ่งของสำรองจ่าย เพื่อให้การสงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้สอดคล้องกับสภาพความเดือดร้อนและความจำเป็นในการดำเนินชีวิตขั้นพื้นฐานของผู้ประสบภัย รวมถึงการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทัวถึงและเป็นธรรม

8) จัดกิจกรรมและโครงการอบรมให้กับประชาชนทุกเดือน เพื่อให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และจัดทำแบบสอบถามเพื่อให้ประชาชนได้แสดงออกทางความคิด

9) จัดตั้งภาคีเครือข่ายร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชน

10) การประชุมร่วมกับประชาชนในท้องที่ส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์จัดทำแผนดำเนินงานเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและตรงเป้าหมาย

11) ส่งเสริมและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ เสียงตามสายวิทยุกระจายเสียง และ รถประชาสัมพันธ์ที่เป็นเนื้อหาสำคัญ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนได้รับทราบ และเห็นความสำคัญ

12) การจัดการความรู้และองค์กรแห่งการเรียนรู้เกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาและอุปสรรค เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขในอนาคตต่อไป

13) ทำเอกสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มากกว่าเดิม และเพิ่มช่องทางผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆในการให้ความรู้ เพื่อเพิ่มความรู้ให้กับประชาชน และสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรักท้องถิ่น

14) ส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรและประชาชนได้ทำกิจกรรมความสัมพันธ์ไมตรีจิตต่อกันเพื่อเรียนรู้สัจใจซึ่งกันและกันทำให้กล้าที่จะเสนอประเด็นปัญหา และกล้าตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาดัง ๆ

15) การอบรมด้านความรู้และการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แก่ผู้บริหารและบุคลากรขององค์การ เพื่อความเข้าใจในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง

- 1) ศึกษาในด้านของความสัมพันธ์ในการให้บริการระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชนผู้มาใช้บริการ เพื่อให้ทราบความคิดเห็นที่แตกต่างเกี่ยวกับจุดบกพร่องขององค์กร
- 2) ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการพัฒนาท้องถิ่นให้มากขึ้น
- 3) จัดอบรมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์กรอย่างสม่ำเสมอ
- 4) การศึกษาโดยเน้นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข
- 5) ศึกษาถึงแผนนโยบายทัศนคติของหน่วยงานในพื้นที่ และองค์กรร่วมต่าง ๆ เพื่อนำมาบูรณาการและกำหนดแนวทางในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการป้องกันรักษาป่า โดยชุมชนมีส่วนร่วมให้ไปในทิศทางเดียวกัน
- 6) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับจังหวัด ระดับภาค หรือระดับประเทศ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่หลากหลาย สามารถนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบและนำมาปรับปรุงแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- 7) แบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายหลังจากที่มีการวางแผนกลยุทธ์หรือปฏิบัติงานในพื้นที่ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น
- 8) ศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การเพื่อเป็นการบูรณาการระหว่างรัฐประศาสนศาสตร์กับพระพุทธศาสนา
- 9) การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ เช่น หลักอิทธิบาท 4, หลักสังคหวัตถุ 4, หลักสารานิยธรรม 6 เป็นต้น ในการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- 10) ศึกษาประสิทธิผลการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งอื่น ที่มีปัจจัยในด้านต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกัน เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นการมองการให้บริการรอบด้านมากยิ่งขึ้น

รับรองตามนี้

(พระมหานิกธ ฐานุตโตโร, ดร.)
กรรมการและเลขานุการกลุ่ม

รับรองตามนี้

(พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.)
ประธานกรรมการ

รายชื่อการนำเสนอบทความทางวิชาการ
ในการจัดประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563
ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กลุ่มที่ 2 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต: ฉบับแก้ไขหลังจากการประชุม
วันที่ 3 เมษายน 2563 พ.ศ. 2563

ที่	ชื่อบทความทางวิชาการ	ผู้นำเสนอ	QR Code
1	การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี	พระคำแสน ปภัสสร (บุศดาร)	
2	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก่งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา	พระเฉลิมวุฒิ จิตตสัโร (น้อยโจอม)	
3	ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ	พระณัฐพล สิริวิพัฒน์ (หมอสำราญ)	

(30) การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม ปี 2563
หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 3 เมษายน 2563

ที่	ชื่อบทความทางวิชาการ	ผู้นำเสนอ	QR Code
4	แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์	พระประยุทธ อริยวิโส (สนใจ)	
5	วัฒนธรรมองค์กรที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ	พระมหานวมินทร์ สิริเมธี (สาริบุตร)	
6	ทักษะการบริหารของผู้บริหารตามการรับรู้ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี	พระมหาภูริช หนทวีโส (ศรีเลิศรส)	
7	การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ	พระมหายุทธพิชัย สิริชโย (ดวงโสภา)	
8	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการรถไฟรางเบาของเทศบาลนครขอนแก่น	พระมหาวรพงศ์ กุศลชโย (มหาจันทร์)	

ที่	ชื่อบทความทางวิชาการ	ผู้นำเสนอ	QR Code
9	การบริหารงานตามหลัก ธรรมาธิปไตยขององค์การบริหาร ส่วนตำบลคูน้ำ อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ	พระมหาอัศพล ญาณธีโร (ทอง อินทร์)	
10	ประสิทธิภาพการบริหารงานด้าน ป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี	พระศิวกกร เตชปญโญ (วันทา)	
11	การจัดการความรู้เพื่อพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอ จัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ	พระสอนสิน ปญญาวโร (บุญสูง เนิน)	
12	คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัด สิงห์บุรี	พระสุมิตร สุจิตโต (ชมเชย)	
13	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ จัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การ บริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวัง น้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	พระสุริโย สุชีโต (รุ่งเรือง)	

(32) การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม ปี 2563
หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 3 เมษายน 2563

ที่	ชื่อบทความทางวิชาการ	ผู้นำเสนอ	QR Code
14	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ	พระอธิการสมคิด กตปุญโญ (เปล่งศรี)	
15	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล	
16	ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	นายคณาพงษ์ พึ่งมี	
17	ประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา	นายพีรพล ไชยณรงค์ศักดิ์	

การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากร
เทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี*

QUALITY OF LIFE DEVELOPMENT ACCORDING TO SUFFICIENCY ECONOMY
PHILOSOPHY OF PERSONNEL IN BANGKURAD SUB-DISTRICT MUNICIPALITY
BANG BUA THONG DISTRICT OF NONTHABURI PROVINCE

พระคำแสน ปภัสสร (บุตดารา)

Phrakhamsene Pabphassaro (Boutdala)

E-mail: khamsan2539@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาเปรียบเทียบ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสานวิธี พบว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด ด้านวัตถุวิสัยและด้านจิตวิสัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ บุคลากรในองค์กรยังขาดความรู้ความสามารถที่เพียงพอในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขาดผู้เชี่ยวชาญในการให้คำแนะนำในการพัฒนาและความรู้ด้านต่างๆ

คำสำคัญ : การพัฒนา; คุณภาพชีวิต; ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The article of this research were to study the work performance quality of life development according to the sufficiency economy, to comparing the opinions and standing the problems, obstacles and suggestions regarding the development of work performance quality of life according to the sufficiency economy philosophy. The research methodology is the mixed methods research. The findings were an follows the development of work performance quality of life in accordance with the sufficiency economy philosophy of personnel at BangKuRud Objective and Subjective by overall was at a medium level personnel factor were not found to be different related to the different opinions rejecting the set research hypothesis. Problems and obstacles were personnel is lack of sufficient knowledge and ability to improve the work performance quality of life and lack of experts.

Keywords: Quality; Life Development; Sufficiency

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพชีวิตมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองและสังคมไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนา ทั้งในส่วนบุคคล ครอบครัว จึงต้องมีการพัฒนาในด้านความรู้ชำนาญการเฉพาะด้าน เพื่อให้มีแนวคิดเจตคติที่ดี รู้จักการบริหารตนเอง การเอื้ออาทรต่อบุคคลอื่นมีอาชีพและรายได้ที่ พอเพียงต่อการดำรงชีวิต มีคุณธรรม ศีลธรรม ถ้าหากปฏิบัติได้เช่นนี้เท่ากับเป็นการยกระดับทั้งตนเองและสังคม ทำให้มีคุณค่า ปัญหาต่างๆ ในสังคมลดน้อยลง เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาอาชญากรรม ปัญหามลภาวะเป็นพิษ เป็นต้น ประเทศต่างๆ จึงพยายามอย่างเต็มที่ในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น เพื่อช่วยให้สมาชิกทุกคน ในสังคมกินดีอยู่ดี มีความสุขสมบูรณ์ ประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนาคุณภาพชีวิตช่วยทำให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมโดยมีแนวทาง ในการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้สังคมมีความสงบสุขไปด้วย การพัฒนาคุณภาพชีวิต กระตุ้นให้ บุคคลและสังคมเกิดความกระตือรือร้นคิดที่จะปรับปรุงตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นอยู่เสมอ การพัฒนาคุณภาพชีวิตทำให้บุคคลรู้จักใช้ปัญญา มีเหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรม หลักการบริหาร เพื่อมาแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองและสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้บุคคลและสังคมอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ช่วยลดปัญหาความขัดแย้งและปัญหาสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิตทำให้บุคคลและสังคม ที่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เกิดความร่วมมือ ร่วมใจ ในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณีและค่านิยมที่ดีงามให้เกิดขึ้นในสังคม ดังจะเห็นได้ว่า หากคนมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีคุณภาพที่ดี ย่อมนำไปสู่การพัฒนา ประเทศชาติให้เจริญหน้าก้าวหน้าไกลขึ้น (ปรากฏทิพย์ ภักดีศิริไพรวัลย์, 2559)

เทศบาลเมืองบางคูรัดนั้น มีหน่วยงานทำงานที่แยกย่อยออกไปมากมายซึ่งแต่ละหน่วยจะอยู่ในรูปแบบของกองต่างๆ เช่น กองการศึกษา กองคลัง กองช่าง กองสวัสดิการทางสังคม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น บุคลากรจำนวนมากรวมถึงผู้บริหารและสภาเทศบาลการพัฒนาคุณภาพชีวิตจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องมีการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อประสิทธิภาพในการทำงานจากสภาพปัญหาที่อยู่ในปัจจุบันของสังคมทั้งปัญหาด้านความรู้ ซึ่งบุคลากรบางคนยังขาดความรู้ความเชี่ยวชาญบางสายงานความรู้ที่มีจำกัดทำให้ต้องเพิ่มพูนความรู้ให้หลากหลายจึงจะทำงานได้ครอบคลุมภารกิจของเทศบาล ปัญหาด้านรายได้ บุคลากรบางกลุ่มประสบกับปัญหาการขาดความมั่นคง ทางเศรษฐกิจ การเงิน ส่วนมากมีเงินเดือน ค่าจ้างน้อย รายได้ไม่เพียงพอ (บุญโชติ เกตุแก้ว, 2546)

ดังนั้นผู้วิจัยมีความประสงค์ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เพื่อที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการนำข้อมูลเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการความรู้ ของบุคลากร ให้มีศักยภาพ และพัฒนาการเรียนรู้ ที่จะพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรีโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดบุคลากรที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 197 คน (เทศบาลเมืองคูรัด, 2561) สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ยามาเน่ (Yamane, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแปรปรวนค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ, 2557)

ผลการวิจัย

1. ระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอบางบัวทองจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม

(n=132)

ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.ด้านวัตถวิสัย	3.40	0.379	ปานกลาง
2.ด้านจิตวิสัย	3.46	0.359	ปานกลาง
ภาพรวม	3.43	0.343	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$ S.D. = 0.343) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ด้านวัตถุวิสัยและด้านจิตวิสัย ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
			ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	0.738	0.676		✓
อายุ	1.956	0.105		✓
สถานภาพ	1.706	0.470		✓
ระดับการศึกษา	1.932	0.130		✓
ประสบการณ์การทำงาน	3.654	0.014	✓	
ตำแหน่ง	2.470	0.036	✓	
รายได้	2.034	0.112		✓

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่าบุคลากรที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน และตำแหน่งมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาคุณภาพชีวิต	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านวัตถุวิสัย	การพัฒนาบางสิ่งบางอย่าง ต้องใช้ปัจจัยเข้ามาช่วยในการ บริหารนี้คือปัญหาส่วนหนึ่ง	ควรส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกให้ในการ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ (ต่อ)

การพัฒนาคุณภาพชีวิต	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านจิตวิสัย	การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจซึ่งทำให้ขาดความพร้อมเพียงในการพัฒนา	ควรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นอีกข้อหนึ่งในการดำเนินชีวิตมาใช้อ้างอิงอย่างมากขึ้น

จากตารางที่ 3 พบว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด

ด้านวัตถุวิสัย คือ บุคลากรบางท่านยังมีการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยเกินอัตราของตนไม่คุ้มค่ายังขาดความรู้กับปัญหาการเงินในการดำรงชีวิต

ด้านจิตวิสัย คือ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจภายในประเทศส่งผลการพัฒนาบางอย่างไม่ตรงกับความต้องการบางสิ่งที่เกินความจำเป็นทำให้มีปัญหาอุปสรรคในการพัฒนา

อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพราะว่าบุคลากรในพื้นที่ยังขาดความรู้ความสามารถเพียงพอในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมากพอขาดผู้เชี่ยวชาญในการให้คำแนะนำในการพัฒนาและความรู้ด้านต่างๆ ทำให้การพัฒนาไม่ดีพอเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระภักดี มหาวิโร (สอนแก้ว), (2562) ได้วิจัยเรื่อง “การส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ” ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมคุณภาพชีวิตโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

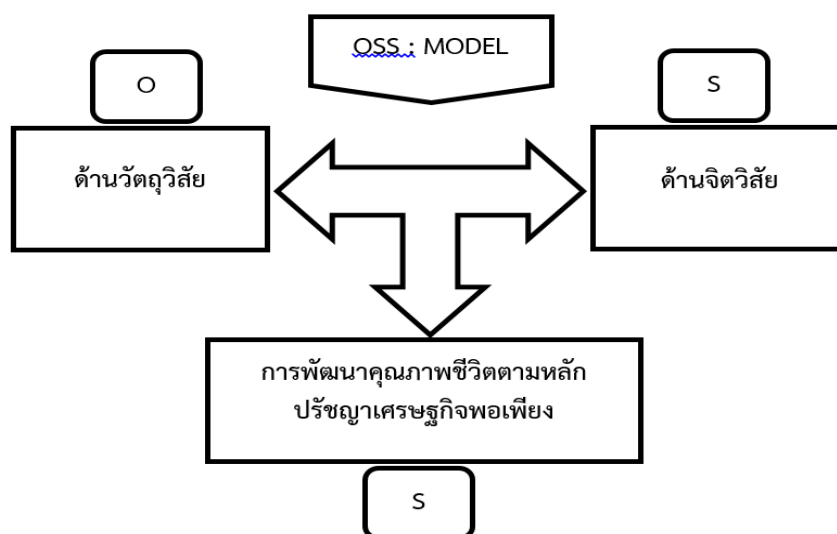
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า บุคลากรที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระหมื่น ธีรจิตโต, (2561) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านหนองเอรา อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านหนองเอรา อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากรที่มี ประสบการณ์การทำงานและตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้อง

กับงานวิจัยของ ทิวเมฆ นาวาบุญนิยม, (2557) ได้วิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนปทุมอโศก จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนปทุมอโศก โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาชาญชัย ฐิตเมธี (หนูทอง), (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาชุมชน วัดไตรรัตนาราม เขตบางเขน กรุงเทพฯ” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย “การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี” ผู้วิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยดังแสดงในแผนภาพดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย (พระคำแสน ปภัสสร (บุตดาราร), 2562)

O - Objective หมายถึง การดำรงชีวิตให้เหมาะสมการใช้จ่ายอย่างคุ้มค่าและประหยัดมีคุณภาพสร้างวินัยในการออมเพื่อใช้จ่ายในยามจำเป็น ฝึกอบรมให้ความรู้ให้กับบุคลากรแก้ไขปัญหาการดำรงชีวิตผลกระทบต่อหน้าที่การงาน ศึกษาเพิ่มพูนทักษะนำความรู้มาประยุกต์ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้รู้จักรักษาสุขภาพร่างกายของตนให้แข็งแรง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพมีคุณภาพเป็นอยู่ที่ดีได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินตามมาตรฐานคุณภาพชีวิตที่ดี

S - Subjective หมายถึง ปลุกฝังเรื่อง ลด ละ เลิก สิ่งอบายมุขทั้งปวง ประกอบอาชีพซื่อสัตย์สุจริต การรู้จักพึ่งพาตนเอง ขยัน อดทน อดออม เพื่อคุณภาพความเป็นอยู่ที่ดีไม่เครียด มี

สุขภาพจิตที่ดี มีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าในตนเอง และมีความต้องการความเจริญก้าวหน้า เกียรติยศ ชื่อเสียง เงินทอง การยอมรับจากสังคม ความสำเร็จในหน้าที่การงาน เน้นการพัฒนาตนเองเพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

S – Sufficiency หมายถึง ทางการดำรงชีวิตโดยยึดทางสายกลางและปฏิบัติตนของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูวัดในการดำรงชีวิตประจำวันที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีและความรู้คู่คุณธรรม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความเจริญก้าวหน้าทางสังคมและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุล มั่นคงและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีนโยบายปลูกฝังให้ประชาชนหรือบุคลากรรู้จักประกอบอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ลดรายจ่ายของครอบครัวและสร้างความตระหนักรู้ถึงการมีการวางแผนรายรับ-รายจ่ายไว้ล่วงหน้า
2. ควรมีนโยบายส่งเสริมการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีด้วยการลด ละ เลิกอบายมุขต่างๆ อันเป็นการส่งผลเสียต่อการทำงานและการดำเนินชีวิต รวมถึงการส่งเสริมการสร้างวินัยในการออมให้กับบุคลากรเทศบาล
3. ควรมีนโยบายพัฒนาความรู้ในการทำงานแบบองค์รวมในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้บุคลากรสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานได้

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรบุคลากรควรมีองค์ความรู้เรื่องหลักเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพอย่างเหมาะสมคุ้มค่า มีความเพียงพอตามความต้องการและใช้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
2. ควรบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูวัด ควรตระหนักรู้ถึงการใช้ทรัพยากรต่างๆ ในองค์กรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดและผู้บริหารควรมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของพนักงานเทศบาลและการกำหนดขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน
3. ควรมีบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูวัดควรสร้างความพอประมาณของตนเองให้เกิดขึ้นก่อนและประกอบอาชีพที่มั่นคงมีรายได้เพียงพอต่อรายจ่าย ทำอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) ที่เน้นหลักการบริหารมนุษย์และเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าใจ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในองค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ควรมีการศึกษาในด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรเทศบาลเมืองบางคูรัดเพิ่มเติม เช่น ด้านการเมือง สังคมวัฒนธรรมประเพณี และด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

3. ควรมีการศึกษาถึงแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานองค์กร เพื่อก่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการบริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ทิวเมฆ นาวาบุญนิยม. (2557). *การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนปทุมโคก จังหวัดนครปฐม (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- เทศบาลเมืองบางคูรัด. (2561). *แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564)*. เทศบาลเมืองบางคูรัด อำเภอ บางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี. (อัสเสนา).
- บุญโชติ เกตุแก้ว. (2556). *คุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคุณภาพชีวิตในการทำงาน*. วารสารวิชาการคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, 6(1), 94.
- ปรางทิพย์ ภักดีศิริไพรวัลย์. (2559). *การศึกษาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนบ้านแสนตอ หมู่ 11. (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา. (2557). *เอกสารประกอบการสอนระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระภิกษุ มหาวิริโย (สอนแก้ว). (2562). *การส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต)*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาชาญชัย จิตเมธี (หนูทอง). (2561). *การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษาชุมชน วัดไทรรัตนาราม เขตบางเขน กรุงเทพฯ (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระหมื่น ธีรจิตโต (สีทน). (2561). *การพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านหนองเอาะ อำเภอดงระการพิชัย จังหวัดอุบลราชธานี (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต)*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Yamane T. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis*. 2nd Ed. New York: Harper and Row.

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก่งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา*

PEOPLE PARTICIPATION IN THE ADMINISTRATION OF BUENGPHALAI SUBDISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, KAENG SANAMNANG DISTRICT,
NAKHONRATCHASIMA PROVINCE

พระเฉลิมวุฒิ จิตตส่วโร (น้อยโถม)

Phrachaloemwut cittasangvaro (Noichom)

E-mail: SS20184796@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตำบลบึงพะไล อำเภอแก่งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ปัญหาและอุปสรรคพบว่า เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ในการบริหารงาน และขาดความร่วมมือกับประชาชนในการวิเคราะห์ปัญหา ดังนั้นเจ้าหน้าที่ควรศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารงาน ควรร่วมมือกับประชาชนในการวิเคราะห์ปัญหา และหน่วยงานควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เรียนรู้กับการบริหารงานให้เข้าใจ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, ประชาชน, การบริหารงาน

Abstract

This article is to study People participation. Compare public opinion to study the problems and obstacles of public participation in the administration of Bueng Phalai district Kaeng Sanam Nang District Nakhon Ratchasima Province It is a Mixed Methods research and found that the people participated in the management of the image at a high level. Personal factors showed that age, educational level and different incomes have different opinions. Therefore, accept the research hypothesis, regarding gender, opinions were not different. Therefore, rejecting the research hypothesis Problems and obstacles found that Staff lack knowledge in management. And lack of cooperation with the people in problem analysis Therefore, staff should learn more about management. Should cooperate with the public in problem analysis and the department should give people the opportunity to learn about management to understand.

Keyword : Participation; people; Administrative

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นรากฐานสำคัญของหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย เช่นเดียวกับการปกครองในระดับท้องถิ่นที่การมีส่วนร่วมของประชาชนก็มีความสำคัญอย่างมากเช่นกัน เพราะเป็นสถาบันที่ฝึกหัดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของท้องถิ่นอันเป็นที่อยู่ของตนเอง เกิดความหวงแหนและความรับผิดชอบต่อชุมชนท้องถิ่น เป็นผลให้ประชาชนมีความรู้สึกที่ดีต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย (อนุชา เทียมพูล, 2560)

ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก่งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา ประเด็นปัญหาสำคัญ คือ เรื่องประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ไม่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ไม่มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ท้องถิ่น และไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาอาจจะส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนดไว้ไม่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งองค์กรปกครองท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นส่วนราชการท้องถิ่นตามกฎหมาย มีงบประมาณใช้ในการบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่การบริหารงานขององค์การจำเป็นต้องมีหลักการบริหารที่ดี เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และให้ค้ำถึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน (สำนักวิชาการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2562)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนั้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก่งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา ว่ามีมากน้อยเพียงไร ใน 4 ด้าน อันได้แก่ 1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรักษาผลประโยชน์ 4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อจะได้สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการใช้สิทธิในการบริหารชุมชนของตนเองร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพียงใดเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก่งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก่งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก่งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 11,500 คน (สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, Taro, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 387 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (ซูศรี วงศ์รัตน์, 2541) พรรณนาปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ คือ ความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอนุมาน ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 12 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก้งสนามนาง

จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล โดยภาพรวม

(n=387)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.00	0.406	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.01	0.384	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมการรักษาสภาพประโยชน์	3.99	0.381	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.02	0.392	มาก
รวม	4.01	0.327	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.327) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมการรักษาสภาพประโยชน์ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
 บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา
 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของ
 ประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก้งสนามนาง
 จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตาม

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	4.036		0.000	✓	
อายุ		4.062	0.000	✓	
ระดับการศึกษา		29.607	0.000	✓	
รายได้		25.792	0.000	✓	

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้แตกต่างกัน มีความ
 คิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวม
 แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การ
 บริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร
 ส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา

การมีส่วนร่วม ๓	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการมีส่วนร่วมใน การตัดสินใจ	เจ้าหน้าที่ขาดการร่วมมือกับประชาชน ในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา	ควรมีการวิเคราะห์สาเหตุของ ปัญหาที่เกิดขึ้น
ด้านการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงาน	ประชาชนไม่มีความรู้และไม่เข้าใจใน การบริหารงาน	ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารงาน
ด้านการมีส่วนร่วมการ รักษาผลประโยชน์	ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการ การบริหารงาน	ควรแจ้งการบริหารงานให้ ประชาชนได้รับทราบ
ด้านการมีส่วนร่วมใน การประเมินผล	ไม่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบในการ บริหารงานเพื่อความโปร่งใสและเป็น ธรรม	ควรให้ประชาชนได้มีการ ตรวจสอบในการบริหารงาน

จากตารางที่ 3 พบว่า บุคลากรต้องการให้ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ คือ ควรมีการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงานเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ควรมีการกำหนดขั้นตอนหรือแผนงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ชัดเจน

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน

ด้านการมีส่วนร่วมการรักษาผลประโยชน์ คือ หน่วยงานควรแจ้งระบบการบริหารงานให้ประชาชนได้รับทราบ

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล คือ ควรให้ประชาชนได้มีการตรวจสอบในการบริหารงานของหน่วยงาน

อภิปรายผลการวิจัย

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจ และนำมาอภิปรายดังนี้

1. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับ คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรักษาผลประโยชน์ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พชรภรณ์ สิงห์สุรี, (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด” ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราดโดยภาพรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัย

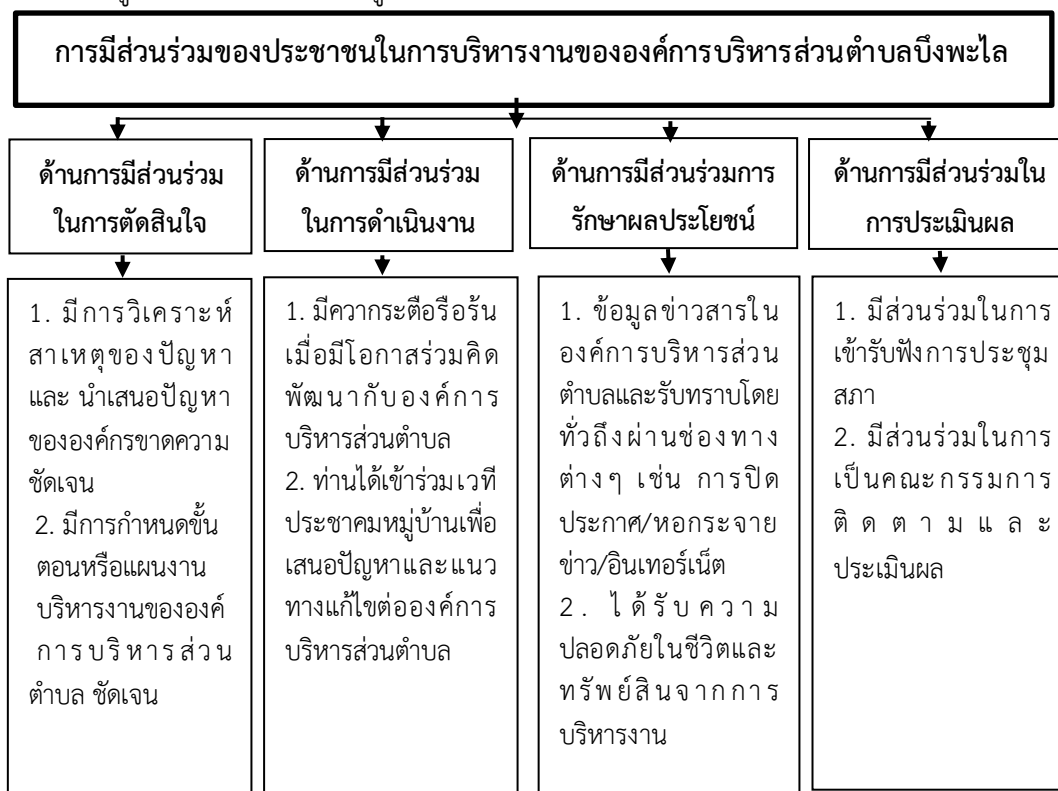

ส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พาณี เรียงทอง และคณะ, (2552) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม” ผลผลทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาในการอยู่อาศัยและความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก่งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา” สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีประเด็นที่ควรพิจารณาที่สำคัญ 4 ประการด้วยกัน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ คือ การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มโครงการ โดยมีการอภิปรายถึงปัญหาและความต้องการ มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การกำหนดทางเลือกว่าควรจะทำโครงการหรือกิจกรรมใดบ้าง และการตัดสินใจว่าจะทำโครงการหรือกิจกรรมใด และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจยังครอบคลุมไปถึงการตัดสินใจในระหว่างการดำเนินโครงการ

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน คือ การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในทรัพยากรต่างๆ ให้กับโครงการทั้งในด้านเงิน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และการมีส่วนร่วมในการบริหารและประสานงานโครงการต่างๆ

3. ด้านการมีส่วนร่วมการรักษาผลประโยชน์

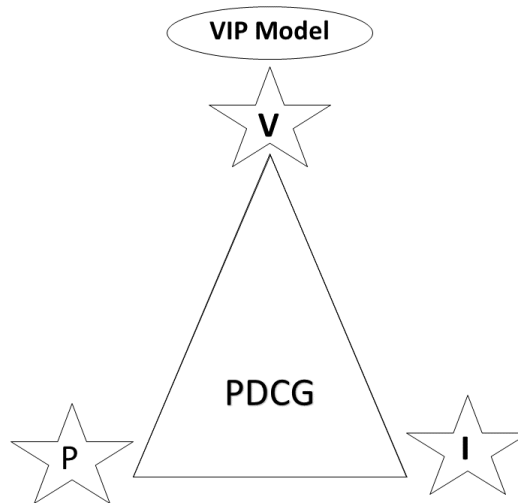
ด้านการมีส่วนร่วมในการรักษาผลประโยชน์ คือ การมีส่วนร่วมประเภทนี้มีสองนัย คือ เป็นทั้งการร่วมรับประโยชน์และร่วมรับผลสืบเนื่องในทางลบจากโครงการพัฒนา ผลประโยชน์ที่ได้รับได้แก่ ผลประโยชน์ด้านวัตถุคือ การมีรายได้และทรัพย์สินเพิ่มขึ้นและมั่นคงมากขึ้นหรือการมีสาธารณูปโภคที่เพียงพอ มีประสิทธิภาพ หรือคุณภาพดี ผลประโยชน์ด้านสังคม

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล คือ เป็นการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินโครงการทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ รูปแบบการมีส่วนร่วมประเมินอย่างเป็นทางการ เช่น การประชุมเพื่อทบทวนและประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมา การร่วมเป็นคณะกรรมการหรือคณะกรรมการในการประเมินผล

2) องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

แผนภาพที่ 2 องค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

จากแผนภาพอธิบายให้เห็นจากภาพได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งสรุปได้ว่า

V – Village หมายถึง หมู่บ้าน กระบวนการประชาคมของหมู่บ้านที่รวมบ้านหลายบ้านให้อยู่ในความปกครองอันเดียวกัน ควรจะให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ด้วย

I – Information หมายถึง ข้อมูลหรือสารสนเทศ การที่จะให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานนั้น หน่วยงานจะต้องใช้ข้อมูลหรือสารสนเทศที่ตรงประเด็นในการชักชวนให้ประชาชนเกิดการเข้ามามีส่วนร่วม

P – Problem Basic หมายถึง ปัญหาพื้นฐาน หน่วยงานควรเล็งเห็นปัญหาและนำมาร่วมกันทำการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาพื้นฐาน เพราะปัญหาพื้นฐานนี้เป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาใหญ่ ๆ ทั้งหมด

P – Participation หมายถึง การมีส่วนร่วม คือ การที่บุคคล หรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนทำประโยชน์ต่าง ๆ หรือกิจกรรมต่าง ๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ หรือกระบวนการบริหาร ประสิทธิภาพขององค์การขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์กรนั้นในการปฏิบัติการกิจให้บรรลุเป้าหมาย

D – Divesting หมายถึง การตัดสินใจเป็นการพยายามสร้างทางเลือกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทางเลือกที่น้อยอาจปิดโอกาสให้เกิดความคิดสร้างสรรค์หรือทางเลือกที่ดีกว่าได้ผู้บริหารที่ดีจำเป็นต้องมีการฝึกฝนการสร้างทางเลือกที่มากขึ้นหลากหลายด้วยวิธีการคิดแบบปริเริ่มและคิดแบบสร้างสรรค์

C – Coordinating หมายถึง การประสานงาน คือ การติดต่อสื่อสารให้เกิดความคิดความเข้าใจตรงกัน ร่วมมือกันปฏิบัติงานให้สอดคล้อง ทั้งเวลา และกิจกรรมที่จะต้องกระทำให้บรรลุ

วัตถุประสงค์อย่างสมานฉันท์เพื่อให้งานดำเนินไปได้อย่างราบรื่น เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนโยบายขององค์กรอย่างสมานฉันท์มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล

G – Gulick หมายถึง ความสำเร็จของงานขึ้นอยู่กับ การวางแผนการจัดองค์การ การสั่งการและการควบคุมกำลังความพยายามของสมาชิกขององค์การ และใช้ทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาต่อองค์การให้เกิดประสิทธิผลในการ ปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) นโยบายส่งเสริมกระบวนการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมการวางวินัยและจิตสาธารณะ ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนในชุมชน

2) นโยบายส่งเสริมด้านการกีฬาและลานกีฬาหมู่บ้านเพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีของประชาชน

3) นโยบายพัฒนาระบบการก่อสร้าง ปรับปรุงบำรุงรักษาสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น ถนน ทางสาธารณะ ระบบเครือข่ายการสื่อสาร ระบบประปา ระบบไฟฟ้า เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจิต สาธารณะของบุคลากรเจ้าหน้าที่ และประชาชนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

2) องค์การบริหารส่วนตำบลควร สนับสนุนงบประมาณให้แต่ละหมู่บ้านเพื่อนำไปจัดสร้าง ลานกีฬาของหมู่บ้านเพื่อประชาชนจะได้มีร่างกายแข็งแรง

3) เมื่อประชาชนได้เสนอปัญหาหรือความต้องการ องค์การบริหารส่วนตำบลควรลงไปดูแล และแก้ไขให้ดีขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วน ตำบลบึงพะไล อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา

2) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานของผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วน ตำบล ในเขตอำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา

3) ควรศึกษาเกี่ยวกับการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ เช่น หลักอิทธิบาท 4, หลักสังคหวัตถุ 4, หลักสารณียธรรม 6 เป็นต้น ในการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วน ตำบลบึงพะไล อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา

เอกสารอ้างอิง

- พชรภรณ์ สิงห์สุรี. (2558). *การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พาณี เรืองทองและคณะ. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตยอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). จังหวัดพิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะไล. (2562, 10 กันยายน). *เอกสารวิชาการ*. สืบค้นจาก <http://www.bungpalai.go.th/info.php?cat=1>
- สำนักวิชาการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2562, 11 สิงหาคม). *เอกสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์*. สืบค้นจาก <http://www.parliament.go.th/library>.
- อนุชา เทียมฟู. (2560). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตาพระยา อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). จังหวัดสระแก้ว: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Yamane. Taro. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis*. (2nd Ed). New York: Harper and Row.
- Robert, S. Kaplan, & David, P. Norton. (1996). *The Balanced Scorecard: Measures that Drive Performance*. Massachusetts: Harvard Business.

ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ*

PERFORMANCE EFFECTIVENESS OF PUBLIC HEALTH VOLUNTEERS IN
MUANG DISTRICT, OF CHAIYAPHUM PROVINCE

พระณัฐพล สิริวัฒนโน (หมอสำราญ)

Phra Natthaphon Sirivaddhano (Mosamran)

E-mail: mnbv45460@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาประสิทธิผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เปรียบเทียบระดับความคิดเห็น ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีพบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ปัญหาอุปสรรค คือ อาสาสมัครสาธารณสุขยังขาดความรู้ในเรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ข้อเสนอแนะควรจัดให้มีอบรมสำหรับหลักสูตรการพยาบาลเบื้องต้น

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ; การปฏิบัติงาน; อาสาสมัคร

Abstract

This article was to compare Performance Effectiveness of Village Public Health Volunteers, to study the problems and solving guidelines of Performance Effectiveness of Village Public Health Volunteers, the mixed methods research. and Job effectiveness of village health volunteers Overall, it is at a medium level. Different personal factors have different opinions. Therefore accept the research hypothesis. The problem is that the public health volunteers still lack knowledge in first aid. Suggestions should be provided for basic nursing courses.

Keywords: Effectiveness; Performance; Volunteers

บทนำ

ประเทศไทยได้ดำเนินการสาธารณสุขมูลฐานมาเป็นกลวิธีในการจัดการบริการสาธารณสุขของรัฐ ส่งเสริมให้ประชาชนพึ่งตนเอง ได้ปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้ให้มาเป็นผู้กระตุ้นและสนับสนุนให้ประชาชนดูแลตนเอง และการที่จะบรรลุเป้าหมายนี้ต้องอาศัยกลไกที่สำคัญในการดำเนินงาน

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

สาธารณสุขมูลฐานคือระบบอาสาสมัครเป็นหลัก โดยการให้ความรู้และฝึกอบรมให้ประชาชนเข้าร่วมดำเนินการในรูปของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) โดยเน้นงานการป้องกันผลมผลานกับงานบำบัดรักษา เพื่อการพัฒนาสุขภาพและสนับสนุนการสาธารณสุขมูลฐาน เพื่อให้ประชาชนไทยมีสุขภาพที่ดีถ้วนหน้า (นางวิรินทร์ญา ทวีอนันต์ธนกุล, 2557)

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน คือ ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนที่อาสาเสียสละเวลาหยาดเหงื่อแรงกายและทุนทรัพย์ มาช่วยดูแลสุขภาพของประชาชน โดยได้รับการอบรมให้ความรู้ด้านการสาธารณสุขจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นประจำและต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลา 25 ปีที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านได้ดำเนินการในฐานะที่เป็นผู้ทำการเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพในระดับชุมชน

จากการที่ผู้วิจัยเป็นประชาชนของชุมชนเมืองเก่า ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบงานในฝ่ายส่งเสริมสุขภาพเทศบาล ซึ่งการดำเนินงานมุ่งเน้นการดูแลสุขภาพของคนในชุมชน จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อให้เข้าถึงประชาชนอย่างต่อเนื่อง จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีกลวิธีทางสาธารณสุขมูลฐาน เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี อาสาสมัครประจำหมู่บ้านในเขตเทศบาลชุมชนเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ (วนิดา วีระกุล, 2542) ได้รับการคัดเลือกและขึ้นทะเบียนเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และดำเนินกิจกรรมในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.) โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน นักวิชาการ ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ร่วมกันพัฒนาและหาแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของชาวบ้านด้านสุขภาพให้ดีขึ้นและยั่งยืน อีกทั้งยังมีโครงการและกิจกรรมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีจำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่เข้าร่วมลดน้อยลงอีกด้วย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ มี 12 หมู่บ้าน 7,593 หลังคาเรือน มีอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน 334 คน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 1 คน/25.31 หลังคาเรือน ซึ่งมีจำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมหลังคาเรือนในการดูแลรับผิดชอบ เพื่อความเข้าถึงประชาชนจำเป็นอย่างยิ่งต่อกลวิธีทางสาธารณสุขมูลฐานให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (การสนับสนุนบริการสุขภาพ, 2546) การจัดการความรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1. การรักษาพยาบาลเบื้องต้น 2. การป้องกันโรค 3. การส่งเสริมสุขภาพ 4. การฟื้นฟูสภาพ (สำนักงานคณะกรรมการ สาธารณสุขมูลฐาน, 2542)

จากปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษา ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ เพื่อที่จะนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนากระบวนการจัดการความรู้ของบุคลากร ให้มีศักยภาพและพัฒนาการเรียนรู้ ที่จะพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 334 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ยามาเน (Yamane Taro, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 182 คน เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม (ชุดิระ ระบอบ และคณะ, 2552) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแปรปรวนค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (พระครูสังฆรักษ์ เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา, 2557)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขที่มีต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขที่มีต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

ด้านที่	ความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขที่มีต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ	ผลการวิเคราะห์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น	3.29	0.537	ปานกลาง
2.	ด้านการป้องกันโรค	3.29	0.515	ปานกลาง
3.	ด้านส่งเสริมสุขภาพ	3.27	0.729	ปานกลาง
4.	ด้านการฟื้นฟูสุขภาพ	3.35	0.405	ปานกลาง
รวม		3.30	0.462	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.462) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t	F	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
1. เพศ	1.480		0.141		✓
2. อายุ		3.642	0.014	✓	
3. การศึกษา		1.880	0.135		✓
4. อาชีพ		8.455	0.000	✓	
5. รายได้		4.535	0.004	✓	

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ อาชีพ รายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนอาสาสมัครสาธารณสุขที่มีเพศ การศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของ “อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)” ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของ “อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)” ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

ลำดับ	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการ รักษาพยาบาล เบื้องต้น	การพยาบาลเบื้องต้นอาสาสมัคร สาธารณสุขยังขาดความรู้ในเรื่องการ ปฐมพยาบาลเบื้องต้น	ควรจัดให้มีการอบรมหลักสูตรการ พยาบาลเบื้องต้น ให้ความรู้เพื่อเพิ่ม ทักษะเรื่องการปฐมพยาบาล แก่ อาสาสมัครสาธารณสุข
ด้านการ ป้องกันโรค	บางครั้งก็มีการป้องกันบ้าง ไม่ ป้องกันบ้าง ตามความเหมาะสมของ แต่ละพื้นที่	ควรยึดหลักการทำงานเดียวกัน โดยใช้ หลัก 5 ส. และมีการติดต่อประสานงาน กันอย่างต่อเนื่อง มีการปฏิบัติงานใน รูปแบบเดียวกันอย่างถูกต้อง

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของ “อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)” ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ (ต่อ)

ลำดับ	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	ในบางครั้งการส่งเสริมสุขภาพยังไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากประชาชนในเท่าที่ควร เพราะยังเป็นเรื่องที่แปลกใหม่	การส่งเสริมสุขภาพควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูล ได้อย่างเหมาะสม
ด้านการฟื้นฟูสภาพ	ในบางครั้งการให้คำแนะนำสำหรับประชาชน เพื่อให้ยอมรับสภาพของผู้ป่วย เห็นใจและช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยในชุมชน ยังมีน้อยมาก	ควรจัดให้มีนักจิตวิทยาในการให้คำแนะนำต่อประชาชนเพื่อยอมรับสภาพของผู้ป่วย รวมถึงมีแนวทางในการฟื้นฟูเพื่อให้ผู้ป่วยสามารถมีความสุข

จากตารางที่ 3 พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขผู้ตอบแบบสอบถาม ต้องการให้การปฏิบัติงานของ “อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)” ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น คือ การจัดอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรการปฐมพยาบาล การเรียนรู้วิธีการปฏิบัติในการช่วยเหลือเหลือผู้ป่วยเบื้องต้น โดยเฉพาะอาสาสมัครสาธารณสุขที่ยังขาดความรู้ความสามารถ

ด้านการป้องกันโรค คือ ควรมีการปฏิบัติงานในแนวทางเดียวกัน โดยยึดตามหลักที่กำหนดใช้ร่วมกันคือหลัก 5 ส. ประกอบด้วย สะสาง (ทำให้เป็นระเบียบ) สะดวก (วางของในที่ที่ควรอยู่ สะอาด (ทำความสะอาด) สุขลักษณะ (รักษาความสะอาด) สร้างนิสัย (ฝึกให้เป็นนิสัย)

ด้านการส่งเสริมสุขภาพ คือ ในการส่งเสริมสุขภาพนั้นควรมีการให้ความรู้แก่ประชาชนเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ โดยการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงทุกครัวเรือน

ด้านการฟื้นฟูสภาพ คือ มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงการพัฒนาจิตใจควบคู่กันตามความเหมาะสม เช่น การจัดกิจกรรมในการฟังบรรยายธรรม เพื่อส่งเสริมด้านการเข้าถึงหลักธรรมให้ประชาชนทั่วไปและผู้ป่วย เพื่อให้เกิดความเมตตาซึ่งกันและกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปประสิทธิผลการปฏิบัติงานของ “อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)” ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยจะเห็นได้ว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่มีประสิทธิภาพ ประชาชนรู้สึกว่าได้รับการรักษาพยาบาลเบื้องต้น การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ การฟื้นฟูส่วนใหญ่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนี พิพิธโกศลวงศ์ และนัธมณ เฉียบแหลม, (2545) ได้วิจัยเรื่อง “สาธารณสุขมูลฐานชุมชนกับการพึ่งพาตนเองทาง

สุขภาพของประชาชน จังหวัดระยอง” ผลการวิจัยพบว่า การรักษาพยาบาลเบื้องต้น การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ การฟื้นฟูส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ “อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)” ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรที่มีเพศ และการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากรที่มีอายุ อาชีพและรายได้ มีความคิดเห็น แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาณิรัตน์ รุ่งเกียรติกุล, (2541) ได้วิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรบทบาท อาสาสมัครสาธารณสุขตามการรับรู้ของตนเองและเจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุขกับการปฏิบัติงานตามบทบาท ในศูนย์สุขภาพชุมชน กรุงเทพฯ” ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส เงินเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุคนธ์ ชูติปัญญาบุตร, (2546) ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ (อสม.) ในเขตอำเภอแกลง จังหวัดระยอง” ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส เงินเดือน แตกต่างกัน มีการรับรู้โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคพบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขยังขาดความรู้ในเรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การส่งเสริมสุขภาพยังไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ที่เท่าที่ควร เพราะยังเป็นเรื่องที่แปลกใหม่ ส่วนการให้คำแนะนำสำหรับประชาชนเพื่อให้ยอมรับสภาพของผู้ป่วย เห็นใจ และช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยในชุมชน ยังมีน้อยมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัตน์ อยู่ยอด, (2551) ได้วิจัยเรื่อง “ความสามารถของอาสาสมัครสาธารณสุขในการ ดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร” พบว่า การได้รับการอบรมให้ความรู้ต่อเนื่อง การศึกษาดูงานด้าน สาธารณสุขการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณสุข การยอมรับจากสังคมและการมีส่วนร่วมของชุมชน ยังไม่เท่าที่ควร

องค์ความรู้

1. องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

1. ด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น

- จัดหายาสามัญประจำบ้านเพื่อให้การรักษาเบื้องต้น แก่ประชาชน
- ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัยในร่างกาย
- การใช้ยาสมุนไพรและแพทย์แผนโบราณ

2. ด้านการป้องกัน

- ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประชุมแก้ไขปัญหาโรคติดต่อในชุมชน
- ให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์แก่ประชาชนในเรื่อง การ ติดต่อการป้องกันโดยจัดกลุ่มคุยกัน
- ชักชวนให้เพื่อนบ้านทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย
- แจ้งข่าวการเกิดโรคให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทราบโดยเร็ว

ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

3. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ

- จัดทำกิจกรรมเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนในชุมชน
- นำความรู้ด้านสาธารณสุข ออกเผยแพร่ทางเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าว
- พุดคุยแนะนำให้ความรู้แก่ประชาชนเป็น รายบุคคลและรายกลุ่ม
- จัดกิจกรรมการออกกำลังกายแก่ประชาชนในชุมชน

4. ด้านการฟื้นฟูสภาพ

- ช่วยเหลือและฟื้นฟูสมรรถภาพแก่ผู้ป่วยติดเตียง
- ช่วยเหลือหรือแนะนำแก่ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เช่น วัณ โรค โรคเรื้อน หอบหืด และลมชัก
- ช่วยเหลือหรือแนะนำแก่ผู้สูงอายุ
- ดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการส่งต่อจากสถานบริการด้าน สาธารณสุข

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น

จัดหาอาสาสมัครประจำบ้านเพื่อให้การรักษาเบื้องต้น แก่ประชาชน รวมถึงการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัยในร่างกายแก่ประชาชน มีการแนะนำในการใช้ยาสมุนไพรตามแบบแพทย์แผนโบราณ

2. ด้านการป้องกัน

ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประชุมแก้ไขปัญหาโรคติดต่อในชุมชน โดยมีการให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อและวิธีการป้องกัน โดยมีการชักชวนให้ประชาชน ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย พร้อมกับแจ้งข่าวการเกิดโรคให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทราบโดยเร็ว

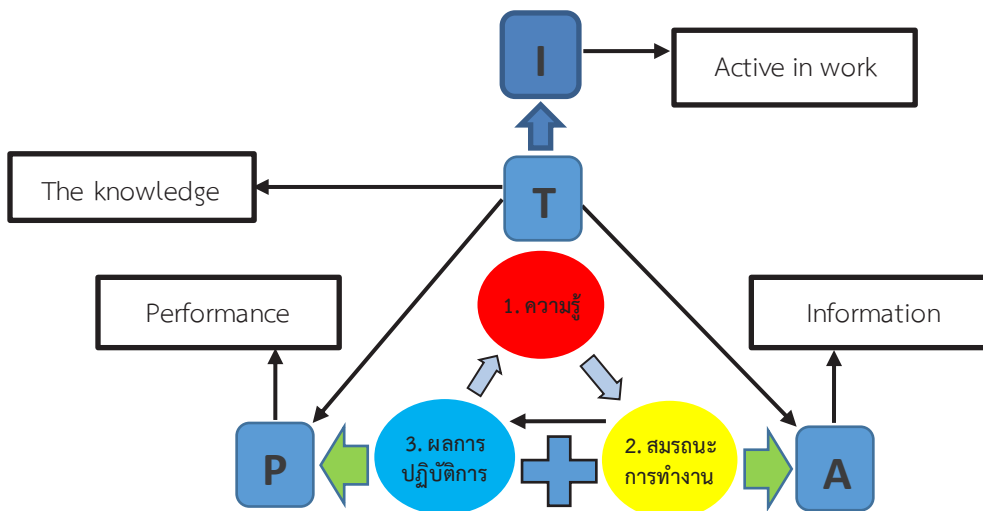
3. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ

จัดทำกิจกรรมเป็นตัวอย่างแก่ ประชาชนในชุมชนมีการนำความรู้ด้านสาธารณสุข ออกเผยแพร่ทางเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าว รวมถึงมีการพูดคุยแนะนำให้ความรู้แก่ประชาชนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม มีการจัดกิจกรรมการออกกำลังกายแก่ประชาชน

4. ด้านการฟื้นฟูสภาพ

ช่วยเหลือและฟื้นฟูสมรรถภาพ แก่ผู้ป่วยติดเตียง รวมถึงช่วยเหลือหรือแนะนำแก่ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เช่น วัณ โรค โรคเรื้อน หอบหืด และลมชัก โดยมีการให้ความช่วยเหลือหรือแนะนำแก่ผู้สูงอายุ มีการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการส่งต่อจากสถานบริการด้านสาธารณสุข

2. องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

แผนภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

จากองค์ความรู้ที่สังเคราะห์ สามารถอธิบายได้ว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ต้องปฏิบัติงานอย่างไรจึงจะมีประสิทธิภาพให้เกิดขึ้นได้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

The knowledge = Active in work = Performance

1. I คือ Information = ข้อมูล/ข่าวสาร
2. T คือ The knowledge = ความรู้ในการปฏิบัติงาน
3. A คือ Active in work = สมรรถนะการทำงานของ อสม.
4. P คือ Performance = ผลการปฏิบัติการ

บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขในงานสุขภาพการป้องกันโรคเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานสาธารณสุขกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสาธารณสุขอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน รวมถึงแพทย์ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันโรคที่ดี เพื่อไม่ให้เกิดขึ้นภายในชุมชนนั้น อย่างสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีนโยบายจัดทำแผนสำหรับการอบรมพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขเพื่อให้เกิดความรู้ในการปฏิบัติงานอย่างถูกวิธีภายในชุมชน
2. ควรมีนโยบายการสร้างเครือข่ายในการทำงานโดยยึดรูปแบบเดียวกัน สำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งอาสาสมัครสาธารณสุข
3. ควรมีนโยบายแผนหรือโครงการในการรองรับค่าตอบแทนให้อาสาสมัครสาธารณสุขสำหรับการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรมีการจัดทำโครงการตรวจสอบสุขภาพประจำปี เพื่อให้อาสาสมัครได้ลงมือปฏิบัติงานจริง โดยให้อาสาสมัครได้มีส่วนร่วมเป็นส่วนใหญ่
2. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูล ในกิจกรรมนั้น ๆ อย่างเหมาะสม
3. ควรมีการจัดนักจิตวิทยาให้การแนะนำสำหรับประชาชนเพื่อเป็นการฟื้นฟูเพื่อให้ผู้ป่วยได้มีการดูแลสุขภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ อาสาสมัครสาธารณสุข เพื่อให้ทราบทั้งประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
2. ควรมีการศึกษาโดยเน้นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข
3. ควรศึกษาระบบการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำอำเภอเพื่อให้ทราบการปฏิบัติงานในแต่ละตำบลว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- การสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2546). *สิทธิหน้าที่พลเมืองระบบสุขภาพภาคประชาชน*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน.
- จิรภา สุขสวัสดิ์. (2547). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการ จัดการมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เฉลิมศรี สะมะโน. (2546). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการสื่อสารของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อำเภอบางช้าง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา* (วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชุตีระ ระบอบ และคณะ. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่10). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- นางวิรินทร์ญา ทวีอนันต์ธนกุล. (2557). *ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดนครสวรรค์* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา. (2557). *ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วนิดา วีระกุล. (2542). *การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขกับการพัฒนาสุขภาพดีถ้วนหน้า*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พี. เอ. ลิปติง.
- สำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน. (2543). *สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของงานสาธารณสุขมูลฐานชุมชนในประเทศไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: องค์การทหารผ่านศึก.
- อาภรณ์ เกียรติขจรพันธุ์. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสตรีในงานอาสาสมัครสาธารณสุข: กรณีศึกษา อาสาสมัครสาธารณสุข ตำบลบางพระ จังหวัดชลบุรี* (ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Yamane. Taro.(1967) *Statistics: An Introductory Analysis*. (2nd Ed). New York: Harper and Row.

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์*

WORKING MOTIVATION OF PERSONNEL IN CHUMPHON BURI

DISTRICT OF SURIN PROVINCE

พระประยุทธ อริยวิโส (สนใจ)

Phraprayuth Ariyawangso (sonjai)

E-mail: prayoon401@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะทางสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัญหาและอุปสรรค คือ ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานขาดการประสานงาน ขาดการแก้ไขปัญหาและขาดการกระจายงาน ได้รับงานเกินความสามารถ ข้อเสนอแนะทางการสร้างแรงจูงใจ ผู้บังคับบัญชาควรกระจายงานให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร และช่วยกันแก้ไขปัญหา

คำสำคัญ : แรงจูงใจ; การปฏิบัติงาน; บุคลากร

ABSTRACT

Objectives of research were studied working motivation personnel, to compare working motivation of personnel, to study problems, obstacles and recommendation, methodology was the mixed methods. Findings were working motivation was at the high level. Based on different gender, age, educational level, working experience and income per month had the different working incentives, accepting research hypothesis Problems and obstacles of supervisors and colleagues cooperate, suggestion way to motivation the leader should be extent work to other for problem solving.

Keyword: Motivation, Working, Personnel

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

เทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์มีบุคลากรที่ปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบไปด้วย พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป มีหน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบอีกหลายหน่วยงาน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน การปฏิบัติงานของบุคลากรรับผิดชอบในภาระหน้าที่ตามสายงานที่แตกต่างกันออกไปด้วยหน้าที่ของงานและความถนัดของงานต่างกันออกไป พนักงานบางคนเอาใจใส่ต่อหน้าที่และมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน แต่ในขณะเดียวกันพนักงานเทศบาลตำบลยะวีกและเทศบาลตำบลสระซุด บางส่วนก็มีความเหนื่อยล้า มีความเบื่อหน่ายขาดความกระตือรือร้น บางส่วนขาดความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้น การจูงใจพนักงานให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารสามารถประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการทำงานมาใช้อย่างให้เหมาะสมกับบุคลากร ทำให้มีคุณภาพของงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น (เทศบาลตำบลสระซุด อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์, 2562)

ทฤษฎีที่นำมาวิจัยเป็นทฤษฎีที่ Frederick Herzberg พัฒนาขึ้นมาโดยการสอบถามคนเป็นร้อยๆ คน ด้วยคำถามเมื่อไรมีความพอใจในการทำงานที่งานนั้นทำให้เกิดการจูงใจสูงกับเมื่อไรที่รู้สึกไม่พอใจในการทำงานที่งานนั้นไม่จูงใจให้อยากทำ ความพอใจในการทำงานเกิด คือ องค์ประกอบด้านการจูงใจ (Motivation factors) เช่น ด้านความสำเร็จในการทำงาน, ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ, ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ, ด้านความรับผิดชอบ, ความความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน (Herzberg F. Bamard, 1959)

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริงให้เกิดขวัญกำลังใจหรือแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในระยะยาวให้องค์กรประสบความสำเร็จในเป้าหมาย เพื่อจะได้นำผลของการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลที่จะเป็นแนวทางในการพัฒนาดำเนินงานขององค์กรเพื่อเสริมสร้างการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ตลอดจนเป็นแนวทางในการปรับใช้แก่บุคลากรส่วนอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 146 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรทาโรยามาเน่ (Yamane Taro, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง 112 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแปรปรวนค่าที (t-test) ค่าเอฟ (f-test) และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (ชุดิระระบอบ และคณะ, 2552, หน้า 108)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวม

(n=112)

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยภาพรวม	ระดับแรงจูงใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านความสำเร็จในการทำงาน	3.88	0.821	มาก
ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	3.90	0.779	มาก
ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	3.88	0.820	มาก
ด้านความรับผิดชอบ	3.77	0.820	มาก
ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน	3.74	0.384	มาก
ภาพรวม	3.84	0.708	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.708) จำแนกเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน

2. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	T-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	2.382		0.019	✓	
อายุ		4.904	0.003	✓	
ระดับการศึกษา		3.685	0.028	✓	
ประสบการณ์ในการทำงาน		2.040	0.113		✓
รายได้ต่อเดือน		5.557	0.000	✓	

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบ พบว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหาอุปสรรค และแนวทางสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรค และแนวทางสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

ปัจจัยจูงใจ	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านความสำเร็จในการทำงาน	บุคลากรไม่มีความชำนาญในหน้าที่ เกิดความล่าช้า งานไม่สำเร็จตามเวลา	ควรส่งเสริมเข้าอบรมให้มากขึ้น และให้ความรู้
ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	ขาดความเชื่อมั่นจากชาวบ้านยังไม่เชื่อมั่นในความรู้ความสามารถ	เพื่อนร่วมงานควรรับฟังความคิดเห็น ซึ่งกันและกัน
ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	ลักษณะของการปฏิบัติงานมีความซับซ้อนกัน ไม่ตรงกับตำแหน่ง	ควรมีการวางแผนงานที่ แบ่งแยกหน้าที่ ให้ชัดเจน
ด้านความรับผิดชอบ	บุคลากรหนึ่งคนรับผิดชอบงานหลายด้าน ขาดความรู้ความสามารถในการทำงาน	ควรส่งเสริมให้ ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ
ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่	งานที่ปฏิบัติไม่ตรงกับตำแหน่งงาน นำมาประเมินไม่ได้	ควรจัดสรรงานให้เหมาะสม ให้ถูกกับตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน

จากตารางที่ 3 พบว่า บุคลากรต้องการให้ผู้บริหารงานเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

ด้านความสำเร็จในการทำงาน คือ ควรส่งเสริมเข้าอบรมให้มากขึ้นและให้ความรู้ เพื่อที่จะได้พัฒนางานให้ตรงตามหน้าที่ความรับผิดชอบให้มากขึ้น

ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ คือ ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานควรรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ คือ ควรมีการวางแผนงานที่จะปฏิบัติ แบ่งแยกหน้าที่ ความรับผิดชอบ ให้ชัดเจน ในการปฏิบัติงาน

ด้านความรับผิดชอบ คือ ผู้บังคับบัญชาควรส่งเสริมให้บุคลากร ได้ร่วมประชุม ฝึกอบรม ศึกษาน เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถอยู่เสมอ

ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน คือ ควรจัดสรรงานให้เหมาะสม กระจายงานให้ถูกกับตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน

อภิปรายผลการวิจัย

1. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลมีอยู่ทุกระดับทุกกิจกรรมที่เทศบาลได้จัดทำขึ้น ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากว่าบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์นั้นมีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่ของตนเองสอดคล้องกับการศึกษาของพระมหาวิศัคดี คุณธมโม (สระทองล้อม), (2555) ได้วิจัยเรื่อง “แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงเรียนการกุศลของวัดพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี” ผลการวิจัย แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนการกุศลของวัดพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลนั้น แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ที่มี เพศ อายุ แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร สว่างศรี, (2553) ได้วิจัยเรื่อง “แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจตรวจคนเข้าเมือง (ขาเข้า) ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ” ผลการวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานพบว่า เพศ อายุ แตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานต่างกัน ส่วนบุคลากรที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระพงษ์ศักดิ์ สนตมโนเกษวงค์รอด, (2555) ได้วิจัยเรื่อง “แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว”, ผลการวิจัย แรงจูงใจในการปฏิบัติของพนักงานเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้วที่มี เพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งงาน แตกต่างกัน ส่วนบุคลากรที่มี ประสบการณ์ในการทำงาน ไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพร แสงไกร, (2553) ได้วิจัยเรื่อง “แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ

พนักงานส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีบรี อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัย ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดนครพนม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนบุคลากรที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฐมวงศ์ สีหาเสนา, (2557) ได้วิจัยเรื่อง “แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลค่ายเนินวงตำบลบางกะจะ อำเภอเมือง จันทบุรี จังหวัดจันทบุรี” ผลการวิจัย บุคลากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่อุบลราชธานี ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมแตกต่างกัน

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้จากการวิจัย

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

ภาพที่ 1 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

1) ด้านความสำเร็จในการทำงาน ความสำเร็จจากการปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความมุ่งมั่นพากเพียรปฏิบัติงานไหวพริบแก้ไขปัญหาปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ความสำเร็จในการปฏิบัติงานทำให้เกิดกำลังใจที่จะพัฒนาศักยภาพของบุคลากร

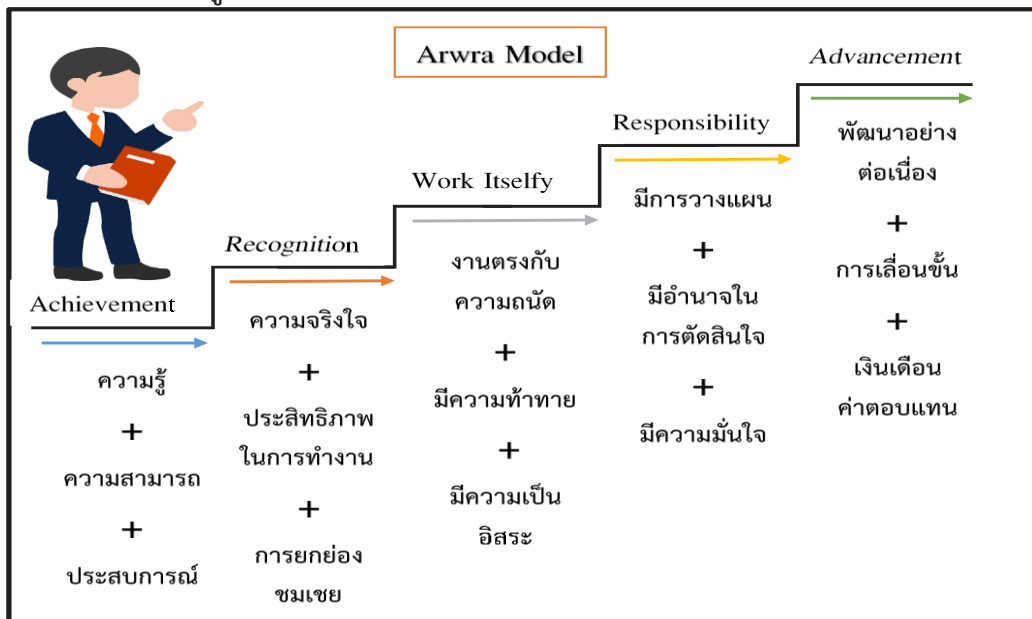
2) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ การได้รับความเชื่อถือและความไว้วางใจจาก ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงานทำให้มีกำลังใจในปฏิบัติงานมีความเหมาะสมกับ ตำแหน่งหน้าที่ในทัศนะของบุคลากรในองค์กรสามารถการทำงานอย่างเต็มที่

3) ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ งานที่ได้รับมอบหมายมีความเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ที่ได้รับในตำแหน่งสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความมั่นใจในหน้าที่ได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และการได้รับโอกาสให้มีการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชาทำให้ บุคลากรเกิดการพัฒนาศักยภาพ สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่รู้สึกลี้ภัยความยากลำบาก

4) ด้านความรับผิดชอบ มีการวางแผนการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบกำหนดไว้อย่าง ชัดเจนและเป็นระเบียบได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ให้รับผิดชอบงานที่สำคัญ มีอำนาจในการ ตัดสินใจในการปฏิบัติงานทำให้มีกำลังใจมากยิ่งขึ้น

5) ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน มีการพัฒนาตนเองและผลการทำงานดียิ่งขึ้น ได้รับความรู้โดยการเข้ารับการฝึกอบรม การศึกษาดูงานและการเข้าร่วมประชุมและการวางแผนการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนทำให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2) องค์ความรู้ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากภาพที่ 2 องค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย สรุปได้ว่า Arwra Model ปัจจัยที่สำคัญ คือ ARWRA ประกอบไปด้วย

A= Achievement ความสำเร็จของงาน ปัจจัยที่สำคัญ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์

R= Recognition การได้รับการยอมรับนับถือ ปัจจัยที่สำคัญ ความจริงใจประสิทธิภาพในการทำงาน การยกย่องชมเชย

W= Work Itself ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ปัจจัยที่สำคัญ งานตรงกับความถนัด มีความท้าทาย มีความเป็นอิสระ

R= Responsibility ความรับผิดชอบ ปัจจัยที่สำคัญ มีการวางแผน มีอำนาจในการตัดสินใจ มีความมั่นใจ

A= Advancement ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

A= Advancement ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน พัฒนาอย่างต่อเนื่อง การเลื่อนขั้น เงินเดือนค่าตอบแทน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์” ผู้วิจัยเสนอประเด็นที่ควรนำไปปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ควรมีนโยบายส่งเสริมให้บุคลากรเทศบาลได้รับความรู้เพิ่มเติมโดยการให้มีการฝึกอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

2) ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อหน้าที่ความรับผิดชอบและเพื่อนร่วมงานเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

3) ควรมีการวางแผนในการมอบหมายงานให้กับผู้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจนตรงกับความสามารถ และควรสร้างจิตสำนึกให้มีความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) จัดกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรเทศบาลได้รับความรู้เพิ่มเติมโดยการให้มีการฝึกอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

2) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อหน้าที่ความรับผิดชอบและเพื่อนร่วมงาน โดยการยิ้มไหว้ ทักทายกันทุกๆ วัน และนำหลักธรรมมาใช้ในเทศบาล เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

3) จัดการประชุมทุกๆ เดือนเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และรับฟังความเห็นของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อที่จะได้คำนึงถึงความยากลำบากของแต่ละกองงาน เพื่อสร้างจิตสำนึกให้มีความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงาน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการให้บริการต่อประชาชนของเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์
- 2) ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์
- 3) ควรศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์
- 4) ควรเพิ่มหลักสูตรทางพระพุทธศาสนาในด้านที่เกี่ยวข้องกับสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากร

เอกสารอ้างอิง

- ชุดิระ ระบอบและคณะ. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา. (2557) *เอกสารประกอบการสอน ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เทศบาลตำบลสระซุด อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์. (2562). *แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2561-2565) ฉบับทบทวน*. (อัดสำเนา).
- กนกพร แสงไกร. (2553). *แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในเขต อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ดวงพร สว่างศรี. (2553). *แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจตรวจคนเข้าเมือง (ขาเข้า) ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต), กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- ปฐมวงศ์ สีหาเสนา. (2557). *แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลค่ายเนินวงตำบลบางกะจะ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระพงษ์ศักดิ์ สนมโน. (2553). *แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาทวีศักดิ์ คุณธมโม (สระทองล้อม). (2555). *แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงเรียนการกุศลของวัดพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Herzberg. F. Bamard. M. And Synderman, B. (1959). *The Motivation to Work*. New York: John Wiley.
- Yamane Taro. (1967). *statistics: An Introductory Analysis*. (2nd Ed). New York: Harper and Row.

วัฒนธรรมองค์การที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล
ในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ*

ORGANIZATIONAL CULTURE AFFECTING THE PERFORMANCE OF PERSONNEL
AT SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN SEKA DISTRICT,
BUENG KAN PROVINCE

พระมหานวามินทร์ สิริเมธี (สาริบุตร)

Phramaha Nawamin Sirimedhī (Sariboot)

E-mail: nawamine36@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติหน้าที่ เปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ ศึกษาวัฒนธรรมองค์การที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ และเพื่อนำเสนอแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน วัฒนธรรมองค์การส่วนมากมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ และแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร คือ ผู้บริหารควรมีนโยบายให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการประสานงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน

คำสำคัญ : วัฒนธรรมองค์การ, การปฏิบัติหน้าที่, บุคลากร

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the performance of personnel, 2) to study the organizational culture that effects the performance, 3) to present guidelines for the performance of personnel, 4) To compare the duties of provincial classified by personal. Findings of the research were as follows: Personnel have opinions on organizational culture, the overall picture was in a high level. Personal factors were different. The duties were different. Organizational culture in all areas influenced the performance of duties. And the guidelines for the performance of personnel, namely, executives should have a policy for more personnel to participate in coordination in order to understand the common practices of duties.

Keywords: Organizational Culture, Performance, personnel

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

วัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรในองค์กร คือมีผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพและความสามารถในการปฏิบัติงานเพราะเมื่อบุคลากรเข้ามาทำงานในองค์กรแล้ว จะมีการรับรู้วัฒนธรรมองค์กรตรงตามที่วางไว้และถ้าหากรูปแบบวัฒนธรรมองค์กรไม่ตรงตามที่เขาคาดหวังไว้เขาจะรู้สึกผิดหวัง และทำให้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อองค์กร ไม่อยากทำงาน ไม่เกิดความผูกพันต่อองค์กร และพร้อมที่จะลาออกจากองค์กรเพื่อที่จะไปทำงานยังองค์กรอื่น หรือถ้าจำเป็นต้องทนอยู่ในองค์กร ก็ทำงานไปวันๆหนึ่ง ไม่มีความผูกพันต่อองค์กรแต่อย่างใด ดังนั้นผู้บริหารสามารถใช้วัฒนธรรมองค์กรเป็นแนวทางในการบริหารจัดการภายในองค์กร โดยนำมาประกอบการตัดสินใจ เริ่มตั้งแต่การรับบุคลากรเข้ามาให้เข้ากับองค์กร หรือใช้เป็นแนวทางในการรักษาทรัพยากรบุคคล และพัฒนาบุคลากรในทางที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร (จูติรัตน์ สมรูป, 2555)

ดังที่ได้กล่าวมา จะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมองค์กรมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์กร ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องวัฒนธรรมองค์กรที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานและพัฒนาองค์กร การวางแผน การปรับปรุงแก้ไข และการสร้างและรักษาวัฒนธรรมองค์กรให้เหมาะสมและดีขึ้นเป็นลำดับไป เพื่อการพัฒนาและนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมองค์กรที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ
4. เพื่อนำเสนอแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร คือ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 258 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 156 คน โดยหาขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จากสูตรของ Taro Yamane

(Yamane, 1973) และผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 10 คน คือ ฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล 3 คน ฝ่ายนิติบัญญัติ 4 คนและข้าราชการ 3 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามกับบุคลากร ซึ่งผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ แจกแบบสอบถามและเก็บกลับมาด้วยตัวเอง ส่วน การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณใช้สถิติพรรณนา หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและใช้สถิติอนุมาน ทดสอบสมมติฐาน ค่าที และค่าเอฟ ด้วยวิธีการ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบ บริบทเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลใน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม

(n=158)

ระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อวัฒนธรรมองค์การ การบริหารส่วนตำบลในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านเน้นรายละเอียดงาน	4.23	0.44	มาก
2. ด้านเน้นผลงาน	4.08	0.55	มาก
3. วัฒนธรรมที่เน้นบุคลากร	4.05	0.48	มาก
4. ด้านเน้นการปฏิบัติงานเป็นทีม	4.04	0.33	มาก
5. ด้านเน้นการแข่งขันและเอาชนะคู่แข่งทางธุรกิจ	4.01	0.32	มาก
6. ด้านเน้นความมั่นคง	4.20	0.51	มาก
7. ด้านเน้นนวัตกรรมและการยอมรับความเสี่ยง	4.17	0.46	มาก
ภาพรวม	4.11	0.29	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การ บริหารส่วนตำบลในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ 1. ด้านความก้าวหน้า ในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X}=4.25$) 2. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนภายในองค์การ ($\bar{X}=4.18$) 3. ด้านขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X}=4.15$) 4. ด้านความมั่นคงและความปลอดภัย ($\bar{X}=4.13$) 5. ด้าน การปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X}=4.13$) 6. ด้านนโยบายและการบริหาร ($\bar{X}=4.13$) 7. ด้านความพึงพอใจในการ

ปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X}=4.13$) 8.ด้านผู้บังคับบัญชา($\bar{X}=4.12$) 9. ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X}=4.10$)

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเสกา จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเสกา จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=158)

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	2.344		0.020	✓	
อายุ		4.269	0.006	✓	
สถานภาพสมรส		3.324	0.039	✓	
ระดับการศึกษา		18.932	0.000	✓	
รายได้ต่อเดือน		18.994	0.000	✓	
ประสบการณ์การทำงาน		3.883	0.010	✓	

จากตารางที่ 2 พบว่า บุคลากรที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน มีการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

3. เปรียบเทียบวัฒนธรรมองค์การที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเสกา จังหวัดบึงกาฬ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ โดยกำหนดให้วัฒนธรรมองค์การ (X) เป็นตัวแปรต้น และกำหนดให้ การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร (Y) เป็นตัวแปรตาม **Coefficients^a**

(n=158)

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่	-.404	.325		-1.244	.216
ด้านเน้นรายละเอียดงาน (X1)	.190	.054	.199	3.506**	.001
ด้านเน้นผลงาน (X2)	.070	.045	.091	1.561	.121
ด้านเน้นบุคลากร (X3)	.303	.050	.346	6.039**	.000
ด้านเน้นการปฏิบัติงานเป็นทีม (X4)	.018	.076	.014	.234	.815

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ โดยกำหนดให้วัฒนธรรมองค์กร (X) เป็นตัวแปรต้น และกำหนดให้ การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร (Y) เป็นตัวแปรตาม **Coefficients^a**
(n=158)

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่	-.404	.325		-1.244	.216
ด้านเน้น การแข่งขัน และเอาชนะคู่แข่งทางธุรกิจ (X5)	.144	.073	.108	1.983*	.049
ด้านเน้นความมั่นคง (X6)	.268	.048	.321	5.571**	.000
ด้านเน้นนวัตกรรมและการยอมรับความเสี่ยง (X7)	.110	.049	.121	2.250*	.026

จากตารางที่ 3 พบว่า องค์ประกอบทุกด้านของวัฒนธรรมองค์กร (X) ได้แก่ 1. ด้านเน้นรายละเอียดงาน (X1) 2. ด้านเน้นผลงาน (X2) 3. ด้านเน้นบุคลากร (X3) 4. ด้านเน้นการปฏิบัติงานเป็นทีม (X4) 5. ด้านเน้นการแข่งขันและเอาชนะคู่แข่งทางธุรกิจ (X5) 6. ด้านเน้นความมั่นคง (X6) และ 7. ด้านเน้นนวัตกรรมและการยอมรับความเสี่ยง (X7) มีอิทธิพลร่วมกันต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร (Y) และทุกองค์ประกอบของวัฒนธรรมองค์กร สามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ได้ร้อยละ 67.9

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของวัฒนธรรมองค์กรด้านรายละเอียดงาน (X1) ($t = 3.506$, Sig. = 0.001) ด้านเน้นบุคลากร (X3) ($t = 6.039$, Sig. = 0.000) ด้านเน้นความมั่นคง (X6) ($t = 5.571$, Sig. = 0.000) มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านเน้นการแข่งขันและเอาชนะคู่แข่งทางธุรกิจ (X5) ($t = 1.983$, Sig. = 0.049) ด้านเน้นนวัตกรรมและการยอมรับความเสี่ยง (X7) ($t = 2.250$, Sig. = 0.026) มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร (Y) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนองค์ประกอบของวัฒนธรรมองค์กรด้านเน้นผลงาน (X2) ($t = 1.561$, Sig. = 0.121) และด้านเน้นการปฏิบัติงานเป็นทีม (X4) ($t = 0.234$, Sig. = 0.815) ไม่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร (Y)

4. แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ พบว่า การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรที่กำหนดหน้าที่ในลักษณะการปฏิบัติหน้าที่เป็นทีมในบางเรื่องยังไม่ชัดเจน มีการสั่งงานซ้ำซ้อนการปฏิบัติหน้าที่จึงประสบปัญหาล่าช้า และหน่วยงานยังมีการดำเนินการและการประสานงานยังไม่ตอบสนองต่องานที่ดีพอ ดังนั้น ผู้บริหารต้องมีนโยบายให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการประสานงานมากขึ้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน

ลดปัญหาการแบ่งหน้าที่ไม่ชัดเจน และลดปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า เป็นการเรียนรู้และปฏิบัติงานร่วมกัน เกิดการเรียนรู้และพัฒนาบุคลากรรวมไปถึงองค์กร

อภิปรายผลการวิจัย

1. การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยจะเห็นได้ว่าบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกาจังหวัดบึงกาฬ มีความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ปฏิบัติงานภายใต้ผู้บังคับบัญชาและนโยบายที่ดี มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่และรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในงานที่ทำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ม่านกลาง, (2552) ได้วิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)” ผลวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับงานปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน นโยบายและการบริหารงาน ผู้บังคับบัญชา ลักษณะการปฏิบัติงาน ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ความมั่นคงและความปลอดภัย และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

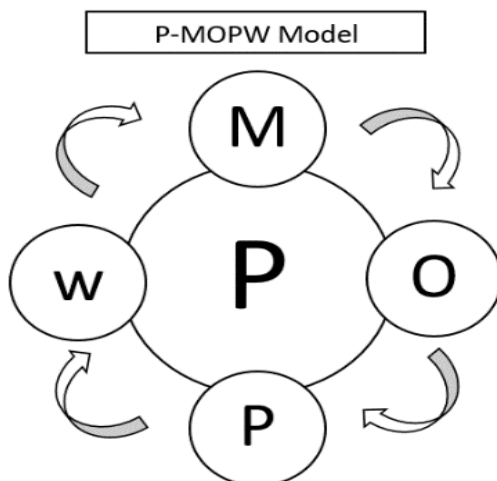
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า แตกต่างกัน ทุกด้าน จึงยอมรับสมมติฐาน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐธิดา ชูเจริญพัฒน์, (2555) ได้วิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมองค์กรที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ เขตนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า พนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ เขตนครสวรรค์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบวัฒนธรรมองค์กรที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกาจังหวัดบึงกาฬ พบว่า องค์ประกอบของวัฒนธรรมองค์กรส่วนมาก มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ โดยองค์ประกอบของวัฒนธรรมองค์กรด้านรายละเอียดงาน ด้านเน้นบุคลากร ด้านเน้นการแข่งขันและเอาชนะคู่แข่งทางธุรกิจ ด้านเน้นความมั่นคง และด้านเน้นนวัตกรรมและการยอมรับความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ส่วนองค์ประกอบของวัฒนธรรมองค์กรด้านเน้นผลงาน และด้านเน้นการปฏิบัติงานเป็นทีม ไม่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ม่านกลาง, (2552) ได้วิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)” ผลวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับงานปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน นโยบายและการบริหารงาน ผู้บังคับบัญชา ลักษณะการปฏิบัติงาน ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ความมั่นคงและความปลอดภัย และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้องค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัยเรื่องวัฒนธรรมองค์การที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ดังภาพ

ภาพที่ 1 วัฒนธรรมองค์การที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล
ในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

จากแผนภาพสามารถอธิบายสรุปได้ว่า

M = Manager ผู้บริหารต้องออกแบบวัฒนธรรมองค์การ เพื่อให้บุคลากรมีค่านิยมในการปฏิบัติงานร่วมกัน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

O = Organization Culture วัฒนธรรมองค์การเป็นค่านิยมร่วมกันในการปฏิบัติหน้าที่ ถือเป็นตัวกำหนดทิศทางการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การ

P = Personnel บุคลากร รับรู้ร่วมกันถึงวัฒนธรรมขององค์การ แล้วลงมือปฏิบัติงานในทิศทางที่กำหนดร่วมกัน

W = Work การปฏิบัติหน้าที่ตามทิศทางของรูปแบบวัฒนธรรมองค์การที่ผู้บริหารออกแบบ เพื่อให้มีประสิทธิภาพ

P = Performance ประสิทธิภาพของงานที่บุคลากรได้ปฏิบัติตามทิศทางที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมองค์การที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ” ผู้วิจัยเสนอประเด็นที่ควรนำไปปฏิบัติดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา ควรมีนโยบายส่งเสริมให้มีเวทีแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีให้กับบุคลากรในหน่วยงานเพิ่มมากขึ้น
2. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา ควรมีนโยบายสรรหาผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถพิเศษที่โดดเด่นด้านต่าง ๆ มาช่วยกันพัฒนาบุคลากรให้ดียิ่งขึ้นไปอย่างเหมาะสม
3. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา ควรมีนโยบายแสวงหาความรู้และเทคนิคการบริหารจัดการวัฒนธรรมองค์กรในรูปแบบใหม่ ๆ จนสามารถนำความรู้มาบริหารงานในองค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา ควรมีโครงการร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ ในอำเภอเดียวกัน เพื่อพัฒนาความรู้ด้านวิชาการและทักษะการบริหารชุมชนให้มีประสิทธิภาพ สร้างภาคีเครือข่ายระหว่างองค์การอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดวัฒนธรรมการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน
2. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเซกา ควรมีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของประชาชนในพื้นที่ให้มีความรู้ความสามารถทางด้านการบริหารคนและบริหารงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป เพื่อความเจริญรุ่งเรืองภายในชุมชน
3. ราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการสร้างหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะให้ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีคุณลักษณะที่ดีเพิ่มขึ้น ทั้งทักษะการบริหารในด้านอื่น ๆ ควบคู่กันกับศีลธรรมและจริยธรรม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยต่อยอดการพัฒนาการสร้างหรือปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์การของหน่วยงานอื่นๆ เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เป็นต้น
2. ควรศึกษาวัฒนธรรมองค์การในองค์กรประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อค้นหาและลงมือปฏิบัติเชิงบูรณาการที่ดีและทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่หลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

- นางสาวฐิติรัตน์ สมรูป. (2555) วัฒนธรรมองค์การกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากร เทศบาลตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- นางสาวณัฐธิดา ชูเจริญพิพัฒน์. (2552) วัฒนธรรมองค์การในองค์กรที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ เขตนครสวรรค์. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ศิริพร ม่านกลาง. (2552) *วัฒนธรรมองค์กรและความผูกพันของพนักงานตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย.

สถาบันพระปกเกล้า. (2547). *สารานุกรมการปกครองท้องถิ่น หมวดที่ 3 พัฒนาการและรูปแบบการปกครองท้องถิ่นไทย ลำดับที่ 4 เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบล*. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.

Baron, Angela and Walters Mike. (1994) *The Culture Factor Corporate And International Perspection*. Great Britain: Short Run.

Hofstede. G. (1997). *Cultures And Organization: Software Of The Mind*. London: McGraw - Hill.

ทักษะการบริหารของผู้บริหารตามการรับรู้ของบุคลากรองค์การบริหาร
ส่วนตำบลคลองสาม อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี*

ADMINISTRATIVE SKILLS OF THE ADMINISTRATORS ACCORDING TO PERSONNEL'S
PERCEPTIONS AT KHLONG-SAM SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION,
KHLONG LUANG DISTRICT, PATHUM THANI PROVINCE

พระมหาภูริช ทนตวิโส (ศรีเลิศรส)

Phramaha Purach Dantava^mso (Srilertros)

E-mail:zodazaxp@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้เพื่อศึกษาทักษะการบริหาร เปรียบเทียบการรับรู้ของบุคลากร ศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก บุคลากรที่มีข้อมูลส่วนบุคคลด้านอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานและรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีผลต่อการรับรู้โดยภาพรวมแตกต่างกัน ยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากรที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรคพบว่าขาดการนำอุปกรณ์เก่ามาใช้ใหม่ เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นน้อย มีความสร้างสรรค์การปฏิบัติงานน้อย ดังนั้นควรจัดกิจกรรมพัฒนาอุปกรณ์เก่า จัดเวทีแสดงความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้สร้างสรรค์งาน

คำสำคัญ: ทักษะ; การบริหาร; การรับรู้

Abstract

This article was to study administrative skills, compare the perception, study problems, obstacles and skills development guidelines, using mixed methods. Findings were that the administrative skills were at high level. Personnel with different age, educational level, job position and monthly income had different perceptions, accepting the research hypothesis but personnel with different gender did not have different perceptions, rejecting the research hypothesis. Problems and obstacles were the administrators lacked of repairing the old equipment, a little opportunity for opinion expression, operational creativity development was limited. Therefore there should organize activities for repairing the old equipment, opinions expression and job creativity.

Keywords: Administrative skill; Administrators; Perception

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การบริหารองค์การให้มีประสิทธิภาพต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ ประยุกต์ทั้งความรู้หลักการและทฤษฎีไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม ทักษะการบริหารจึงเป็นสิ่งจำเป็นของผู้บริหารองค์การทุกระดับ (ถวิล อรัญเวศ, 2560) ทั้งนี้ตามแนวคิด Three Types of Managerial Skills (Robert L. Katz, 2007) แบ่งทักษะการบริหารออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ทักษะด้านเทคนิคเป็นทักษะสำหรับผู้บริหารระดับต้นที่อาศัยความชำนาญด้านวิธีการกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรม 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารระดับกลางในการประสานงานร่วมงานกับผู้อื่นและ 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอดคือทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารระดับสูง เป็นความสามารถในการมองเห็นภาพรวม การมีวิสัยทัศน์ การกำหนดทิศทางขององค์การและการเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งด้านกฎระเบียบ กติกา ทรัพยากร งบประมาณและงบประมาณ (Koontz Harold & Wehrich Heinz, 1990) ซึ่งทักษะการบริหารทั้ง 3 รูปแบบนี้ คือส่วนผสมที่ผู้บริหารแต่ละระดับมีความจำเป็นต้องใช้ในระดับที่แตกต่างกันเพื่อการแก้ไขอุปสรรคและกำหนดกระบวนการแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ (พัชรา อุดมผล, 2550)

คณะผู้บริหารชุดปัจจุบันขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองสามประสบความสำเร็จในการดูแลทุกข์สุขและให้บริการประชาชนในแต่ละหมู่บ้านอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข(จากรางวัลองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีในระดับจังหวัดและรางวัลชมเชยในระดับประเทศ) แต่เนื่องจากจะต้องพ้นจากการทำหน้าที่

ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม ชุดปัจจุบัน (พ.ศ.2558 - พ.ศ.2563) เพื่อนำผลการวิจัยนี้ไว้สำหรับเป็นแนวทางการบริหารงานเพื่อให้เข้าใจถึงที่มาของความสำเร็จในการบริหารงานชุมชนที่มีประสิทธิภาพและรวมถึงนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหาร เพื่อให้การบริหารงานชุมชนดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารตามการรับรู้ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของบุคลากรต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารตามการรับรู้ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี ซึ่งการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามและการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร คือ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จำนวน 290 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 169 คนโดยหาขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จากสูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1973) และผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 12 ท่าน คือ พระสังฆาธิการ 1 รูป ฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล 4 ท่าน ฝ่ายนิติบัญญัติ 3 ท่านและข้าราชการ 4 ท่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามกับบุคลากร ซึ่งผู้วิจัยได้ลงพื้นที่แจกแบบสอบถามและเก็บกลับมาด้วยตัวเอง ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณใช้สถิติพรรณนาหาค่าความถี่ค่าร้อยละค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและใช้สถิติอนุมาน การทดสอบสมมติฐานค่าทีและค่าเอฟด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบทเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารตามการรับรู้ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการรับรู้ของบุคลากรต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม

(n=169)

ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ตามการรับรู้ของบุคลากร ๓	ระดับการรับรู้		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ด้านเทคนิค	3.85	0.310	มาก
ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.02	0.298	มาก
ด้านความคิดรวบยอด	4.17	0.312	มาก
รวม	4.02	0.251	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารตามการรับรู้ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.251) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านความคิดรวบยอด ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านเทคนิค ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของบุคลากรต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลเปรียบเทียบการรับรู้ของบุคลากรต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานีตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=169)

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	0.563		0.574		✓
อายุ		12.204	0.000	✓	
ระดับการศึกษา		42.522	0.000	✓	
ตำแหน่งงาน		32.996	0.000	✓	
รายได้ต่อเดือน		22.143	0.000	✓	

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบ พบว่าบุคลากรที่มีอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานและรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการรับรู้ต่อทักษะการบริหารของผู้บริหาร โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากรที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้ต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของทักษะการบริหารของผู้บริหารตามการรับรู้ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรคของทักษะการบริหารของผู้บริหารตามการรับรู้ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ทักษะของผู้บริหาร ๑	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านเทคนิค	ขาดการประยุกต์ซ่อมแซมอุปกรณ์เก่าให้สามารถกลับมาใช้ได้ใหม่	ควรจัดกิจกรรมพัฒนาอุปกรณ์เก่าให้กลับมาใช้ได้
ด้านมนุษยสัมพันธ์	เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรีน้อย	ควรจัดเวทีให้แสดงความคิดเห็นเพิ่มขึ้น
ด้านความคิดรวบยอด	มีความสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานน้อย	ควรเปิดโอกาสให้มีการสร้างสรรค์การปฏิบัติงาน

จากตารางที่ 3 พบว่า บุคลากรต้องการให้ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านเทคนิค คือ ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมแนะนำความรู้ในการประยุกต์ซ่อมแซมและพัฒนาอุปกรณ์เก่าให้สามารถกลับมาใช้ได้ใหม่

ด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรเพิ่มมากขึ้นหรือจัดให้มีเวทีเพื่อเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

ด้านความคิดรวบยอด คือ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้เสนอการสร้างสรรค์และพัฒนาการปฏิบัติงานให้มากขึ้นและแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงวิธีการทำงานให้ดีขึ้น อย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปของทักษะการบริหารของผู้บริหารโดยภาพรวม พบว่าบุคลากรมีการรับรู้ต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก โดยจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารมีทักษะในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ บุคลากรได้รับคำแนะนำในเทคนิควิธีการที่ดีจากผู้บริหารและยังรับรู้ถึงมนุษยสัมพันธ์ที่ดีที่ผู้บริหารมีให้และรับรู้ถึงวิสัยทัศน์ที่ดีของผู้บริหารอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อำนวย พลรักษา, (2556) ได้วิจัยเรื่อง “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2” ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ทักษะการบริหารของผู้บริหาร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าบุคลากรที่มีอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานและรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการรับรู้ต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารโดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พชรียา สุตา, (2555) ได้วิจัยเรื่อง “การรับรู้และทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อการซื้อสินค้าผ่าน QR Code ในเขตกรุงเทพฯ” ผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภคที่มีอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้แต่เดือนที่แตกต่างกันมีการรับรู้ต่อการซื้อสินค้าผ่าน QR Code ในเขตกรุงเทพฯ แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญาณี พญาพิชัย, (2553) ได้วิจัยเรื่อง “การรับรู้ของผู้บริโภคที่มีต่อการได้รับรองมาตรฐานร้านยาคุณภาพของร้านบู๊ทส์” ผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภคที่มีเพศที่แตกต่างกันมีการรับรู้โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

องค์ความรู้

1. องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

ทักษะการบริหารของผู้บริหารตามการรับรู้ของ
บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม
อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ด้านเทคนิค

- ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้วิธีการต่าง ๆ ในการบริหารงานอย่างเป็นระบบ
- ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดเทคนิคการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี
- ผู้บริหารแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้บุคลากรอย่างเหมาะสม
- ผู้บริหารจัดหาทรัพยากรที่ใช้ในดำเนินงานได้อย่างเพียงพอกับความต้องการ
- ผู้บริหารให้มีการตรวจสอบผลงานอย่างมีมาตรฐาน เพื่อพัฒนาการทำงานให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

ด้านมนุษยสัมพันธ์

- ผู้บริหารมีความเข้าใจศักยภาพและความสามารถของบุคลากรในองค์การ
- ผู้บริหารมีความรู้และสนับสนุนการทำงานร่วมกันเป็นทีมได้
- ผู้บริหารใช้การบริหารงานแบบความร่วมมือ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การได้
- ผู้บริหารเป็นผู้สามารถประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ผู้บริหารวางตัวเหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

ด้านความคิดรวบยอด

- ผู้บริหารดำเนินเป้าหมายให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่ตามพรบ.องค์การบริหารส่วนตำบล
- ผู้บริหารมองเห็นภาพรวมของการทำงานทั้งหมดอย่างชัดเจน
- ผู้บริหารตั้งมั่นอยู่บนหลักการ ระเบียบและกติกาดัง ๆ เป็นอย่างดี
- ผู้บริหารมีการใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์มาประยุกต์แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ดี
- ผู้บริหารบริหารทรัพยากรบุคคล เวลา งบประมาณได้อย่างลงตัว จัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารตามการรับรู้ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ดังนี้

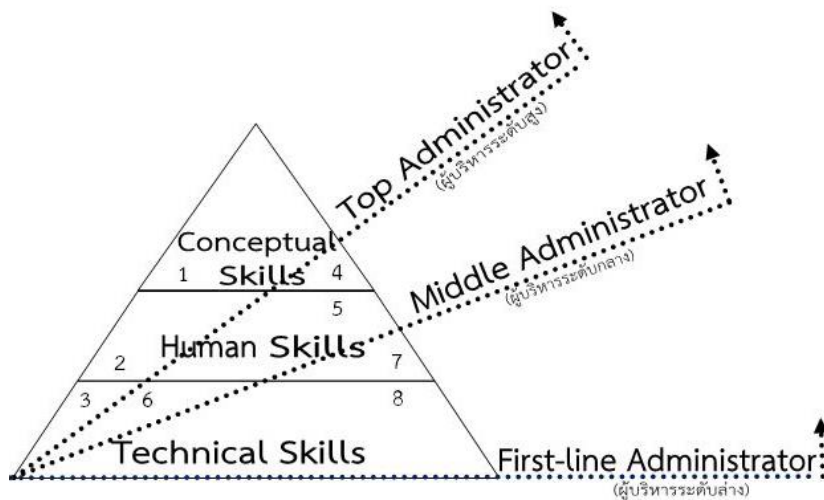
ด้านเทคนิค เป็นความชำนาญและคล่องแคล่วในเทคนิคการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ในวิธีการที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจนสัมฤทธิ์ผล โดยใช้ทรัพยากรทั้งคน เงิน งบประมาณ และเวลาอย่างรู้คุณค่า ด้วยความประหยัดสุดแต่เกิดอรรถประโยชน์สูง มีการตรวจสอบผลงานอย่างมีมาตรฐานและแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน

ด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นศิลปะในการครองใจคน การวางตัวที่เหมาะสมด้วยกิริยาอาการ คำพูดและการสื่อสารสั่งการที่ชักจูงให้บุคลากรเกิดความเข้าใจตรงกันได้ จนสามารถดึงศักยภาพของแต่ละคนให้ประสานการทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างลงตัว ทำให้เกิดความสามัคคีกันในองค์กร ร่วมใจกันเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านความคิดรวบยอด เป็นการมองเห็นภาพรวมทั้งหมดตามวัตถุประสงค์ขององค์การ กำหนดทิศทางแล้วบริหารตามหลักการ ระเบียบและกติกาต่าง ๆ ด้วยการใช้ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ที่มีมาประยุกต์แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรให้ได้ อีกทั้งยังต้องมีการสร้างสรรค์และพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลดีต่อองค์การอย่างต่อเนื่องด้วย

2. องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ผู้วิจัยได้องค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากแผนภาพอธิบายให้เห็นจากภาพได้ว่า ผู้บริหารระดับใดควรมีทักษะด้านไหนที่ควรโดดเด่นกว่าด้านอื่น ๆ จากขนาดของพื้นที่ที่ถูกแบ่งโดยเส้นระดับของผู้บริหาร ซึ่งสรุปได้ว่า

ผู้บริหารระดับสูงควรมีทักษะการบริหาร (พื้นที่ที่ 1+2+3) โดยด้านความคิดรวบยอดมากที่สุด (พื้นที่ที่ 1) รองลงมาคือด้านมนุษยสัมพันธ์ (พื้นที่ที่ 2) และด้านเทคนิค (พื้นที่ที่ 3) เป็นลำดับสุดท้าย ตามลำดับ

ผู้บริหารระดับกลางควรมีทักษะการบริหาร (พื้นที่ที่ 4+5+6) โดยด้านมนุษยสัมพันธ์มากที่สุด (พื้นที่ที่ 5) ส่วนด้านความคิดรวบยอด (พื้นที่ที่ 4) และด้านเทคนิค (พื้นที่ที่ 6) เป็นลำดับรองลงมา

ผู้บริหารระดับล่างควรมีทักษะการบริหาร (พื้นที่ที่ 7+8) โดยด้านเทคนิค (พื้นที่ที่ 8) มากที่สุด รองลงมาคือด้านมนุษยสัมพันธ์ (พื้นที่ที่ 7)

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ทักษะการบริหารของผู้บริหารตามการรับรู้ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอลองหลวงจังหวัดปทุมธานี” ผู้วิจัยเสนอประเด็นที่ควรนำไปปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารควรมีนโยบายสร้างภาคีเครือข่ายร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชน
2. ผู้บริหารควรมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทักษะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม
3. ผู้บริหารควรมีนโยบายติดตามและประเมินผลทักษะการบริหารของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีเวทีแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับประชาชนในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น
2. ผู้บริหารควรสรรหาผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถพิเศษที่โดดเด่นด้านต่าง ๆ มาช่วยกันพัฒนาชุมชนให้ดียิ่งขึ้นไปอย่างเหมาะสม
3. ผู้บริหารควรติดตามและประเมินผล ตลอดจนหาความรู้และเทคนิคการบริหารงานในรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดวิสัยทัศน์ที่กว้างขึ้นและวิธีการที่หลากหลายขึ้น จนสามารถนำความรู้ที่ได้มาบริหารงานในองค์การให้เกิดประโยชน์สูงสุดยิ่งขึ้นไปได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยต่อยอดบูรณาการกับหลักสูตรทางพระพุทธศาสนา
2. ควรทำการศึกษาวิจัยในองค์การส่วนราชการอื่นภายในจังหวัดปทุมธานี
3. ควรทำการศึกษาวิจัยในองค์การส่วนราชการอื่นภายในประเทศ

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. กระทรวงมหาดไทย. สรุปรายชื่อข้อมูล อบต. ทั่วประเทศ, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://1th.me/Am34>

ถวิล อรัญเวศ. (2560). การบริหารเป็นศาสตร์และศิลป์. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://1th.me/m20J>

พัชรา อุดมผล. (2550). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

พัชรียา สุตา. (2555). การรับรู้และทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อการซื้อสินค้าผ่าน QR Code ในเขตกรุงเทพฯ. (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

อภิญาณี พญาพิชัย. (2553). การรับรู้ของผู้บริโภคที่มีต่อการได้รับรองมาตรฐานร้านยาคุณภาพของร้านบู๊ทส์ (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อำนวย พลรักษา. (2556). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

Koontz Harold & Wehrich Heinz. (1990). *Essentials of Management*. New York: McGraw-Hill.

Robert L. Katz. (2007). *Skills of an Effective Administration*. Harvard Business Review 33. (January-February, 2007): 33-42.

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการ
ของเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ*

AN APPLICATION OF PRINCIPLE OF SUFFICIENT ECONOMY
PHILOSOPHY IN MUNICIPALITY MANAGEMENT OF
SEKA DISTRICT BUENG KAN PORVINCE

พระมหายุทธพิชัย สิริชัย (ดวงโสภ)

Phramaha Yuttapichai Sirjaya (Duangsopa)

E-mail: yuttapichai0002@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากร ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการ การวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร พบว่า บุคลากรที่มีเพศและรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากรที่มีอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ ขาดความสามัคคีระหว่างชุมชนและเทศบาลทำให้วางแผนได้ยาก ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ให้ความรู้ความเข้าใจต่อบุคลากรก่อนดำเนินงานทุกอย่าง

คำสำคัญ : การประยุกต์; การบริหารจัดการ; เศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The purpose of this research paper. To study the level of opinions, comparison of opinions of personnel, problems, obstacles and suggestions. Methodology was the mixed methods. Findings of the research were as follows. by overall was at high level Considering each aspect was found that all aspects were at high levels In the following order The comparisons of opinions of personnel classified by personal factors, were found that personnel with different gender and monthly incomes had different opinions accepting the set research hypothesis. As for personnel with different age, educational level, work experiences did not have different opinions, rejecting the set hypothesis. The problems, obstacles were: Harmony between the community and the municipality Makes planning difficult

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

Sufficiency economy planning is still too small. Recommendations were: give knowledge and understanding to personnel before operating everything.

Keywords : Application; Management; Sufficient Economy

บทนำ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมานานกว่า 30 ปี ดังจะเห็นได้ว่า ปรากฏความหมายในพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ.2517 ที่พระองค์ได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาบนหลักแนวคิดพึ่งตนเอง เพื่อให้เกิดความพอมี พอกิน พอใช้ของคนส่วนใหญ่ (สำนักนโยบายและแผน, 2560) อีกทั้ง การพัฒนาประเทศไทยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ได้ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนา ฉบับที่ 9-11 และยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560-2564)

อนึ่ง การบริหารจัดการองค์การของเทศบาลในอำเภอเซกา ของบุคลากรในเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬให้มีประสิทธิภาพต้องอาศัยทั้งศาสตร์ และศิลป์ ประยุกต์ทั้งความรู้ หลักการและทฤษฎีไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม ฉะนั้น การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์การจึงเป็นทักษะอีกอย่างหนึ่งที่นำศึกษา เพราะจะทำให้รู้ว่า บุคลากรในองค์กร เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากน้อยเพียงใด

ดังนั้น จากบริบทข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา ของบุคลากรในเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬว่า มีความรู้ ความเข้าใจต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง สามารถวิเคราะห์ความพอเพียง/ไม่พอเพียง ของหน่วยงานของตนเองได้หรือไม่ เพื่อนำผลวิจัยนี้ ไว้สำหรับเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการ เพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากรมีประสิทธิภาพดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากบุคลากรในเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 289 คน คือ บุคลากรในเทศบาลท่าสะอาด จำนวน 157 คน (เทศบาลตำบลท่าสะอาด, 2563) ในเทศบาลขาง จำนวน 70 คน (เทศบาลตำบลขาง, 2563) ในเทศบาลศรีพนา จำนวน 62 คน (เทศบาลตำบลศรีพนา, 2563) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 168 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 12 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามกับบุคลากร ซึ่งผู้วิจัยได้ลงพื้นที่แจกแบบสอบถามและเก็บกลับมาด้วยตัวเอง ส่วน การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณใช้สถิติพรรณนา หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและใช้สถิติอนุมาน ทดสอบสมมติฐาน ค่าที และค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบทเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.682) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการจัดการองค์การ ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.700) ด้านการบริหารคน ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.727) ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.741) และด้านการวางแผน ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.697) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรที่มีเพศและรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากรที่มีอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหาและอุปสรรค 1) ด้านการวางแผน ขาดความสามัคคีระหว่างชุมชนและเทศบาลทำให้วางแผนได้ยาก 2) ด้านการจัดการองค์การ ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญกับโครงการเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมากนัก 3) ด้านการบริหารคน บุคลากรยังขาดความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ 4) ด้านการประเมินผล ผู้บริหารยังไม่ค่อยจริงจังในการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ส่วนข้อเสนอแนะ ได้แก่ 1) ด้านการวางแผน ให้ความรู้ความเข้าใจต่อบุคลากรก่อนดำเนินงานทุกอย่าง 2) ด้านการจัดการองค์การ เสริมความรู้ให้บุคลากร ชุมชน รู้คุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เสมอ 3) ด้านการบริหารคน ให้บุคลากรทุกคนนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในวิถีประจำวัน 4) ด้านการประเมินผล ควรมีการประเมินผลที่บริสุทธิ์และเป็นธรรม

อภิปรายผลการวิจัย

1. การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเขาก จังหวัดบึงกาฬ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งอภิปรายได้ว่า เพราะว่าโครงการงานของเทศบาลโดยส่วนมากมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสถิต โปธิธำณ (โพธิ์หล้า), (2556) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่บุคลากรมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเขาก จังหวัดบึงกาฬ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และรายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอื้องทิพย์ เกตุกราย, (2551) ได้วิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชนตำบลคลองพระอุดม อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” พบว่า ประชาชนที่มีอายุและรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยศักดิ์ เสนานุช, (2552) ได้วิจัยเรื่อง “การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน: ศึกษากรณีหมู่บ้านต้นกระโดน ตำบลวังมะนาว อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี” ที่พบว่า คนในชุมชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา โดยภาพรวม

(n=168)

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการวางแผน	3.89	0.697	มาก
2. ด้านการจัดการองค์การ	3.92	0.700	มาก
3. ด้านการบริหารคน	3.90	0.727	มาก
4. ด้านการประเมินผล	3.89	0.741	มาก
ภาพรวม	3.90	0.682	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.682) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการจัดการองค์การ ด้านการบริหารคน ด้านการประเมินผล และด้านการวางแผน ตามลำดับ

2. ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=168)

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการศึกษา	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	-2.172	-	0.031	✓	-
อายุ	-	1.951	0.123	-	✓
ระดับการศึกษา	-	0.401	0.671	-	✓
ประสบการณ์การทำงาน	-	1.270	0.847	-	✓
รายได้ต่อเดือน	-	4.585	0.004*	✓	-

จากตารางที่ 2 การเปรียบเทียบพบว่า บุคลากรที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการ โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของบุคลากรเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ
ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านการวางแผน	ขาดความสามัคคีระหว่างชุมชนและผู้เทศบาล	เน้นสร้างความสามัคคีต่อหมู่คณะ
2. ด้านการจัดการองค์การ	ผู้บริหารไม่ค่อยเห็นความสำคัญกับโครงการที่เน้นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง	ควรนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างจริงจัง
3. ด้านการบริหารคน	บุคลากรยังขาดความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้	ให้บุคลากรทุกคนนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน
4. ด้านการประเมินผล	มีการแบ่งงานที่ไม่เป็นธรรมในการดำเนินงาน	ควรมีการประเมินผลที่บริสุทธิ์และเป็นธรรม

จากตารางที่ 3 พบว่า บุคลากรผู้ตอบแบบสอบถามปัญหา มีอุปสรรคและข้อเสนอแนะของบุคลากรเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านการวางแผน คือ 1) เน้นสร้างความสามัคคีต่อหมู่คณะ เพื่อให้งานดำเนินไปได้โดยง่าย 2) ให้ความรู้ ความเข้าใจต่อบุคลากรก่อนดำเนินงานทุกอย่าง

ด้านการจัดการองค์การ คือ 1) ควรนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างจริงจัง 2) เสริมความรู้ให้บุคลากร ชุมชน รู้คุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่เสมอ

ด้านการบริหารคน คือ 1) ให้บุคลากรทุกคนนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน 2) ผู้บริหารควรเป็นตัวอย่างในการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

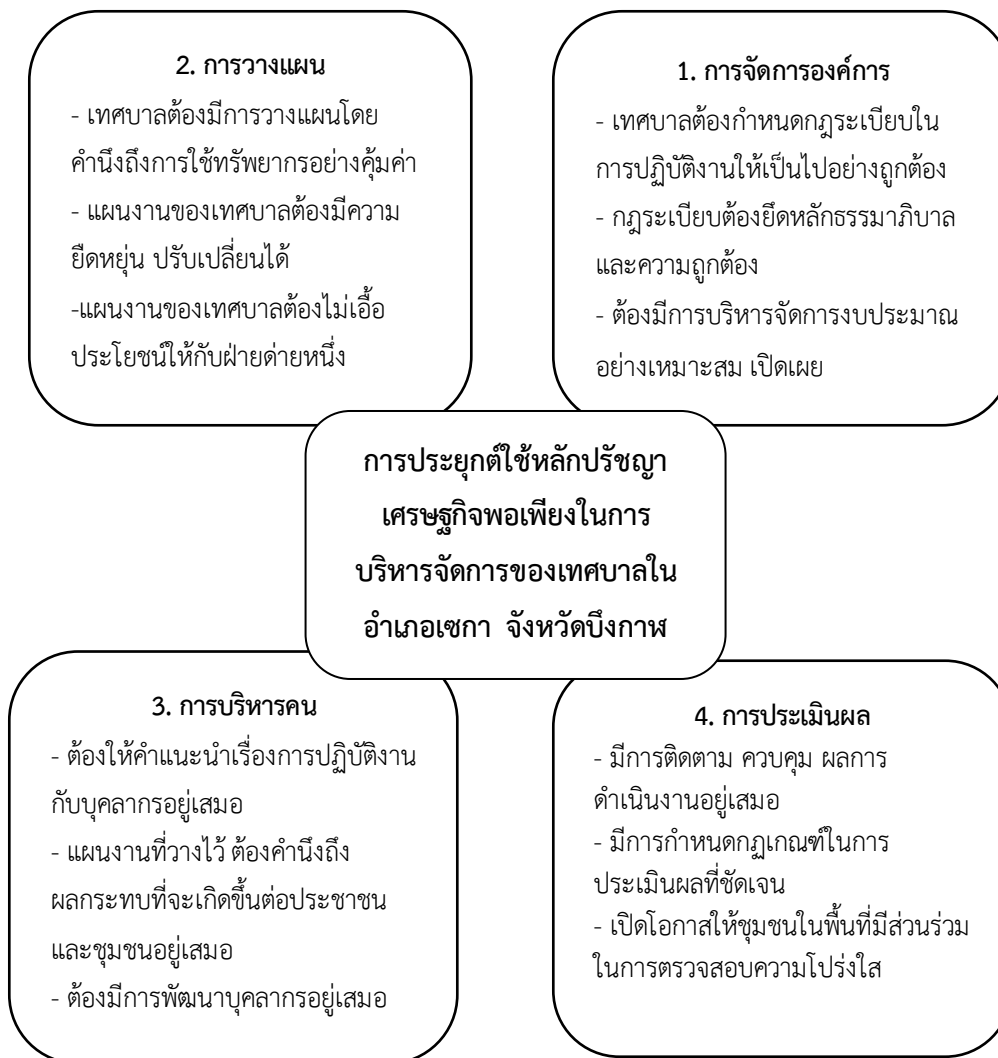
ด้านการประเมินผล คือ 1) ควรมีรางวัลแก่บุคลากรที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการปฏิบัติงาน 2) ควรมีการประเมินผลที่บริสุทธิ์และเป็นธรรม

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย “การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ” อธิบายได้ว่า

ด้านการวางแผน

แผนงานที่วางไว้ต้องคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ใช่ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง ต้องวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่าง ๆ อย่างละเอียด เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบ

ในการวางแผน และแผนงานที่วางนั้น ต้องมีความยืดหยุ่น สามารถแก้ไขได้ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ เทศบาลต้องไม่เอื้อผลประโยชน์ให้แก่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง อันจะสื่อถึงการทุจริต

ด้านการจัดการองค์การ

องค์กรต้องมีกฎระเบียบที่ชัดเจนในการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้อง และโปร่งใส มีการแบ่งงานให้แก่บุคลากรตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล ไม่ให้เกิดการเอาเปรียบกันของบุคลากรในองค์กร งบประมาณในโครงการต่าง ๆ ต้องมีการเปิดเผยต่อสาธารณชน สามารถให้ชุมชนเข้าร่วมตรวจสอบด้วย เพื่อความโปร่งใสในการดำเนินงาน

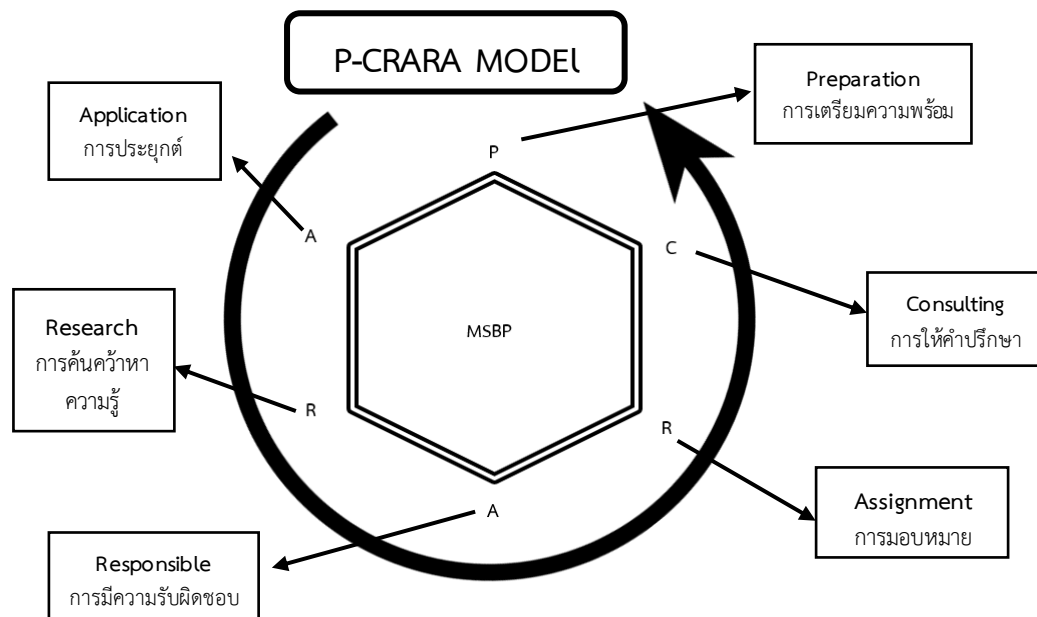
ด้านการบริหารคน

ผู้บริหารต้องให้คำแนะนำกับบุคลากรในองค์กรอย่างเสมอ สนับสนุนให้บุคลากรหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลาที่มีโอกาส งานที่งานแผนไว้ต้องไม่กระทบกับชุมชนรอบข้าง คือต้องได้รับความเห็นชอบจากชุมชนก่อน และควรสร้างความสามัคคีระหว่างเทศบาลกับชุมชน เพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับชุมชน และร่วมมือกันเพื่อพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ด้านการประเมินผล

ต้องมีการติดตาม ควบคุม ผลการดำเนินงานอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ใจในการทำงาน มีการกำหนด มีการกำหนดกฎเกณฑ์ในการประเมินผลที่ชัดเจน ทุกคนให้การยอมรับ และเป็นธรรมกับทุกฝ่าย เปิดโอกาสให้ชุมชนในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใส เพื่อจะได้เกิดความสบายใจกันทั้งสองฝ่าย

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย อธิบายได้ว่า

1. **P-Preparation** หมายถึง การเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานแต่ละงาน ต้องมีการวางแผน และแผนที่วางไว้นั้น ต้องมีความรอบคอบ
2. **C-Consulting** หมายถึง การให้คำปรึกษา ในงานที่กำลังดำเนินการอยู่เสมอ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรอบรู้ มีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาต่างๆ
3. **R-Responsible** หมายถึง การมีความรับผิดชอบ คือ บุคลากรต้องมีจิตสำนึกในเรื่องคุณธรรมในการปฏิบัติงานของตน
4. **A-Assignment** หมายถึง การมอบหมายงาน คือ การมอบหมายงานนี้ ผู้บริหารต้องมีเหตุผล ต้องยึดตามความรู้ ความสามารถของบุคลากรเป็นหลัก
5. **R-Research** หมายถึง การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม หลังจากการดำเนินงานจนสำเร็จแล้ว ต่อมาก็เป็นการเก็บเกี่ยวความรู้ และประสบการณ์
6. **A-Application** หมายถึง การประยุกต์ใช้ประสบการณ์ที่ได้รับมาจากการดำเนินงาน เพื่อนำมาประยุกต์ให้เข้ากับงานที่จะต้องทำในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ” ผู้วิจัยเสนอประเด็นที่ควรนำไปปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารควรมีนโยบายอบรมเสริมความรู้ให้บุคลากร ชุมชน รู้คุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่เสมอ นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างจริงจัง
2. ผู้บริหารควรมีนโยบายส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปด้าน การประเมินผล (Evaluating) มากยิ่งขึ้น เพื่อการประเมินและติดตามผลอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผู้บริหารควรมีนโยบายในการคัดเลือกบุคลากรเข้าดำรงตำแหน่ง เพื่อให้สามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้อย่างได้ผลดี

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ผู้บริหารควรมีการอบรมด้านความรู้และการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แก่ผู้บริหารและบุคลากรขององค์กร เพื่อความเข้าใจในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง
2. ผู้บริหารควรส่งเสริมการเรียนรู้ ปลุกฝังในเรื่องการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการแก่บุคลากรทุกคน
3. ผู้บริหารควรให้บุคลากรทุกคนนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน และผู้บริหารควรเป็นตัวอย่างในการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานขององค์กรประเภทอื่น ๆ ที่มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น
2. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรเพิ่มตัวแปรอื่นๆ ที่นอกเหนือจากตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ เช่น ลักษณะบุคลิกภาพหรือจิตลักษณะของกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ด้วย
3. ควรมีการศึกษารูปแบบอื่นๆ เช่น การวิจัยเชิงทดลอง การวิจัยเชิงคุณภาพแบบเจาะลึก เพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการและกระบวนการต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- ชัยศักดิ์ เสนานุช. (2552). *การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน: ศึกษากรณีหมู่บ้านต้นกระโดน ตำบลวังมะนาว อำเภอบางท้อ จังหวัดราชบุรี* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เทศบาลตำบลขาง. สืบค้น 30 สิงหาคม 2562, จาก http://www.tambolsang.go.th/person_296.
- เทศบาลตำบลท่าเสา. สืบค้น 30 สิงหาคม 2562, จาก <http://www.thasaatcity.go.th/index.php?op=organization&id=2243>.
- เทศบาลตำบลศรีพนา. สืบค้น 30 สิงหาคม 2562, จาก <http://www.sriphanacity.go.th/home/index.php/sriphana-information/administrator>.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2551). *การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ-SPSS*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- พระสฤติย์ โพธิ์อาโณ (โพธิ์หล้า). (2556). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2560). *การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต*. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตปอเรชั่น จำกัด.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. *สรุปสาระสำคัญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564*. สืบค้น 10 มีนาคม 2563, จาก <http://www.library.coj.go.th/Info/48341?c=347440743>.
- เอื้องทิพย์ เกตุgray. (2551). *การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชนตำบลคลองพระอุดม อำเภอบางเกร็ด จังหวัดนนทบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- Drucker, P.T. (1991). *Managing the Non-Profit Organization: Principles and Practices*.

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการ รถไฟฟ้าของเทศบาลนครขอนแก่น*

PUBLIC PARTICIPATION IN THE IMPLEMENTATION OF THE LIGHT RAIL TRANSIT PROJECT OF KHON KAEN MUNICIPALITY

พระมหาพรพงศ์ กุศลชโย (มหาจันทร์)

Phramaha Worapong Kusalajayo (Mahachan)

E-mail: Kusalachayo@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการรถไฟฟ้าของเทศบาลนครขอนแก่น โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลมีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนเพศต่างกัน มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ ปัญหาจะติดที่ระบบราชการส่วนกลาง และ เวทีการมีส่วนร่วมของประชาชนยังมีน้อยอยู่ เมื่อเทียบกับจำนวนประชากร

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; รถไฟฟ้า; เทศบาลนคร

Abstract

The objectives of this research were: to study public participation, to compare the public participation and to study problems obstacles suggestions and development guidelines for public participation in the implementation of the light rail transit project of Khon Kaen Municipality. Methodology was the mixed methods: The level of public participation, by overall was at moderate level, people with different age, education level, occupation and income had different participation. Therefore the research hypothesis was accepted. People with different gender had not different participation. Therefore rejecting the research hypothesis. Problems and obstacles of public participation: problems will stick to the central bureaucracy, The participation of the people still little compared to the population.

Keyword: Participation; Light Rail Transit; Municipality.

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นกระบวนการสื่อสารในระบบเปิด ซึ่งเป็นการสื่อสารสองทางระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล ชุมชน หรือองค์การ ในการดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรม ซึ่งการมีส่วนร่วมจะเกี่ยวข้องกับกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมการดำเนินการ และร่วมรับผลประโยชน์ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกันของกลุ่ม และเป็นการเสริมสร้างความสามัคคี ความรู้สึก ร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มด้วย (สมบัติ นามบุรี, 2562) ซึ่งกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดทำเข้าใจประชาชนส่วนใหญ่เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจกรรม หรือมีความคิดเห็นเป็นทิศทางเดียวกัน ในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมนั้น จนกระทั่งสามารถแก้ไขปัญหาโครงสร้างใหญ่ระดับประเทศชาติได้

ในการแก้ปัญหาโครงสร้างเมืองหลักในภูมิภาคซึ่งปัจจุบันมีการพัฒนา และเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดปัญหาการจราจร และขนส่งในเมืองหลักของภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนประชากรสูงสุดของภาค แนวโน้มการขยายตัวของเมืองมีความหนาแน่นเพิ่มขึ้น สภาพปัญหาการจราจรมีทั้งเกิดจากโครงข่ายสิ่งอำนวยความสะดวก พฤติกรรมการใช้ถนน การให้บริการรถโดยสารสาธารณะ เป็นต้น โดยทางกระทรวงคมนาคมโดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาจราจรในเมืองใหญ่ในภูมิภาค โดยมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาการจราจรเมืองหลักในภูมิภาค 6 เมือง ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่น นครราชสีมา ภูเก็ต สงขลา และพิษณุโลก (สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร, 2562) ซึ่งจังหวัดขอนแก่น ผู้บริหารจังหวัด องค์การปกครองท้องถิ่น หน่วยราชการ เอกชน และฝ่ายการศึกษาได้มีการสานเสวนาพูดคุยกันเรื่อยมา จนกระทั่ง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 5 เทศบาล คือ เทศบาลนครขอนแก่น ตำบลเมืองเก่า ตำบลท่าพระ ตำบลเมืองศิลา และตำบลสำราญได้ลงทุนจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 โดยการอนุมัติจากกระทรวงมหาดไทย ในนามบริษัทขอนแก่น ทรานซิท ซิสเต็ม จำกัด เพื่อให้การดำเนินงานสามารถขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรมด้วยหลักประชาธิปไตยตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ท้องถิ่นได้รับประโยชน์สูงสุด ลดความเสี่ยงของการลงทุน เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้แก่ท้องถิ่น (กรุงเทพมหานคร, 2561)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการรถไฟรางเบาของเทศบาลนครขอนแก่นว่าทำไมจังหวัดขอนแก่น จึงสามารถสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกภาคส่วนได้สำเร็จ ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน และศึกษาปัญหา อุปสรรค แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินการโครงการฯ เพื่อจะได้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า มีความรู้ความเข้าใจในการใช้สิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการรถไฟฟ้ารางเบาของเทศบาลนครขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการรถไฟฟ้ารางเบาของเทศบาลนครขอนแก่น โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการรถไฟฟ้ารางเบาของเทศบาลนครขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการรถไฟฟ้ารางเบาของเทศบาลนครขอนแก่น (ข้อมูลจากสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครขอนแก่น, 2561) จำนวน 172,759 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ยามาเน (Yamane Taro, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 399 คน เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม (ชุดิระ ระบอบ และคณะ, 2552) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแปรปรวนค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (พระครูสังฆรักษ์ เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา, 2557)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการรถไฟฟ้ารางเบาของเทศบาลนครขอนแก่น

ตารางที่ 1. ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการรถไฟฟ้ารางเบาของเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวม

(n=399)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการ รถไฟฟ้ารางเบาของเทศบาลนครขอนแก่น	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการตัดสินใจ	3.52	0.633	มาก
2. ด้านการปฏิบัติการ	3.18	0.513	ปานกลาง
3. ด้านการรับผลประโยชน์	3.08	0.562	ปานกลาง
4. ด้านการติดตามและประเมินผล	2.87	0.616	ปานกลาง
รวม	3.16	0.471	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการรถไฟฟ้าของเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.16$, S.D. = 0.471) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = 0.633) อยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติการ ($\bar{x} = 3.18$, S.D. = 0.513) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{x} = 3.08$, S.D. = 0.562) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ($\bar{x} = 2.87$, S.D. = 0.615) ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการรถไฟฟ้าของเทศบาลนครขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการรถไฟฟ้าของเทศบาลนครขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=399)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	1.172		0.242	-	✓
อายุ		5.681**	0.000	✓	-
ระดับการศึกษา		4.235**	0.001	✓	-
อาชีพ		3.738**	0.003	✓	-
รายได้		5.271**	0.000	✓	-

จากตารางที่ 2 ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด อาชีพ รายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมโดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการรถไฟฟ้าของเทศบาลนครขอนแก่น จำแนกตามรายด้าน

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการรถไฟฟ้าของเทศบาลนครขอนแก่น

(n=399)

การมีส่วนร่วมของประชาชน	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการตัดสินใจ	ปัญหาส่วนใหญ่จะติดที่ระบบราชการส่วนกลาง และการตัดสินใจส่วนใหญ่อยู่ที่ผู้บริหารโครงการฯ ประชาชนจึงเป็นเพียงผู้รับฟังความคิดเห็นและเสนอปัญหา	ควรจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นเพื่อที่ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากกว่านี้ และนำข้อเสนอแนะไปพัฒนาโครงการ.
ด้านการปฏิบัติการ	ด้านการร่วมปฏิบัติกันน้อยอยู่เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรในเทศบาล	ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้นในสิ่งที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติกับโครงการได้อย่างไร
ด้านการรับผลประโยชน์	ด้านการรับผลประโยชน์น้อยอยู่เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรในเทศบาลและประชาชนบางส่วนกังวล ปัญหา ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากโครงการฯ	ควรเพิ่มการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์แก่ประชาชนมากขึ้น
ด้านการติดตามและประเมินผล	เนื่องจากเป็นโครงการขนาดใหญ่ ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามข้อมูลข่าวสารมาตลอด แต่ติดปัญหาอยู่ที่ระบบราชการ การติดตามประเมินผลน้อยอยู่	เมื่อจัดเวทีประชาคมแล้วควรแจ้งข้อมูลถึงผลของการดำเนินการให้ประชาชนในชุมชนได้เข้าถึงข้อมูลให้ทั่วถึงจะได้มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

จากตารางที่ 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการรถไฟฟ้าของเทศบาลนครขอนแก่น ตามข้อเสนอแนะ ดังนี้

ด้านการตัดสินใจ คือ ควรจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นเพื่อที่ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากกว่านี้และนำข้อเสนอแนะไปพัฒนาโครงการ.

ด้านการปฏิบัติการ คือ ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้นในสิ่งที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติกับโครงการได้อย่างไร

ด้านการรับผลประโยชน์ คือ ควรเพิ่มการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์แก่ประชาชนมากขึ้น

ด้านการติดตามและประเมินผล คือ เมื่อจัดเวทีประชาคมแล้วควรแจ้งข้อมูลถึงผลของการดำเนินการให้ประชาชนในชุมชนได้เข้าถึงข้อมูลให้ทั่วถึงจะได้มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

อภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการรถไฟรางเบาของเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระกิตติชัย ปญญารโธ, (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

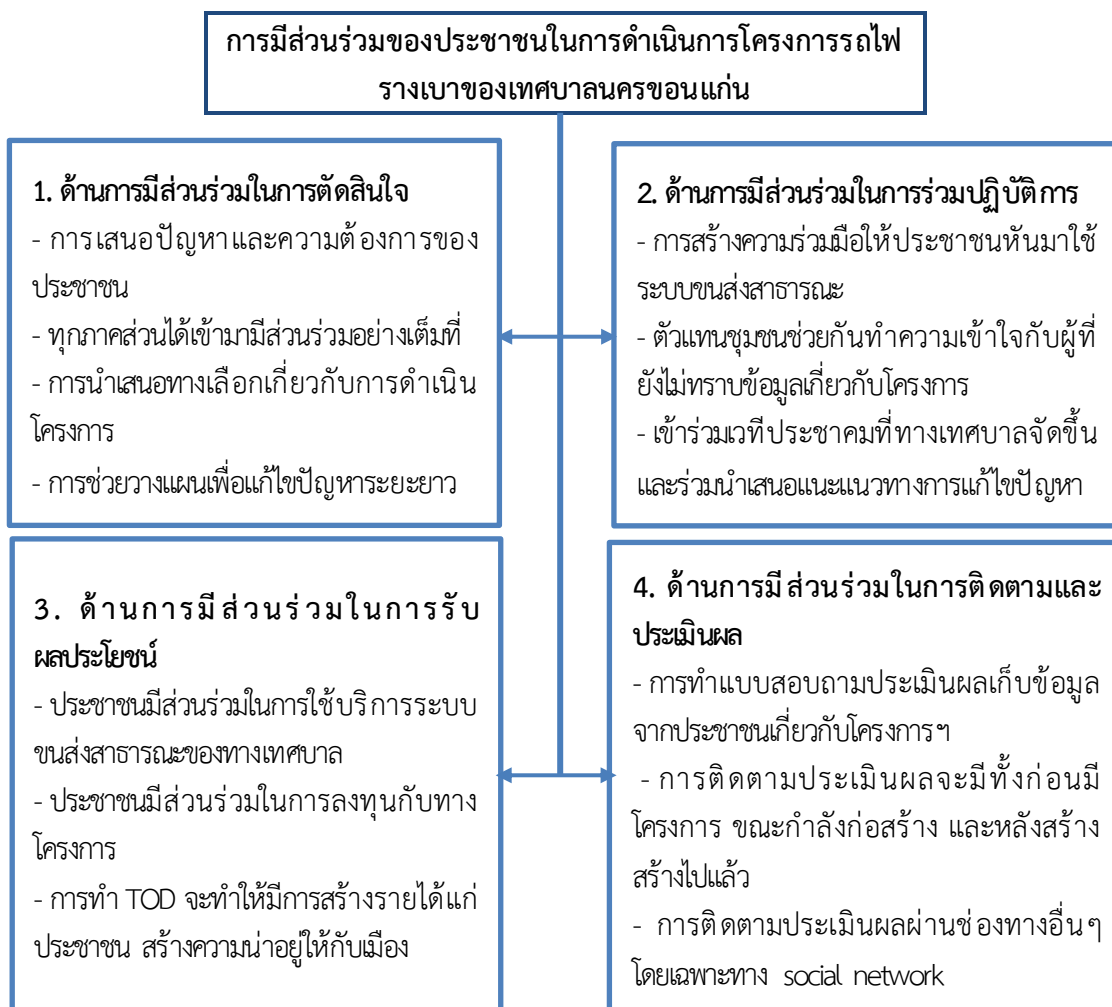
2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการรถไฟรางเบาของเทศบาลนครขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มหาประกาศิต สิริเมธ, (2556) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า การมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติ แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูวินัยธรสุธินันท์ กนตวิโร, (2556) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการน้ำเสียของชุมชนคลอง 5 อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการน้ำเสียของชุมชนคลอง 5 อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี แตกต่างกัน

องค์ความรู้

1. องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการรถไฟรางเบาของเทศบาลนครขอนแก่น ดังนี้

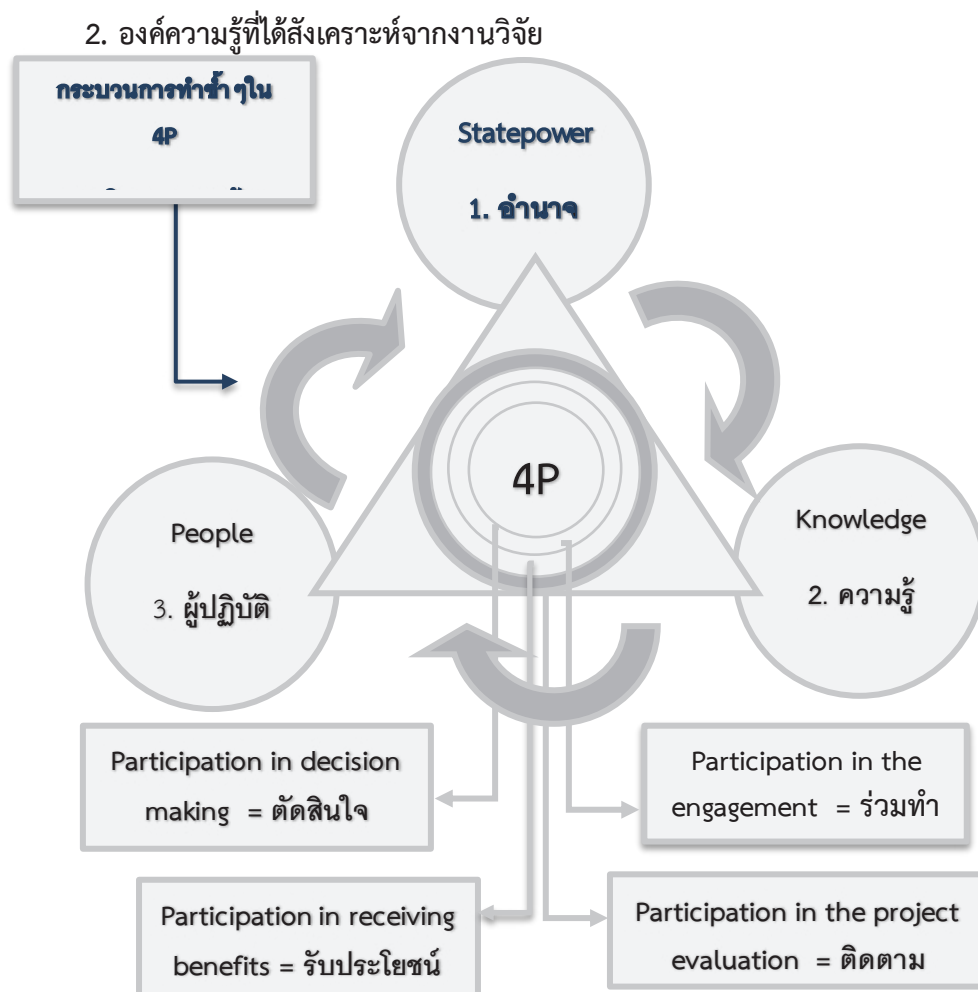
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาชนทุกภาคส่วน ได้แก่ เทศบาล ผู้นำชุมชน ผู้โดยสาร ผู้ใช้เส้นทาง นักเรียนนักศึกษา ผู้ประกอบการขนส่ง ตำรวจจราจร สื่อมวลชน เป็นต้น ต้องมีบทบาทในการเข้าร่วมประชุมเวทีนำเสนอปัญหา และความต้องการของประชาชน ให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการนำเสนอทางเลือกเกี่ยวกับการดำเนินโครงการฯ และการช่วยวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาระยะยาว

ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติการ เทศบาลจะต้องประชาสัมพันธ์ผลประโยชน์ที่กำลังจะเกิดขึ้นแก่ประชาชน เน้นสร้างการมีส่วนร่วม สร้างความร่วมมือให้ประชาชนหันมาใช้ระบบขนส่งสาธารณะให้มากขึ้น ให้ตัวแทนชุมชนช่วยกันทำความเข้าใจกับผู้ที่ยังไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการฯ และเข้าร่วมเวทีประชาคม นำเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาให้กับทางเทศบาล หรือผู้บริหารโครงการฯ

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ประชาชนมีส่วนร่วมในการได้ใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะของทางเทศบาลซึ่งเป็นประโยชน์ในการเดินทางโดยตรง ยังได้มีส่วนร่วมในการลงทุนกับทางโครงการฯ การทำ TOD ซึ่งจะทำให้มีการสร้างรายได้แก่ประชาชน เป็นผลประโยชน์ของประชาชนที่กำลังจะเกิดขึ้น อีกทั้งสร้างความน่าอยู่ให้กับเมืองในอนาคต

ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการทำแบบสอบถามประเมินผล เพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการประชุมเวทีประชาคมที่ทางเทศบาลและผู้บริหารโครงการฯ ได้จัดขึ้น ส่วนการติดตามประเมินผลจะมีทั้งก่อนดำเนินการ ขณะกำลังดำเนินการ และหลังจากดำเนินการแล้ว จะมีการติดตามประเมินผลผ่านช่องทางอื่นๆ โดยเฉพาะทาง social network อาทิทาง Facebook อย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

การมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบขอนแก่นโมเดล (The Public Participation of Khon Kaen Model) ทฤษฎีการมีส่วนร่วม 4 ด้าน (4P) ได้แก่

- 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (P-Participation in decision making)
- 2) การมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติการ (P-Participation in the engagement)
- 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (P-Participation in receiving benefits)
- 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล (P-Participation in the project evaluation)

และกลไกซึ่งเป็นส่วนสำคัญ 3 ประการ ที่จะขาดไม่ได้ในการขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของโครงการรถไฟรางเบาของเทศบาลนครขอนแก่น ทั้ง 4 ด้าน คือ

- 1) ความรู้ (Knowledge) การให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเป็นสิ่งสำคัญมาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการทำการศึกษาวิจัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้เริ่มต้นทำการศึกษา

วิจัยผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ประโยชน์ที่จะได้รับของโครงการ และ นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาถ่ายทอดให้กับประชาชนได้รับรู้ด้วย

2) อำนาจ หรือ อำนาจอธิปไตย (State power) อำนาจอธิปไตยในการสั่งการ ระบบราชการทั้ง ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นจะต้องร่วมมือให้การสนับสนุนทั้งในเรื่องของนโยบาย และ งบประมาณ ออกกฎหมายในการจัดตั้งบริษัททั้ง 5 เทศบาลให้เกิดการดำเนินโครงการ

3) ผู้ปฏิบัติ หรือ ประชาชน (People) ประชาชนชาวจังหวัดขอนแก่นทุกๆ ภาคส่วน ได้แก่ ประชาชนผู้ใช้ระบบขนส่งสาธารณะทั่วไป นักเรียนนักศึกษา ผู้ประกอบการขนส่ง ข้าราชการ สื่อมวลชน นักธุรกิจ ฯลฯ จะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ เริ่มตั้งแต่การเข้าร่วมเวทีประชุม สานเสวนา ซึ่งประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ข้อเสนอแนะในการตัดสินใจมาตลอด และ ผู้เกี่ยวข้องได้นำข้อมูลที่ได้มาเป็นฐานข้อมูลในการดำเนินโครงการ

สรุปได้ว่า ประชาชนในจังหวัดขอนแก่นทุกภาคส่วน ได้มีการจัดประชุมสานเสวนาโครงการ รถไฟฟ้ารางเบาในหลายๆ ครั้ง เป็นเวลายาวนานหลายปี จนเกิดเป็นกระบวนการทำซ้ำๆ ในเรื่องการ สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้ง 4 ด้าน (4P) จนสามารถสร้างความเข้าใจ สร้างการมีส่วนร่วม ของประชาชนในจังหวัดขอนแก่นทุกภาคส่วนให้มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันได้ จนเกิดเป็นภาพ ของ “ขอนแก่นโมเดล” (Khon Kaen Model) ขึ้นมา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) มีนโยบายส่งเสริมให้มีการทำประชาพิจารณ์ในการจัดการ โดยอาจจะดำเนินการโดยการ ประชุมร่วมกับประชาชนในชุมชนทั้ง 95 ชุมชนของเทศบาล โดยส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจความ คิดเห็นของประชาชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์จัดทำแผนดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและ ตรงเป้าหมาย

2) มีนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนเขตชุมชนของพื้นที่ในการดำเนินงานโครงการรถไฟฟ้าราง เบาเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการในรูปแบบของกิจกรรมที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมโดยตรงใน การเสนอแนะ แก้ไขปัญหาในรูปแบบของโครงการ

3) มีนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขผลดำเนินงานที่ไม่มีผล ตรงเป้า หรือไม่สำเร็จจากการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อวางแผนในการจัดการให้ตรงจุดอย่าง จริงจัง และถูกต้องตรงกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินการ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) ผู้บริหารโครงการ และเจ้าหน้าที่ของทางเทศบาลควรที่จะประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนใน พื้นที่รับรู้ และรับทราบถึงวัตถุประสงค์ของการดำเนินโครงการรถไฟฟ้ารางเบา แผน หรือขั้นตอนในการ บริหารจัดการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยประชาชนสามารถเสนอโครงการให้กับผู้บริหารโครงการฯ เพื่อพิจารณากำหนดแผนในการดำเนินการของโครงการฯ

2) ผู้บริหารโครงการ หรือเจ้าหน้าที่ของทางเทศบาล ควรดำเนินงานอย่างจริงจังต่อเนื่อง และดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของโครงการตามที่ได้มีประชุมประชาคม และจัดกิจกรรมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมกับการดำเนินโครงการฯ ควรเพิ่มการจัดการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหา และนำเสนอความคิดเห็นประชาชนให้กระจายไปทุกๆ ชุมชนอย่างทั่วถึง เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการฯ ให้เกิดขึ้นในชุมชนของตนเอง

3) ผู้บริหารโครงการควรให้ความสำคัญกับการบริหารโครงการด้วยความโปร่งใส สร้างความรู้สึกในการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของโครงการแก่ประชาชน ซึ่งจะเป็นกลไกที่สำคัญประการหนึ่งในการดำเนินโครงการฯ ร่วมกับประชาชน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรทำการศึกษางานวิจัยที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการในโครงการอื่นๆ

2) ควรศึกษาวิจัยในแนวการส่งเสริมให้ประชาชนได้ตระหนักถึงปัญหามลภาวะสิ่งแวดล้อมด้วย โดยไม่ปล่อยให้ผู้บริหารโครงการแก้ไขปัญหาอยู่ฝ่ายเดียวโดยประชาชนไม่ให้ความสนใจ

3) ควรทำการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบขนส่งสาธารณะ เพื่อเพิ่มการสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการฯ และให้ผลดำเนินงานเป็นที่ประจักษ์

4) ควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในโครงการ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของโครงการต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

กรุงเทพมหานคร 14 มิถุนายน 2561. รถไฟฟ้ารางเบาแก้ปัญหาจราจรขอนแก่น. สืบค้น 17 มีนาคม 2562, จาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/804752>.

ข้อมูลจากสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครขอนแก่น ณ เดือนธันวาคม 2561, สืบค้น 28 สิงหาคม 2562, จาก <https://bit.ly/32aIKg6>.

ชุตีระ ระบอบ และคณะ. (2552) *ระเบียบวิธีวิจัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

พระกิตติชัย ปญฺญารโ (สินคง). (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผน ยุทธศาสตร์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก* (วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา. (2557). *เอกสารประกอบการสอนระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาประกาศิต สิริเมโธ (ฐิตปสิทธิกร). (2556). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระครูวินัยธรสุธินันท์ กนต์วีโร (ลือประโคน). (2556). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการน้ำเสียของชุมชนคลอง 5 อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี* (ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมบัติ นามบุรี. (2562). ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในงานรัฐประศาสนศาสตร์ *Participation Theory in Public Administration*. วารสารวิจัยวิชาการ 2(1): 183.
- สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.). *การแก้ไขปัญหามลพิษในเมืองใหญ่ในภูมิภาค*. สืบค้น 17 มีนาคม 2562, จาก <https://bit.ly/33XyXeS>.
- Yamane Taro. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis*. 2nd Ed. New York: Harper and Row.

การบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบลดุน
อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ*
ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH DHAMMADHIPATEYYA OF
THE DUN SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION,
KANTHARAROM DISTRICT OF SRISAKET PROVINCE.

พระมหาอัคพล ญาณธีโร (ทองอินทร์)

PhramahaAkapon Yanatheero (Thongin)

E-mail: kkk123_2555@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้ เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตย เปรียบเทียบความคิดเห็น, ศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะโดยใช้รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี พบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ปัจจัยส่วนบุคคลต่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ การพัฒนาระบบคมนาคมและระบบขนส่งไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ การปรับปรุงและซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภคค่อนข้างล่าช้า ข้อเสนอแนะ คือ ควรพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้าน ถนน ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า การเกษตร

คำสำคัญ : การบริหารงาน; หลักธรรมาธิปไตย; องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This article were study the administration in accordance with Dhammadhipateyya, compare the opinion and study problems, obstacles and suggestions. Using mixed methods. Findings were the administration according to the principles of Dhammadhipateyya were at the highest level. Base on different gender, age, education level, status, occupation and monthly income did not have different opinions, rejecting the research hypothesis. Problems and obstacles were that road construction and transportation system were not covered all areas therefore should be infrastructure development of roads, public utility systems, and electricity

Keywords: Administration, Dhammadhipateyya, Sub-district Administrative Organization

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 78 บัญญัติไว้ว่า รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ การตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐทุกระดับ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ราชกิจจานุเบกษา, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากออกเป็น 6 ด้าน คือการจัดระเบียบชุมชน ผังเมือง สังคม การรักษาความสงบเรียบร้อย พัฒนาศักยภาพของชุมชนให้เข้มแข็ง ความมั่นคงทางอาชีพและรายได้การบริการโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณสุขโภชนาการสุขภาพ การบริหารจัดการ อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาการศึกษาทั้งในและนอกระบบอย่างทั่วถึง การพัฒนาศักยภาพด้านสาธารณสุขให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน การสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดี (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2556)

สังคมไทยมองว่าการบริหารงานที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในสังคมไทยในฐานะที่สังคมไทยที่มีประชากรส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา จึงควรนำหลักธรรมมาธิปไตย มาบริหารการสร้างบ้านเมืองให้มีลักษณะที่เป็นธรรม จึงมีความสำคัญยิ่งสำหรับการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในยุคนี้ อย่างไรก็ตามสถานการณ์ปัจจุบันมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้ามาปรับใช้กับการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมมาธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อที่จะได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข และส่งเสริมการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่สามารถเอื้อประโยชน์ต่อผู้สนใจต่อสังคม และประเทศชาติในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมมาธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมมาธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมมาธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปอาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีจำนวน 3,526 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลน, 2561) สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโรยามาเน (Yamane Taro, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 คน เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแปรปรวนค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา, 2557)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นในการการบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตย ขององค์การบริหารส่วนตำบลน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตย ขององค์การบริหารส่วนตำบลน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวม

(n=360)

การบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตย	ระดับความคิดเห็นของประชาชน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านปัญหุพละ	4.69	0.329	มากที่สุด
ด้านวิริยพละ	4.55	0.336	มากที่สุด
ด้านอนวัชพละ	4.54	0.411	มากที่สุด
ด้านสังคหพละ	4.61	0.424	มากที่สุด
ภาพรวม	4.60	0.227	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตย ขององค์การบริหารส่วนตำบลน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.272) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน คือ ด้านปัญหุพละ ด้านสังคหพละ ด้านวิริยพละ ด้านอนวัชพละ ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบลน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบลคู อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	0.192		0.942		✓
อายุ		0.609	0.693		✓
ระดับการศึกษา		2.510	0.059		✓
สถานภาพ		0.707	0.494		✓
อาชีพ		0.627	0.679		✓
รายได้ต่อเดือน		0.328	0.859		✓

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบ พบว่าบุคลากรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรค การบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตย ขององค์การบริหารส่วนตำบลคู อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรค การบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตย ขององค์การบริหารส่วนตำบลคู อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

การบริหารงาน ฯ	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านเศรษฐกิจ	ไม่มีส่งเสริม สินค้าให้เป็นผลิตภัณฑ์ OTOP ให้เป็นที่รู้จัก	ควรส่งเสริมให้มีสินค้าผลิตภัณฑ์ และสินค้าท้องถิ่นเป็นที่รู้จัก
ด้านพัฒนาสังคม	ไม่มีการปรับปรุงซ่อมแซมระบบทางระบายน้ำ ถนนเสียหายบ่อย	ต้องมีการพัฒนาระบบอุบะโคบริโศคตลอดเวลา ให้ทั่วถึงทุก
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ไม่มีบุคลากรที่ฝึกอาชีพในพื้นที่เพื่อมาพัฒนาเป็นอาชีพเสริม	ควรมีบุคลากรแนะนำ การฝึกอาชีพเสริมหรือรายได้
ด้านบริหารจัดการบ้านเมือง	การปรับปรุงซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภคเป็นไปอย่างล่าช้า	ควรมีการปรับปรุงซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภคทันทีที่ได้รับแจ้ง
ด้านสุขอนามัย	ไม่มีมาตรการหรือกฎหมายที่เด็ดขาดเกี่ยวกับการเผาขยะ	ควรมีมาตรการหรือกฎหมายที่เด็ดขาดเกี่ยวกับการเผาขยะ
ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น	อบต.ไม่มีบุคลากรที่ฝึกอาชีพให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีอาชีพเสริม	อบต.ควรมีบุคลากรที่ฝึกอาชีพให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีอาชีพเสริม
ด้านสิ่งแวดล้อม	ขาดการ อนุรักษ์ การดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ	ควรมีงบประมาณที่สนับสนุนการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตย ขององค์การบริหารส่วนตำบล ดูน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ คือ ควรส่งเสริมการท่องเที่ยว การจัดทำภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาสินค้า ให้เป็นผลิตภัณฑ์ OTOP ให้เป็นที่รู้จักในตลาด และเป็นที่ยอมรับ พัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน

ด้านพัฒนาสังคม คือ พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้าน ถนน ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ในเขตเมือง หรือเขตชุมชนก่อน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน คือ ให้มีบุคลากรแนะนำ การฝึกอาชีพเสริมหรือรายได้ให้แก่ชุมชน รวมทั้ง การส่งเสริมให้ประชาชนได้ไปศึกษาดูงาน

ด้านบริหารจัดการบ้านเมือง คือ พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร ถนน คลองส่งน้ำ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน

ด้านสุขอนามัย คือ ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ทำลายป่าไม้ ไม่เผาป่า

ด้านสุขอนามัย คือ ทำการพัฒนาระบบประปาหมู่บ้าน ให้มีน้ำอุปโภคบริโภคที่สะอาดมีใช้ตลอดเวลา ให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน

ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ อบต. ควรฝึกอบรมที่ฝึกอาชีพให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีอาชีพเสริม รวมถึงการส่งเสริมการสร้างสินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อมาพัฒนาเป็นอาชีพเสริมในชุมชน

ด้านสิ่งแวดล้อม คือ ต้องมีงบประมาณสนับสนุน ให้มีการส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น การบูรณปฏิสังขรณ์ วัดวาอาราม แหล่งโบราณสถาน โบราณวัตถุของ แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบล ดูน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เพราะว่าโดยส่วนใหญ่แล้วองค์การบริหารส่วนตำบล ดูน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มีการบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตยอยู่แล้ว จึงทำให้เกณฑ์การประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพงษ์ คงศิลป์ ทรัพย์, (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลดงเค็ด อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลดงเค็ด อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมัย หมกทอง, (2555) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ สำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบล ดูน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา

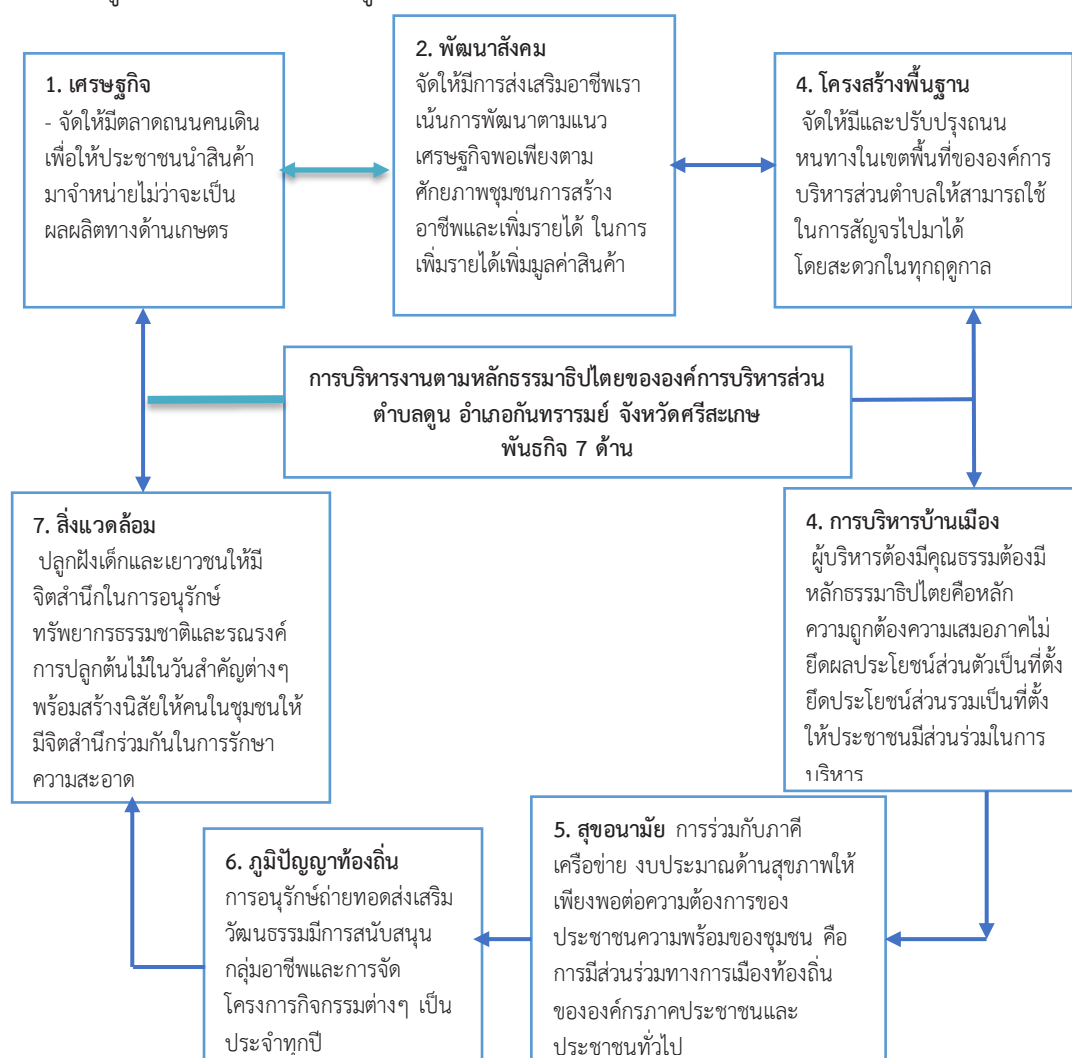

สถานภาพ อาชีพ และรายได้ต่อเนื่อง ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตย ขององค์การบริหารส่วนตำบลศูนย์ อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธ สมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวรัตน์ เทพประดิษฐ์, (2553) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลมะมู อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากความรู้จากการวิจัย “การบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบลนูน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ” ที่พึงประสงค์ ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ จัดให้มีตลาดถนนคนเดินเพื่อให้ประชาชนนำสินค้ามาจำหน่ายไม่ว่าจะเป็นผลผลิตทางด้านเกษตร

ด้านพัฒนาสังคม จัดให้มีการส่งเสริมอาชีพเรานั่นการพัฒนาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ตามศักยภาพชุมชนการสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ ในการเพิ่มรายได้เพิ่มมูลค่าสินค้า

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จัดให้มีและปรับปรุงถนนหนทางในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้สามารถใช้ในการสัญจรไปมาได้โดยสะดวกในทุกฤดูกาล

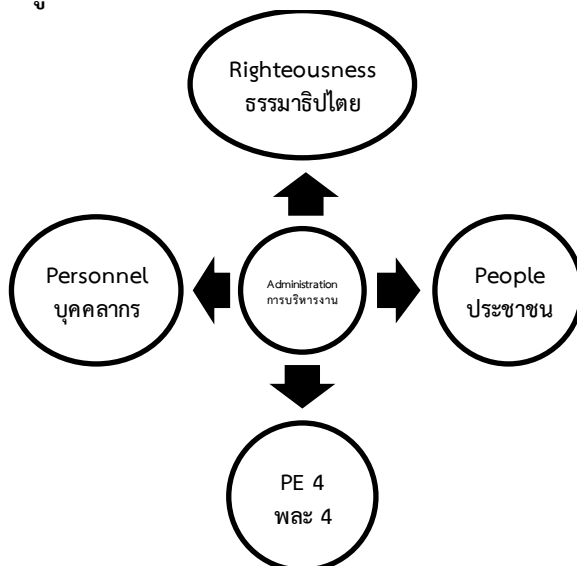
ด้านการบริหารบ้านเมือง ผู้บริหารต้องมีคุณธรรมต้องมีหลักธรรมาธิปไตยคือหลักความถูกต้องความเสมอภาคไม่ยึดผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่ตั้ง ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้งให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร

ด้านสุขอนามัย ความพร้อมขององค์การ คือการร่วมกับภาคีเครือข่าย งบประมาณด้านสุขภาพให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ความพร้อมของชุมชน คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นขององค์กรภาคประชาชนและประชาชนทั่วไป

ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ข้อมูลทางวัฒนธรรมท้องถิ่นยังไม่มีมีการจดบันทึกองค์ความรู้มีเพียงการบอกเล่าและการสาดิตโดยอาศัยการจดจำทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการสูญหาย

ด้านสิ่งแวดล้อม ปลูกฝังเด็กและเยาวชนให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและธรรมาธิปไตยการปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่างๆ พร้อมสร้างนิสัยให้คนในชุมชนให้มีจิตสำนึกร่วมกันในการรักษาความสะอาด

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ภาพ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

องค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย “การบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบลคู อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ” สรุปได้ว่า

ARPPP. MODEL เป็นปัจจัยสำคัญคือ **ARPPP**. ประกอบไปด้วย ดังนี้

Administration คือ การบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบลคู อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

Righteousness คือ หลักธรรมาธิปไตย พันธกิจ 7 ส่งเสริมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ, ด้านการวางแผน, ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม, ด้านการบริหารส่วนตำบล, ด้านสุขอนามัยคุณภาพชีวิต, ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ความถูกต้อง, ความชอบธรรม, ความมีธรรมะ, ความตรงไปตรงมา

People ประชาชน คือ ประชาชนพึงพอใจในการบริหารงานและประชาชนได้รับประโยชน์จากการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลคู อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

PE คือ พละ 4 (ธรรมอันเป็นกำลัง, ธรรมอันเป็นพลังทำให้ดำเนินชีวิตด้วยความมั่นใจ ไม่หวั่นต่อภัยทุกอย่าง ได้แก่ กำลังปัญญา, (ความฉลาด), กำลังความเพียร, (ความขยัน), กำลังสุจริต (การกระทำที่ไม่มีโทษ), กำลังการสงเคราะห์ (การยึดเหนี่ยวน้ำใจคนและประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี)

Personnel บุคลากร ขององค์การบริหารส่วนตำบลคู อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบลคู อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ” ผู้วิจัยเสนอประเด็นที่ควรนำไปปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการกำหนดนโยบายอย่างเป็นรูปธรรมมีการฝึกอบรม สัมมนาเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของประชาชนทางสาขาวิชาชีพ
2. ควรศึกษาการบริหารงานส่วนตำบลจัดการอบรมเกี่ยวกับหลักธรรมาธิปไตย เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง หรือความสอดคล้องกันในระดับของการบริหาร
3. ควรมีนโยบายและการวางแผนในการมอบหมายงานให้กับผู้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจนและควรสร้างการทำงานให้เป็นทีมไม่ใช่เพราะคนใดคนหนึ่ง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรใช้มาตรฐานเดียวกับในการปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดความลำเอียงและเกิดความยุติธรรมในการปฏิบัติงาน
2. ควรส่งเสริมการพัฒนาอาชีพแก่ประชาชน ให้ความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ
3. องค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนาโดยการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมอย่างเต็มที่เพื่อเป็นการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการให้บริการต่อประชาชนตามหลักธรรมาธิปไตย ขององค์การบริหารส่วนตำบลน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาธิปไตย ขององค์การบริหารส่วนตำบลน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ
3. ควรศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ
4. ควรศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในด้านที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2556). *องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา. (2557). *เอกสารประกอบการสอน ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. กรุงเทพฯ: ราชกิจจานุเบกษา.
- ธนพงษ์ คงศิลป์ทรัพย์. (2555). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลน เดือย อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.
- นวรรตน์ เทพประดิษฐ์. (2553). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลมะมู อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิสมัย หมกทอง. (2555). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- องค์การบริหารส่วนตำบลน. (2561). *แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561- 2564)*. องค์การบริหารส่วนตำบลน อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ.
- Yamane Taro. (1967) *Statistics: An Introductory Analysis*. 2nd Ed. New York: Harper and Row.

ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี*

EFFICIENCY OF SAFETY ADMINISTRATION OF DILANG SUBDISTRICT,
PATTANANIKOM DISTRICT, LOBBURI PROVINCE

พระศิวกกร เตชปณฺโญ (วันทา)

Phra Siwakorn Dechapanyo (Wanta)

E-mail: siwakorn0919970708@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัย ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ ภัยแล้ง อัคคีภัย ภัยจากอุบัติเหตุ ข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการประสานงานและจัดระบบหน่วยงานทางด้านการอบรมฝึกปฏิบัติ

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ; การบริหารงาน; งานด้านป้องกันภัย;

Abstract

This article was To compare people's opinions on efficiency of safety administration To study problems, obstacles and recommendations for the efficiency of safety administration Dilang Sub-District, Pattananikom District of Lobburi Province. Using Mixed methods Found that The Efficiency of Safety Administration of Dilang municipality Sub-District by overall was at high level Classified by personal data, Different opinions differ. Therefore accept the research hypothesis Problems and obstacles are drought, fire, and suggestion, There should be coordination and organization of the training and practice

Keywords: Efficiency; Administration; Safety;

บทนำ

เทศบาลตำบลดีลัง เป็นหนึ่งจากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 11 แห่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ต่อมาเมื่อสภาตำบลดีลัง

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

มีประชากรเพิ่มมากขึ้น และมีรายได้ที่จัดเก็บได้ตามเกณฑ์ที่ กระทรวงมหาดไทยกำหนดจึงได้ขอยกฐานะสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลโดยใช้ชื่อว่าองค์การบริหารส่วนตำบลดิลัง” เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 ทั้งนี้ ได้บริหารจัดการตามภารกิจที่รับผิดชอบทั้งภารกิจหลักและภารกิจที่ได้รับ การถ่ายโอนตามระเบียบกฎหมาย เพื่อวัตถุประสงค์หลักคือ การพัฒนาท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวตำบลดิลัง ให้มีความเจริญรุ่งเรืองเป็นชุมชนเข้มแข็ง (เทศบาลตำบลดิลัง, 2560) แต่เทศบาลตำบลดิลังนั้นก็ยังมีความปัญหาการบริหารงานด้านป้องกันภัย คือ ปัญหาในพื้นที่ เทศบาลตำบลดิลัง ได้แก่ ปัญหาซึ่งเกิดจากความรุนแรงของภัยที่เกิดขึ้น 3 อันดับแรกในชุมชน คือ ภัยแล้ง อัคคีภัย ภัยจากอุบัติเหตุทางถนน

จึงมีความประสงค์จะศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกัน ภัยของเทศบาล ตำบลดิลัง หากต้องการให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการบริหารงานด้านป้องกันภัยนั้น จะต้องพัฒนาปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบในการดำรงอยู่ของเมืองในทุกมิติไปพร้อมๆ กัน (ศุภชัย ยาวะ ประภาส, 2554) อันได้แก่ มิติทางด้านสังคม มิติทางด้านเศรษฐกิจ มิติทางด้าน การเมืองและมิติ ทางด้านกายภาพ ทั้งนี้เพราะการดำเนินชีวิตของประชาชนชาวเมืองมีความซับซ้อนกันอยู่หลายมิติใน ชีวิตในเวลาเดียวกัน ในการบริหารประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยการบริหารจึงต้อง กระทำให้ครบในทุกมิติและต้องกระทำพร้อมๆ กันไปไม่มุ่งเน้นการบริหารเฉพาะด้านโดยปล่อยปละ ละเลยให้ขาดการบริหารในบางมิติ (ชอลดา หวังน้ำ, 2545) จึงเกิดผลสำเร็จในการบริหารงาน

ดังนั้น วัตถุประสงค์ในการบริหารงานนั้น จึงยกแนวคิดทฤษฎี ในหลักการบริหารเป็น 4 ด้าน คือ 1) การบริหารงานด้านการบรรเทา 2) การบริหารงานด้านการเตรียมการ 3) การบริหารงาน ด้านการสู้ภัย 4) การบริหารงานด้านการฟื้นฟู เพื่อให้มีประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัย ของเทศบาลตำบลดิลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี หากการบริหารไม่ดำเนินไปด้วยกันในทุกมิติ อย่างเหมาะสมก็อาจเกิดภาวะขาดความสมดุล หรือมีลักษณะเขย่งไม่เท่ากันระหว่างมิติต่างๆ อันจะ ก่อให้เกิดผลเสียหายตามมาได้

สรุป ข้างต้นผู้วิจัยมีความประสงค์จะศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัย ของเทศบาลตำบลดิลัง เพื่อศึกษาการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาล ตำบลดิลัง อำเภอพัฒนา นิคม จังหวัดลพบุรีในแต่ละด้านมีประสิทธิภาพอย่างไร เพื่อผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดิลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เป็นอย่างไร เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการบริหารงานด้านป้องกันภัย ของเทศบาลตำบลดิลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี มีหรือไม่อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดิลัง อำเภอพัฒนา นิคม จังหวัดลพบุรี

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอดงนาครี จังหวัดลพบุรี

3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอดงนาครี จังหวัดลพบุรี

วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอดงนาครี จังหวัดลพบุรี จำนวน 7,687 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ยามานะ (Yamane Taro, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม (ธนินทร์ ศิลป์จารุ, 2551) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแปรปรวนค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา, 2557)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นในประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอดงนาครี จังหวัดลพบุรี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง โดยภาพรวม

(n=380)

ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัย	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. การบริหารงานด้านการบรรเทา	3.93	0.727	มาก
2. การบริหารงานด้านการเตรียมการ	3.89	0.834	มาก
๒. การบริหารงานด้านการสู้ภัย	3.78	0.780	มาก
4. การบริหารงานด้านการฟื้นฟู	3.66	0.807	มาก
รวม	3.81	0.641	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอดงนาครี จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.641) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ การบริหารงาน

ด้านการบรรเทา การบริหารงานด้านการเตรียมการ การบริหารงานด้านการสู้ภัยและ การบริหารงานด้านการฟื้นฟู ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	1.883		0.060		✓
อายุ		8.116	0.000	✓	
การศึกษาชั้นสูงสุด		6.742	0.000	✓	
อาชีพ		1.984	0.096		✓
รายได้		2.743	0.019	✓	

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ การศึกษาชั้นสูงสุดและรายได้ต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัย โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศ และอาชีพ ต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัย โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลลิ้ง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลลิ้ง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัย	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1.การบริหารงานด้านการบรรเทา	ในการปฏิบัติงานจริงซึ่งมีปัญหาและอุปสรรคมากเพราะส่วนใหญ่ชาวบ้านมีความเดือนร้อนพอกันบ้างก็มี	ควรช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากภัยธรรมชาติและจากบุคคลโดยเบื้องต้น และ เชิงลึก
2.การบริหารงานด้านการเตรียมการ	บ้างที่เทศบาลตำบลมีการจัดเตรียมบุคลากรและเครื่องมือหรืออุปกรณ์ ไม่เพียงพอ	ด้านงานป้องกันภัยควรมีการตรวจตราดูแลความเรียบร้อยของประชาชน ให้อย่างขึ้น

ตารางที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลติ่ง อำเภอดอนจาน จังหวัดอุบลราชธานี (ต่อ)

ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัย	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
3.การบริหารงานด้านการสู้ภัย	บางครั้งเทศบาลตำบลติ่งให้ความช่วยเหลือหรือชุดเคลื่อนที่ไปไม่เพียงพอ จึงทำให้เกิดความล่าช้าในจุดเกิดเหตุ	ด้านงานป้องกันภัยควรมีการสร้างความร่วมมือในการประสานงานกับชุมชน ให้มากกว่าเดิม
4.การบริหารงานด้านการฟื้นฟู	ในบางครั้งเทศบาลตำบลติ่งมีงบประมาณซ่อมแซมสาธารณประโยชน์ที่ได้รับเสียหายนานเกินไปจนประชาชนในพื้นที่ต้องมาจัดการงานหรือเสียเงินซ่อมแซมก่อน	ด้านงานป้องกันภัยควรมีการดูแลเรื่องภัยธรรมชาติและภัยที่เกิดจากมนุษย์หลังเกิดปัญหา ผู้ประสบภัยและป้องกันภัย ให้เร็วกว่าเก่า

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลติ่ง อำเภอดอนจาน จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีประสิทธิภาพ ตามข้อเสนอแนะดังนี้

การบริหารงานด้านการบรรเทา คือ 1. เทศบาลตำบลติ่งมีการจัดทำแผน/ประชาคมในการบริหารงานด้านป้องกันภัยในการบรรเทาปัญหาผู้ประสบภัย 2. เทศบาลตำบลติ่งมีการบูรณาการแผนกับหน่วยงานอื่นในการบริหารงานด้านป้องกันภัยในการบรรเทาปัญหาผู้ประสบภัย

การบริหารงานด้านการเตรียมการ คือ 1. เทศบาลตำบลติ่งมีการตรวจตราดูแลความเรียบร้อยของประชาชน 2. เทศบาลตำบลติ่งมีการสำรวจพื้นที่ ที่เสี่ยงในการเกิดเหตุ

การบริหารงานด้านการสู้ภัย คือ 1. เทศบาลตำบลติ่งมีการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวในพื้นที่แก่ประชาชน 2. เทศบาลตำบลติ่งมีการให้ความรู้ด้านสุขอนามัยแก่ประชาชน

การบริหารงานด้านการฟื้นฟู คือ 1. เทศบาลตำบลติ่งมีการดูแลและช่วยเหลือในพื้นที่หลังผู้ประสบภัย 2. เทศบาลตำบลติ่งมีการร่วมกับหน่วยแพทย์หรือสาธารณสุขมาให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่

อภิปรายผลการวิจัย

โดยรวมทั้ง 4 ด้าน สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้ พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลติ่ง อำเภอดอนจาน จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากว่าประสิทธิภาพการบริหารงานป้องกันภัยของเทศบาลตำบลติ่ง อำเภอดอนจาน จังหวัดอุบลราชธานีนั้นมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานสอดคล้องกับ

การศึกษาของ (วนิดา บุญชนะ, 2554) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก

พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ของประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัย ได้แก่ การบริหารงานด้านบรรเทา การบริหารงานด้านเตรียมการ การบริหารงานด้านสู้ภัย การบริหารงานด้านฟื้นฟู ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง ยังมีการบริหารอยู่ในหลักเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เพราะโดยส่วนใหญ่แล้วเทศบาลและผู้นำชุมชนเป็นผู้ขับเคลื่อน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (เกรียงไกร กิจประเสริฐ, 2550) ได้วิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการบริการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (รสนิน เจียมเจริญ, 2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของราชการสำนักงานประมาณ ” ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เสาวนารถ เล็กเลอสินธุ์, 2561) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เอกราช ปลอดโปร่ง, 2558) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพนักงานเทศกิจ สำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย (สุคนธ์รัตน์ เถาสุวรรณ, 2550) ได้วิจัยเรื่อง ปฏิบัติงานของข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้างประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

องค์ความรู้

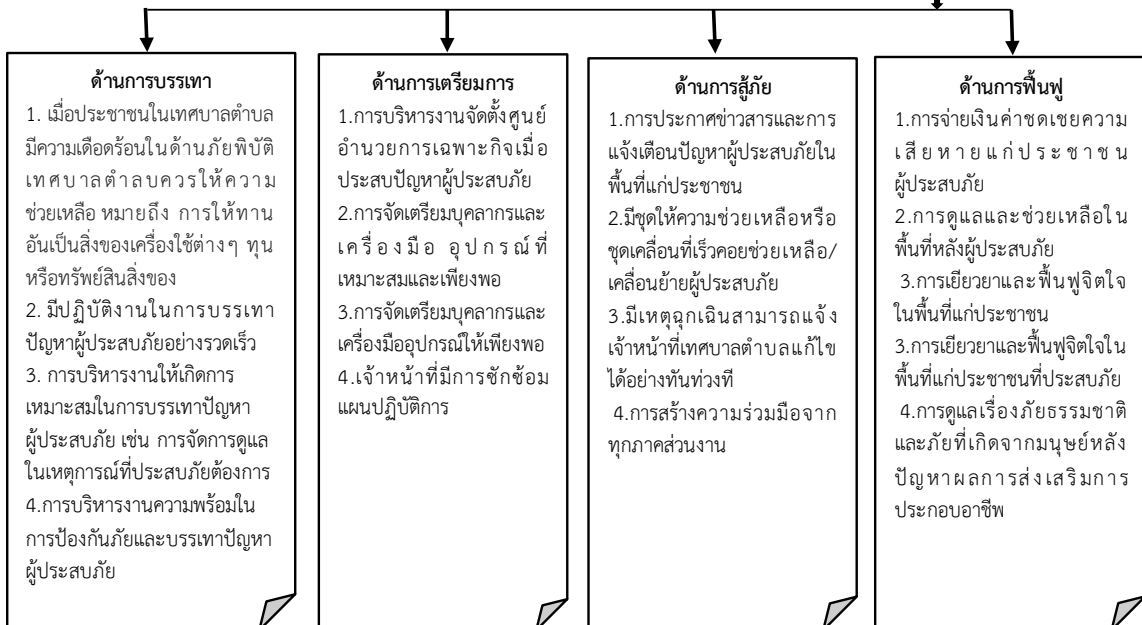
1) องค์ความรู้ที่รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่รับจากการวิจัย ดังนี้

ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดิ่ง
อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

สังคหวัตถุธรรม กับการบริหารงานป้องกันภัย

1. ทาน คือ การจัดการให้เกิดการเหมาะสมในการบรรเทาปัญหา ผู้ประสบภัย เช่น การจัดการดูแลในเหตุการณ์ที่ผู้ประสบภัยต้องการ
2. ปิยวาจา คือ การใช้วาจาด้วยถ้อยคำที่สุภาพ และถ้อยคำที่มีประโยชน์ พูดด้วยถ้อยคำที่เป็นจริง
3. อัตถจริยา คือ การประพฤติตนให้เป็นประโยชน์แก่ทั้งตนเอง และผู้อื่น รู้จักการเสียสละไม่เห็นแก่ตัวไม่เห็นแก่ความสุขสบายส่วนตัว
4. สมานัตตตา คือ ปฏิบัติกับเพื่อนร่วมหรือผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งอยู่ร่วมทุกข์ร่วมสุข ร่วมแก้ไขปัญหากับประชาชน

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย “ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลสีลัง อำเภอนานาคู จังหวัดลพบุรี” ที่พึงประสงค์ดังนี้

1. การบริหารงานด้านการบรรเทา

การบรรเทาสาธารณภัย คือ การลดความเป็นไปได้ที่จะก่อให้เกิดภัยพิบัติ เช่น การดูแลป้องกันภัยตามพื้นที่ ที่รับผิดชอบต่างๆ และพื้นที่รอบข้าง การบูรณาการแผนกับหน่วยงานอื่น และการประเมินความเสี่ยง

2. การบริหารงานด้านการเตรียมการ

การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับภัยพิบัติ คือ อันเป็นการสร้างแผนเพื่อรับมือกับภัยพิบัติล่วงหน้า มีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ การจัดเตรียมบุคลากรและเครื่องมือ อุปกรณ์ ที่เหมาะสมให้เพียงพอ การมอบหมายงานให้แก่แต่ละฝ่ายรับผิดชอบ การตรวจตราดูแลความเรียบร้อย รวมทั้งมีพื้นที่รองรับ และการประเมินสถานการณ์

3. การบริหารงานด้านการกู้ภัย

การจัดการในภาวะฉุกเฉินหรือการสนองตอบต่อเหตุการณ์ คือ เมื่อเกิดภัยพิบัติหรือสถานการณ์ฉุกเฉินขึ้น จะมีการประกาศข่าวสารหรือการแจ้งเตือน ชูดให้ความช่วยเหลือในการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ การจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การสร้างความร่วมมือในการประสานงานกับชุมชน การสนับสนุนในการประสานงานกับหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ หากมีเหตุฉุกเฉินสามารถแจ้งเจ้าหน้าที่พร้อมทั้งมีการกระจายสิ่งของรับบริจาคและความช่วยเหลือแก่ประชาชน

4. การบริหารงานด้านการฟื้นฟู

การฟื้นฟูหรือเยียวยา คือ อันเป็นการนำสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็วที่สุด ซึ่งในระยะสั้นจะมีการสนับสนุนและฟื้นฟูให้สภาพชีวิตจิตใจ การร่วมกับหน่วยแพทย์หรือสาธารณสุข การบูรณะซ่อมแซมสาธารณประโยชน์ การดูแล รวมทั้งการจ่ายเงินค่าชดเชยความเสียหาย และการประชุมเพื่อการวางแผน

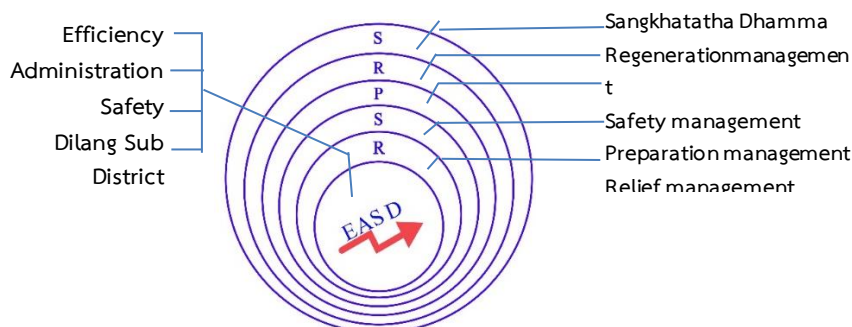
5. สังคมวัฒนธรรม

การจัดการให้เกิดการเหมาะสมในการบรรเทาปัญหาผู้ประสบภัย เช่น การจัดการดูแลในเหตุการณ์ที่ผู้ประสบภัยต้องการและการใช้วาจาด้วยถ้อยคำที่สุภาพ และถ้อยคำที่มีประโยชน์ พูดด้วยถ้อยคำที่เป็นจริง จากนั้นการประพาดิตนให้เป็นประโยชน์แก่ทั้งตนเอง และผู้อื่น รู้จักการเสียสละไม่เห็นแก่ตัวไม่เห็นแก่ความสุขสบายส่วนตัว ปฏิบัติกับเพื่อนร่วมหรือผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งอยู่ร่วมทุกข์ร่วมสุข ร่วมแก้ไขปัญหากับประชาชน

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

EASD: MODEL

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่สังเคราะห์ อธิบายได้ว่า “ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดิลก อำเภอดอนจาน จังหวัดลพบุรี” (ผู้วิจัยได้ทำการสร้างโมเดล โดยใช้ชื่อว่า EASD MODEL (อีเอสดี โมเดล) ภายใต้ ประสิทธิภาพการบริหารงานป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดิลกโดยแยกออกดังนี้

E,A,S,D = ที่อยู่ในวงกลมที่หนึ่งจึงได้วิเคราะห์ออกมาเป็นตัวอักษรแต่ละตัวมีดังนี้ 1) E = Efficiency คือ ประสิทธิภาพ 2) A = Administration คือ การบริหาร 3) S = Safety คือ งานป้องกันภัย 4) D = Dilang Sub District คือ ตำบลดิลก

R,P,S,R = ที่อยู่ในวงกลมที่ 2, 3, 4, 5, จึงวิเคราะห์ออกมาเป็นตัวอักษรแต่ละตัวมีดังนี้ 1) R = Relief management คือ วงกลมที่สอง การบริหารงานด้านการบรรเทา 2) P = Preparation management คือ วงกลมที่สาม การบริหารงานด้านการเตรียมการ 3) S = Safety management คือ วงกลมที่สี่ การบริหารงานด้านการสู้ภัย 4) R = Regeneration management คือ วงกลมที่ห้า การบริหารงานด้านฟื้นฟู

S = ที่อยู่ในวงกลมชั้นที่หกและรอบวงกลมทั้งหมดจึงวิเคราะห์ออกมาเป็นตัวอักษรได้ดังนี้ 1) S = Sangkhataha Dhamma คือ วงกลมที่หก สังคหัตถธรรม เป็นหลักธรรมในการบริหารงานต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) กรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลดิลก ควรมีนโยบายสนับสนุนด้านงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะส่งเสริมในการที่จะพัฒนาระบบควบคุม ระบบเตือนภัย อย่างมีประสิทธิภาพแก่ประชาชนเพื่อเป็นการรับรู้ข่าวสารการป้องกันภัยในเบื้องต้น

2) กรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลดีลัง ควรมึนโยบายการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ในภัยที่เกิดจากธรรมชาติและภัยที่เกิดจากมนุษย์ เพื่อให้มีการพัฒนาที่เป็นไปตามแผน และควรให้มีการแสดงความคิดเห็นกันในกลุ่มองค์กรต่างๆ ในสังคม

3) กรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลดีลัง ควรมึนโยบายเตรียมความพร้อมในการรวมตัวของกลุ่มองค์กรต่างๆ เพื่อให้เกิดการสนับสนุนการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) เทศบาลควรปรับปรุงการดำเนินงานด้านความเสมอภาคและเป็นธรรมในเรื่องความโปร่งใสเป็นธรรมและไม่มีการเลือกปฏิบัติ ควรจัดให้มีช่องทางหรือระบบการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และนำมาปรับปรุงการดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และควรจัดสรรสิ่งของที่ได้รับบริจาคแก่ผู้ประสบภัยด้วยความยุติธรรม ไม่มีการเลือกปฏิบัติ

2) ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลดีลังและทุกภาคส่วนในสังคม รวมถึงนำระบบบัญชาการเหตุการณ์มาใช้เป็นหลักการสำคัญในการบริหารงานป้องกันภัยและฝึกซ้อมแผนในทุกระดับ

3) เทศบาลตำบลดีลังควรมีการจัดทำฐานข้อมูลในการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้ถูกต้อง และวางระบบการช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการตรวจสอบพื้นที่ประสบภัยและเชื่อมโยงฐานข้อมูลสิ่งของสำรองจ่าย เพื่อให้การสงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้สอดคล้องกับสภาพความเดือดร้อนและความจำเป็นในการดำเนินชีวิตขั้นพื้นฐานของผู้ประสบภัย รวมถึงการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทัวถึงและเป็นธรรม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเทศบาลในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารจัดการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านการป้องกันภัยและบรรเทาสาธารณภัยของหน่วยงาน ในเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

2) ควรมีการศึกษาการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานด้านการป้องกันภัยและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนางานด้านการป้องกันภัยและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3) ควรศึกษาบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงไกร กิจประเสริฐ. (2550). *สภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการบริการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลบ้านแก่ง อำเภอดรอน จังหวัดอุดรดิษฐ์* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมือง และชนบท). อุดรดิษฐ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิษฐ์.
- เทศบาลตำบลดิลก. (2560). *รายงานกิจการประจำปี 2559 เทศบาลตำบลดิลกอำเภอดรอน จังหวัดลพบุรี*. ลพบุรี: เทศบาลตำบลดิลก.
- ธนินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. (พิมพ์ครั้งที่ 10)*. กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์เอสดี.
- พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา. (2557). *เอกสารประกอบ การสอนระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตรศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รสลิน เจียมเจริญ. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของราชการสำนักงาน (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วนิดา บุญจน. (2554). *แนวทางพัฒนาการบริหารงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอดรอนจังหวัดกำแพงเพชร (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรศาสตรมหาบัณฑิต)*. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ศุภชัย ยาวะประภาษ. (2550). *นโยบายสาธารณะ. (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.
- สุคนธ์รัตน์ เกสสุวรรณ. (2550). *ปฏิบัติงานของข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้าง ประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรศาสตรมหาบัณฑิต)*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เสาวนารถ เล็กเลสินธุ์. (2561). *ประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนนทบุรี (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรศาสตรมหาบัณฑิต)*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- Phillips; Neal and Webb. (2012). *Introduction to Emergency Management*. United State of America : CRC Press.
- Yamane Taro. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis*. 2nd Ed. New York: Harper and Row.

การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ*

KNOWLEDGE MANAGEMENT FOR DEVELOPMENT OF SUB-DISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN CHATTURAT DISTRICT OF
CHAIYAPHUM PROVINCE

พระสอนสิน ปณญาวโร (บุญสูงเนิน)

Phrasonsin Panyawaro (Bunsungnoen)

E-mail: sonsin2533@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ศึกษาการจัดการความรู้ เปรียบเทียบการจัดการความรู้ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เป็นการวิจัยเป็นแบบผสานวิธี พบว่า การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ภาพรวมอยู่ระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคล คือเพศ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนอายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ บุคลากรไม่มีการจดบันทึกปัญหาที่พบในการดำเนินงาน ดังนั้นควรจดบันทึกปัญหาที่พบในการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อนำไปศึกษาหาทางแก้ไขในครั้งต่อไป

คำสำคัญ : การจัดการความรู้, การพัฒนาองค์การ, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This article was to study level the knowledge management to compare the knowledge management opinion and the problems, obstacles, and recommendations for the knowledge management for development of Sub-District Administrative Organizations in Chatturat District of Chaiyaphum Province, using Mixed methods. Findings were knowledge management for development of Sub-District Administrative Organizations by overall were at highest level. Personal factors the difference of gender affects the difference of opinion towards, which supports the hypothesis of the research to be true. The, age, education, and working experience do not affect different opinion, which denies the research hypothesis. Problems and obstacles were: The personnel do not record problems during the operations. The personnel should record problems for further study and solution.

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

Keywords: Knowledge Management, Organizations Development, Sub-district Administrative Organization

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ซึ่งมีบทบาทต่อเศรษฐกิจและสังคมโลกเพิ่มขึ้น จนทำให้เกิดสังคมแบบใหม่ที่เรียกกันว่า สังคมสารสนเทศ (Information Society) สังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge Society) อีกทั้งยังถือว่าเป็นยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge - Based Economy) ซึ่งเป็นเศรษฐกิจที่อาศัยการกระจายการสร้างและการใช้ความรู้เป็นตัวขับเคลื่อนหลักที่ทำให้เกิดการเติบโต สร้างความมั่งคั่งและสร้างงานในอุตสาหกรรมทุกรูปแบบ การที่องค์กรจะอยู่รอดในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ได้นั้นจะต้องมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจการแข่งขันในเชิงขนาด (Scale - Based Competition) เป็นการแข่งขันที่ต้องใช้ความเร็ว (Speed - Based Competition) จะเห็นได้ว่าความรู้เป็นสินทรัพย์ที่มีค่าที่สุดขององค์กร ความรู้เป็นสินทรัพย์ที่ไม่มีขีดจำกัด ยิ่งใช้ยิ่งเพิ่ม ยิ่งใช้มากเท่าไรก็ยิ่งมีคุณค่ามากขึ้นเท่านั้น หรืออีกนัยหนึ่งยังมีความรู้มากเท่าไร ก็ยังสามารถเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ ได้มากขึ้นเท่านั้น และเมื่อเรียนรู้ได้มากขึ้นก็สร้างความรู้ใหม่ได้มากขึ้น เมื่อนำความรู้เก่ามาบูรณาการกับความรู้ใหม่ก็ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ ขึ้นอีก และสามารถนำความรู้มาใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น จึงกลายเป็นวงจรที่เพิ่มพูนได้ในตัวเองอย่างไม่มีสิ้นสุด ที่เรียกว่า “วงจรการเรียนรู้” นั้นเอง (พรธิดา วิเชียรปัญญา, 2547)

จากข้อมูลดังกล่าว มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ จะต้องมีการนำความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคลมาเป็นความรู้ขององค์กรเพื่อให้บุคลากรขององค์กรบริหารส่วนตำบล นำไปปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยปรับใช้กระบวนการจัดการองค์ความรู้พร้อมดำเนิน กิจกรรมให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้สามารถพัฒนาตนเองให้เป็น ผู้รู้และถ่ายทอดความรู้และนำความรู้นั้นไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งการนำการจัดการ ความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นเรื่องที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรและประชาชนอย่างแท้จริง เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในอนาคตและนำไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (มณฑา สมมาตย์, 2554)

การจัดการความรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นองค์ประกอบของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ 1. ด้านการบ่งชี้ความรู้ 2. ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ 3. ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ 4. ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ 5. ด้านการเข้าถึงความรู้ 6. ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ 7. ด้านการเรียนรู้ เพื่อที่จะสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ จริงโดยบรรลุถึงเป้าหมายและสิ่งที่มุ่งหวังไว้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2550)

องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ในปัจจุบันมีการแบ่งส่วนงานต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังมีความพร้อมในเรื่องบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถหลายด้านแต่ไม่มีการ

จัดเก็บอย่างเป็นระบบไม่สามารถรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในทุกส่วนขององค์การซึ่งกระจัดกระจายอยู่ ไม่ว่าจะเป็นตัวบุคลากรหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นความรู้ขององค์การได้ความรู้นั้น จึงไม่ถูกนำมาใช้ให้ เกิดประโยชน์ต่อองค์การได้อย่างที่ควรจะเป็น

ดังนั้นผู้วิจัยมีความประสงค์ที่ศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เพื่อที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการนำข้อมูลเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการความรู้ ของบุคลากร ให้มีศักยภาพ และพัฒนาการเรียนรู้ ที่จะพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดบุคลากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใน อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 365 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ยามาเน (Yamane, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 188 คน เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.976 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์, 2557)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ 3 ข้อ ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม

การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วน ตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการบ่งชี้ความรู้	3.76	0.634	มาก
2. ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้	3.56	0.575	มาก
3. ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ	3.64	0.615	มาก
4. ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้	3.47	0.660	มาก
5. ด้านการเข้าถึงความรู้	3.68	0.648	มาก
6. ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	3.41	0.639	มาก
7. ด้านการเรียนรู้	3.70	0.620	มาก
ภาพรวม	3.60	0.537	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D 0.537) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการเรียนรู้

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลใน อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	ค่า t	ค่า F	Sig	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
1. เพศ	-3.415	-	0.001	✓	-
2. อายุ		2.801	0.063	-	✓
3. การศึกษา		0.780	0.565	-	✓
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		1.800	0.149	-	✓

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าบุคลากรที่เพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรค การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรค การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1. มีการประชุมแลกเปลี่ยนความเข้าใจ วิสัยทัศน์ พันธกิจร่วมกันน้อย	ควรมีการประชุมแลกเปลี่ยนความเข้าใจ วิสัยทัศน์ พันธกิจร่วมกันให้บ่อยขึ้น
2. มีการจัดส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรมสัมมนาบ่อย	ควรส่งบุคลากรเข้าร่วมสัมมนาให้บ่อยขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถ
3. มีการจัดเก็บความรู้ไม่เป็นระเบียบ	ควรมีการจัดเก็บความรู้ที่เป็นระเบียบ สามารถค้นหาได้ง่ายและส่งมอบได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว
4. ไม่แต่งตั้งทีมงานในการปรับปรุงความรู้ให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย และครบถ้วน	ควรแต่งตั้งทีมงานในการปรับปรุงความรู้ให้มีเนื้อหาที่ทันสมัยถูกต้อง และครบถ้วน
5. ไม่ทำหนังสือเวียนราชการใหม่ๆ ให้กับบุคลากร	ควรจัดทำหนังสือเวียนราชการใหม่ๆ ให้กับบุคลากรได้รับทราบอย่างทั่วถึง
6. ไม่ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีม	ควรส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ งานซึ่งกันและกัน
7. ไม่ส่งเสริมให้บุคลากรนำความรู้ที่ได้จากการอบรม สัมมนา มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง	ควรส่งเสริมให้บุคลากรนำความรู้จากการอบรม มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง

จากตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรค การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัสจังหวัดชัยภูมิ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการประชุมแลกเปลี่ยนความเข้าใจ วิสัยทัศน์ พันธกิจร่วมกัน จัดส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรมสัมมนาและนำความรู้ที่ได้จากการอบรม สัมมนา มาประยุกต์ใช้ ปรับปรุงความรู้ให้มีเนื้อหาที่ทันสมัยและจัดเก็บความรู้ให้เป็นระเบียบ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการแลกเปลี่ยนความเข้าใจ วิสัยทัศน์ พันธกิจร่วมกันให้บ่อยขึ้น ส่งบุคลากรเข้าร่วมสัมมนาให้บ่อยขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถใน

การปรับปรุงความรู้ให้มีเนื้อหาที่ทันสมัยถูกต้อง ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานและนำความรู้จากการอบรม มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิอยู่แล้วจึงทำให้อยู่ในเกณฑ์การประเมินผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จงลักษณ์ เวชธรรมา, (2556) ได้วิจัยเรื่อง “การจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย อาจเป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรแต่ละสายงานมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานของกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัททญาณี โอรัตนปัญญา, (2559) ได้วิจัยเรื่อง “การจัดการความรู้และองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลกรุงเทพฯ” ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มี ได้แก่ เพศแตกต่างกัน จึงยอมรับตามสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลมีการให้ความรู้บุคลากร เช่นการสอนงาน และระบบพี่เลี้ยง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสกสรรค์ สอนสีดา, (2560) ได้วิจัยเรื่อง “การจัดการความรู้ของข้าราชการกองบิน 2” ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการที่มี อายุ ต่างกัน มีการจัดการความรู้ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิชา ศักดิ์แพทย์, (2555) ได้วิจัยเรื่อง “การจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด” ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีการศึกษาต่างกัน มีการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคพบว่า มีการประชุมแลกเปลี่ยนความเข้าใจ วิสัยทัศน์ พันธกิจร่วมกันน้อย มีการจัดส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรมสัมมนาน้อย มีการจัดเก็บความรู้ไม่เป็นระเบียบ ไม่แต่งตั้งทีมงานในการปรับปรุงความรู้ให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย และครบถ้วน ไม่ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีม ไม่ส่งเสริมให้บุคลากรนำความรู้ที่ได้จากการอบรม สัมมนา มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง ส่วนข้อเสนอแนะคือ ควรมีการประชุมแลกเปลี่ยนความเข้าใจ วิสัยทัศน์ พันธกิจร่วมกันบ่อยขึ้น ควรมีการจัดส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรมสัมมนา ควรมีการจัดเก็บความรู้ให้เป็นระเบียบ ควรแต่งตั้งทีมงานในการ

ปรับปรุงความรู้ให้มีเนื้อหาที่ ควรส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีม ควรส่งเสริมให้บุคลากรนำ ความรู้ที่ได้จากการอบรม สัมมนามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง

องค์ความรู้

1. องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ด้านการบ่งชี้ความรู้

- มีการระบุความรู้ที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร
- มีการระบุความรู้ที่สำคัญจากการทำงานตามคู่มือปฏิบัติงาน
- หน่วยงานมีการระบุความรู้จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ

ด้านการสร้างและแสวงหา ความรู้

- ส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมการ
อบรมสัมมนาเพื่อค้นหาความรู้
- มีการสร้างสรรค์องค์ความรู้
ใหม่ๆ จากงานที่ปฏิบัติ
- จัดการศึกษาดูงานจากองค์กรที่
มีแบบปฏิบัติที่ดีที่มี

ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ

- จัดทำแฟ้มเอกสารเพื่อคัดแยก
ความรู้ในงาน
- จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่
สำคัญ
- ทำระเบียบปฏิบัติเพื่อจัดเก็บ
ความรู้

ด้านการประมวลและกลั่นกรอง ความรู้

- ตรวจสอบวิเคราะห์ความรู้จาก
ตัวชี้วัดเพื่อให้ได้ความรู้ที่เป็น
ประโยชน์
- มีทีมงานในการปรับปรุงความรู้ให้
มีเนื้อหาทันสมัยครบถ้วน-
เชี่ยวชาญนักวิชาการตรวจสอบ
และกลั่นกรองความรู้ที่สำคัญ

ด้านการเข้าถึงความรู้

- ทำระบบเครือข่าย
internet, intranet ให้บุคลากรเข้าถึง
ได้สะดวก รวดเร็ว
- จัดทำความรู้เป็นหนังสือเวียนให้
บุคลากรได้รับทราบอย่างทั่วถึง
- มี email address เพื่อเข้าถึง
ฐานข้อมูลความรู้

ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยน ความรู้

- จัดอบรม/สัมมนาแลกเปลี่ยน
ความรู้ในการทำงาน
- จัดให้บุคลากรใช้ internet
เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ทำเว็บไซต์เผยแพร่ความรู้
ให้แก่บุคลากร

ด้านการเรียนรู้

- เรียนรู้จากการทำงานเป็น
คณะหรือทีมงานในโครงการ
ต่าง ๆ
- เรียนรู้จากการทำงานร่วมกัน
เป็นเครือข่าย
- เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ
เกิดประสบการณ์ตรง

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ มีดังนี้

ด้านการบ่งชี้ความรู้ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการประชุมแลกเปลี่ยนความเข้าใจ วิสัยทัศน์ พันธกิจร่วมกันบ่อยขึ้น เป็นการร่วมกันกำหนดเป้าหมายและนโยบายการทำงานให้สอดคล้องกัน

ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องจัดส่งบุคลากรเข้าร่วมสัมมนาเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองและองค์กร ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการจัดเก็บความรู้ ที่เป็นระเบียบ สามารถค้นหาได้ง่ายและส่งมอบได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและมีการปรับปรุงข้อมูล แนวทางการปฏิบัติงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้ง่ายต่อการนำมาใช้และทันต่อเวลา

ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องแต่งตั้งทีมงาน/ผู้เชี่ยวชาญในการปรับปรุงความรู้ให้มีเนื้อหาที่ทันสมัยถูกต้อง ครบถ้วน

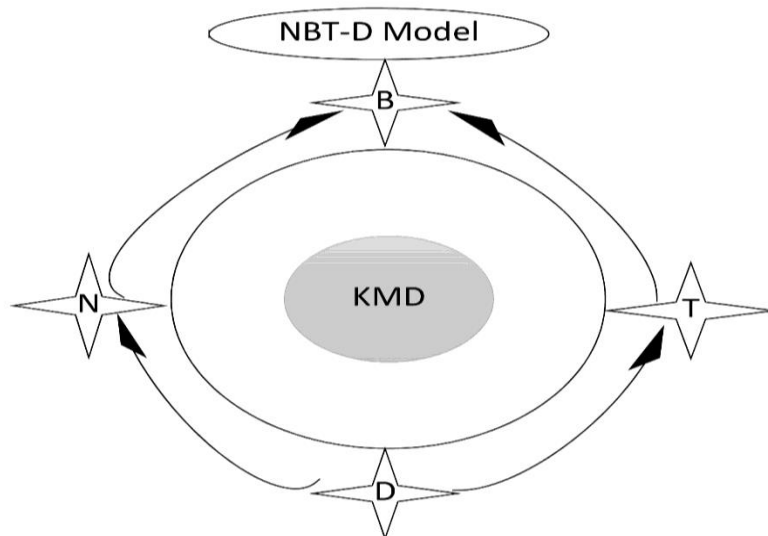
ด้านการเข้าถึงความรู้ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องจัดทำหนังสือเวียนราชการใหม่ ๆ ให้กับบุคลากรได้รับทราบอย่างทั่วถึงและลงเผยแพร่ความรู้ในเว็บไซต์ขององค์กร เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและสามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างทั่วถึง

ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกันและจัดให้บุคลากรมีโอกาสดำเนินการงานกัน เพื่อให้บุคลากรแต่ละคนสามารถเรียนรู้งานได้

ด้านการเรียนรู้ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องส่งเสริมให้บุคลากรนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรม สัมมนามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง

2. องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย “การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ผู้วิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยดังแสดงในแผนภาพดังนี้

ภาพ 2 องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

จากองค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย “การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” สรุปได้ว่า

N – Network หมายถึง เครือข่าย การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์กร จะต้องอาศัย เครือข่าย เพราะการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์กรนั้นไม่สามารถที่จะทำคนเดียวได้ ต้องอาศัยทั้ง เครือข่ายในการทำงานเป็นทีม

B – Best หมายถึง ดีที่สุด การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์กร องค์กรต้องอาศัย องค์ประกอบหลายอย่าง เช่น เครือข่าย ทีมเวิร์ค รวมไปถึงการพัฒนา ในองค์ประกอบที่กล่าวมานี้ทุก องค์ประกอบจะต้องดีที่สุดการจัดการความรู้ขององค์กรจึงจะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น เครือข่ายก็ต้องดีที่สุด ทีมเวิร์คก็ต้องดีที่สุด และการพัฒนายก็ต้องดีที่สุด

T – Teamwork หมายถึง ทีมเวิร์ค คือ การทำงานร่วมกันหลายคนด้วยความสามัคคีและเป็นน้ำหนึ่งเดียวกันต่างคนต่างรู้หน้าที่ของตนเอง การทำงานแบบนี้มักจะประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ทำให้องค์กรเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว สิ่งนี้เป็นส่วนสำคัญในการผลักดันบุคลากรให้พัฒนาตัวเองตลอดเวลา เพราะหากในทีมช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทำงานเข้าหากัน ส่งผลให้องค์กรและบุคลากรเจริญก้าวหน้า

D – Development หมายถึง การพัฒนา การพัฒนาองค์กร ถือเป็นกระบวนการในการเพิ่มสมรรถนะภายในองค์กรโดยที่มีการวางแผนล่วงหน้าอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดเปลี่ยนแปลงอย่างมีระเบียบแบบแผน ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

KMD - Knowledge Management Development หมายถึง การจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาองค์กร คือความพยายามที่จะรวบรวมจัดให้เป็นระบบและจัดโครงสร้างสิ่งต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การจัดการความรู้สะดวกขึ้น ส่งผลให้การปฏิบัติงานขององค์กรหรือคนในองค์กรมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีนโยบายการบริหารหลักสูตรการจัดการความรู้ที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ และพื้นที่เพื่อที่บุคลากรจะได้แก้ปัญหาได้ตรงหรือเพื่อแก้ไขปัญหามิเกิดขึ้น
2. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีนโยบายการศึกษาการจัดการความรู้และองค์กรแห่งการเรียนรู้เกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาและอุปสรรค เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขในอนาคตต่อไป
3. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีนโยบายในการกำหนดแผนในการพัฒนาบุคลากรทุกระดับ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดอบรมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์กรอย่างสม่ำเสมอ
2. องค์การบริหารส่วนตำบลควรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านมารับผิดชอบโดยเฉพาะ การมอบหมายงานควรมอบหมายงานให้บุคลากรให้ตรงตามความสามารถเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติจริง
3. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการติดตามประเมินผล ว่าการจัดการความรู้นั้นสำเร็จไปแล้วเท่าใด ไม่สำเร็จเท่าใด เพราะเหตุใด อันจะนำไปสู่แนวทางการแก้ไขและป้องกันให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
3. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ทุก 1 ปี เพื่อให้ทราบความคิดเห็นในการจัดการความรู้ในแต่ละด้าน ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา. (2557). *เอกสารประกอบการสอน ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พรธิดา วิเชียรปัญญา. (2547). *การจัดการความรู้: พื้นฐานและการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ: เอ็กเปอร์เน็ท.
- พิชิต เทพวรรณ. (2548) *องค์การแห่งการเรียนรู้: แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับนวัตกรรม*. คณะบริหารธุรกิจ: มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2550) *คู่มือการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อเสริมสร้างความเป็นเลิศในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภาครัฐ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.).
- มณฑา สมมาตรย์. (2554). *การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา*. วารสารการบริหารท้องถิ่น. 4(4), 101–102.
- จงลักษณ์ เวชธรรมา. (2556). *การจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี. (สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ)*. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ชนิษา ศักดิ์แพทย์. (2555). *การจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด. (สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ)*. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ภัททญาณี โอรัตนปัญญา. (2559). *การจัดการความรู้และองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลกรุงเทพฯ (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์)*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เศกสรรค์ สอนสีดา. (2560). *การจัดการความรู้ของข้าราชการกองบิน 2 (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์)*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Yamane Taro. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis*. 2nd Ed. New York: Harper and Row.

คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล
ในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี*

LIFE QUALITY ON PERFORMANCE PERSONNEL AT SUB DISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION MUANG DISTRICT, SING BURI PROVINCE.

พระสุมิตร สัจจิตโต (ชมเชย)

Phra Sumit Sucitto (chomchouy)

E-mail: sumit08092521@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เปรียบเทียบความคิดเห็นของคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี พบว่า คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างก็มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ ปัญหาโอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคลากร ข้อเสนอแนะ คือ ควรให้โอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคลากร

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต, การปฏิบัติงาน, การบริหาร

Abstract

The objectives To study the opinions on life quality of personnel performance Personnel at Sub district Administrative organization, To find out the obstacles and recommendations for the improvement of life quality of personnel performance Personnel at Sub district Administrative organization. Suggestions Should give the opportunity to develop the ability of personnel.

Keywords: Lite guality, Pertormanceadministration improvement, Administration improvement. Development.

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ อบต. เป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง เป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุดภายในจังหวัด รองจากเทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายอำนาจการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่นระดับตำบลซึ่งเป็นเขตชนบทอันเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศได้มีโอกาสเรียนรู้การแก้ปัญหา สามารถตอบสนองความ

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

ต้องการของตนเอง มีอิสระในการบริหารงาน ทั้งด้านบุคลากร และงบประมาณด้วยตนเอง มีหน้าที่หลัก คือจัดทำบริการสาธารณะตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ประกอบด้วย การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (เขมขณานิษฐ์ ประดับพงษ์ และประจักษ์ บัวผัน, 2558) แต่องค์การบริหารตำบลนั้นก็ยังมีปัญหา คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร คือ ปัญหาโอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคลากร ปัญหางบประมาณไม่สามารถส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมความรู้ใหม่ๆ (ธีรภัทร ขัตติยะหล้า, 2555)

คุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานและแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดปัจจัยที่มีคุณภาพต่อชีวิตของบุคลากร โดยใช้หลัก 4 ด้าน คือ 1. ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม 2. สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพ 3. โอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคลากร 4. ความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน เพื่อที่จะเสนอแนะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการแก้ไขปัญหา หรือปรับปรุงการบริหาร เพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตของบุคลากร (สุนทร นามโคตรศรี, 2554)

ดังนั้น ข้างต้นผู้วิจัยมีความประสงค์จะศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพในชีวิตการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพในชีวิตการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดบุคลากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 193 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ยามาเน่ (Yamane Taro, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 131 คน เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม (ชุดิระ ระบอบ และคณะ, 2552) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแปรปรวนค่าที (t-test)

ค่าเอฟ (F-test) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นในคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อความคิดเห็นใน คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยภาพรวม

คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านค่าตอบแทนที่พอเพียงและยุติธรรม	3.92	0.483	มาก
2. ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ	4.00	0.588	มาก
3. ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ	4.20	0.681	มาก
4. ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน	4.21	0.545	มาก
รวม	4.09	0.444	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นในคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.444)

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการได้รับค่าตอบแทนที่พอเพียงและยุติธรรม ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพในชีวิตการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามสมมติฐานที่

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการศึกษา	
						ยอมรับ	ปฏิเสธ
1.	เพศ	คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร	0.797		0.427	✓	
2.	อายุ	คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร		2.147	0.098	✓	
3.	ระดับการศึกษา	คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร		1.307	0.275	✓	
4.	สถานภาพสมรส	คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร		0.292	0.747	✓	
5.	เงินเดือน	คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร		1.655	0.195	✓	
6.	ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน	คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร		4.727	0.001	✓	
7.	ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร		0.726	0.486		✓

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบ พบว่า บุคลากรที่ตำแหน่ง ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส เงินเดือนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรค คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรค คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลใน
อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

คุณภาพชีวิตในการ ปฏิบัติงานของบุคลากร	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านค่าตอบแทนที่ พอเพียงและยุติธรรม	คนปฏิบัติงานได้เงินน้อยคนไม่ ปฏิบัติงานเงินเดือนเท่ากันกับคน ที่ทำงานมาก อุปสรรค เจ้านาย ชอบคนเอาใจ	ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พิจารณาค่าตอบแทนด้วยความ รอบคอบ ยุติธรรม
2.ด้านสภาพแวดล้อมใน การปฏิบัติงานที่ ปลอดภัยและส่งเสริม สุขภาพ	มีความแออัด แน่นมากโต๊ะ ติดๆกันมีผู้มาติดต่อราชการมา ติดต่อไม่มีที่นั่งให้บริการ	ปรับปรุงเรื่องแสงสว่างและห้อง ปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับการ ปฏิบัติงานของแต่ละประเภท และสะดวกสบาย
3. ด้านโอกาสในการพัฒนา ความสามารถ	ปัญหาด้านงบประมาณ ไม่ สามารถส่งบุคลากรเข้ารับ การศึกษาได้	ควรมีการให้โอกาสในการพัฒนา ความสามารถที่หลากหลาย
4.ด้านความมั่นคงและ ความก้าวหน้าในงาน	ความมั่นคงและความก้าวหน้าใน การปฏิบัติงาน ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่ ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น พื้นที่ บุคลากร รายได้ ซึ่งมีผลต่อการ ปรับปรุงกรอบอัตราให้มีจำนวน มากขึ้น และมีระดับที่สูงขึ้น	ควรปรับปรุงกรอบอัตราที่มีความ จำเป็นต่อการปฏิบัติงานจริงๆ

จากตารางที่ 3 พบว่า บุคลากรผู้ตอบแบบสอบถาม คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของ
บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ที่มีคุณภาพในการปฏิบัติ
ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านค่าตอบแทนที่พอเพียงและยุติธรรม คือ การพิจารณาให้ค่าตอบแทนที่ชัดเจนเป็นธรรม
ไม่เอื้อพวกพ้อง ยึดหลักของประสิทธิภาพและคุณภาพปริมาณของงานที่แท้จริงรวมถึงความทุ่มเท
เสียสละความรับผิดชอบ เลื่อนตำแหน่ง เพิ่มเงินเดือนหรือให้โบนัส เป็นการกระตุ้นให้บุคลากรมี
กำลังใจในการปฏิบัติงาน

ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ คือ สถานที่
ปฏิบัติงานมีความปลอดภัยแล้ว เพราะบุคลากรภายนอกไม่สามารถเข้าพบได้โดยภาระการ เวลาใคร

จะเข้ามาพอสั่งแจ้งล่วงหน้าหรือนัดหมายก่อน และหากมาพบโดยไม่ได้อีกก็จะมีเจ้าหน้าที่คอยรับเป็นด่านหน้า จึงถือว่ามีความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน

ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ คือ โอกาสในการพัฒนาตนเองมีมากพอสมควร เพราะได้มีโอกาสมีประสบการณ์ในการบริหาร อบต. บริหารภายในวัดแก้ปัญหาต่างๆพร้อมทั้งมีโอกาสในการเป็นตัวแทนของ อบต.

ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน คือ ในการปฏิบัติงานมีความมั่นคงและมีความก้าวหน้าค่อนข้างมาก เนื่องจากระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงาน ก็ได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งบริหารในระดับที่สูงขึ้นมาโดยตลอด จึงกล่าวได้ว่าการปฏิบัติงานอยู่ ณ ปัจจุบันนี้มีความมั่นคง และความก้าวหน้ามาก

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพทั่วไปคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี พบ อยู่ในระดับมาก โดยจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารทักษะในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ บุคลากรรู้สึกได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอย่างยุติธรรม จัดสวัสดิการต่างๆ เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และความรับผิดชอบของพนักงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวพิชญ์ เขจรบุตร, (2556) ได้วิจัยเรื่อง “ศึกษาปัจจัยที่ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” ผลการวิจัยพบว่าค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม อยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่าบุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส เงินเดือน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ตำแหน่งในการปฏิบัติงานต่าง มีคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนภรณ์ บุญมี, (2558) ได้วิจัยเรื่อง “ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลตำบลนาดี ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส เงินเดือน แตกต่างกัน มีความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า พนักงานมีความรู้สึกมั่นคงในงานที่ทำอยู่ ได้รับการสนับสนุนให้ศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานอยู่เสมอ พนักงานพอใจในความก้าวหน้าที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ แม่กอง, (2558) ได้วิจัยเรื่อง “ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี” ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส เงินเดือน แตกต่างกัน มีการรับรู้โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้จากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

**คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบล
ในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี**

1. ด้านค่าตอบแทนที่พอเพียงและยุติธรรม

- ได้รับความยุติธรรมในการประเมินผลงานเพื่อปรับเงินเดือนประจำปี
- ค่าตอบแทนที่ได้รับเหมาะสมกับปริมาณงานและความรับผิดชอบ

2. ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย

และส่งเสริมสุขภาพ

- มีการตรวจสอบสุขภาพของบุคลากรอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- สถานที่ทำงาน มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย

มีอากาศถ่ายเทสะดวก มีแสงสว่างเพียงพอ ไม่มีกลิ่น ไม่มีเสียงรบกวน ในขณะที่ปฏิบัติงาน

3. ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ

- ผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้แสดงศักยภาพในการทำงานอย่างเต็มที่
- สามารถขอคำแนะนำและปรึกษาเมื่อพบปัญหาและอุปสรรคในการทำงานได้จากเพื่อนร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชา

4. ด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในงาน

- ได้รับมอบหมายงานที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถและทักษะในการทำงานเพิ่มมากขึ้น
- ได้ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับ ความรู้ความสามารถ

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย “คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี” ที่พึงประสงค์ดังนี้

1. ด้านค่าตอบแทนที่พอเพียงและยุติธรรม

ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรได้รับค่าจ้าง เงินเดือน ค่าตอบแทน และผลประโยชน์อื่นๆ อย่างเพียงพอกับการมีชีวิตอยู่ได้ตามมาตรฐานที่ยอมรับกัน โดยทั่วไป และต้องเป็นธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับงานหรือองค์การอื่นๆ ด้วย

2. ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพ

ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพ คือ สิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและทางด้านจิตใจ นั่นคือ สภาพการปฏิบัติงานต้องไม่มีลักษณะที่ต้องเสี่ยงภัยจนเกินไป และจะต้องช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกสะดวกสบายและไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย

3. ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ

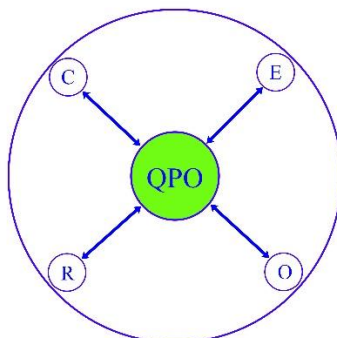
ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ คือ งานที่ปฏิบัติอยู่นั้นจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้ใช้และพัฒนาทักษะความรู้อย่างแท้จริงและรวมถึงการมีโอกาสดำเนินงานที่ ตน ยอมรับว่าสำคัญและมีความหมาย

4. ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน

ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน คือ ลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคงให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน นอกจากงานจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถแล้ว ยังช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสก้าวหน้า และมีความมั่นคงในอาชีพ ตลอดจนเป็นที่ยอมรับทั้งของเพื่อนร่วมงานและสมาชิก ในครอบครัวของตน

2) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

QPO : MODEL

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่สังเคราะห์งาน อธิบายได้ว่า “คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี” ผู้วิจัยได้ทำการสร้างโมเดล โดยใช้ชื่อ QPO : MODEL (คิวพีโอ โมเดล) ภายใต้ คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี โดยแยกออกดังนี้

Q,P,O = ที่อยู่ในกลุ่มที่หนึ่งจึงได้วิเคราะห์ออกมาเป็นตัวอักษรแต่ละตัวมีดังนี้

1. Q = Quality of Life operation คือ คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน
2. P = Personnel คือ บุคลากร
3. O = Organization in Muang Sing Buri District คือ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสิงห์บุรี

C,E,O,R = ที่อยู่ในกลุ่มที่สองจึงได้วิเคราะห์ออกมาเป็นตัวอักษรแต่ละตัวมีดังนี้

1. Compensation is Sufficient and fair คือ ด้านค่าตอบแทนที่พอเพียงและยุติธรรม
2. Environment for safe operation and health promotion คือ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพ
3. Opportunities for personnel development คือ ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ
4. Regarding the Stability and progress in the ioj คือ ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีนโยบายการกำหนดแนวทางคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในด้านต่างๆ ที่เหมาะสม
2. ควรมีนโยบายการศึกษาการจัดการความรู้และองค์กรแห่งการเรียนรู้เกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาและอุปสรรค เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขในอนาคตต่อไป
3. ควรมีนโยบายการส่งเสริมมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลมากยิ่งขึ้นเช่นกัน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรจัดอบรมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมีคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานที่ดีมากยิ่งขึ้น
2. ควรหาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล
3. ควรมีการติดตามประเมินผล ว่าการจัดการความรู้นั้นสำเร็จไปแล้วเท่าใด ไม่สำเร็จเท่าใด เพราะเหตุใด อันจะนำไปสู่แนวทางการแก้ไขและป้องกันให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับจังหวัด ระดับภาค หรือระดับประเทศ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่หลากหลาย สามารถนำ

ผลที่ได้มาเปรียบเทียบและนำมาปรับปรุงแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอื่น ๆ กับคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรว่าตัวแปรแต่ละตัวมีความแตกต่างกันหรือไม่ และอย่างไร

3. ควรมีการศึกษาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อื่นๆ ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกันในลักษณะของการเปรียบเทียบผลวิจัยที่ได้ว่าเป็นอย่างไร เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูลที่แท้จริงและเป็นแนวทางกำหนดนโยบายเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล

เอกสารอ้างอิง

- ชุดิระ ระบอบ และคณะ. (2552) *ระเบียบวิธีวิจัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา. (2557). *เอกสารประกอบการสอนระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัตนภรณ์ บุญมี. (2558). *คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเทศบาลตำบลนาดี* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิฑูรย์ เส้งเข้า. (2550). *คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุนทร นามโคตรศรี. (2554). *คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา*. (สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- สุวิชัย เขจรบุตร. (2556, กรกฎาคม - ธันวาคม). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 5(2), 78.
- อนันต์ แม่กอง. (2558). *คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอมาบยอ จังหวัดปัตตานี*. (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- Yamane Taro. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis*. 2nd Ed. New York: Harper and Row.

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหาร ส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา *

PUBLIC PARTICIPATION IN ENVIRONMENTAL MANAGEMENT OF SANUBTAUP
SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN WANG NOI DISTRICT OF
AYUTTHAYA PROVINCE

พระสุริโย สุขิโต (รุ่งเรือง)

Phrasuriyo Sukhito (Rungruang)

E-mail: psuriyo2529@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มี อาวุฒิมัธยมศึกษา อาชีพ แตกต่างกันอย่างยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศและรายได้ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ ผู้รับผิดชอบและเครื่องมือไม่เพียงพอ ดังนั้น ควรกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และจัดหาเครื่องมือการปฏิบัติงานให้เพียงพอเสมอ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม; การจัดการสิ่งแวดล้อม; องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This Research article was study the level participation of people, compare the participation and study the problems, obstacles and recommendations for public participation in environmental management of sanubtaup sub-district administrative organization in Wang Noi district Ayutthaya province. Using mixed methods. Findings participation of people were at medium level. Base on difference age, education and occupation had different participations, accepting the research hypothesis but different gender and incomes did not have different participations, denies the research hypothesis. Problems and obstacles were as responsibility and instrument were not enough, therefore should increase responsibility people the systematically. and always provide sufficient work tools

Keywords: Participation; Environmental management; Sub-district Administrative Organization

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ การดำรงชีวิตของคนในชุมชน การสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้เป็นไปอย่างรู้คุณค่าโดยการมีส่วนร่วมของผู้ได้รับผลประโยชน์และผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมนั้น ในปัจจุบันนี้อยู่ที่วิธีการมีส่วนร่วมอยู่ที่การคิดเครื่องมือและเทคนิคของการก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมที่เหมาะสม องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคล ปัจจุบันสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มเสื่อมลงทั้งปริมาณและคุณภาพมีการปนเปื้อนของมลพิษในอัตราที่เพิ่มขึ้นทั้งในดินอากาศน้ำจัดน้ำทะเลอาหารรวมทั้งการลดลงของทรัพยากรธรรมชาติอย่างรวดเร็ว เช่น น้ำเน่าเสีย และขยะในลำคลองที่เป็นปัญหาต่อชุมชนสาเหตุส่วนใหญ่มนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาเนื่องมาจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่ถูกวิธีไม่เหมาะสมทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการดำรงชีวิตมากขึ้นส่งผลให้ เกิดการบุกรุกทำลายสิ่งแวดล้อมจนนำไปสู่การเสียสมดุลทางธรรมชาติ (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา, 2560)

จากปัญหาดังกล่าว การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้พัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการปัญหาได้ด้วยตนเองเพื่อประโยชน์ของตนเองครอบครัว และชุมชนตลอดจนสามารถสนองตอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทำให้ประชาชนได้พัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญาซึ่งแสดงออกในรูปของการตัดสินใจในการกำหนดชีวิตของตนโดยภาครัฐจะต้องคืนอำนาจในการกำหนดการพัฒนาให้แก่ประชาชนเพื่อให้ประชาชนโดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสในสังคมได้มีโอกาสในการแสดงความต้องการแสวงหาทางเลือก หรือเสนอข้อเรียกร้องเพื่อปกป้องผลประโยชน์ร่วมของชุมชน (ทวีทอง หงส์วิวัฒน์, 2553) ให้บรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ของตนเองจนสามารถสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบลและการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถบรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าวได้ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวแห่งรัฐส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดนโยบายการตัดสินใจทางการเมืองการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจรวมทั้งการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล (พิริยัตม์ วรรณพฤกษ์, 2553)

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบของประชาชนเพื่อให้สามารถรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 4,427 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ, 2561) สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโรยามาเน (Yamane Taro, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแปรปรวน ค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 12 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ, 2557)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อ ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม ตามความคิดเห็นของประชาชน

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามความคิดเห็นของประชาชน

(n=367)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวม	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการกำหนดองค์การรับผิดชอบ	3.32	0.913	ปานกลาง
ด้านการกำหนดนโยบาย	3.34	0.895	ปานกลาง
ด้านการวางแผนดำเนินงาน	3.28	0.839	ปานกลาง
ด้านการบริหารโครงการ	3.28	0.791	ปานกลาง
ด้านการประเมินผลโครงการ	3.30	0.871	ปานกลาง
ภาพรวม	3.30	0.777	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.777) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=367)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	1.650	-	0.100	-	✓
อายุ		2.154	0.093	✓	-
การศึกษา		6.150	0.000	✓	-
อาชีพ		3.991	0.004	✓	-
รายได้		1.264	0.284	-	✓

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มี อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ แตกต่างกันไปจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศและรายได้ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การมีส่วนร่วมของประชาชน	ปัญหาและอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการกำหนดองค์กร รับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบยังมีเครื่องมือที่ไม่เพียงพอ ทำให้มีอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า	ควรเพิ่มผู้รับผิดชอบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่
ด้านการกำหนดนโยบาย	การกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมยังขาดการประชาสัมพันธ์เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย	ควรทำประชาสัมพันธ์จากพื้นที่ชุมชนเพื่อนำมากำหนดนโยบาย
ด้านการวางแผนดำเนินงาน	ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือน้อยมากในการจัดทำแผนดำเนินงาน	ประชาชนต้องให้ความร่วมมือในการลงพื้นที่สำรวจ
ด้านการบริหารโครงการ	วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอสำหรับการบริหารโครงการผลทำให้ปฏิบัติงานล่าช้า	ควรจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอสำหรับการบริหารโครงการ
ด้านการประเมินผลโครงการ	ไม่มีการแจ้งผลประเมินให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง	ควรมีการแจ้งผลประเมินให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึงเช่นทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ เป็นต้น

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านการกำหนดองค์กรรับผิดชอบ ควรเพิ่มผู้รับผิดชอบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่

ด้านการกำหนดนโยบาย ควรทำประชาสัมพันธ์จากพื้นที่ชุมชนเพื่อนำมากำหนดนโยบาย

ด้านการวางแผนดำเนินงาน ควรแนะนำประชาชนต้องให้ความร่วมมือในการลงพื้นที่สำรวจ

ด้านการบริหารโครงการ ควรจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอสำหรับการบริหารโครงการ

ด้านการประเมินผลโครงการ ควรมีการแจ้งผลประเมินให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึงเช่นทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพราะว่ามี การให้ความร่วมมือพอประมาณและยังมีการขาดความร่วมมือเป็นบางส่วน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด เปี่ยมกล้า, (2550) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการณ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของประชาชนอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการณ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มี อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานดา จินตามงคล, (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอมืองลำพูน จังหวัดลำพูน” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี อายุ การศึกษา อาชีพ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอมืองลำพูน จังหวัดลำพูน แตกต่าง กัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มี เพศและรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาดาจี ระเบียบกุล, (2553) ได้วิจัยเรื่อง “ความเข้มแข็งของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกรณีศึกษาตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี เพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความเข้มแข็งของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกรณีศึกษาตลาดน้ำอัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพัฒน์ ลากจิตร, (2550) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านบุคคลปัจจัยด้านชุมชน และปัจจัยด้านองค์กร ซึ่งหากระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรม การมีส่วนร่วมส่วนใหญ่เป็นเพียงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในขณะที่การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงนโยบายและการตรวจสอบการดำเนินงานของ อบต. อยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

3. ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ 1. ประชาชนในพื้นที่บางส่วนและนักท่องเที่ยวขาดความร่วมมือในนโยบายการปลูกจิตสำนึกของการรักษาสิ่งแวดล้อมทำให้ผู้รับผิดชอบต้องปฏิบัติหน้าที่ลำบากมากขึ้น 2. การแจ้งผลประโยชน์ยังไม่เปิดเผยให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงผลทำให้ประชาชนบางส่วนไม่เข้าใจในกระบวนการทำงานขององค์กร ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ 1. ควรมีการวางแผนงานที่จะปฏิบัติงานเวลาที่เหมาะสมลดขั้นตอนถูกกฎระเบียบในการปฏิบัติงาน 2. ควรกำหนดเพิ่มผู้รับผิดชอบเพื่อเป็นการกระจายหน้าที่จะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรวดเร็วมากขึ้น

องค์ความรู้

จากการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลนันทิ์บ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้องค์ความรู้ดังนี้

1. องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการวิจัย ดังแสดงในแผนภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมประกอบไปด้วย 5 ด้าน ซึ่งแต่ละด้านมีข้อค้นพบที่สำคัญ คือ

1. ด้านการกำหนดองค์การรับผิดชอบ

กำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมผู้รับผิดชอบสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถและมีมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีเครื่องมือที่ทันสมัย

2. ด้านการกำหนดนโยบาย

กำหนดนโยบายโดยการลงพื้นที่รับฟังปัญหาแล้วนำมากำหนดนโยบายต้องคำนึงถึงความคุ้มค่ากำหนดเป็นแนวทางในการสร้างจิตสำนึกที่ดีของประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว

3. ด้านการวางแผนดำเนินงาน

จัดทำแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสมกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานให้มีความชัดเจนวางแผนโดยการกำหนดระยะเวลาทั้งสั้นและยาวได้อย่างเหมาะสมมีการวางแผนดำเนินงานร่วมกับประชาชน

4. ด้านการบริหารโครงการ

มีการบริหารโครงการโดยการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการอย่างชัดเจนการจัดสรรงบประมาณในแต่ละโครงการอย่างเหมาะสมมีทรัพยากรและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานโครงการอย่างเพียงพอมีกระบวนการในการดำเนินงานที่ชัดเจน

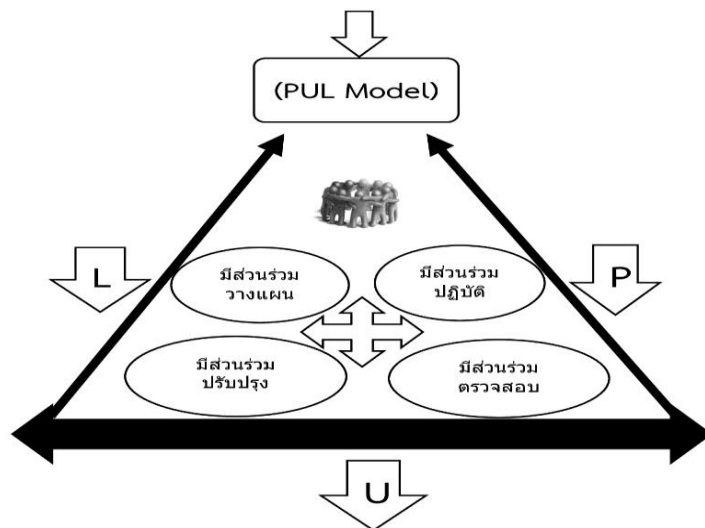
5. ด้านการประเมินผลโครงการ

การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบผู้รับผิดชอบโครงการจัดการสิ่งแวดล้อม ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมและมีการแจ้งผลการประเมินให้ทราบอย่างเปิดเผยมีการนำผลประเมินไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อประโยชน์วัดผลสำเร็จในการประเมินโครงการ

2. องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยดังแสดงในแผนภาพดังนี้

ภาพที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, (พระสุริโย สุขิโต (รุ่งเรือง), 2562)

จากภาพที่ 2 องค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” สรุปได้ว่า

P = participation หมายถึง การมีส่วนร่วม

U = unit หมายถึง ทำงานอย่างสร้างสรรค์ เป็นหนึ่งเดียว

L = Learn and development หมายถึง เรียนรู้และพัฒนา

เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาการมีส่วนร่วมและเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงานประกอบด้วย การวางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-ปรับปรุงการดำเนินงาน การดำเนินกิจกรรม P-D-C-A อย่างเป็นระบบให้ครบวงจรอย่างต่อเนื่องหมุนเวียนเรื่อยๆ ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรทำประชาพิจารณ์ในการจัดการโดยอาจจะดำเนินการโดยการประชุมร่วมกับประชาชนในท้องที่ส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์จัดทำแผนดำเนินงานเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและตรงเป้าหมาย

2. ควรส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ของการดำเนินงานขององค์การตลอดถึงประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการขององค์การในรูปแบบของกิจกรรมที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมโดยตรงในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมการร่วมกันในการแก้ไขปัญหาในรูปแบบของโครงการและกิจกรรม

3. ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขผลดำเนินงานที่ไม่มีผลตรงเป้าหรือไม่สำเร็จจากการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่เพื่อวางแผนในการจัดการให้ตรงจุดอย่างจริงจังและถูกต้องตรงกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินการ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรที่จะประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่รับรู้และรับทราบถึงแผนหรือขั้นตอนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

2. ควรดำเนินงานอย่างจริงจังต่อเนื่องและดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของโครงการตามที่มีการจัดจ้างและจัดกิจกรรมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม

3. ควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานด้วยความโปร่งใสและให้บริการประชาชนด้วยความเป็นธรรมเพื่อสร้างความรู้สึกไว้องค์การและเจ้าหน้าที่รับใช้ประชาชนอย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม

2. ควรศึกษาวิจัยในแนวการส่งเสริมให้ประชาชนได้ตระหนักถึงปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้วยโดยไม่ปล่อยให้องค์การแก้ไขปัญหาอยู่ฝ่ายเดียว

3. ควรศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะให้ควบคู่กันไปด้วยเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมและให้ผลดำเนินงานเป็นที่ประจักษ์

4. ศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การเพื่อเป็นการบูรณาการระหว่างรัฐประศาสนศาสตร์กับพระพุทธศาสนา

เอกสารอ้างอิง

กานดา จินตมงคล. (2558). *การจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ด้วยกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนการค้นคว้าอิสระ*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ลำปาง: มหาวิทยาลัยเนชั่น.

ญดาศจี ระเบียบกุล. (2553). *ความเข้มแข็งของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกรณีศึกษา: ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา. (2557). *เอกสารประกอบการสอน ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระสุริโย สุชีโต (รุ่งเรือง). (2562). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอน้ำน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พริยัตม์ วรรณพลกษ. (2553). *ตอบโจทย์สิ่งแวดล้อมท้องถิ่น: แนวทางการจัดการขยะและน้ำเสีย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- สมคิด เปลี่ยนกล้า. (2550). *พฤติกรรมการณ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของประชาชนอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา. (2560). *พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 6*. พะเยา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- สิริพัฒน์ ลากจิตร. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงาน*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- องค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ. (2561). *แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564)*. องค์การบริหารส่วนตำบลสนับทึบ อำเภอน้ำน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, (อัดสำเนา).
- Yamane taro. (1967). *statistics: An Introductory Analysis*. 2nd Ed. New York: Harper and Row.

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยาน
แห่งชาติตาตโตน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ*

PEOPLE'S PARTICIPATON WITH THE FOREST RESOURCE MANAGEMENT IN
TADTON NATIONAL PARK, TAMBOL THAHIN-NGOME, AMPHURE MUANG,
CHAIYAPHOOM PROVINCE

พระอธิการสมคิด กตปุญโญ (ปลั่งศรี)

PhraahrtikanSomkhit Katapuño (Plengsri)

E-mail: to40742@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนความคิดเห็นของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาตโตน จังหวัดชัยภูมิ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลต่างก็มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ ประชาชนยังขาดความรู้ในการบริหารทรัพยากรป่าไม้ในเชิงอนุรักษ์ ไม่ทราบถึงแนวทางการวางแผน ดังนั้นควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; การบริหารจัดการ; ทรัพยากรป่าไม้

Abstract

This article was to study the level of people's participation, to compare the Participation of People's opinion and the problems, obstacles and recommendations for People Participation with the forest resource management in Tadton National Park Chaiyapoom Province, using Mixed Methods. Findings were the level of Participation with the forest resource management by overall were at moderate level. Based on difference was not found to be different rejecting the research hypothesis. Problems and obstacles were the people still lacked knowledge in forest resource management in the way of conservation, didn't know how to planning guidelines, so should encourage people to participate in the assessment, Follow-up, Procedures for carrying out various activities, In the management of forest resources continuously.

Keyword: Participation; Management; Forest resource

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

ประเทศไทย เคยได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ โดยในปี พ.ศ. 2504 มีพื้นที่ป่าไม้ทั้งหมดถึง 171.02 ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 53.33 ของพื้นที่ทั้งประเทศ แต่จากการสำรวจพื้นที่ป่าของกรมป่าไม้ พบว่า พื้นที่ป่าไม้เหลือเพียง 107 ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 33.40 ของพื้นที่ประเทศ แสดงว่าในช่วงระยะเวลา ตั้งแต่ปี 2504 ถึง 2543 รวม 39 ปี มีพื้นที่ป่าลดลง 64 ล้านไร่ หรือลดลงเฉลี่ยปีละ 1.64 ล้านไร่ โดยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่ป่ามากที่สุดสภาพภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธาร ส่งผลให้เกิดระบบการผลิต ด้านเกษตรกรรม พาณิชยกรรม การคมนาคมและปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายอย่าง แต่การทำลายป่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือก็ไม่ลดน้อยลง เพราะการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ทำให้เกิดความต้องใช้ประโยชน์ที่ดิน ต้องการพื้นที่ในการผลิตอาหารให้เพียงพอกับความต้องการ จนทำให้ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่อยู่ใกล้เคียงถูกทำลายลงไป (สมชัย ตั้งอนุรัตน์, 2547).

การพัฒนาประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมากมาย ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของมวลมนุษย์และประเทศชาติเนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งที่คอยค้ำจุนความเจริญในทุก ๆ ด้านของมนุษย์ชาติ จะเห็นได้ว่าประเทศใดที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์และประชาชนรู้จักหลักวิธีการอนุรักษ์อย่างชาญฉลาดแล้วประเทศนั้นมักจะประกอบไปด้วยประชาชนที่มั่งคั่งสมบูรณ์มีความเป็นอยู่สุขสบาย แต่ตรงข้ามกับประเทศที่ขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติหรือประชาชนไม่รู้จักวิธีการอนุรักษ์ปล่อยให้ทรัพยากรธรรมชาติต้องสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ ประเทศนั้นก็จะต้องพบกับความตกต่ำทางเศรษฐกิจ มาตรฐานการครองชีพจะถูกกระทบกระเทือนความวุ่นวายต่าง ๆ ก็จะตามมาประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ เป็นอู่ข้าว อู่น้ำ แต่ถ้าประชาชนยังใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่ประหยัดขาดหลักการบริหารจัดการทรัพยากรแล้วอนาคตของประเทศก็จะตกอยู่ในฐานะที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง สิ่งใดก็ตามที่มีประโยชน์สามารถสนองตอบความต้องการของมนุษย์แล้วสิ่งนั้น ๆ เกิดขึ้นโดยธรรมชาติก็เรียกได้ว่าเป็นทรัพยากรธรรมชาติทั้งสิ้น ซึ่งสามารถจำแนกออกตามลักษณะกว้าง ๆ ได้เป็น 3 ประเภท คือ (1) ทรัพยากรที่ใช้แล้วไม่หมดสิ้น (2) ทรัพยากรใช้แล้วจะทดแทนได้หรือรักษาไว้ได้ (3) ทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไปหรือทดแทนไม่ได้ ทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ดังนั้น มนุษย์ย่อมมีความสัมพันธ์กับทรัพยากรธรรมชาติโดยตรงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเป็นเรื่องใหญ่ที่ทุกคนควรให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจึงถือเป็นหน้าที่ของประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะไม่ได้ ทุกคนต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบทั้งหมด ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน รวมทั้งเยาวชน เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ จึงจะยังเกิดผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างแท้จริง (เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง, 2556).

การบริหารจัดการจึงมีความจำเป็นในชุมชนปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่เต็มความสามารถจำเป็นต้องแบ่งหน้าที่การทำงานและมอบหมายให้รับผิดชอบตามความสามารถและความถนัดเพื่อ

ความสำเร็จของชุมชนและลดปัญหาข้อขัดแย้งที่อาจเกิดจากความไม่เข้าใจกันของกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันในชุมชน ซึ่งมีความหลากหลายทั้งทางบุคลิกลักษณะ ความคิด ความต้องการ พฤติกรรม ที่มีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับภูมิหลังของการเจริญเติบโต ครอบครัว สภาพแวดล้อม การศึกษาและประสบการณ์ เป็นต้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงพบสิ่งที่เป็นต้นเหตุแห่งความไม่เข้าใจกันต้นเหตุแห่งความกระทบกระทั่งกันจนก่อให้เกิดเป็นปัญหาในการอยู่ร่วมกัน แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลมาจากการพูดจากการสื่อสาร การประสานงานที่ไม่เหมาะสม ความไม่เข้าใจความต้องการพื้นฐานนั้น ไม่ใช่เป็นต้นเหตุแต่เป็นผล (ปรีชา ช่างขวัญยืน, 2548).

ในเขตพื้นที่ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ เป็นชุมชนที่มีการใช้วัฒนธรรมแบบพื้นเมืองท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้มาตลอด นอกจากนี้ชุมชนในเขตพื้นที่ยังได้ร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชน และหน่วยงานภาครัฐในลักษณะไตรภาคีในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไผ่ โดยมีพื้นที่ ซึ่งตระหนักชัดว่าทรัพยากรธรรมชาติ คือ ป่าไม้ ดิน น้ำ เป็นของส่วนรวมที่ทุกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมช่วยกันอนุรักษ์ไว้ให้มีใช้อย่างยั่งยืนตลอดไป ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไผ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ นอกจากนี้ยังสามารถจะได้นำผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ไปใช้ในการวางแผนการจัดการพื้นที่ป่าเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่อื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไผ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไผ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไผ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดประชากรที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไผ่ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 5,083 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโรยามาเน (Yamane Taro, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 371 คน เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิง

พรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแปรปรวนค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 11 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา, 2557)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไถ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไถ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม

(n = 371)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไถ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วมคิดวางแผน	3.18	0.867	ปานกลาง
2. ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ	3.18	0.808	ปานกลาง
3. ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล	3.10	0.844	ปานกลาง
4. ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	3.34	0.763	ปานกลาง
ภาพรวม	3.20	0.759	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไถ่ จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมคิดวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไถ่ จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2. สรุปผลโดยรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไถ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=371)

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	1.037	-	0.301	-	✓
อายุ	-	0.740	0.529	-	✓
ระดับการศึกษา	-	1.972	0.082	-	✓
อาชีพ	-	7.649	0.000	✓	-
รายได้	-	11.000	0.000	✓	-

จากตารางที่ 2 ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไถ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ดังนี้

ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไถ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไถ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไถ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไถ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไถ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาโตตัน จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาโตตัน จังหวัดชัยภูมิ

ทักษะของผู้บริหาร ฯ	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการมีส่วนร่วม คิดวางแผน	ประชาชนบางส่วนยังไม่ค่อยให้ความสนใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมคิดวางแผนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้และยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านทักษะและวิธีการของการเข้าไปมีส่วนร่วม	ควรมีการประชาสัมพันธ์และการรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ให้บ่อยครั้งยิ่งขึ้น
ด้านการมีส่วนร่วม ดำเนินการ	หน่วยงานภาครัฐขาดการประชาสัมพันธ์ในการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชน	ควรจัดให้มีการอบรมจัดเวทีสัมมนาเป็นการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ทักษะและวิธีการเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับประชาชน
ด้านการมีส่วนร่วม ประเมินผล	การกำหนดนโยบายของรัฐไม่ค่อยมีความชัดเจน การจัดสรรงบประมาณมีน้อยไม่เพียงพอ	ควรมีการกำหนดนโยบายของรัฐในพื้นที่ป่าไม้ให้มีความชัดเจน รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณให้มีความเพียงพอและเหมาะสม
ด้านการมีส่วนร่วม รับผลประโยชน์	ขาดการส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐ ไม่มีความต่อเนื่อง มีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม ข้อกำหนด กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่ได้กำหนดไว้	เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐควร จะให้ความสนใจและเอาใจใส่ดูแล สร้างความไว้วางใจให้กับประชาชน และยึดถือปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ และข้อบังคับ

จากตารางที่ 3 พบว่า บุคลากรต้องการให้ผู้บริหารองค์กรการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาโตตัน ตามข้อเสนอแนะดังนี้

อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ 1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาโตตัน จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่มีเพียงพอกับผู้ที่มีส่วนร่วมของประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัย ปราสาทศรี, (2553) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการป้องกันทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรบ้านยาง ตำบลห้วยทราย อำเภอนางรอง จังหวัดสระบุรี พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

วัตถุประสงค์ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไผ่ จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ น้อยนคร, (2551) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีอาชีพ รายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อติกานต์ อัครจาละ (2554) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนหมู่บ้านกอก้อย จังหวัดลำพูน ในการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ 3 ศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไผ่ จังหวัดชัยภูมิ คือ ประชาชนบางส่วนยังขาดเครื่องมือในการบริหารจัดการป่าไม้และความรู้ความเข้าใจด้านทักษะ วิธีการของการมีส่วนร่วมและการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ซึ่งระบบการสร้างความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์ปัญหาและผลที่คาดว่าจะได้รับให้ประชาชนได้ทราบ

องค์ความรู้

1. องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไถ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยวิธีวิจัยแบบผสมวิธีอย่างเท่าเทียมกัน (Mixed Methods) สามารถนำไปเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

1.การมีส่วนร่วมคิดวางแผน

- ได้รับทราบเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากหน่วยงานราชการ
- มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม
- การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
- มีส่วนร่วมกำหนดและจัดทำแผนโครงการต่าง ๆ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

2.การมีส่วนร่วมดำเนินงานการ

- การจัดการทรัพยากรป่าไม้ยังขาดระบบการบริหารจัดการ
- โอกาสที่จะได้แสดงความคิดเห็นถึงปัญหาอุปสรรคของประชาชนมีน้อย
- การขาดความรู้ทางด้านทักษะวิชาการในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันรักษาป่า
- การกำหนดพื้นที่ป่าของแต่ละหมู่บ้านไม่มีความชัดเจนจึงเกิดความขัดแย้ง

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไถ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

3. การมีส่วนร่วมประเมินผล

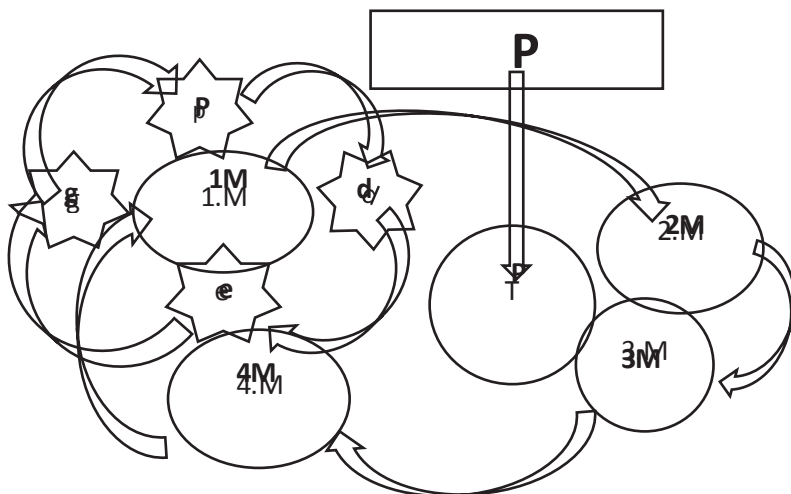
- ควรบริหารจัดการให้เป็นระบบและสร้างความเข้าใจในการวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง
- ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและให้การยอมรับใน ข้อเสนอแนะของประชาชน
- ควรจัดให้มีการอบรมด้านวิชาการและจัดกลุ่มเสวนาเพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้านข้อมูลข่าวสาร

4.การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

- ขยายบุญกรูพื้นที่เพื่อต้องการที่ทำการเข้าไปในเขตป่าไม้
- การใช้ทรัพยากรป่าไม้อย่างเต็มที่และขาดความรู้ความเข้าใจในการ อนุรักษ์
- การลักลอบตัดไม้เพื่อนำไปเป็นสินค้าเพื่อประชาชนส่วนร่วม
- ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้แบบฟุ่มเฟือยโดยไม่คำนึงถึงคุณค่าและผลกระทบจากการทำลายทรัพยากรป่าไม้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

2. องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไถ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ” โดยการสังเคราะห์งานวิจัยที่ได้รูปแบบโมเดลใหม่ P.M 4.4 Model ดังแผนภาพดังนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

จากภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย สรุปได้ว่า

P= Participate หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมคิดร่วมวางแผนในการบริหารจัดการมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ภาคส่วน โดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ท้องที่ เพื่อให้มีความกระตือรือร้นในการช่วยกันแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้น

1. M= Man หมายถึง คน การบริหารกำลังคน จะใช้คนอย่างไรให้เกิดประสิทธิ และประสิทธิผลกับงานให้มากที่สุด ฉะนั้น เป็นเรื่องของบริหารคน

2. M= Money หมายถึง เงิน การบริหารเงิน จะจัดสรรเงินอย่างไรให้ใช้จ่ายต้นทุนน้อยที่สุด และให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่วนนี้เรื่องการจัดสรรเงินทอง

3. M= Materials หมายถึง วัตถุดิบ การบริหารวัสดุในการดำเนินงาน ว่าจะอย่างไรให้สิ้นเปลืองน้อยที่สุด หรือเกิดประโยชน์สูงสุด ส่วนนี้เรื่องวัตถุดิบส่วนประในการดำเนินงาน

4. M= Management หมายถึง การจัดการ คือกระบวนการจัดการบริหารควบคุมเพื่อให้งานทั้งหมดเป็นอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่และนี้รวมทุกอย่างเข้าด้วยกันเป็นเรื่องของ การจัดการ คน เงิน วัสดุ จัดการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ทั้งหมดคือการบริหารหลัก ๆ 4 อย่าง

P= Participate หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมคิดร่วมวางแผนในการบริหารจัดการมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ภาคส่วน โดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ท้องที่ เพื่อให้มีความกระตือรือร้นในการช่วยกันแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้น

D= Design หมายถึง การออกแบบหรือกำหนดโครงสร้างการปฏิบัติงาน เป็นการวางแผนสำหรับการปฏิบัติงาน การจัดบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์ในการเตรียมรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้มีความพร้อมอยู่ตลอดเวลา

E=valuation หมายถึง การประเมินผล ติดตามผลเพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารจัดการ เน้นอนว่าเมื่อมีการตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ไว้ จะทราบได้ว่าเป็นไปตามที่กำหนดหรือไม่นั้น จึงต้องมีการประเมินผล ติดตามผล เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขให้ดี

G= Google Sites หมายถึง คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่า ผลประโยชน์ของตนเอง ความเสียสละ เป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานที่คำจูนสังคมไทยให้อยู่รอดปลอดภัย มาได้จนถึงปัจจุบัน บรรพบุรุษของเราเสียสละเลือดเนื้อเพื่อรักษาผืนแผ่นดินไว้ให้ลูกหลาน ทหาร ตำรวจ เสียสละความสุขส่วนตนเพื่อป้องกันรักษาประเทศให้มั่นคงและสงบสุข เกษตรเสียสละ แรงกายเพื่อผลิตข้าวปลาอาหารให้เราได้รับบริโภค เป็นต้น

T=Thai Phonetic หมายถึง ทรัพยากรป่าไม้ ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสิ่งมีชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือสัตว์อื่น ๆ เพราะป่าไม้มีประโยชน์ทั้งเป็นแหล่งวัตถุดิบ ของปัจจัยสี่ คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรคสำหรับมนุษย์ และยังมีประโยชน์ในการรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อม ถ้าป่าไม้ถูกทำลายลงไปมาก ๆ ย่อมส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น สัตว์ ดิน น้ำ อากาศ ฯลฯ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) นโยบายการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการวางแผนเพื่อการป้องกันรักษาป่า
- 2) นโยบายด้านการบริหารจัดการป้องกันรักษาป่าให้มีความสอดคล้องกับภูมิปัญญาชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น
- 3) นโยบายการกระจายอำนาจในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้กับองค์กรชุมชนในท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

- 1) ควรส่งเสริมให้ตัวแทนขององค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านการบริหารจัดการป้องกันรักษาป่า
- 2) ควรศึกษาถึงแผนนโยบายทัศนคติของหน่วยงานในพื้นที่ และองค์กรร่วมต่าง ๆ เพื่อนำมาบูรณาการและกำหนดแนวทางในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการป้องกันรักษาป่า โดยชุมชนมีส่วนร่วมให้ไปในทิศทางเดียวกัน
- 3) รัฐบาลควรแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายหลังจากที่มีการวางแผนกลยุทธ์หรือปฏิบัติงานในพื้นที่ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาวิจัยถึงการส่งเสริมการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาตโดน ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

2) ควรศึกษาถึงการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไถ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

3) ควรศึกษาวิจัยถึงผลกระทบและแนวทางแก้ไขปัญหามลพิษจากการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติตาไถ่ ตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

เอกสารอ้างอิง

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2556). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภณการพิมพ์.
ปรีชา ช่างขวัญยืน. (2548). *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานพระพุทธศาสนา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2)

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ. (2557). *เอกสารประกอบ การสอนระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สมชัย ตั้งอรุณรัตน์. (2547). *การใช้ประโยชน์ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินพื้นที่ขอบเขตอุทยานแห่งชาติเขาสามหลั่น จังหวัดสระบุรี*. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตการบริหารทรัพยากรป่าไม้). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วินัย ปราสาทศรี. (2553). *การมีส่วนร่วมในการป้องกันทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรบ้านยาง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี* (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตการบริหารทรัพยากรป่าไม้). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมศักดิ์ น้อยนคร. (2551). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดอุดรธานี* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

อติกานต์ อัครจาละ. (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนหมู่บ้านก้อ้อย จังหวัดลำพูนในการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่.

อภิรักษ์ จันทะนี. (2549). *การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยทางธุรกิจ*. บัณฑิตศึกษาวิทยาการจัดการ. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สำนักงานทะเบียนจังหวัดชัยภูมิ. (2557). *รายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ 2*. ชัยภูมิ: สำนักงานทะเบียนจังหวัดชัยภูมิ. (อัดสำเนา).

Yamane Taro. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis*. 2nd Ed. New York: Harper and Row

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วน ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา*

PEOPLE'S PARTICIPATION IN LOCAL DEVELOPMENT PLANNING OF LAM SAI SUB-
DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, WANG NOI DISTRICT, PHRANAKHONSI
AYUTTHAYA PROVINCE

ธีรวัฒน์ รัตนมงคล

Thirawat Rotjanamongkol

E-mail: mvkping@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน เปรียบเทียบการมีส่วนร่วม และศึกษา
ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัย
แบบผสมวิธี พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในอยู่ในระดับมาก ประชาชนที่มี เพศ ระดับ
การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีส่วนร่วมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย
ปัญหาและอุปสรรค พบว่าประชาชนได้รับข่าวสารน้อย มีการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง ข้อเสนอแนะ
ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนให้เพิ่มขึ้น

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม; แผนพัฒนา; องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This article was study the people's participation, compare the levels of
participation, study problems, obstacles and recommendations for people's
participation in local development planning of Lam Sai sub-district administrative
organization, using mixed methods. Findings were the levels of people's participation
were at high level. Base on different gender, educational level, occupation and
income per month had different levels of participation, accepting the set hypothesis
but different age did not have the different participation, denying the set hypothesis.
Problems and obstacles were people received little information and public relations
did not over the whole areas, therefore should public relations to increase people
education.

Keywords: Participation; Development plan; Sub-district administrative organization

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการบริหาร ในส่วนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย สมาชิกสภาสองประเภท ประเภทแรกเป็นสมาชิกสภาโดยตำแหน่ง ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล ประเภทที่สองเป็นสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนหมู่บ้านละ 2 คน ส่วนคณะกรรมการบริหารประกอบด้วย กำนันเป็นประธานโดยตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านอีกไม่เกิน 2 คน และสมาชิกสภาที่มาจากการเลือกตั้งอีกไม่เกิน 4 คน รวมแล้วมีคณะกรรมการบริหารได้ไม่เกิน 7 คนต่อมาในปี พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540 โดยได้มีการแก้ไขในหมวด 9 ว่าด้วยเรื่องการปกครองท้องถิ่น มาตรา 285 ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ต้องมาจากการเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น (พระอริการปณิธิ อธิปญญ (แก้ว บุคดี, 2556)

จากข้อมูลดังกล่าว มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ประชาชนในเรื่องของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ในเรื่องของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นำไปช่วยเป็นกำลังในการปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยปรับใช้กับกระบวนการจัดการองค์ความรู้พร้อมดำเนิน กิจกรรมให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประชาชนทุกคนในชุมชนสามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้ และสามารถพัฒนาให้เป็นผู้รู้ และถ่ายทอดความรู้ และนำความรู้ไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นเรื่องที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนอย่างแท้จริง การจัดการความรู้เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นองค์ประกอบของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อที่จะสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริงโดยบรรลุถึงเป้าหมายและสิ่งที่มุ่งหวังไว้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2548)

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจอย่างยิ่งในการที่จะศึกษาให้ทราบถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผลการศึกษาจะทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่แนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร เพราะว่ายังมีแต่ประชาชนในชุมชน

เท่านั้นที่รู้ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในชุมชน เมื่อประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคจะทำให้การพัฒนาชุมชนเป็นไปอย่างเข้มแข็ง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 5,996 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, 2562) สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ยามาเน่ (Yamane taro, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแปรปรวนค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูปหรือคน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม

(n=375)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา	ระดับการมีส่วนร่วม		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.59	0.703	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	3.50	0.700	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.71	0.633	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.42	0.798	ปานกลาง
รวม	3.56	0.600	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.600) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมาโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=375)

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	การมีส่วนร่วมของประชาชน	2.661		0.008	✓	
อายุ	การมีส่วนร่วมของประชาชน		0.313	0.869		✓
ระดับการศึกษา	การมีส่วนร่วมของประชาชน		20.394	0.000	✓	
อาชีพ	การมีส่วนร่วมของประชาชน		14.062	0.000	✓	
รายได้ต่อเดือน	การมีส่วนร่วมของประชาชน		24.791	0.000	✓	

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มี เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มี อายุ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การมีส่วนร่วม	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการตัดสินใจ	ประชาชนขาดการประสานงาน มีความเห็นต่าง จึงทำให้มีความขัดแย้งและไม่ให้ความร่วมมือ	องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีส่วนช่วยในการให้ข้อมูลข่าวสารมากกว่านี้
ด้านการดำเนินการ	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการประชาสัมพันธ์น้อย จึงทำให้บางคนก็ให้ความร่วมมือ บางคนก็ไม่ให้ความร่วมมือ	องค์การบริหารส่วนตำบลต้องเพิ่มการเรียนรู้เกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น
ด้านการรับผลประโยชน์	ประชาชนในหมู่บ้านได้รับประโยชน์ไม่ทั่วถึง เช่น ถนนเป็นหลุม เป็นบ่อ หรือบางครั้งประชาชนได้รับความเสียหายนานเกินไปจนประชาชนในพื้นที่ต้องมาจัดการงานซ่อมแซมก่อน	องค์การบริหารส่วนตำบลต้องแบ่งผลประโยชน์ให้กับทุกหมู่บ้านโดยเท่าเทียมกัน เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน
ด้านการประเมินผล	องค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำเอกสารเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นน้อยมาก จึงทำให้ประชาชนขาดความรู้ในด้านนี้เลยไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการประเมินผล	สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชน ให้เห็นความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนา และมีส่วนร่วมในการประเมินผลมากขึ้น

จากตารางที่ 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามข้อเสนอแนะดังนี้

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีส่วนช่วยในการให้ข้อมูลข่าวสารมากกว่านี้

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องเพิ่มการเรียนรู้เกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น

การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องแบ่งผลประโยชน์ให้กับทุกหมู่บ้านโดยเท่าเทียมกัน เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน

การมีส่วนร่วมในการประเมินผล สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชน ให้เห็นความสำคัญ

อภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ให้ความสำคัญมากในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พระสมภพ กิตติสมปนโน (ชูศรี), 2554) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ผลวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่น: ศึกษาประชาชนในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน สามารถจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนอายุ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

องค์ความรู้

1. องค์ความรู้ที่ได้รับการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ดัง

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

- จัดประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อออนไลน์ และ กระจายเสียงตามสาย
- สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
- อบต. ต้องมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสารมากขึ้น

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

- อบต. ต้องควบคุมประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผน
- อบต. ต้องเพิ่มการเรียนรู้เกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น
- อบต. ต้องสร้างความสามัคคีในชุมชนเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

- มีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน
- ได้รับความสะดวกต่อการใช้น้ำประปา ไฟฟ้า และถนน
- ชุมชนได้รับงบประมาณอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

- เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นคณะ กรรมการและประเมินผล
- เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบงานจัดซื้อจัดจ้างของ อบต.
- เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงาน

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

1. **ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ** องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการจัดเวทีประชาคม เพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น และให้ประชาชนเป็นคนเลือกตัวแทนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อแสดงข้อคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อให้ องค์การบริหารส่วนตำบลได้นำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

2. **ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ** องค์การบริหารส่วนตำบล ได้จัดให้มีเวทีประชาคม เพื่อให้ประชาชนได้เลือก ผู้แทนเข้าร่วมประชุมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งผู้แทนจะทำหน้าที่ เป็นตัวแทนของประชาชนในการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา ร่วมถึงการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์

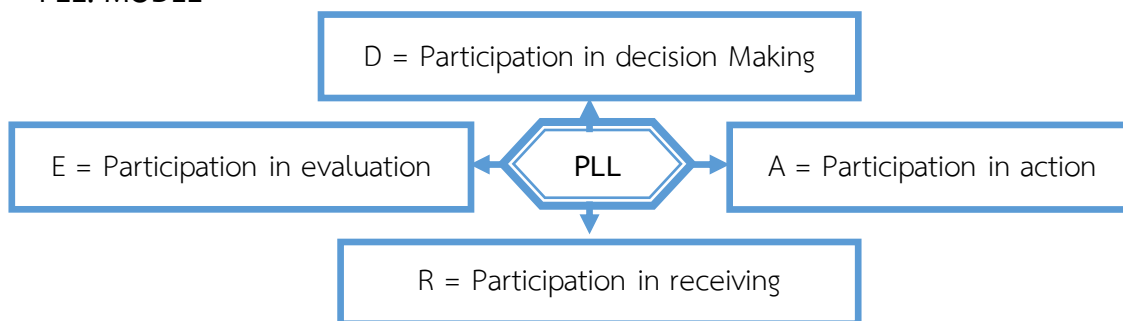
3. **ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์** องค์การบริหารส่วนตำบล ได้แจ้งผลการ พัฒนาท้องถิ่นให้กับประชาชนได้รับทราบ เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารอยู่เสมอ ซึ่ง ประชาชนจะได้ใช้ประโยชน์จากการแจ้งข้อมูลข่าวสาร ของทางองค์การบริหารส่วนตำบล ในการใช้ ไฟฟ้า น้ำประปา และถนนที่ได้รับการพัฒนาแล้ว ในส่วนนี้ประชาชนยังสามารถแสดงความคิดเห็น ให้กับ องค์การบริหารส่วนตำบลทราบได้อีกด้วย เพื่อลดปัญหาในการเห็นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่า ส่วนร่วม

4. **ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล** องค์การบริหารส่วนตำบล ได้เปิดโอกาสให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลในการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล และให้ตัวแทนของประชาชนมาตรวจสอบการจัดทำแผนพัฒนา หรือโครงการต่างๆ เพื่อให้ประชาชน ได้มั่นใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่เป็นไปด้วยความโปร่งใส และเกิดประโยชน์ สูงสุดกับประชาชน

2. องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ข้อมูล ดังภาพที่ 1

PLL: MODEL

ภาพที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร ส่วนตำบลลำไทร (นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล, 2562)

P,L,L = ที่อยู่ในวงกลมที่หนึ่งจึงได้วิเคราะห์ออกมาเป็นตัวอักษรแต่ละตัวมีดังนี้

1. P = PEOPLE PARTICIPATION คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน

2. L = LOCAL DEVELOPMENT PLANNING คือ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

3. L = LAMSAI SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION คือ องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร

D,A,R,E = ที่อยู่ในวงกลมเล็กที่หนึ่ง, สอง, สาม, สี่, จึงวิเคราะห์ออกมาเป็นตัวอักษรแต่ละตัวดังนี้

1. D = Participation in decision Making คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2. A = Participation in action คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

3. R = Participation in receiving benefits คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

4. E = Participation in evaluation คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีนโยบายสร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชน โดยการจัดการอบรม และทำคู่มือให้กับประชาชน

2. ควรมีนโยบายส่งเสริม และสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ เสียงตามสายวิทยุกระจายเสียง และ รถประชาสัมพันธ์ที่เป็นเนื้อหาสำคัญ และประโยชน์ที่จะได้รับการพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนได้รับทราบ และเห็นความสำคัญ

3. ควรมีนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ควรจัดกิจกรรมและโครงการอบรมให้กับประชาชนทุกเดือน เพื่อให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และจัดทำแบบสอบถามเพื่อให้ประชาชนได้แสดงออกทางความคิด

2. ควรจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มากกว่าเดิม และเพิ่มช่องทางผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆในการให้ความรู้ เพื่อเพิ่มความรู้ให้กับประชาชน และสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรักท้องถิ่น

3. ควรกำหนดกฎเกณฑ์มาตรฐานให้เป็นมาตรฐานเดียวกันในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ง่ายต่อการดำเนินงานต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน และมีความชัดเจนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยปัญหาและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาของการมีส่วนร่วมและประโยชน์ที่จะนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหา

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2548) *ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. สืบค้น 9 พฤศจิกายน 2561, จาก <http://www.dla.go.th/index.jsp>.
- เทพมงคล เจริญนิช. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบุงหาย อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัย.
- พระกิตติชัย ปุณฺณธโร (สินคง). (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ของ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระโกศล มณีรัตน (ณัฐม). (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระไกรสร โกสโล (วิภาผา). (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเตา อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสมภพ กิตติสมปโน (ชูศรี). (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครอง ส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐ ประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระอธิการปณิธิ อธิบุญโญ (แก้วบุตตี). (2556). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พาณี เรียงทอง และคณะ. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2547). *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: บริษัทจุฬนพบลิสซิ่ง จำกัด.

ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย*

BUDDHIST LEADERSHIP OF THE EXECUTIVES OF THE THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

คณาพงษ์ พึ่งมี

Kanapong Peungmee

E-mail: kanapong.peun@bumail.net

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคคลากร ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย การวิจัยแบบผสานวิธี พบว่า บุคคลากรมีความเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ ผู้บริหารและบุคคลากรบางส่วนมีการได้รับข้อมูลและคุณประโยชน์จากการนำหลักธรรมมาใช้ยังน้อย ข้อที่ควรแนะนำคือจัดโครงการให้ความรู้คุณประโยชน์จากหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อที่บุคคลากรทราบถึงคุณประโยชน์และนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงาน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำเชิงพุทธ, ผู้บริหาร

Abstract

This research article is to study opinion levels. Compare opinions of personnel. Problems, Obstacles and Recommendations to the Buddhist Leadership of The Executives of Thailand Institute of Scientific and Technological Research Combined research shows that personnel have opinions on Buddhist leadership of administrators. Overall is at a high level. Therefore accept the research hypothesis Problems and obstacles are that some executives and personnel have received little information and benefits from the application of the principles. One thing that should be recommended is to organize a project to educate the benefit from the Buddhist principles so that the people know the benefits and apply to work.

Keywords: Leadership, Buddhist Leadership, Executives.

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

ปัจจุบันมีองค์กรและบริษัทเกิดขึ้นมากมาย แต่ละองค์กรมีวิธีการบริหารจัดการที่แตกต่างกันออกไป ภาวะผู้นำของผู้บริหารนั้นเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อบุคลากรในองค์กร ที่จะทำให้องค์กรขับเคลื่อนไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้เพราะผู้นำที่ดีจะพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้นได้ดีและทั้งสองฝ่าย ก็จะช่วยกันสร้างผลผลิตสินค้า หรือบริการที่ต้องการได้ หลักธรรมเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบสำคัญสำหรับการบริหารองค์กร เพื่อนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จและเป็นเครื่องมือที่สามารถบ่งบอกได้ว่าองค์กรนั้นๆ และตัวผู้นำองค์กร มีคุณธรรมและจริยธรรม สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยเป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลุ่มองค์กรที่ต้องเข้ารับการประเมินคุณภาพการดำเนินงานเพื่อก้าวขึ้นสู่องค์กรประสิทธิภาพสูง อาศัยปัจจัยการนำองค์กรโดยผู้บริหาร หรือผู้นำที่มีภาวะผู้นำที่เหมาะสมทั้งความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และภาวะทางจิตใจ (Attribute) ที่จะนำการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ด้วยภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีและตามหลักธรรม เพื่อเป็นส่วนสนับสนุนให้พนักงานยอมรับการเปลี่ยนแปลง การค้นคว้าวิจัยและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำจำนวนมาก ต่างมีข้อสมมติฐานที่ตรงกันอยู่อย่างหนึ่งคือ พฤติกรรมของผู้นำจะเป็นปัจจัยสาเหตุที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมในการทำงานและต่อความพอใจของลูกน้องด้วย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใคร่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ว่ามีสภาพการบริหารเชิงพุทธอย่างไรและมีความคิดเห็นเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารอย่างไร จะมีวิธีการบริหารที่แตกต่างกันอย่างไรและมีปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะของภาวะผู้นำเชิงพุทธหรือไม่อย่างไร เพื่อนำมาพัฒนาสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยและองค์กรอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษา ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยแบบผสวนวิธี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดประชากรในสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย จำนวน 930 คน (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2562) สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโรยามาเน (Yamane Taro, 1967) ได้

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน เก็บข้อมูลด้วยการจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบ ค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9รูป/คน คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

(n=285)

ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารฯ	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการทำงานของผู้บริหาร	4.30	0.603	มาก
2. ด้านการดูแลทรัพยากรมนุษย์	4.24	0.622	มาก
3. ด้านความพึงพอใจของบุคลากร	4.15	0.589	มาก
4. ด้านการยกระดับองค์กร	4.40	0.544	มาก
5. ด้านการนำหลักธรรมพรหมวิหาร 4 มาประยุกต์ใช้	4.23	0.590	มาก
รวม	4.27	0.519	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.519) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการยกระดับองค์กร ด้านการทำงานของผู้บริหาร ด้านการดูแลทรัพยากรมนุษย์ ด้านการนำหลักธรรมพรหมวิหาร 4 มาประยุกต์ใช้ ด้านความพึงพอใจของบุคลากร ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัย
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=285)

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	0.832	-	0.406	-	✓
อายุ	-	0.837	0.474	-	✓
ระดับการศึกษา	-	0.413	0.744	-	✓
ตำแหน่งงาน	-	2.505	0.031	✓	-
ประสบการณ์ทำงาน	-	1.349	0.259	-	✓

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหาร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากรที่มีตำแหน่งงานต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัย
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

ภาวะผู้นำเชิงพุทธ	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการทำงาน ของผู้บริหาร	ผู้บริหารบางท่านยังไม่ทราบว่า ตนมีวิธีการบริหารจัดการที่ตรง ตามหลักพรหมวิหาร 4	ผู้บริหารควรทำงานโดยใช้หลักการ วิธีการ เชื่อมโยงองค์ความรู้ที่ หลากหลาย
ด้านการดูแล ทรัพยากรมนุษย์	พนักงานบางส่วนยังขาดข้อมูล ความรู้และประโยชน์ด้าน หลักธรรม	ควรเปิดการอบรมเพิ่มหลักสูตร การศึกษาทางด้านการนำเครื่องมือ บริหารรูปแบบต่างๆมาประยุกต์ใช้
ด้านความพึงพอใจ ของบุคลากร	บุคลากรบางส่วนขาด แรงผลักดันในการทำงาน	การให้รางวัลเพื่อให้ได้รับประโยชน์ จากงานที่พนักงานทำมากขึ้น
ด้านการยกระดับ องค์กร	การกระจายความรู้เรื่อง หลักธรรมยังมีไม่มากพอ	อยากให้องค์กรแลกเปลี่ยนบุคลากรทั้ง ภายในภายนอกเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ใหม่ๆในการนำมาปรับใช้กับการทำงาน

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของของภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงพุทธ	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการนำ	การนำหลักธรรมเข้ามาใช้ยังไม่	อยากให้มีการปฏิบัติงานร่วมกันภายใต้
หลักธรรมพรหม	ครบทุกคนผู้บริหารบางท่านยังไม่	หลักธรรมดังกล่าวและมีการประเมิน
วิหาร 4 มา	มีการนำหลักธรรมพรหมวิหาร 4	ทุกๆปี
ประยุกต์ใช้	เข้ามาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	

จากตารางที่ 3 พบว่า บุคลากรต้องการให้ผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านการดำเนินงานของผู้บริหาร คือ ผู้บริหารควรเพิ่มองค์ความรู้ใหม่ๆที่หลากหลายและนำมาปรับใช้ภายในองค์กร

ด้านการดูแลทรัพยากรมนุษย์ คือ ควรสร้างโครงการ การอบรมเพิ่มหลักสูตรการศึกษา ทางด้านการนำเครื่องมือบริหารรูปแบบต่างๆมาประยุกต์ใช้

ด้านความพึงพอใจของบุคลากร คือ การให้รางวัลแบบเป็นรูปธรรม เพื่อเพิ่มแรงจูงใจและ กระตุ้นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร

ด้านการยกระดับองค์กร คือ ควรแลกเปลี่ยนระบบการทำงานกับองค์กรต่างๆที่ประสบ ผลสำเร็จสูง เพื่อนำมาปรับใช้กับองค์กร

การนำหลักธรรมพรหมวิหาร 4 มาประยุกต์ใช้ คือ ควรมีค่านิยมองค์กรด้านหลักพุทธ ธรรม เพื่อนำมาปรับใช้กับองค์กรและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้สูงขึ้น

อภิปรายผล

ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยจาก การวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก คือ ด้าน การยกระดับองค์กร ด้านการดำเนินงานของผู้บริหาร ด้านทรัพยากรมนุษย์ ด้านความพึงพอใจ และด้าน การนำหลักธรรมพรหมวิหาร 4 เข้ามาประยุกต์ใช้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กัญญาณัฐ หนูรัก, (2556) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมภาวะผู้นำและการใช้อำนาจ ในการบริหารงานของหัวหน้าสถานี ตำรวจภูธร ในจังหวัดสงขลา” ผลวิจัยพบว่า ผู้ได้บังคับบัญชาในสถานีตำรวจภูธร ในจังหวัดสงขลา มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำทุกด้านของหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรจังหวัดสงขลาไม่แตกต่างกัน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งประเทศไทย พบว่าบุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน มีระดับความ

คิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหาร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วน บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กัญญาณัฐ หนูรัก, (2556) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมภาวะผู้นำและการใช้อำนาจ ในการบริหารงานของหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดสงขลา” ผลการวิจัยพบว่าเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำทุกด้านของหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรจังหวัดสงขลาไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากรที่มีตำแหน่งงานต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ซอฟี ราเซ, (2560) ได้วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง สำนักสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 3” ผลการวิจัยพบว่าเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากรที่มีตำแหน่งงานต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

องค์ความรู้

1. องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยดังนี้

ด้านการทำงานของผู้บริหาร คือ การกำหนดหน้าที่ให้กับบุคลากรในการรับผิดชอบในการกระทำนั้น ๆ และขึ้นตรงกับบุคคลใด และรายงานผลการปฏิบัติงานกับบุคคลใด วางแบบโครงสร้างในอนาคตเพื่อจะได้กระทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ การตัดสินใจ การสั่งการบุคลากร การสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากร

ด้านการดูแลทรัพยากรมนุษย์ คือ การจัดหรือเพิ่มจำนวนบุคลากรที่มีความสามารถมารับตำแหน่งในการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ด้านความพึงพอใจของบุคลากร คือ ความรู้สึกของบุคลากรที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตการทำงานตลอดจนองค์กรที่สังกัด ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อนั้นสามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างดีและสมบูรณ์ที่สุด

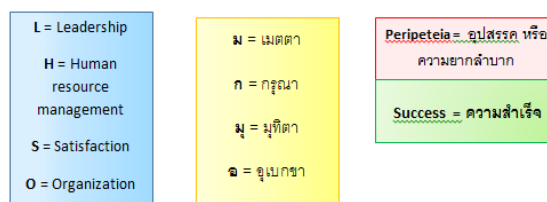
ด้านการยกระดับองค์กร คือ การสร้างความผูกพันภายในองค์กร ซึ่งมีความสำคัญต่อการเพิ่มผลิตภาพภายในองค์กรอย่างยิ่ง เพื่อมุ่งสู่การเสริมสร้างประสิทธิภาพในองค์กร และคุณภาพของบุคลากรไปพร้อม ๆ กัน

ด้านการนำหลักธรรมพรหมวิหาร 4 เข้ามาประยุกต์ใช้ คือ การนำหลักธรรมหรือหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการงาน และเป็นเครื่องดำเนินชีวิต เพราะหลักธรรมดังกล่าว เป็นความจริงที่สามารถพิสูจน์ได้ที่เรียกว่า “สัจธรรม” ปฏิบัติได้เห็นผลได้อย่างแท้จริง

2. องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ผู้วิจัยได้องค์ความรู้สังเคราะห์จากงานวิจัย ดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
โดยใช้ KANAPONG MODEL (คณาพงษ์ โมเดล)

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (นายคณาพงษ์ พิงมี 2562)

L,H,S,O ในกรอบสี่เหลี่ยมที่หนึ่งแปลออกมาดังนี้

L = Leadership คือ ภาวะผู้นำ

H = Human Resource Management คือ การจัดการทรัพยากรมนุษย์

S = Satisfaction คือ ความพึงพอใจ

O = Organization คือ ด้านองค์กร/องค์กร

ม,ก,มุ,อ ในกรอบสี่เหลี่ยมที่สองแปลออกมาดังนี้

ม คือ เมตตา

ก คือ กรุณา

มุ คือ มุทิตา

อ คือ อุเบกขา

P ในรูปวงกลมที่สามแปลออกมาดังนี้

P = Peripeteia คือ ปัญหา ความยากลำบากในการทำงาน

S ในกรอบสี่เหลี่ยมที่สี่แปลออกมาดังนี้

S = Success คือ ความสำเร็จ

จากภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการสังเคราะห์งานวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย” โดยสามารถอธิบายให้เห็นจากภาพได้ว่า การใช้ภาวะผู้นำในการจัดการองค์กร โดยใช้ทฤษฎีตะวันตกนั้นสามารถบริหาร จัดการ แก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ และในส่วนหลักธรรมเมื่อประยุกต์ใช้ควบคู่ในการจัดการองค์กร ทำให้บริหาร จัดการ แก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นเพราะหลักพรหมวิหาร 4 เป็นหลักธรรมสำหรับปกครองอย่างเข้าใจถึงธรรมชาติ ทำให้องค์กรเกิดคุณธรรมจริยธรรม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย” ผู้วิจัยเสนอประเด็นที่ควรนำไปปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ส่งเสริมการนำหลักธรรมเข้ามาใช้ในองค์กรให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของบุคลากรในด้านคุณธรรมจริยธรรมยิ่งขึ้นไปอีก
2. ส่งเสริมให้มีการอบรมเกี่ยวกับหลักธรรมทางพุทธศาสนาในการนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์
3. ส่งเสริมการประกวดเกี่ยวกับหลักธรรมในการนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงานให้เกิดประโยชน์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการจัดโครงการควรเพิ่มกิจกรรมและการอบรมด้านหลักธรรมทางพุทธศาสนากับการทำงานในองค์กร
2. ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเผยแพร่งานหลักธรรมเข้ามาประกอบ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ เชาว์อารมณ์กับภาวะผู้นำเชิงพุทธเพื่อเป็นนักบริหารที่สมบูรณ์แบบ ผู้วิจัยเสนอดังนี้ ควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับองค์กรอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการองค์กร

เอกสารอ้างอิง

- กัญญาณัฐ หนูรักษ. (2556). *พฤติกรรมภาวะผู้นำและการใช้อำนาจในการบริหารงานของหัวหน้าสถานีดำรวจภูธรในจังหวัดสงขลา*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร อ้างถึงใน สุพรรณี มาตรโพธิ. (2549). *การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพ*. กรุงเทพฯ
- ขอพี ราเชะ. (2560). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอทุ่งยางแดงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 3* (วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญโชค สดุดิต. (2542). *การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย*. ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัชดา สุทธิภูมิ. (254). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารออมสิน เขตราชบุรี* (วิทยานิพนธ์คณะบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- วีรชาติ วิลาศรี. (2550). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2562). *ประวัติการจัดตั้งและกิจกรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.
- สุจินา ตรีโกศล. (2543). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารออมสิน เขตราชบุรี* (วิทยานิพนธ์คณะบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, กรุงเทพฯ.
- สุวรรณ ภูติวนิชย์. (2541). *การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของราชการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2536). *ภาวะผู้นำประมวลชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วน
ตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา*

THE EFFECTIVENESS OF IMPLEMENTATION IN THE LOCAL DEVELOPMENT PLAN OF
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION BAN MAI SUBDISTRICT NONG BUN MAK
DISTRICT NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

พีรพล ไชยณรงค์ศักดิ์

Peeraphol Chainarongsak

E-mail: Phiraphon.8987@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วน ตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลต่างก็มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรคพบว่า ภายในหน่วยงานมีพื้นที่คับแคบ และขาดสิ่งอำนวยความสะดวก เจ้าหน้าที่ขาดมนุษยสัมพันธ์ในการให้บริการ ดังนั้นหน่วยงานจึงควรจัดพื้นที่ภายในให้สะดวกต่อการให้บริการ เจ้าหน้าที่ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีให้กับผู้ใช้บริการ และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับหน่วยงาน

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ; การดำเนินงาน; แผนพัฒนาท้องถิ่น; มนุษย์สัมพันธ์

Abstract

This article was to study the level of people's opinions, to compare the people's opinion and the problems, obstacles and recommendations for the effectiveness of implementation in the local development plan of administrative organization, Ban Mai Sub-District, Nong Bun Mak District, Nakhon Ratchasima Province, using Mixed Methods. Findings were the level of people's opinion on the effectiveness of the implementation of the local development plan by overall were at medium level. Based on different is not found to be different rejecting the research hypothesis. Problems and obstacles were that confined spaces and lack of facilities, lack of human relations in service and lack of understanding of the work plan. The department should organize to make it easier to provide services. The staff should have good human relations with the people to solve problems, and build credibility for the department.

Keyword : Effectiveness; Operational; Local development plan; Human relations

* Received March 12, 2020; Revised April 8, 2020; Accepted April 10, 2020

บทนำ

การวางแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมาย การจัดทำแผนพัฒนาตำบลจัดเป็นการสร้างความสมดุล ความเป็นอยู่ที่ดีอย่างเป็นระบบ สามารถที่จะแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างมีคุณภาพ บทบาทหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นสามารถใช้อำนาจหน้าที่ในการพัฒนา เช่น การสร้างถนน และสิ่งสาธารณูปโภคภายในท้องถิ่น การร่วมลงทุนกับภาคเอกชนในกิจการที่เกี่ยวข้องกับสาธารณะ หรือการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์หรือธนาคารท้องถิ่น นอกเหนือจากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้าไปมีส่วนอย่างสำคัญต่อกิจกรรมต่าง ๆ ในเชิงสวัสดิการสังคมแล้ว ยังมีโครงการต่าง ๆ ในการขจัด ความยากจน และการไม่ได้เรียนหนังสือของประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังเป็นพลัง ขับเคลื่อนส่วนหนึ่งที่สำคัญไม่ต่างจากองค์กรอื่น ๆ (โกวิทย์ พวงงาม, 2559)

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงแผนงานหรือโครงการ และการให้บริการแก่ประชาชนเพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และสามารถ ตอบสนองความต้องการของประชาชน แต่ในการทำงานก็ยังมีปัญหา เช่น การระบายน้ำไม่ทันในช่วง หน้าฝน เกิดอุบัติเหตุในท้องถนนหมู่บ้านเวลากลางคืน เนื่องจากบางเส้นทางไม่มีไฟฟ้า ถนนเป็นหลุม บ่อการสัญจรไปมาลำบาก หน่วยงานยังไม่สามารถดำเนินงานตามแผนได้ดีเท่าที่ควรเพราะบุคลากร ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ ซึ่งมีทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเมืองและฝ่ายแผนพัฒนา ขาดความ เข้าใจในภาพรวมของการดำเนินงาน ทำให้แผนการดำเนินงานหรือโครงการผิดพลาด เกิดผลกระทบ ต่อประชาชนหรือกลุ่มคนที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่ส่วนนั้นทำให้ได้รับความเดือดร้อน รวมทั้งขาดความรู้ เรื่องของระเบียบกฎหมาย อีกทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ เทคโนโลยีในการทำงานมีไม่เพียงพอและไม่ ทันสมัย ทำให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินงาน และยังขาดโมติริจิตที่ดีต่อคนในหน่วยงาน เช่น การ กระแทกกันด้วย กาย วาจา ใจ สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงส่งผลให้การทำงานของคนในหน่วยงาน ผิดปกติ รวมถึงยังขาดสัมพันธ์ไมตรีกับประชาชนอีกด้วย (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่, 2559)

ประสิทธิผลขององค์การ หมายถึง ความสามารถขององค์การในการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเกิดการดำเนินงานที่สอดคล้อง กับเจตนารมณ์ของประชาชนและคนทั่วไปในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านศีลธรรม และด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ซึ่งประกอบด้วย มุมมอง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการให้บริการ คือ การให้บริการอย่างเท่าเทียมกันไม่แบ่งชนชั้น รวดเร็วทันเวลา เพียงพอ ต่อเนื่อง และอย่างก้าวหน้า 2) ด้านพึงพอใจของผู้รับบริการ คือ ความสามารถของเจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานให้การต้อนรับกับประชาชน โดยมีการวางแผนการบริการเป็นรูปธรรม คือ ความไว้วางใจ ความสม่ำเสมอ และความถูกต้อง รวมถึงประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการตอบสนองต่อผู้รับบริการ 3) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ถนน สะพานทางเดินเท้า ชลประทาน ระบบไฟฟ้า ระบบน้ำประปา

โทรคมนาคมที่องค์การบริหารส่วนตำบลให้บริการแก่ประชาชน 4) ด้านการเรียนรู้และพัฒนา คือความสามารถของบุคลากรในการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชน เพื่อการสร้างสัมพันธ์ไมตรีเพื่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ในการวางแผน การดำเนินงาน การติดตาม และการตรวจสอบแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด (Robert, S. Kaplan, & David, P. Norton, 1996)

ดังนั้น ผู้ทำวิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสาธารณะจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อให้ทราบว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ได้ทำการพัฒนาท้องถิ่นตรงตามความต้องการ และตอบสนองต่อนโยบายสาธารณะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 3,135 คน (โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลใหม่อุดม, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 355 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (ซูศรี วงศ์รัตน์, 2541) พรรณนาปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ ความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอนุมาน ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการหา

ผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 12 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม

(n= 355)

ประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ด้านการให้บริการ	3.38	0.565	ปานกลาง
ด้านพึงพอใจของผู้รับบริการ	3.44	0.613	มาก
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.50	0.606	มาก
ด้านการเรียนรู้และพัฒนา	3.25	0.526	ปานกลาง
รวม	3.39	0.494	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D. 0.494)

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการให้บริการ ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.565) และด้านการเรียนรู้และพัฒนา ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.526) ส่วนด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.606) และด้านพึงพอใจของผู้รับบริการ ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.613) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลเปรียบเทียบการความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (n= 355)

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	0.152	-	0.879	-	✓
อายุ	-	1.559	0.199	-	✓
วุฒิการศึกษา	-	2.026	0.090	-	✓
อาชีพ	-	1.488	0.218	-	✓

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น	ปัญหา-อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการให้บริการ	สถานที่ภายในหน่วยงานมีพื้นที่คับแคบ ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก	ควรพัฒนาอาคารสถานที่ภายในและมีสิ่งอำนวยความสะดวก
ด้านพึงพอใจของผู้รับบริการ	เจ้าหน้าที่ขาดมนุษยสัมพันธ์ในการให้บริการ	เจ้าหน้าที่ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการให้บริการ
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ขาดการตรวจสอบพื้นที่ในส่วนที่เกิดผลกระทบต่อประชาชน	ควรออกสำรวจพื้นที่ในส่วนที่เกิดความเสียหาย และทำการแก้ไข
ด้านการเรียนรู้และพัฒนา	เจ้าหน้าที่ขาดความเข้าใจในส่วนแผนการดำเนินงาน และกฎหมาย	จัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจในแผนการดำเนินงาน

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ทำตามข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านการให้บริการ คือ หน่วยงานควรพัฒนาอาคารสถานที่ภายในหน่วยงานให้ง่ายต่อการให้บริการ และจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกไว้รองรับผู้มาใช้บริการ

ด้านพึงพอใจของผู้รับบริการ คือ เจ้าหน้าที่ทุกคนในหน่วยงานควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ในการให้บริการกับประชาชนหรือผู้มาใช้บริการ

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน คือ ควรจัดทีมงานร่วมมือกับประชาชนออกสำรวจพื้นที่ในส่วนที่เกิดปัญหาเพื่อประเมินความเสียหาย และทำการแก้ไขโดยเร็ว

ด้านการเรียนรู้และพัฒนา คือ จัดกิจกรรมให้เจ้าหน้าที่กับประชาชนได้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในแผนการดำเนินงาน ระเบียบกฎหมาย และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับหน่วยงาน

อภิปรายผลการวิจัย

ประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจ และนำมาอภิปรายดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา คือ ด้านการให้บริการ และด้านการเรียนรู้และพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านพึงพอใจของผู้รับบริการ อยู่ในระดับมาก เห็นได้ว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระจอม จารุณโณ หงส์ทอง, (2557) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง ประชาชนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระกิตติคุณ วรธมโม (สว่างเพียร), (2558) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร

จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีระดับคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

องค์ความรู้

1. องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

1. ด้านการให้บริการ

- การให้บริการที่ตรงกับความต้องการต่อประชาชน
- การให้บริการอย่างเพียงพอและเหมาะสมต่อผู้รับบริการ
- การให้บริการเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
- การให้บริการที่หลากหลายช่องทาง
- การเข้าถึงแหล่งบริการได้ง่ายและรวดเร็ว

3. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- การพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้มีมาตรฐาน
- การพัฒนาเส้นทางระบายน้ำเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วมขัง
- การขยายเขตไฟฟ้าให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน
- การพัฒนาระบบประปาให้มีคุณภาพและเพียงพอ
- ส่งเสริมการวางผังชุมชนเพื่อรองรับการเติบโตอย่างมีระเบียบแบบแผน

ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่

2. ด้านพึงพอใจของผู้รับบริการ

- ประชาชนมีความสะดวกสบายในการใช้บริการ
- ประชาชนได้รับการอย่างครบครันจากสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้ให้บริการ
- ประชาชนมีความเข้าใจในการติดต่อกับงาน
- ประชาชนนั้นมีความเชื่อถือต่อเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน
- การบริการที่ประทับใจเป็นที่ยอมรับแก่ผู้มาใช้บริการ

4. ด้านการเรียนรู้และพัฒนา

- การเข้าใจในแต่ละกระบวนการของแผนงาน
- การได้ประสบการณ์ในการวางแผนและการปฏิบัติงาน
- การมองเห็นถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการปฏิบัติงาน
- การได้สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อร่วมงาน
- การเข้าใจถึงความรู้สึกของการทำงานเป็นทีม

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

ด้านการให้บริการ คือ การเข้าใจถึงหลักการให้บริการที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ โดยการให้บริการที่ตรงต่อความต้องการของประชาชน มีเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการให้บริการ สามารถบริการได้อย่างต่อเนื่อง มีช่องทางให้บริการที่หลากหลาย และประชาชนสามารถที่จะเข้าถึงแหล่งบริการได้ง่ายสะดวกรวดเร็ว

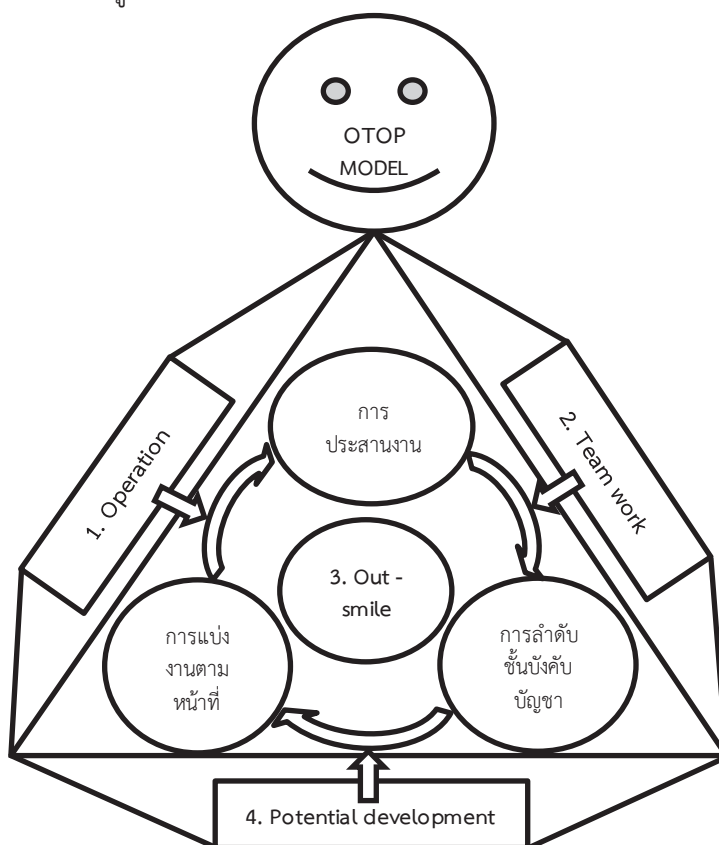
ด้านพึงพอใจของผู้รับบริการ คือ ผลประโยชน์ของประชาชนที่ได้รับจากหน่วยงานซึ่งหน่วยงานได้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวกรบาย มีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบครันสามารถบริการให้ประชาชนได้เกิดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนของการติดต่อกัน และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับประชาชนหรือผู้มาใช้บริการ ทำให้เกิดการยอมรับต่อประชาชนผู้ใช้บริการ

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน คือ การที่หน่วยงานเข้าใจถึงปัญหาโดยภาพรวมของประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และหาแนวทางพัฒนาแก้ไขให้ตรงตามลำดับความสำคัญของปัญหานั้น ๆ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาด้วย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในการบริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

ด้านการเรียนรู้และพัฒนา คือ การที่หน่วยงานเข้าใจถึงจุดบกพร่องของการวางแผนการดำเนินงาน โดยบุคลากรในหน่วยงานเข้าใจในแต่ละกระบวนการของแผนงานสร้างประสบการณ์ในการวางแผนและปฏิบัติงาน และการได้สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานสามารถเข้าใจถึงความรู้สึกของการทำงานเป็นทีม ทำให้งานนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์

2. องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ผู้วิจัยได้องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

1. O = Operation = การดำเนินงาน
2. T = Team work = การทำงานเป็นทีม
3. O = Out-smile = บริการออกจากรอยยิ้ม
4. P = Potential development = การพัฒนาศักยภาพ

OTOP MODEL เป็นรูปแบบช่วยในการพัฒนาแผนการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพด้วยหลักการบริหาร 3 ประการ (วัชรินทร์ จงกลสถิต, 2562) 1) การทำงานตามหลักการประสานงาน 2) การทำงานตามหลักลำดับขั้นสายบังคับบัญชา 3) การทำงานตามหลักการแบ่งงานตามหน้าที่ เมื่อหน่วยงานทำตามหลักการนี้ สามารถส่งผลให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้นเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. นโยบายส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานและประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้าอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการทำงานให้เกิดความรู้ความสามารถที่หลากหลายด้าน
2. นโยบายส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานและประชาชนได้ทำกิจกรรมเพิ่มความสัมพันธ์ไมตรีต่อกัน เพื่อเรียนรู้นิสัยใจคอซึ่งกันและกันทำให้กล้าที่จะเสนอประเด็นปัญหาและกล้าตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
3. นโยบายส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานเข้าร่วมอบรมเรื่องมนุษยสัมพันธ์ในการให้บริการกับประชาชนหรือผู้มาใช้บริการเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ประชาชนควรให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการทำงานให้เกิดความรู้ความสามารถที่หลากหลายด้าน
2. ประชาชนควรได้ทำกิจกรรมความสัมพันธ์ไมตรีกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเพื่อเรียนรู้นิสัยใจคอซึ่งกันและกัน ทำให้กล้าที่จะเสนอประเด็นปัญหาที่สำคัญในการทำงาน และกล้าตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
3. บุคลากรในหน่วยงานควรเข้าร่วมอบรมเรื่องมนุษยสัมพันธ์ในการให้บริการกับประชาชนหรือผู้มาใช้บริการเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการพัฒนาท้องถิ่นให้มากขึ้น
2. ควรศึกษาในด้านของความสัมพันธ์ไมตรีในการให้บริการระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชนผู้มาใช้บริการ เพื่อให้ทราบความคิดเห็นที่แตกต่างเกี่ยวกับจุดบกพร่องของหน่วยงาน

3. การศึกษาประสิทธิผลการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งอื่น ที่มีปัจจัยในด้านต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกัน เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นการมองการให้บริการรอบด้านมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกกรภัส วงษ์ภากนภณ. (2559). การปฏิบัติงานตามหลักกฤษฎีกาของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2559). การปกครองท้องถิ่นไทย: หลักการและมิติใหม่ในอนาคต. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เทพเนรมิต.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2551). การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ SPSS. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัสซิเนสอาร์แอนดี.
- พระกิตติคุณ วรธมโม (สว่างเพียร). (2558). ประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลเมืองพิจิตรของจังหวัดพิจิตร (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระจอม จารุณโณ (หงษ์ทอง). (2557). ประสิทธิภาพของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลใหม่อุดม. (2562). ข้อมูลประชากรจากฐานข้อมูลโปรแกรม Hosxp_pcu. นครราชสีมา: โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลใหม่อุดม. (อัดสำเนา).
- วัชรินทร์ จงกลสถิต. (2562, 9 เมษายน). วิวัฒนาการของแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การ. สืบค้นจาก <https://www.slideshare.net/Watcharrin/organization-theory-61236073>.
- ศิริลักษณ์ สังสหาติ. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่. (2562, 7 เมษายน). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา. สืบค้นจาก <https://www.obtbanmai.go.th/DevelopmentStrategy.html>
- Robert, S. Kaplan, & David, P. Norton. (1996). *The Balanced Scorecard: Measures that Drive Performance*. Massachusetts: Harvard Business.

ภาคผนวก

ภาคีเครือข่าย

การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing

ID: 4567898998

1. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

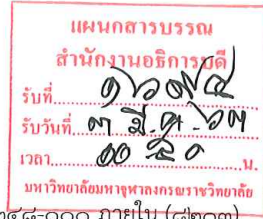
2. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

4. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) (โครงการเสริมสร้างสุขภาวะเชิงพุทธของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในสังคมไทย)

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ โทร.โทรสาร ๐๓๕-๒๕๕-๐๐๐ ภายใน (๘๒๐๓)
ที่ อว.๘๐๐๕๒/๑๒๐ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
เรื่อง ขออนุมัติยืมเงินทดรองจ่าย และขออนุมัติโครงการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
กราบมัสการ อธิการบดี

เนื่องจากการจัดการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตรรัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ได้มีผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อเข้ารับปริญญาประจำปี
การศึกษา ๒๕๖๒ มีจำนวนทั้งสิ้น ๘๐ รูป/คน โดยที่ได้มีระเบียบกฎเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้มีการ
ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ตามเกณฑ์ดังนี้

๑. ข้อ ๑๔.๒.๒ ของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. สอดคล้องกับเกณฑ์ประกันคุณภาพองค์ประกอบที่ ๒ ว่าด้วยเรื่อง บัณฑิต องค์ประกอบที่ ๓
ว่าด้วยเรื่อง นิสิต องค์ประกอบที่ ๔ ว่าด้วยเรื่อง อาจารย์ และองค์ประกอบที่ ๕ ว่าด้วยเรื่อง หลักสูตร การเรียน
การสอน การประเมินผู้เรียน

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาของทั้ง ๓ หลักสูตรข้างต้น เป็นไปตามเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องและนำไปสู่การ
ประกันคุณภาพการศึกษา จึงใคร่ขออนุมัติโครงการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) และยืม
เงินทดรองจ่ายจากเงินบำรุงการจัดการศึกษาของหลักสูตรดังกล่าวนี้ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ (สองแสนบาทถ้วน) โดยมี
รายละเอียดของโครงการปรากฏตามเอกสารที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ ทั้งนี้การเบิกเงินงบประมาณจะได้เบิกเงินของ
หลักสูตรจากบัญชีเงินฝากธนาคารทหารไทย เลขที่บัญชี ๖๓๓-๒-๕๐๘๗๖-๘ ชื่อบัญชี มจร. พรหม. สาขาวิชาการ
จัดการเชิงพุทธและสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาอยุธยา

ทั้งนี้ โครงการฯ นี้จะได้มีการจัดประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ในวันที่ ๓
เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ ห้องเจียร์เตอร์ B 508-509 อาคารเรียนรวม โซนบี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จึงกราบมัสการมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและยืมเงินทดรองจ่ายเพื่อดำเนินการตามเกณฑ์
สกอ. และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป

รณวิทย์ อธิการบดี
พ.ศ. ๒๕๖๓

(พระครูวิสุทธิกิจธำรง,ร.ศ.ดร.)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์

๒๐ มี.ค. ๖๓

สุรพล สุธะพรหม

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

เรียน อธิการบดี

☒ เห็นควรอนุมัติ
☐ เพื่อโปรดทราบ

(พระเทพพรเมธี)
รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
๑๐ มี.ค. ๖๓

(พระราชปริยัติกร)
อธิการบดี

๑๑ มี.ค. ๖๓

โครงการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑. ชื่อโครงการ : โครงการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
๒. ชื่อหน่วยงาน : หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. ผู้รับผิดชอบโครงการ : หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. โครงการเชื่อมโยงกับมาตรฐาน สกอ. : องค์ประกอบที่ ๒ บัณฑิต
องค์ประกอบที่ ๓ นิสิต
องค์ประกอบที่ ๔ อาจารย์
องค์ประกอบที่ ๕ หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
๕. หลักการและเหตุผล

คณะสังคมศาสตร์โดยภาควิชารัฐศาสตร์ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้เปิดสอนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นมา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๑ เป็นต้นมา และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยในแต่ละปีได้มีผู้สำเร็จการศึกษา มากพอสมควร ซึ่งนิสิตเหล่านี้ ได้สำเร็จการศึกษาตามแผน ก แบบ ก ๒ ที่ทั้งศึกษารายวิชาและทำสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์

ผลงานสารนิพนธ์และวิทยานิพนธ์ของนิสิตผู้สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต จำนวน ๘๐ รูป/คน จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ซึ่งจะนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาได้อีกด้วย

การดำเนินการดังกล่าวนี้ เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๕๘ และสอดคล้องกับประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๒

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว จึงต้องจัดให้มีโครงการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของหลักสูตรทั้งสามให้สาธารณชนได้รับทราบ อันจะนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการต่อไป

๖. วัตถุประสงค์

๖.๑ เพื่อจัดให้มีการตีพิมพ์ผลงานสารนิพนธ์และวิทยานิพนธ์ของหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ

๖.๒ เพื่อจัดให้มีการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

๖.๓ เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของหลักสูตรทั้งสามสาขาให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างกว้างขวาง

๗. ลักษณะของโครงการ

เป็นโครงการจัดประชุมสัมมนาบทความทางวิชาการที่มีการรายงานการประชุมของหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒

๘. เป้าหมายผลผลิต

๘.๑ เป้าหมายเชิงคุณภาพ มีการตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์ในรูปแบบของบทความทางวิชาการและนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

๘.๒ เป้าหมายเชิงปริมาณ มีการตีพิมพ์เอกสารทางวิชาการระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า ๒๐๐ เล่มเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชนที่เข้าร่วมประชุมทางวิชาการไม่น้อยกว่า ๑๐๐ รูปหรือคนจากทุกวิทยาเขตที่เปิดการศึกษาในหลักสูตร

๘.๓ เป้าหมายเชิงเวลา : มีกำหนดระยะเวลาระหว่าง เดือน มีนาคม ถึง เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมเป็นระยะเวลาทั้งสิ้น ๒ เดือน

๙. งบประมาณ :

๙.๑ ที่มาของงบประมาณ : งบประมาณสนับสนุนจากหลักสูตรบัณฑิตศึกษา/นิสิตปริญญาโท

๑๐. ขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินการ

กระบวนการดำเนินการโครงการจัดประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) โดยใช้กระบวนการ PDCA คือ

๑๐.๑ การวางแผน (PLAN) ประชุมระดมความคิดเห็นระหว่างคณาจารย์เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรและนิสิต เพื่อจัดทำโครงการจัดประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) เพื่อขออนุมัติหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ ตลอดถึงทำหนังสือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑๐.๒ การดำเนินงาน (DO) มีการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ ภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผน ระหว่างเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

๑๐.๓ สรุปและประเมินโครงการ (CHECK) โดยมีการประชุมสรุปโครงการ ปรากฏในรายงานการประชุมหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

๑๐.๔ นำผลสรุปและข้อเสนอแนะ (ACT) ไปดำเนินการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขต่อไป ปรากฏในรายงานประชุมหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ตารางแผนปฏิบัติการโครงการ

ลำดับที่	กิจกรรมดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินการ (มีนาคม – เมษายน ๒๕๖๓)							
		สัปดาห์ ๑	สัปดาห์ ๒	สัปดาห์ ๓	สัปดาห์ ๔	สัปดาห์ ๕	สัปดาห์ ๖	สัปดาห์ ๗	สัปดาห์ ๘
๑	ประชุมระดมความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้อง								
๒	จัดทำโครงการเสนอขออนุมัติมหาวิทยาลัย								
๓	จัดทำหนังสือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง								
๔	ดำเนินการตามแผนที่กำหนด								
๕	สรุปโครงการตามแบบ มคอ.๒ และเสนอมหาวิทยาลัย								

๑๑. ตัวชี้วัด

๑๑.๑ ผลผลิต (Output)

- ๑) ร้อยละ๘๐ ของนิสิตที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้เพิ่มขึ้น
- ๒) ร้อยละ๘๐ ของนิสิตที่เข้าร่วมโครงการฯ มีพึงพอใจต่อโครงการฯ

๑๑.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

- ๑) นิสิตที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้จากการประสบการณ์ตรงในการประชุมสัมมนาวิชาการ
- ๒) การจัดการโครงการเป็นไปตามเกณฑ์ สกอ.ที่ได้กำหนดไว้

๑๒. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๒.๑ ได้ตีพิมพ์ผลงานสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ

๑๒.๒ ได้จัดประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

๑๒.๓ ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของหลักสูตรทั้งสามสาขาให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างกว้างขวาง

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๒๕๖๓ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์บทความวิจัยในการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒

เพื่อให้การวิพากษ์บทความวิจัยในการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ของหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายชื่อต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการวิพากษ์บทความวิจัยในการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ ประกอบด้วย

๑) หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

๑. พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.	ประธานกรรมการ
๒. พระสุธีวีรบัณฑิต, ดร.	กรรมการ
๓. พระปลัดระพี นพธิสาโร, ผศ.ดร.	กรรมการ
๔. พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ, ผศ.ดร.	กรรมการ
๕. พระมหาสุนันท์ สุนนโท, ผศ.ดร.	กรรมการ
๖. พระครูปลัดอัคร ปรีบุญโณ, ดร.	กรรมการ
๗. พระครูวินัยธรเอก ชินวิโส, ดร.	กรรมการ
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชชัย ไชยสา	กรรมการ
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อิลาว	กรรมการ
๑๐. อาจารย์ ดร.กาญจนา คำจตุ	กรรมการ
๑๑. อาจารย์ ดร.ปนัดดา รักษาแก้ว	กรรมการ
๑๒. พระมหานิกุล ฐานตโร, ดร.	กรรมการและเลขานุการ
๑๓. พระสมนึก อธิปญโญ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. พระนุชิต นาคเสโน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นางสาว พัชรีย์ หาราล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒) หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุธะพรหม	ประธานกรรมการ
๒. ศาสตราจารย์ ดร.จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	กรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	กรรมการ
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์	กรรมการ
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์	กรรมการ

มีต่อหน้า ๒

๒

๖. รองศาสตราจารย์อนุภูมิ ไชวเกษม	กรรมการ
๗. รองศาสตราจารย์ ดร.พรรษา พุฒยางกูร	กรรมการ
๘. รองศาสตราจารย์ ประณต นันทิยะกุล	กรรมการ
๙. อาจารย์ ดร.สุริยา รักษาเมือง	กรรมการ
๑๐. อาจารย์ ดร.อภิญา นัทรช่อฟ้า	กรรมการ
๑๑. อาจารย์ ดร.บวร ชมขุนศรี	กรรมการ
๑๒. อาจารย์ ดร.สมบัติ นามบุรี	กรรมการ
๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุธนา ปราณีต	กรรมการและเลขานุการ
๑๔. นายพลวัฒน์ สีทา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นางสาวกาญจนา บุญเรือง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓) หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต	
๑. ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง	ประธานกรรมการ
๒. ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์	กรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.สมาน งามสนิท	กรรมการ
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ จันตะนี	กรรมการ
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.พิเชฐ ทังโต	กรรมการ
๖. รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	กรรมการ
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดา วัฒนภูมิ	กรรมการ
๘. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ นิยมางกูร	กรรมการ
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล เย็นใจมา	กรรมการ
๑๐. อาจารย์ ดร.พงศ์พัฒน์ จิตตานุกรักษ์	กรรมการ
๑๑. อาจารย์ ดร.นพดล ดีไทยสงค์	กรรมการ
๑๒. อาจารย์ ดร.ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ศรีธา	กรรมการ
๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัต กระสังข์	กรรมการและเลขานุการ
๑๔. นายสุภัทรชัย สีสะใบ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นายกรกต ขำบัณฑิต	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖. นางสาวสุมาลี บุญเรือง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

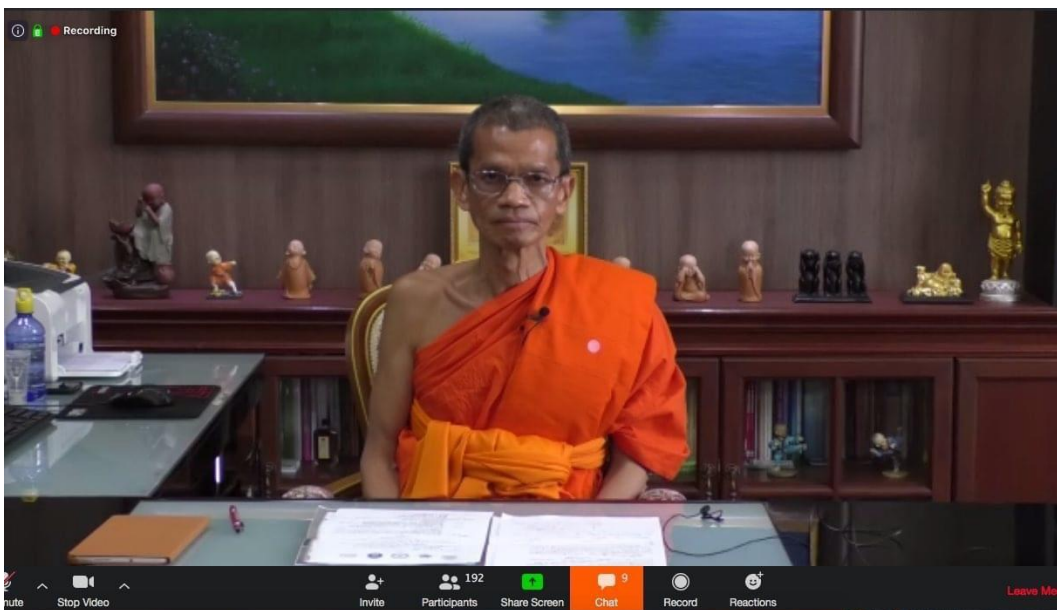
(พระราชปรีดีทิพย์, ศ.ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประมวลรูปภาพประกอบโครงการ

พระราชปริยัติกวี, ศ.ดร. อธิการบดี กล่าวเปิดการประชุม
และบรรยายพิเศษ หัวข้อ “การแก้ไขปัญหาโรคไวรัสโควิด 19 ในมุมมองพระพุทธศาสนา”
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

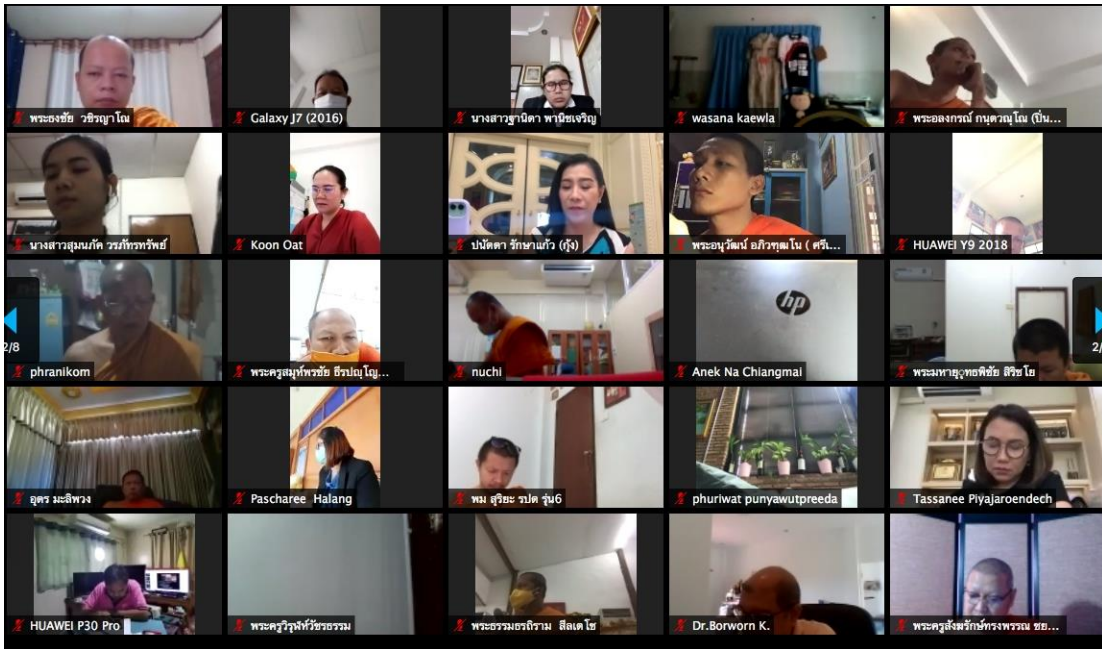
พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, รศ.ดร. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย และพระครูปริยัติกิตติธำรง, รศ.ดร.
คณบดีคณะสังคมศาสตร์ กล่าวสัมปทานียกถา
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

รศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
กล่าวรายงานต่อองค์ประธานในพิธี และชี้แจงรายละเอียดของการประชุมวิชาการที่มีรายงานการ
ประชุม (Proceedings) ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

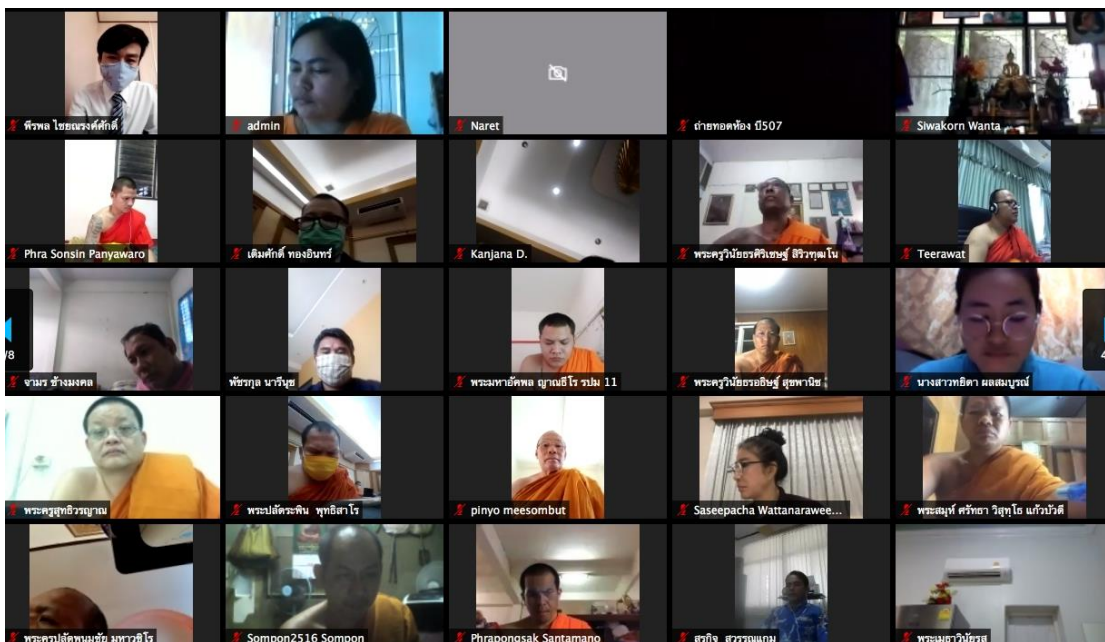

คณาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา นิสิต และผู้สนใจ
 เข้าร่วมการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
 ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing
 วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

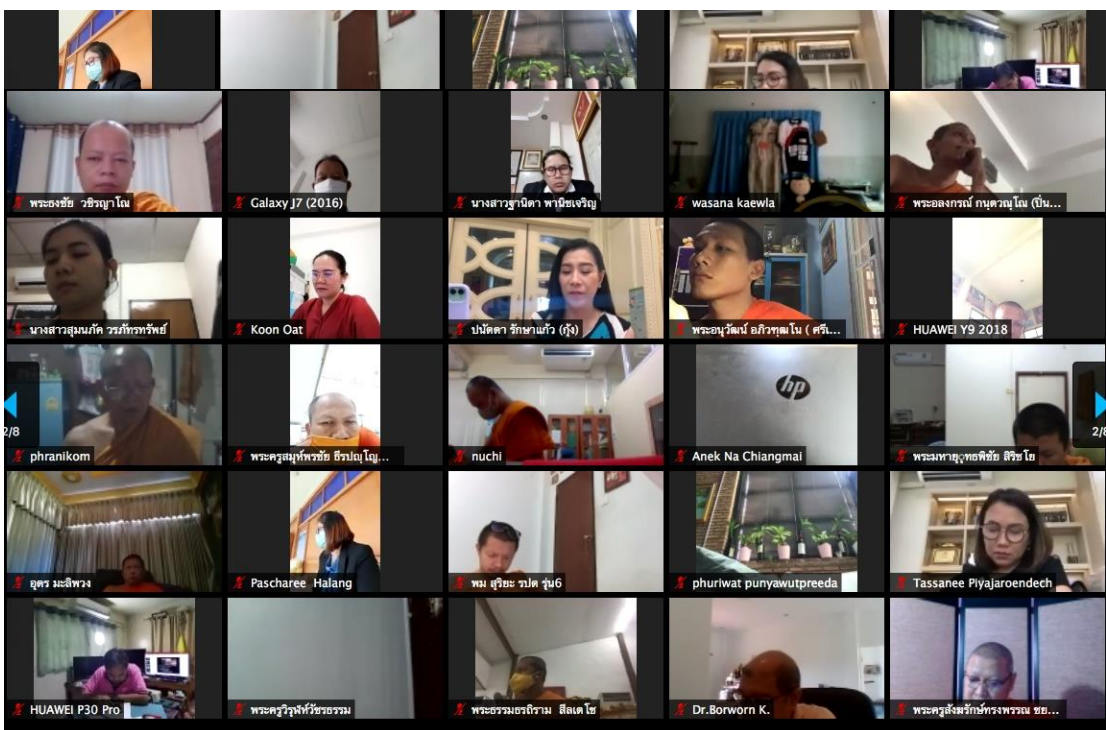
คณาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา นิสิต และผู้สนใจ
 เข้าร่วมการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
 ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing
 วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

ศ.ดร.บุญตัน ดอกไธสง
 ประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวปณิณณกถา
 ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing
 วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

คณาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา นิสิต และผู้สนใจ
 เข้าร่วมการประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
 ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing
 วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่คณะสังคมศาสตร์

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บุคลากรสายผู้บริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์		
1	รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม	ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
2	พระอุดมสิทธิธนายก, ผศ.ดร.	ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา กจพ./ ประธานหลักสูตร พธ.ด. กจพ.
3	พระปลัดระพิน พุทธิสาโร, ผศ.ดร.	ประธานหลักสูตร พธ.ม. กจพ.
4	พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ, ผศ.ดร.	รก.เลขานุการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา กจพ.
5	ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง	ประธานหลักสูตร ปร.ด. รปศ.
6	รองศาสตราจารย์ ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์	ประธานหลักสูตร ปร.ด. รศ.
7	รองศาสตราจารย์ ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	ประธานหลักสูตร ร.ม.
8	รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา รปศ.
9	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธนา ปราณีต	เลขานุการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา รศ.
10	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติวุฒิ หมั่นมี	เลขานุการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา รปศ./ ประธานหลักสูตร รป.ม.
11	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียา รักษาเมือง	เลขานุการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา รปศ. (นานาชาติ)
บุคลากรสายวิชาการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์		
1	พระสุธีวีรบัณฑิต, ดร.	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
2	พระมหาสุนันท์ สุนนโท, ผศ.ดร.	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
3	พระมหานิกุล ฐานุตโตโร, ดร.	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
4	พระครูปลัดอดุล ปริบุญโน, ดร.	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
5	พระครูวินัยธรเอก ชินวิโส, ดร.	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

6	ศาสตราจารย์ ดร.จ่านงค์ อดิวัฒนสิทธิ์	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
7	ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
8	รองศาสตราจารย์ ดร.สมาน งามสนิท	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
9	รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ จันตะนี	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
10	รองศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ นิยมามูร	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
11	รองศาสตราจารย์ ดร.พรรษา พดุมยางกูร	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
12	รองศาสตราจารย์ ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
13	รองศาสตราจารย์ ประณต นันทิยะกุล	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
14	รองศาสตราจารย์ อนุภูมิ โชวเกษม	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
15	รองศาสตราจารย์ ดร.พิเชฐ ทั้งโต	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
16	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล เย็นใจมา	หัวหน้าภาควิชา/อาจารย์ประจำภาควิชา
17	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย สมอเนื่อ	อาจารย์ประจำภาควิชา
18	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หิรัญกรณ แก่นท้าว	อาจารย์ประจำภาควิชา
19	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัต กระสังข์	อาจารย์ประจำภาควิชา
20	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ธิลาว	อาจารย์ประจำภาควิชา
21	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวชัย ไชยสา	อาจารย์ประจำภาควิชา
22	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์	อาจารย์ประจำภาควิชา
23	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดล ดีไทยสงค์	อาจารย์ประจำภาควิชา
24	อาจารย์ ดร.ทักษิณ ประชามอญ	อาจารย์ประจำภาควิชา
25	อาจารย์ ดร.กาญจนา คำจตุ	อาจารย์ประจำภาควิชา
26	อาจารย์ ดร.ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ศรีธา	อาจารย์ประจำภาควิชา
27	อาจารย์ ดร.อภิญา ฉัตรช่อฟ้า	อาจารย์ประจำภาควิชา
28	อาจารย์ ดร.บวร ชมชุมศรี	อาจารย์ประจำภาควิชา
29	อาจารย์ ดร.ปนัดดา รักษาแก้ว	อาจารย์ประจำภาควิชา
30	อาจารย์ ดร.สมบัติ นามบุรี	อาจารย์ประจำภาควิชา
31	อาจารย์ วินัย มีมาก	อาจารย์ประจำภาควิชา
เจ้าหน้าที่หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์		
1	พระสมนึก อธิปญโญ	นักวิชาการศึกษา/เลขานุการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์
2	พระนุชิต นาคเสโน	นักจัดการงานทั่วไป
3	นายสุภัทรชัย สีสะไบ	นักวิชาการศึกษา

190 การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม ปี 2563
หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 3 เมษายน 2563

4	นายพลวัฒน์ สีทา	นักวิชาการศึกษา
5	นายกรกต ชาบัณฑิต	นักวิชาการศึกษา
6	นางสาวสุมาลี บุญเรือง	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
7	นางสาวกาญจนา บุญเรือง	นักจัดการงานทั่วไป
8	นางสาวพัชรี หาลาง	นักวิชาการการเงินและบัญชี
9	นายสุทา ขอวาดกลาง	พนักงานขับรถ

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998
นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ รุ่น 11
วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563
หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6101204201	พระครูสุทิวรญาณ	เขมธโร
4	6101204204	พระครูปลัดเฉลิมพร	อภิวโร
5	6101204205	พระครูวินัยธรศิริเชษฐ์	สิริวฑฒโน
6	6101204206	พระมหาชัยสิทธิ์	ชยสิทธิ์
7	6101204207	พระมหามนัสวี	ฐิตธมโม
8	6101204208	พระมหาพร	กิตติวรมณี
9	6101204210	พระอธิการทรงศักดิ์	ถิธมโม
10	6101204211	พระอธิการลำไผ่	นรินโท
11	6101204212	พระพุทฺธชาติ	อาภากรโ
12	6101204213	พระพัฒนธนพงศ์	สุวฑฒโน
13	6101204214	พระจิรวังษ์	สุธมโม
14	6101204215	พระธีรภัทร์	นาคสีโล
15	6101204216	พระศุภชัย	ปญญาวิโร
16	6101204218	พระวริทธิ์ชาการ	วชิรสิทธิ์เมธี

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ รุ่น 12

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6201204201	พระครูพิมลธรรมภาณ	กนตสีโล
2	6201204202	พระปลัดชุมพล	อาภทโร
3	6201204203	พระปลัดชัยรัตน์	ปิยสีโล
4	6201204204	พระมหาพงษ์เทพ	ปภาโกร
5	6201204205	พระมหาสวัสดิ์	ฐิตวณโณ
6	6201204206	พระมหาพงศ์ปนต์	ญาณเวที
7	6201204207	พระครูสังฆรักษ์ธีรภัทร์	อิทธิปัญญา
8	6201204208	พระสมุห์อมร	ปภาโกร
9	6201204209	พระสมุห์ ธีระพันธ์	ญาณธีโร
10	6201204210	พระอธิการชยุต	เดชมโม
11	6201204211	พระสัญญา	พุทธญาณโณ
12	6201204212	พระสมพล	ยสชาติ
13	6201204213	พระไกรมาศ	ปญญาวิโร
14	6201204214	พระนิวัฒน์	สนตจิตโต
15	6201204215	พระศิริวัฒน์	ปิยสีโล
16	6201204216	พระไชยสิทธิ์	กิตติปัญญา
17	6201204219	พระมานพ	อคคมาณโว
18	6201204220	พระณัฐฤกษ์	อาภาโกร
20	6201204221	พระอนพัทธ์	ฐิตมโม
21	6201204222	นางสาวทยิดา	ผลสมบูรณ์

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998
นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี
วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563
หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6130205001	พระครูสมุห์พรชัย	ธีรปญโญ
2	6130205002	พระธรรมธรรณิราม	สีลเตโช
3	6130205003	พระมารุต	กิตติปาโล
4	6130205004	พระยงยุทธ	กตธูโร
5	6130205005	พระมหาสรวรพสิทธิ์	นาคเสโน
6	6130205006	พระสมุห์ศรัทธา	วิสุทโธ
7	6130205007	พระอนุวัฒน์	อภิวฑฒโน
8	6130205008	พระมหากันตินันท์	กนตสีโล
9	6130205009	พระวรพงศ์	ธมมวโส
10	6130205010	พระครูปลัดกฤษฎาภรณ์	ญาณธโร
11	6130205011	พระอลงกรณ์	กนตวณโณ
12	6130205012	พระปิยปราชญ์	อาจารย์สุโก
13	6130205013	พระปิยวัฒน์	อินทปญโญ
14	6130205014	นายเชาว์	ศรีอนันต์
15	6130205017	นายสมชาย	ลำภู
16	6130205018	นายจามร	ช้างมงคล
17	6130205019	นางสาวสุนนภัค	วรภัทรทรัพย์
18	6130205020	นางสาวอารีย์ศรี	บรรเจิดจรัสเลิศ
19	6130205021	นางสาวฐานิดา	พานิชเจริญ
20	6130205022	นางสาวณัฐวรรณ	พงษ์อินทรวงษ์

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิตินิตหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต รุ่น 11

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิตินิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6101204101	พระมหาวรพงศ์	กุศลชโย
2	6101204102	พระมหานวรินทร์	สิริเมธี
3	6101204103	พระมหาภูริช	ทนต์วิโส
4	6101204104	พระมหาอุทพิชัย	สิริชโย
5	6101204105	พระมหาอัคพล	ญาณธีโร
6	6101204106	พระครูสมุทรจิราชาติ	พุทธฤทธิไ
7	6101204107	พระอธิการสมคิด	กตปญโญ
8	6101204108	พระคำแสน	ปกสโร
9	6101204109	พระเฉลิมวุฒิ	จิตตสโร
10	6101204110	พระณัฐพล	สิริวิฑฒโน
11	6101204111	พระทองพจน์	ธีรธโม
12	6101204112	พระธีรวัฒน์	ฐิตเมโส
13	6101204113	พระประยุทธ	อริยวิโส
14	6101204114	พระพิรพล	อินทปญโญ
15	6101204115	พระภักดี	มหาวิริโย
16	6101204116	พระศิวกร	เดชปญโญ
17	6101204117	พระสอนสิน	ปญญาวโร
18	6101204118	พระสุมิตร	สุจิตโต
19	6101204119	พระสุริโย	สุโขโต
20	6101204120	นายคณาพงษ์	พึงมี

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รุ่น 12
วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6201204101	พระมหากาย	จิตธมโม
2	6201204102	พระมหาธงชัย	ชาติเมธี
3	6201204103	พระมหาบำรุง	ธมมเสฏฐ์
4	6201204104	พระมหาเกียรติพงษ์	อภิสิทธิ์
5	6201204105	พระมหาอานัฐ	กตปุญญ์
6	6201204106	พระมหานิวัฒน์	อภิชาโน
7	6201204107	พระมหาโสภณ	กิตติโสภณ
8	6201204109	พระสุริยะ	ฐานธมโม
9	6201204110	พระยรรนันท์	ภททธมโม
10	6201204111	พระอนุวัฒน์	อนุดตโร
11	6201204112	พระปิยะ	สิริสุวณโณ
12	6201204113	พระกรินทร์	จิตธมโม
13	6201204115	พระเตวิช	โชติญาณ
14	6201204116	นางสุจิต	กิ่งเกล้า
15	6201204117	นายชาญวิทย์	พริกบุญจันทร์
16	6201204119	นายณัฐชนน	ภูจอมจิตร
17	6201204120	นางสาวตุลยวดี	หล่อตระกูล
18	6201204122	นายสุทธิพร	จินดา
19	6201204123	ว่าที่ ร.ต.ณรงค์ศักดิ์	ชาวคอนไชย
20	6201204124	นายวิชศักดิ์	ยอดปทุมศิริณย์

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต รุ่น 1

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6101204001	พระมหาจักรพงศ์	ชินเมธี ค่ายอดใจ
2	6101204002	พระมหาณรงค์	ธมเมธี ศรีพันลม
3	6101204003	พระมหาณัฐพล	กิตติปัญญา อรรถารส
4	6101204004	พระมหาวิชญ์	จิรวทนต์เมธี เจริญพล
5	6101204005	พระมหาศิวพล	พลเมธี ไกล่ชิด
6	6101204006	พระมหาสมเกียรติ	เขมจารีโน จงเกษิ
7	6101204007	พระมหาอภัยยศ	มหามงคล โยนิยง
8	6101204008	พระปลัดเอกชัย	จนทโชโต คงชีวะ
9	6101204009	พระภิกษุภาณุยุทธ	ธมมวโร เตจ๊ะดี
10	6101204031	พระจักรพงษ์	อนุตโตโร วงษ์โพธิ์
11	6101204010	พระชาญชัย	ติสสุวิโส ศรีแพทย์
12	6101204011	พระชัยยา	ฐิตเมธโส ดุ่นมี
13	6101204012	พระชัยวัฒน์	อริญชัยญาณ เสนาชุม
14	6101204013	พระนิคม	จนทธมโม สุขเจริญ
15	6101204014	พระประเสริฐ	เดชโก ชากักดี
16	6101204016	พระสร้อยทอง	ปญญาวุธ ประทุมทอง
17	6101204017	พระสุรเดช	สุเมธโส บุญเรือง
18	6101204018	พระอโณทัย	กตปุญโญ อุ่นเรือน
19	6101204019	พระเนาวนนท์	ชยาภินนโท จ้อมพนัส
20	6101204020	Ven.Poke Pha	Poke Pha Poke Pha
21	6101204021	นายเกรียงไกร	พัฒนะโชติ
22	6101204023	นางสาวณัฐกาญจน์	เข็มมณ
23	6101204024	นายธเดช	ชวลลักษ์ณ
24	6101204025	นายพนธ์ชนันท์กรณ	ฝ่ายเทศ

25	6101204026	นายปฐวี	ท้ายเมือง
26	6101204027	นางสาวปิ่นอนงค์	ทองบ่อ
27	6101204028	นางสาวปุน	วิเศษศรี
28	6101204029	นางสาวรัตนา	สารักษ์
29	6101204030	นายวิจิตร	เกิดน้อย
30	6101204043	นายพัฒนภูมิ	ผ่องยุบล
31	6101204045	นายนิทัศน์	ภูประเสริฐ

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต รุ่น 2

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6201204001	พระครูศรีปริยัตยาภิมณฑ์	เขมโนโว (บุญทราหาญ)
2	6201204024	พระครูศรีธรรมวิเทศ	ปณโณภาโส (บุญพิทักษ์)
3	6201204002	พระมหาชาติรี	ชาครชโย (ลวดคำทุย)
4	6201204003	พระมหาเรวัฒน์	อคคาทโร (สลิอ่อน)
5	6201204004	พระมหาณัฏฐพงษ์	ขนติธโร (รื่องน้อย)
6	6201204005	พระสุชาติ	สุชาติ (สวน)
7	6201204006	พระคณิศร	ขนติพล (รัตนทองพันธ์)
8	6201204007	พระศกลวัฒน์	จิตตปณฺโณ (วงวิวงษ์)
9	6201204008	พระวัชรพล	เพี้ยกเถียน (ไชยลา)
10	6201204009	พระชวณัฐ	ภริชชโว (เตียวสกุล)
11	6201204010	พระทรงวุฒิ	ชาติเมธี (รัตนะ)
12	6201204011	พระวิชาญ	จนทสาโร (มิ่งภูกลาง)
13	6201204012	พระธีรศักดิ์	ธีรญาโณ (ชุมเงิน)
14	6201204013	พระณัฐพงษ์	ณัฐวิโส (สุดใจ)
15	6201204014	Sothearith	Tikkhariro (Sum)
16	6201204015	Puthea	Yon
17	6201204016	Chuon nat	Son
18	6201204017	นายพีรกีจ	โชครัมย์
19	6201204018	นายชลิต	วงศ์สกุล
20	6201204019	นายเอกชัย	พรนิคม
21	6201204020	นายโสภณ	สุพงษ์
22	6201204021	นายเฉลิมชัย	กักเกียรติกุล
23	6201204022	นายธวัชชัย	เย็นใจมา
24	6201204023	นายสุวิชัย	บัวงาม

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998
นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ รุ่น 8
วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563
หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา
1	6101104001	พระครูวิเทศกัลยาณธรรม	กลยาณธมโม
2	6101104002	พระครูบวรกิจคุณาธาร	วรปญโญ
3	6101104003	พระครูพิพัฒนศาสนกิจจาทร	ภูมิปาโล
4	6101104004	พระครูวิวิธวัชชัย	วรปญโญ
5	6101104005	พระครูพิสุทธิปัญญาวิวัฒน์	กิตติปญโญ
6	6101104006	พระครูศรีเมธากรณ์	ฐิตธมโม
7	6101104007	พระครูพิจิตรวรเวท	จนทลีโล
8	6101104008	พระปลัดทัศนพล	เขมจาโร
9	6101104009	พระปลัดอนุชาติ	นรินโท
10	6101104010	พระมหาธงไชย	วิสุทโธ
11	6101104011	พระมหาจรรุญ	อภิธมมจิตโต
12	6101104012	พระมหานารทะ	จริยเมธี
13	6101104013	พระครูสังฆรักษ์อนันต์	สุทิมโน
14	6101104014	พระครูสังฆรักษ์สัจด์	ภทฺทธมโม
15	6101104015	พระครูสมุห์ไพฑูรย์	สิริภทโท
16	6101104018	พระใบฎีกาสมคิด	นาถลีโล
17	6101104019	พระสมจิตร	ญาณวีโร
18	6101104021	พระสุทิน	อธิปญโญ
19	6101104022	พระอธิการสุรศักดิ์	สุขุมโล

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิตยสารหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ รุ่น 9

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิตยสาร	ชื่อ	ฉายา
1	6201104001	พระราชวัลภาจารย์	อาจารย์คุณ
2	6201104002	พระศรีรัตนวิมล	รัตนปณิธ
3	6201104003	พระครูพิทักษ์ศิลปาคม	วิชิตวิทย์
4	6201104004	พระครูจริยธรรมานุรักษ์	จริยธมโม
5	6201104005	พระครูอาทรธรรม	อุปสนโต
6	6201104006	พระครูปราโมทย์ปัญญาวัฒน์	เดชปัญโญ
7	6201104007	พระครูกิตติวิสุทธิวัฒน์	สมบุญโน
8	6201104008	พระครูภาวนาคุณาภรณ์	กิตติธโร
9	6201104009	พระมหาเฉลิมพล	อชิโต
10	6201104010	พระมหาอัครวัฒน์	กิตติญาโน
11	6201104011	พระครูปลัดวิชาญ	วิชาธโร
12	6201104012	พระครูปลัดพนมชัย	มหาวชิโร
13	6201104013	พระครูสมุห์ดิฐภูมิ	จิรธมโม
14	6201104014	พระครูสมุห์วิโรจน์	คุณวีโร
15	6201104015	พระสมุห์หวัศน	วิสุทธิธ
16	6201104016	พระมนินทร์	มนินทรโร
17	6201104017	พระวรภาพ	คุณสมปณโน
18	6201104018	พระธงชัย	สุนทรธโร
19	6201104019	พระธงชัย	ชนติธโร
20	6201104020	พระนิคม	กตปณิธ
21	6201104021	พระไพโรจน์	สุจิตโต
22	6201104022	พระใบฎีกาบุญญ	จารุณโน
23	6201104023	พระมหาทวี	โพธิเมธี

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998
นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รุ่นที่ 5
วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563
หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6101104202	พระครูปลัดชาติชาย	ถาณโสภณ
2	6101104203	พระมหาธีรวัฒน์	เสสปัญโญ
3	6101104204	พระสมนึก	ธีรปัญโญ
4	6101104205	พันเอกสาธิต	ทิพย์มณี
5	6101104206	พันตำรวจเอกภูษิต	วิเศษคามินทร์
6	6101104207	ร้อยตำรวจเอกประพันธ์	คชแก้ว
7	6101104208	นายวิศิษฐ์สร	เอกกิตตินันท์
8	6101104209	นายมนตรี	พรมวัน
9	6101104210	นายบวร	ชมขุนศรี
10	6101104212	นางสาวอภิญญา	ฉัตรข้อฟ้า
11	6101104213	นางสาวปัทมณีสาร์	องค์ปรัชญากุล
12	6101104214	นางสาวณัชชา	อมราภรณ์
13	6101104215	นายสมพงศ์	สุนทรธรรม
14	6101104216	นายไพรัช	พานิชย์สกุลชัย
15	6101104218	พระสมุห์บุญโชค	กิตติสาโร

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รุ่นที่ 6

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6201104201	พระครูปลัดสิทธิชัย	วิสุทโธ
2	6201104202	พระมหาวิเศษ	กนตธมโม
3	6201104203	พระมหาสุริยะ	มททโว
4	6201104204	พระพงษ์ศักดิ์	สนตมโน
5	6201104205	นางสาวกชนิภา	อินทสุวรรณ์
6	6201104206	นางสาวชไมพร	กิติ
7	6201104207	นายฉัตรชัย	นาค้าพลอย
8	6201104208	นางสาวณัฐกานต์	บุญแนบ
9	6201104209	นางสาวถนอมขวัญ	อยู่สุข
10	6201104210	นางสาวทัศนาวดี	ฉากภาพ
11	6201104211	นางปนัดดา	รักษาแก้ว
12	6201104212	นายประยูร	เจนตรกุลโรจน์
13	6201104213	พันเอกวีระ	อินทรโสภา
14	6201104214	นางสาวศศิธร	อนันตพันธุ์พงศ์
15	6201104215	นางศศิพัชร	วัฒนรวิวงศ์
16	6201104216	นายสุรกิจ	สุวรรณแกม
17	6201104217	นายสุวรรณ์	แก้วนะ
18	6201104218	นางทัศนีย์	ปิยะเจริญเดช
19	6201104220	นางสาวบุญชีรา	ภูชนะจิต
20	6201104221	นายอภิวัฒน์	จำตา
21	6201104222	คุณชุนิภา	เปิดโลกนิมิต
22	6201104223	พล.อ.ปกิตน์	สันตินิยม
23	6201104224	นายณัฐ	รุ่งวงศ์
24	6201104225	นายปรีดา	กลิ่นเทศ
25	6201104226	นายนรา	บรรลิตกุล

26	6201104227	นางสาวจันทร์เพ็ญ	เจียมสมัย
27	6201104228	นายกิตวิชัย	ไชยพรศิริ
28	6201104125	นางสาวสิริปภา	ภาคอัคร์
29	6201104126	นายกอปรลาภ	อภัยภักดิ์

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ รุ่นที่ 1

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6101104125	พระเทพปริยัติเมธี	
2	6101104102	พระครูธรรมธรรมบุญเที่ยง	พุทธสาวโก
3	6101104109	ร้อยเอกไพบูลย์	สุขเจตน์
4	6101104124	นายธนะพัฒน์	เดชเลิศวรพัฒน์
5	6101104127	นางสาวอภิษญาณัฐโสภา	อบสิน
6	6101104101	พระครูรัตนสุตากร	จนทโชโต
7	6101104103	พระมหาพิพัฒพงศ์	จิตธมโม
8	6101104104	พระมหานรินทร์	สุรบุญโย
9	6101104105	พระอ่อน	ถาวโร
10	6101104106	พันเอกภาณุรัตน์	ดีเสมอ
11	6101104107	พ.ต.ท.ชุมพล	เพ็งศิริ
12	6101104108	ว่าที่พันตรีไพฑูรย์	ปริญญารมกุล
13	6101104110	นายชุตินันท์	วงษ์อมรวิทย์
14	6101104112	นายนิติพันธ์	อินทโชติ
15	6101104113	นายพัทพล	เสวตวรรณ
16	6101104114	นายวีรชัย	คำธร
17	6101104115	นายสมชาย	ชูเมือง
18	6101104116	นายสุทนต์	ทองเล็ก
19	6101104118	นายเอนก	ณ เชียงใหม่
20	6101104119	นางสาวฉัฐกานต์	สารมาศ
21	6101104121	นางสาวปณัฏฐิตา	บุรณกิจ
22	6101104122	นางสาวรัชฎา	เอี่ยมอำไพ
23	6101104123	นางสาวอัญชิษฐา	อักษรศรี
24	6101104126	นายอัครเดช	พรหมกลับ

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Video Conferencing ID: 4567898998

นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ รุ่นที่ 2

วันศุกร์ที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2563

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รหัสประจำตัวนิสิต	ชื่อ	ฉายา-นามสกุล
1	6201104101	พระเมธาวิเชียร	
2	6201104102	นายธงชัย	สิงอุดม
3	6201104103	นายภูริวัฒน์	บุญวุฒิปริดา
4	6201104104	นางไพวรรณ	บุริมาตร
5	6201104117	นายพรเศรษฐี	วุฒิปัญญาอิสกุล
6	6201104106	พระมหาเอกกวิน	ปิยวิโร/อะซิม
7	6201104107	พระครูวินัยธรอริษฐ์	สุวฑฒ์/สุขพานิช
8	6201104108	พระชินกร	สุจิตโต/ทองดี
9	6201104109	พระธงชัย	วชิรญาโณ/พิชัย
10	6201104110	พระภิกษุโณ	ตสสนาโม/มีสมบัติ
11	6201104113	นายกรณัฐ	ระงับทุกข์
12	6201104115	นายธนพัฒน์	เฉลิมรัตน์
13	6201104116	นายประคอง	มาโต
14	6201104120	นางสาวณฐมน	หมวกฉิม
15	6201104121	นางสาวพัชรี	สายบุญเรือน
16	6201104122	นางสาวศิริสุตา	แสงทอง
17	6201104123	นางสาวสาลิณี	รักกตัญญู
18	6201104124	นางสาวสุมาลี	บุญเรือง

